

*Legnagyobb cél pedig, itt, e földi létben,  
Ember lenni mindég, minden körülményben."*

Arany János

## KÖSZÖNTÉS ÉS EMLÉKEZÉS

**1599**

### MAGYAR ZENEPEDAGÓGUS és ZENEMŰVÉSZ SZÜLETÉSI ÉVFORDULÓJA

**(2025)**

IV. változat

*Az évfordulókra vonatkozó ismertetéseink - néhány kivételtől eltekintve - kizárólag a figyelemfelkeltést szolgálják, minden teljességre való törekvés nélkül csak azonosításra szolgálnak. Legfőbb cél az EMLÉKEZTETÉS kiváló jelenlegi és egykori kollégáink „KEREK” születésnapjára!*

*Köszönettel fogadjuk a további jelentősnek ítélt évfordulós információkat éppen úgy, mint az alábbi évszámokkal kapcsolatos hiány-pótlásokat, kiegészítéseket, korrekciókat, netán önálló írásokat!*

*Erre minden bizonnyal szükség lesz, mert az interneten kívül rendelkezésre álló magyar nyelvű lexikonok, lexikonszerű nyomtatott kiadványok is már 30-35 évesek, és a legtöbb esetben csak a születési dátumokat rögzítik... Megjegyezzük, hogy az életmű / legfontosabb munkahelyek-városok / rövid jellemzésén, bemutatásán túl egyéb konkrétumokra (pl. tanárok, tanulmányok helyszínei, időpontjai, fontos szereplések, kitüntetések, stb.) a csak kivételes esetekben vállalkoztunk, viszont ilyen irányú kiegészítéseknek szívesen adunk helyet az „évfordulókról” szóló külön írásokban! Értesítéseiket előre is köszöni:*

**Zelinka Tamás**

tamas.zelinka@gmail.com

0630/826-1746, 0620/493-7663

## 1505-BEN SZÜLETETT

***Tinódi Lantos Sebestyén*** (Tinód, 1505/1510–Sárvár, 1566. január 30.)

zeneszerző, históriás előadó, énekmondó. Születési helyét pontosan megállapítani nem lehet; valószínűleg a Baranya vármegyei Tinód. 1542-ig Szigetváron élt Török Bálint udvarában. Amikor Török Bálint fogságba került, vándorénekesként bejárta az egész országot. 1544-ben jelen volt a nagyszombati országgyűlésen; 1548-ban Báthori nyírbátori udvarában élt. Ezt követően Kassán lakott; itt házat szerzett s népes családot nevelt; innen kereste fel a nagyobb harcok színhelyeit. 1553-ban Debrecenbe, majd Erdélybe ment, Bethlen Farkas bonyhai udvarába. Kolozsvárott nyomtatta ki Cronicáját 1554-ben. 1555-ben Nádasdy Tamást látogatta meg; az ő udvarában érte utol a halál. Tinódi a 16. sz.-i epika valamennyi műfaját művelte. Főleg a törökökkel vívott harcok eseményeit jegyezte fel krónikás hűséggel a közvetlen benyomások és tapasztalatok alapján. Ezért históriás énekei történeti forrásértékűek (Erdélyi história, Egervár viadala, Az vég Temesvárbán Losonczi Istvánnak haláláról, Buda veszése, Szitnya, Léva, Csábrág és Murány vágyaknak megvevése, Szegedi veszedelem stb.). Más része biblikus ének (Judit asszony, Dávid király, Jónás próféta), v. antik témájú széphistória (Jason és Medea). Ezenkívül írt verses pamfleteket az erőszakos tiszttartók és a korhelyek ellen (Udvarbírák és kulcsárok, Sokféle részegségről). Művei gyakran adtak tárgyat és indítást a későbbi magyar irodalom számára is; Kemény Zsigmond, Arany János, Gárdonyi Géza, Ady Endre merítettek verses históriáiból. A magyar műzene első igazán hatékony képviselője. 23 saját szerzeményű dallama, amely a Cronicában maradt fenn, a 16. sz. históriásének-termésének legjava;

## 1660-ban született

***Kusser János Zsigmond*** (Pozsony, 1660. február 13.–Dublin, 1727. november) magyarországi születésű zeneszerző, tanár. Pályájának legfontosabb korszaka hamburgi működése, hol az Operát 1694–95. évadban oly kitűnően vezette, hogy Mattheson Der volkommener Kappelmeister c. munkájában a karmesterek mintaképeként emlegeti;

## 1715-ben született

**Maróthi György** (1715. február 11.

–1744. október 16.) matematikus, pedagógus, a magyar zeneelmélet úttörője. 1739-ben svájci minták nyomán a többszólamú zsoltárenekklést kívánta meghonosítani az istentiszteleteken. Első lépésként ugyanebben az évben megalapította a Kollégiumi Kántust. Maróthi a következő évben (1740) többszólamú zsoltárkiadást is megjelentetett a zürichi minta alapján. Később átszervezte az előző évben alapított főiskolai énekkart, nagy fontosságot tulajdonítva a művészi ének tanításának;

## 1725-ben született

**Erkel Vilmos** (Pozsony, 1725–1817) zenemester. A pozsonyi Erkel család több nemzedékre visszatekintően muzsikos volt. A legkorábbi idevágó adat Erkel Vilmos muzsikusra vonatkozik, aki Pozsonyban a Notre-Dame zárda zenemestere volt. A Tóth-Szabolcsi: Zenei Lexikon szerint 1725-ben született és 1800-ban halt meg. Más forrás 1817-ben jelöli meg a halál dátumát;

## 1735-ben született

**Esterházy Pál**, gróf (Kismarton, 1635. szeptember 7. – Kismarton, 1713. március 26.) nádor, költő, zeneszerző. 1646-tól a jezsuiták grazi, majd nagyszombati intézetében tanult. 1652-től Sopron vármegye örökös főispánja, 1655-től pápai kapitány, 1663 – 1664-ben részt vett Zrínyi Miklós hadjáratában. 1681-ben a soproni országgyűlésen nádorrá választották. Harcolt 1683-ban Bécs védelmében, Buda 1684. évi sikertelen ostrománál, majd 1686. évi visszafoglalásánál. 1687-ben az országgyűlés az ő hatására mondott le az Aranybulla ellenállási záradékáról. 1702-től egyúttal Moson vármegye főispánja. Írt verseket, melyek a magyar barokk költészetében is számottevőek. 1711-ben megjelent egyházi műve, a Harmonia caelestis („Mennyei harmónia”) egy 55 kantátából álló gyűjtemény, Ez a mű magyar barokk zene zenetörténeti jelentőségű alkotása. A művek egy része más szerzők alkotása. Esterházy Pál műpártoló és műgyűjtő is volt;

## 1745-ben született

**Bengráf** József (Neustadt in der Saale, 1745. július 20.–Pest, 1791. június 4.) zeneszerző, karnagy, tanár. 1784-től Pesten Pospischl József utódaként a Belvárosi templom karnagya és orgonistája. Főleg egyházi műveket komponált. A korai verbunkos stílus képviselője. Magyar stílusban írt kompozícióit a verbunkos műfaj legkorábbi nyomtatott emlékei közt tartjuk számon; a legelső ismert darab az ő 1784-ben megírt Ballet Hongrois-a;

**Druschetzky, Georg /György/** (Pozsony, 1745. április 7.–Buda, 1819. szeptember 6.) zeneszerző, tanár. 25 évig Ausztriában, majd több mint 3 évtizeden át Magyarországon alkotott. Meglehetősen változatos életutat járt be, míg a legjelentősebb főúri zenekarok tagja lett: először oboázni tanult Drezdában, majd az 1770-es évek elején Linzben üstdobvirtuózként tűnt fel, s egy ideig katonazenészként is szolgált. Üstdobra és zenekarra írott versenyművei egyedülállóak a zenetörténetben. Rövid bécsi kitérő után 1786–1787-ben Grassalkovich Antal herceg pozsonyi zenekarának tagja, majd 1791-től 1799-ig Batthyányi József hercegprímás zenésze. Előbb Pozsonyban tanult, majd Pesten. Az 1790-es évek végétől két évtizeden át József nádor muzsikusaként Pest-Buda zenei életének vezető egyénisége. 1807-től udvari komponista és 1813-tól zeneigazgatói rangot nyer el;

## 1750-ben született

**Kossovits József** / Kossowits, Koschovitz / (1750 után valószínűleg Kassa, 1819 előtt) zeneszerző, csellista. Legnépszerűbb dallamát, amely Csokonai: A Reményhez című ódájának szövegével vált ismertté, Lavotta első szerelme címen, Kazinczy Ferenc közlése alapján 1794-ben komponálta, és Bécsben jelent meg 1803-ban. Csokonai versét feltehetőleg utólag alkalmazták a dallamhoz;

## 1755-ben született

**Bozóky Mihály** (Kicsind/Esztergom 1755–Pilismarót, 1829. május 16.) falusi kántor és jegyző. 1773-ban Dömösön kántortanító lett. A pilismaróti iskolamester a korabeli írók egy részével gyakori levelezésben állt, az Országos Széchényi Könyvtár több, 1800 körül írt levelét őrzi;

### 1770-ben született

**Hiray Antal Gyula** (Antonius Julianus Hiray) (Újbánya, 1770. február 17. – Selmecebánya, 1842. október 21.) barokk egyházi zeneszerző, trombitásmester. A trombitásmesterséget Besztercebányán tanulta ki. Ezt követően trombitás, orgonás és a besztercebányai Szűz Mária mennybemenetele templom karnagya volt (1790–1820). A nádornak a városba érkezése tiszteletére 1798-ban megírta a Besztercebányai induló című szerzeményt. Besztercebányán 1805-től a főtéren birtokolta a 16. számú házat (ún. Benyiczky-ház). 1820–1842 közt Selmecebányán karnagy és városi zenész volt. Műveit a bécsi, német és olasz zene befolyásolta. Világi és táncszerzeményeket is komponált. Egyike volt a trombitásmesterség utolsó képviselőinek;

### 1775-ben született

**Ruzitska József** (Pápa, 1775 körül–1824 után) zeneszerző, karmester, zenetanár. 1820– a nagyenyedi József ezred karnagya. 1821–a nagyváradi színháznál zeneszerző. 1822–1823. a Kolozsvári Színház karnagya. 1822. december 26. – Béla futása, az első magyar történelmi opera bemutatása Kolozsváron. Kolozsvári tartózkodása után Bethlen Ferenc gróf szolgálatában a bethleni cigányzenekar vezetője volt. 1823-ban Itáliába utazott, az életének további eseményei ismeretlenek;

### 1785-ben született

**Franz István** (1785–Bécs, 1855) hegedűművész, zeneszerző tanár. 1806-ban Pozsonyban működött, 1808-ban Végh Ignác szerződtette verebi zenekarhoz első hegedűsnek 6 évre. 1816– 1818 között a bécsi udvari zenekar tagja. 1824-

ben a Tonkünstler Societät, melynek 1810 óta tagja volt, megválasztotta titkárnak. 1828-tól a bécsi udvari színház zenekari igazgatójaként működött;

## **1790-ben született**

*Amthor Jakab* (Keden, 1790 –?) katonakarmester;

*Pityó József* (1790–1888) felvidéki primás;

## **1795-ben született**

*Batka Nepomuk János* (Javornik, 1795. június 1.–Pozsony, 1874. augusztus 18.) orgonista, zeneszerző. 1814: Bécsbe került, ahol megismerkedett Ludwig van Beethovennel. 1816–Magyarországon zenetanár, majd színházi gordonkás Pesten. 1829– már ismert egyházzenei zeneszerzőként tartották számon. 1843– Pozsonyban élt;

*Böhm József* (Pest, 1795. március 4.–Bécs, 1876. március 28.) hegedűművész, hegedűpedagógus. Az udvari zenekar tagja és a bécsi Konzervatórium leghíresebb tanára 1819-től, 1821-től pedig az udvari zenekar első hegedűse volt. Mint pedagógusnak óriási jelentősége van. Tanítványai közül ezeket kell különösen ki emelni: Ernst, Joachim, Singer, Hellmesberger, L. Strauss, Rappoldi, stb;

## **1800-ban született**

*Borzó Miska* (1800–1864) cigánymuuzsikus, zeneszerző;

*Böhm Lipót* (Buda, 1800–Szentpétervár, 1864) hegedűművész, tanár. Zenei tanulmányait a bécsi Konzervatóriumban végezte, kiváló hegedűs hírében állt. 1842-ben utazott Oroszországba, Szentpétervárra, ahol haláláig a cári udvari zenekar kitüntetett és megbecsült tagja volt;

**Brassai Sámuel** (Torockó vagy Torockószentgyörgy, 1800. február 13.–Kolozsvár, 1897. június 24.) zenetanár, nyelvész, filozófus, természettudós, az „utolsó erdélyi polihisztor”, az MTA tagja. Az oktatásügyben számos reform elindítója és előmozdítója volt;

**Festetics Leó**, gróf (Pécs, 1800. október 8.–Budapest, 1884. november 15.) a pesti Nemzeti Színház igazgatója, zeneszerző. 1864-ben részt vett az Országos Színiiskola (Színészeti Tanoda) megalakításában, aminek 1865-ben a főigazgatója lett;

**Leonhardt András** (Eger/Cheb, 1800. április 20.–Bécs, 1866. október 3.) katonakarmester, zeneszerző;

**Nowak János** (1800–1857. július 18.) katonakarmester, zeneszerző;

**Táborszky Mihály János** vagy **Táborszky János** (Verbó, 1800 k.–Temesvár, 1884) hegedűművész, zeneszerző. Az általa komponált, Változatok egy magyar népdalra című hegedűdarabot 1837-ben Erkel mutatta be Pesten;

## **1805-ben született**

**Fáy /Fáji/ Antal** (Emőd, 1805. október 17.–Budapest, 1872. július 30.) zongoraművész-tanár, zeneszerző, politikus. Az 1848 előtti időben közhivatalokat viselt, tevékeny részt vett a megye politikai életében. Emellett rajongásig szeretvén a zenét, minden rendelkezhető idejét a zongorajáték és zeneszerzésre fordította. Mint zongoravirtuóz az 1840-es években nyilvános hangversenyekben is részt vett. Sok dalt, négyest, zongoradarabot adott ki, melyek azonban rendkívül nehéz, komplikált szerkezetüknél fogva nem igen váltak népszerűekké. Több népdala, magyar nótája átment a nép ajkára. Budapesten, hová élte utolsó éveiben tette át lakását, vendégszerető háza rendes gyülekezőhelye volt az íróknak és művészeknek;

## 1810-ben született

**Bognár Ignác** (Csepreg, 1810. március 18.–Budapest, 1883. november 1.) operaénekes, zeneszerző, karnagy. Apja irányításával folytatott zenei tanulmányai után Kőszegen és Sopronban tanult. 1833-tól a bécsi udvari színház tagja. 1835–39-ben a coburg-gothai hercegi udvari színház első tenoristája. 1839-ben lépett fel először a Nemzeti Színház színpadán. 1840-ben Brűnnben és Innsbruckban működött. 1841-től 1847-ig a kolozsvári színház operarendezője, 1847-től 1862-ig a Nemzeti Színház karigazgatója. 1856-tól saját énekiskolát tartott fenn. Színpadi művei a Nemzeti Színház műsorán is szerepeltek;

**Dangl Antal** (1810 – Arad, 1880. szeptember 13.) orgonaművész-tanár, aradi orgonaépítő-mester. A Dangl-műhelyt 1836-ban Aradon alapította Dangl Antal, majd a céget fia, János vette át (1842-1892). Dangl Antal utolsó orgonája 1873-ban készült el, mely az erdélyi Magyarcsernyén ékesítette a templomot;

**Erkel Ferenc** (Gyula, 1810. november 7.–Budapest, 1893) zeneszerző, zongoraművész, karmester, zenetanár, igazgató. Erkel Ferenc gyerekkorától kezdve zeneközelben élt, hiszen tanító édesapja egyházi karnagy is volt. Nagyvárad és pozsonyi tanulmányai után alig múlt tizenhét éves, amikor házi zenetanárnak szegődött Kolozsvárra. Zenei pályája zongoraművészként kezdődött, alkalmanként vezényelt és a zeneszerzéssel is kereste kenyerét. 1834-ben mutatkozott be Pesten először, alig egy évvel később fel is költözött, és Pesten telepedett le. Több színháznál volt karnagy, majd 1837-től harminc éven át első karmester és zenei vezető volt a Pesti Magyar (később Nemzeti) színháznál. Első operája, a Bátor Mária 1840-ben készült. A szövegkönyv szerzője már ekkor is az az Egressy Béni volt, aki egészen 1851-es haláláig hasznos segítőtársa volt Erkelnek az operaszerzői munkájában. 1844-ben mutatták be a Hunyadi László című történelmi operát, majd megnyerte azt a pályázatot, amelynek köszönhetően ő zenésíthette meg Kölcsey Himnuszát. Erkel Ferenc szerzeménye azóta is a Magyar Nemzet és a Magyar Köztársaság Himnusza. A szabadságharc után a főváros hangversenyéletének fellendítésén fáradozott, többek között az ő irányításával alakult meg 1853-ban a Filharmóniai Társaság, 1861-ben pedig bemutatták leghíresebb operáját, a Bánk Bánt. Későbbi művei már nem voltak igazán sikeresek, viszont rendkívül sokat tett a főváros zenei életének felvirágoztatásáért. 1868-ban az Országos Magyar Daláregyesület vezető karnagyává választotta, miközben aktívan szerepet vállalt a Zenepedagógia terén is, közreműködött például a Zeneakadémia 1875-ös

megalakításában is. Az 1884-ben megnyílt Operaház tiszteletbeli főzeneigazgatóvá választotta. 1888-ban 50 éves működése alkalmából ünnepelte a főváros, majd 1890-ben nyolcvanadik születésnapján lépett utoljára pódiumra, a Filharmóniai Társaság hangversenyén Nevéhez fűződik a magyar nemzeti opera, mint műfaj megteremtése. Nyugati operák mintáira támaszkodva, a 19. század magyar verbunkos zenéjének felhasználásával és újra értelmezésével sikerült viszonylag egységes nemzeti operanyelvet kialakítania. A zene mellett neves sakkozó volt, az 1864-ben alakult Pesti Sakk-kör előbb alelnöke, majd egy év múlva elnöke lett. Emlékére 1952-ben állami díjat alapítottak, mellyel minden évben a kiemelkedő magyar zeneműveket és zenetudományi munkákat jutalmazták;

**Gungl József** (Zsámbék, 1810. december 1. – Weimar, 1889. január 31.) zeneszerző és katonakarmester. Már gyermekkorában feltűnt zenei tehetsége. Óbudára került segédtanítónak, ahol képességeit fejleszthette, majd 18 évesen, mint zenész a hadseregbe lépett, ahol rövid időn belül karmester lett. Grazba került, ahol 1836-ban első zeneművét komponálta 'Magyar induló' címen. E zeneművével vonta magára az akkori zenei világ figyelmét, így Liszt Ferencét is. Életében mintegy 470 zeneművet komponált. Főleg keringőket, indulókat, polkákat. Szülőföldjéhez hű maradt a 'Zsámbéki Csárdással' Zsámbéknak örök emléket állított. 1889-ben halt meg;

**Hanel Ferenc** (1810–?) katonakarmester, zeneszerző;

**Havi / Hidegh / Mihály** (1810 – 1864) énekművész-tanár, színiigazgató. A pesti nemzeti színháznak is tagja volt és az 1837. augusztus 22-i első előadáson is szerepelt. 1838–39-ben a kassai színháznál kezdett először nagyobb szerepekben fellépni, később, mint tenorista szerepelt, aztán színiigazgató lett. Maradandó érdemeket szerzett azzal, hogy a magyar dalszínészetet a külfölddel is megismertette. 1847-ben Szabó Józseffel együtt igazgatója volt azon pécsi magyar dal- és táncársulatnak, amellyel a bécsi udvari operaházban és Olaszországban vendégszerepeltek. 1848-ban dal- és táncársaságával ismét útra keltek, Brüsszelben és Párizsban is bemutatták a magyar éneket, zenét és táncot. Az 1850-es években vidéki színiigazgató lett, 1858-ban Szabadkán, 1859-ben Kolozsváron a Farkas utcai színháznál volt; 1860-ban magyar operát vitt Bukarestbe; ott azonban megbukott és feljött Pestre, ahol Szerdahelyi Kálmánnal színházi lapot szerkesztett. 1861. augusztus 1-jén, amikor az aradi Alföld politikai lap keletkezett, Havit a lap belmunkatársának hívták meg és

elsősorban a lap helyi rovatait vezette. 1863-ban Szerdahelyi Színházi Látszó című lapjának belmunkatársa volt;

**Kirch /Nepomuk/ János** (1810, vagy 1811–Derecske, 1863. szeptember 5.) zeneszerző, zenepedagógus. A nagykárolyi nemzeti iskola zenetanítója, utóbb adóhivatali ellenőr volt Derecskén;

**Köppl Ferenc**, id. (Rochdanitz, Csehország., 1810. október 7.–Győr, 1897. december 31.) zeneszerző, hangszeres zenész. Az 1830-as években költözött Győrbe. Eleinte magánzenész, majd 1844-től a Polgári Vadász-Zászlóalj karnagyaként jelenik meg neve először, de volt a színházi zenekar tagja is. Igen szorgalmas zeneszerző, egyházi és világi műveket egyaránt alkotott;

## 1815-ben született

**Behm József** (Alsóramocsa, 1815. május 8.–Veszprém, 1885. május 5.) orgonista, karnagy. Cseh eredetű zenészcsalád tagja. Fiatalon lett az Esterházyak kismartoni kápolnájának karnagya. 1843-ban került orgonistaként Veszprémbe. 1852-ben Urhegyi Alajos irányításával ő készítette a veszprémi székesegyház kottatárának második, kiegészített tételes katalógusát, amelyben a korábbi anyagot és az új beszerzéseket egy rendszerben foglalta össze. Ebben az időben írta műveinek legnagyobb részét: 9 misét, offertóriumokat, egyéb egyházzenei műveket. 1867-ben zeneigazgató karnagy lett a veszprémi székesegyházban, amely feladatkört haláláig betöltött;

**Lippert Vilmos** (1815–1890) katonakarmester, zeneszerző;

**Mosonyi Mihály** /eredeti neve: Brand Michael/ (Boldogasszony, Moson vármegye, 1815. szeptember 2.–Pest, 1870. október 31.) magyar zeneszerző, zenepedagógus és zenei újságíró, kritikus. Mosonmagyaróváron sekrestyés lett, majd 1833-ban a pozsonyi tanítóképzőben tanult, közben alkalmi munkából tartotta el magát. Két évvel később Keglevich Károly gróf vette pártfogásába, aki beajánlotta Pejachevics Péter grófhhoz zenemesternek. Mosonyi hét évet töltött Pejachevics szolgálatában, majd a negyvenes évek elején Pestre ment szerencsét próbálni. Itt hamar sikerült széles körű ismeretségre szert tennie, beválogatták a Szózat megzenésítésére kiírt pályázat bíráló bizottságába is. Az 1850-es évek elején Liszt Ferenc felkérte, hogy komponáljon meg két

tételt Esztergomi miséjéhez. Ezután nem sokkal egy német nyelvű opera komponálásába kezdett, de a darab bemutatása végül nem valósult meg. 1860-ban megalapította a Zenészeti Lapokat, az első magyar nyelvű zenei folyóiratot. Ettől kezdve rendszeresen újságíróskodott, sajtóvitákban vett részt, és megfogalmazta új, nemzeti irányának főbb célkitűzéseit. 1861-ben, a Bánk bán hatására, megkomponálta Szép Ilonka című operáját. Mosonyi utolsó éveiben már nem írt nagyobb szabású műveket, csupán kórusművek és dalok kerültek ki keze alól, e daraboknak köszönhető növekvő népszerűségét: a dalárdák sorban választották tiszteletbeli tagjukká. Később kibékült Erkelrel, a Nemzeti Színház is elégtételt adott neki, amikor beválasztotta az operabírálo bizottságba. Felkérték, hogy legyen tagja annak a küldöttségnek is, amely a Zeneakadémia ügyében fordult a belügyminisztériumhoz.

**Rácz Pali, id.** (Nagy-Géc, 1815–1880) cigányprímás. Szorgalmasan, kitartóan tanulmányozta a magyar zene stílusát, s nemsokára a legkedveltebb magyar cigányprímás lett, zenei játékaról, kitűnő memóriájáról legendák keringtek, bejutott a legmagasabb mágnáskörökbe, játszott udvari bálokon, udvari ebédeknél stb. Hegedűjét fiára, ifjú Rácz Pálra hagyta, aki szintén híres zenész lett. Lipcsében, Londonban, Szentpéterváron is vendégszerepelt, ott is híveket szerzett a magyar cigányzenének;

**Seyler Károly** (Buda, 1815. augusztus 7 –Esztergom, 1884. december 10.) karnagy, zeneszerző, tanár. 1834 és 1841 között a bécsi Kärntnertor Theater zenekarának tagja. Apja utódjaként 1841-től haláláig volt az esztergomi Bazilika karnagya. 1856-ban a Főszékesegyház felszentelése alkalmából Liszt miséjéhez ő írta a Graduálét, az Offertóriumot és a Te Deumot;

**Volkmann, Róbert** (Lommatzsch, Szászország, 1815–Budapest, 1883. október 28.) eredeti nevén Friedrich Robert Volkmann, német származású magyar zeneszerző, zenepedagógus, karmester. Pályafutását Prágában kezdte énektanárként, majd Szemeréden a gróf Steinlein családnál lett zenemester. 1841-ben költözött Pestre, ahol magán zenetanár lett. 1875-től az alakuló Zeneakadémia első tanári karának tanára lett, ahol zeneszerzést tanított, ettől kezdve alig komponált;

## 1820-ban született

**Adler Adél** (Győr, 1820. április 6.– Gyula 1899. március 4.) zongorista, Erkel Ferenc felesége. Édesapja, Adler György (Mosonszentjános, 1789. április 20. – Buda, 1862. március 29.) a reformkor sokdalú muzsikusa, zeneszerző, Erkel Ferenc apósa, a budai Mátyás-templom karnagya volt. Adler Adél Bécsben tanult zongorázni. 1860-ban Gyulára költözött, ahol Erkel Rudolf orvos házában lakott;

**Arnhold Ede** (1820–?) katonakarmester;

**Ellinger József** (Óbuda, 1820. december 3.–Újpest, 1891. április 30.) énekművész-tanár. Németországi és ausztriai sikerei után 1854-ben visszatért Pestre a Német Színházhoz, de gr. Ráday Gedeon intendáns 7 évre leszerződtette a Pesti Nemzeti Színházhoz. Ezután 4 évig Rotterdamban működött, s 1866-ban mint európai hírnévű énekes-tanár tért vissza Pestre.;

**Kaiser Jozefin, Ernstné** (1820 körül–1873) operaénekes, tanár. Kiképeztetése után többször énekelt hangversenyen a fővárosban, nevezetesen a *Hugenottában*, a *Prófétában* és a *Zsidónőben* aratott diadalokat. 1844–1845-ben szerepelt a bécsi operaházban. 1845–1846-ban és 1850–1861 között a Nemzeti Színház tagja volt, ekkor állt dicsőségének zenitjén. A két szerződés közti időben külföldi színpadokon aratta babérjait. Bejárta Olasz-, Spanyol- és Franciaországot, mindenütt hírnevet szerezve. A Nemzeti Színházban utolsó fellépte 1857. szeptember 30-án volt a *Zsidónőben* Recha szerepében. 1860–1861-ben Kolozsvárott és Bukarestben játszott Havi Mihály társulatánál, 1865–1866-ban vendégként lépett fel Győrött. A korabeli színlapok Ernstné és Kaiser-Ernst néven tüntetik fel;

**Kéler Béla** (Bártfa, 1820. február 13. – Wiesbaden, 1882. november 21.) komponista, zenetanár és karmester. 1845-ben több szerzeményével Bécsbe ment, hogy ott magát kiművelje és egyszersmind a hegedűjátásban is tökéletesítse. Tagja lett, mint hegedűs az udvari operaháznak, honnan csakhamar Berlinbe szerződtették, mint a Sommer-féle zenekar karmestere (1854), mely állásában, mint magánhegedűs, s több sikeres tánczene szerzője jó nevet szerzett. 1863-ban Wiesbadenban állt a katonai zenekar élére, míg végül 1867-ben az ottani fürdői zenekar karmestere lett, melyet 1873-ig vezényelt. Tevékenységének javarészét aztán itt fejtette ki, mint zeneszerző és dirigens. Mint magyar művész kihatón

működött Németországban a magyar zene terjesztése körül, részint eredeti, részint pedig magyar művek zenekari átírásával;

**Kőszeghy / Puri / Károly** (Kőszeg, 1820. november 17.–Budapest, 1891. március 9.) operaénekes, tanár. Iskoláit szülővárosában és Sopronban folytatta. Teológiai tanulmányai folytatására 1840-ben Bécsbe ment, ahol megismerkedett Mayer Karolinával, a bécsi opera ünnepelt művésznőjével, aki bemutatta Weinkopf híres énektanárnak, aki magára vállalta a tehetséges ifjú kiképeztetését. Az ő ajánlatára Bartay Endre, a Nemzeti Színház akkori igazgatója 1843. március 7-én színpadra léptette Rodolfo szerepében Vincenzo Bellini *Az alvajáró* című operájában. Színészi képességeinek és különleges hangigadottságainak köszönhetően hamarosan a közönség egyik kedvence lett. Több mint 40 évig szinte pótolhatatlanul ő énekelte a hangfajába tartozó összes buffós szerepeket;

**Lángh Paulina** (1820–1849) operaénekes, tanár. 1841-ben Báthory Mária (Erkel F.) szerepében mutatkozott be a Nemzeti Színházban, amelynek egy évig volt a tagja. Ekkor id. Ábrányi Emilhez ment férjhez és elhagyta a pályát;

**Novák Sándor** (Esztergom, 1820. március 18. – Székesfehérvár, 1882. február 25.) színész, színigazgató, karmester. Előbb kispap volt, majd 1840–41-ben orvosnövendék, azután kardalos a Nemzeti Színházban. 1843-ban Marosvásárhelyen szerepelt, Kilényi Dávid társulatában, de fellépett operákban is, mint Norma, Bájital, Alvajáró, Borgia Lucretia, Sevillai borbély, stb. Innen Brassóba került és bejárta Erdélyt. 1844 őszén németül játszott a nagyszebeni német színtársulatnál, ezt követően pedig Szegeden működött egy kis társulatnál. 1845-ben Komlóssynál szerepelt Kassán, egy évre rá pedig karmester lett. Ezen minőségben előbb Komáromban, Fekete színigazgatónál, később Győrben Hetényinél működött. A telet mint templomi tenorista töltötte 500 forint évi fizetéssel, melyhez szabad lakás és tűzifa is járult, de püspöke halálával az intrika kimarta jó pozíciójából, így újból visszakerült a színpadra. 1867-ben Aradi Gerónél, majd 1868-ban Károly Lajosnál volt karmester. Ugyanez évben színigazgatói engedélyt kapott és Gyöngyösön megkezdte működését. 1873-ban Szentesen vonult nyugdíjba, 1874 októberében pedig megválasztották a székesfehérvári székesegyház orgonistájává. Egyben énektanár is volt és a tűzoltók karnagya;

**Portisch Ferenc** (1820–?) katonakarmester;

**Sárközi Ferenc**, gárdonyi (Gárdony, 1820 – Losonc, 1890) honvéd hadnagy, cigányzenész, karmester<sup>4</sup>. Első zenekarát 1835-ben Pápán alakította. Bécsi és pesti tanodákban folytatta zenei tanulmányait. Egressy Béni magániskolájában tanult. Az Egressy-növendékekből megalakított bandájával a legjobb pesti cigányzenekarok közé emelkedett. A szabadságharc idején Kossuth hadnaggyá és a szabadságharcban részt vevő összes cigányzenészek főkarmesterévé nevezte ki. Világosnál fogságba került, de az osztrák kormánybiztos, gróf Forgách Sándor közbenjárására, szabadon bocsátotta. Az önkényuralom idején Matók Béla ügyvéd, hosszas utánjárással elintézte, hogy Sárközi zenekara engedélyt kapott egy országos turnéra. Bejárta Európát is. Az 1870-es években Edward walesi herceg szerződtette hat hónapra. Az idősödő primás zenekarának felbomlása után Losoncban élő fogadott fiához költözött;

**Telbisz Jenő** (1820–Budapest, 1889. november 20.) zenetanár, a Zenetanárok Országos Egyesületének titkára;

**Wimmer Ede József** (Bécs, 1820–Pécs, 1859. március 28.) karmester, zeneszerző, zenetanár. A bécsi konzervatóriumban tanult. 1838– Blanck Frigyes német színtársulatával jött Pécsre karmesterként. Letelepedése után az ide érkező német színtársulatok karmestere. 1840– a pécsi színház színházi karmestere, magán zenetanár lett, és a polgárőrség zenekarát is irányította. 1842– kinevezték a városi zeneiskola tanárává;

## 1825-ben született

**Altdörfer Keresztély** (Gutenberg, Württemberg 1825. június 16.–Sopron, 1889. április 29.) zeneszerző, orgonista, karnagy, tanár. Württemberg 1847–1887 között evangélista egyházi orgonista, karnagy. A soproni Dalfüzér férfikar alapítója és karnagya;

**Bartay Ede** (Pest, 1825. október 6.–Budapest, 1901. augusztus 31.) zeneszerző és zongora-pedagógus. 1848–1849-ben minisztériumi tisztviselő, a szabadságharc bukása után bujdosni kényszerült, majd, mint zongoratanító működött. 1863-ban megalapította a Magyarhonban Élő Zenészeket Segélyező Egyletet. 1874-ben az Országos Magyar Daláregyesület alelnöke, majd 1880–1891 között elnöke. 1875-ben a Nemzeti Zenede igazgatója lett;

**Deutsch Vilmos** (Buda, 1825–Budapest, 1896. május 28.) zongoraművész, zeneszerző. Zenei tehetsége már igen korán megnyilvánult. Képességeit, Thern Károly és Erkel Ferenc tanítványa fejlesztette. Kitűnő zongora virtuóz volt, aki külföldön is, a közönségnél és kritikánál egyaránt, nagy sikereket aratott. Komoly tevékenységet fejtett ki a zenepedagógia terén is. Legnagyobb érdeme azonban Budapest zenei életének fejlesztése és kiszélesítése. Jelentékeny része van abban, hogy szakadatlan propagandájával, koncertjeinek nemes ízléssel összeválogatott programjával és egyéni hatásával jelentékeny közönséget szerzett a klasszikus zene remekeinek. Mint zeneszerző klasszikus zenekari műveknek zongorára való hatásos átírásával tűnt ki;

**Doppler, Karl** / Károly / Lemberg, 1825. szeptember 12.–Stuttgart, 1900. március 10.) zeneszerző, karmester, fuvolaművész. Doppler Ferenc öccse. 1838-tól bátyjával Philipp Nötzl budai német színtársulatánál, később honvéddzenekaroknál működött, mint fuvolás és karmester. 1850–1862 között a Nemzeti Színház fuvolása és másodkarmestere volt. 1862-től Bécsbe szerződött, ahol a Kärntnertheater tagja lett. 1865-től 1898-ig Stuttgartban volt operaigazgató, valamint uo. a konzervatórium fuvola- és hangszerelés tanára;

**Kerlinger Nándor** (1825–Győr, 1904. szeptember 24.) győri székesegyházi karnagy és zenetanár;

**Rác Marczi** (1825–Debrecen, 1878. február 11.) népzeneész;

**Reichardt Sándor** (Paks, 1825–Boulogne s.M, 1885) operaénekes, tanár. A bécsi udvari opera művésze volt, az 50-es években Londonban működött. 1860-ban visszavonult és Boulogne-ban zeneiskolát nyitott;

**Ress Márton** /Resch/ (1825–Kecskemét, 1903. április 13.) a 4. dragonyoszred karmestere, zenetanár;

**Szabady Ignác** / Szabadi Frank, Szabady Ignác / (Pápa, 1825–Besnyő, 1897) zeneszerző, tanár. 1865-ben zeneműkedvelő társulatot, 1869-ben pedig 8 tagból álló daltársulatot szervezett, a Zenészet Lapokban pedig operettek és színművekre hirdetett pályázatot. Korának népszerű zeneszerzője volt. Ifjú korában bejárta egész Európát és Afrika északi részét. Idős korában visszavonult a besnyői kolostorba, ott halt meg. Elismert népdalszerző volt. Több műve máig fennmaradt: Befordultam a konyhára, Jaj, de fáj, stb. Tánczenéje sokáig

meghatározó szerepet játszott, Török indulója 1877-ben Massenetnek is annyira megtetszett, hogy hangszerelte és Párizsban előadatta;

*Wessely József* (1825–Gospić, 1874) katonakarmester;

## 1830-ban született

*Fátyol Károly* (Nagykároly, 1830 v. 1834–Nagykároly, 1888. november 11.) cigány származású magyar zenész, gordonkaművész. 1830-ban vagy 1834-ben született Nagykárolyban. Később kisbőgősként nyolc évig Bunkó Antal bandájának volt a tagja. Ekkor fedezte fel tehetségét Ujfalussy György zeneművész. Itt a bandával együtt részt vett a szabadságharcban. 1857-től a Nemzeti Színházban játszott, majd 1858-ban Simonffy Kálmánt segítette országos hangversenykörútján. Idősebb korában Rudolf trónörökös kedvenc cigánymuzsikusai közé tartozott. Zenészkortársai, így Mosonyi Mihály és Ábrányi Kornél is nagy elismerésben részesítették;

*Farkas János* (1830–Kolozsvár, 1904. április 29.) zenetanár;

*Fischer János* (1830–?) katonakarmester, zeneszerző;

*Goldmark Károly*, németül Karl vagy Carl Goldmark (Keszthely, 1830. május 18.–Bécs, 1915. január 2.) zeneszerző, tanár. Anyagi gondok miatt tanulmányait így is félbe kellett szakítania, sokáig autodidakta módon képezte magát tovább, majd lehetősége nyílt beiratkozni a bécsi konzervatóriumba. Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc idején Sopronban és Győrben működött színházi zenészként. Ebben a minőségében került Budára 1850-ben, ahol egy évet töltött, és megismerte a korszak divatos operaszerzőinek darabjait. 1851-ben tért vissza Bécsbe, ahol a Bettelheim család vette pártfogásába. Az ő közreműködésükkel kerülhetett sor Goldmark első szerzői hangversenyére 1857-ben. A zeneszerző a sikeren felbuzdulva Pestre utazott, ahol szintén nagy sikert aratott szerzői hangversenyével, de anyagilag nem érte meg neki a magyar fővárosban maradni, ezért visszatért Bécsbe, ahol gyakorlatilag egész hátra lévő életét töltötte. 1865-ben mutatták be Sakuntala című nyitányát, amely meghozta neki a várva várt nemzetközi sikert. Goldmark ezután kezdett gondolkodni egy opera komponálásán. A munkának két év múlva fogott hozzá és 1872-ben készült el vele. A bemutatóra sok viszontagság után végül 1875-ben került sor

Bécsben, óriási sikerrel. A Sába királynője a század egyik legnagyobb közönségsikere lett Európa-szerte, amely meghozta szerzője számára a hírnevet. Goldmarknak ezután már nem voltak anyagi gondjai, és még öt operát komponált, de ezekkel már csak mérsékelt sikereket aratott, az utolsó, Téli regét kivéve;

**Gönczy Károly** (1830–?) tábori zenész;

**Hajek Ignác** (Zahorzan, 1830. február 21. – Brassó, 1902. december 11.) katonakarmester, zeneszerző;

**Korcsek Leopoldina** / *Bellagh Korcsek* / (1830 k.–1875 után) operaénekes, tanár;

**Mányi Lajos** (1830–?) primás;

**Megyery / Megyeri / Károly** (1830–1912. június 17.) zongoraművész-tanár. 1876-tól a vakok intézetének, 1880-tól a Nemzeti Zenede tanára volt. Zenepedagógiai írásai a Zenészeti Lapokban jelentek meg. Fő műve: A zongoratanítás módszertana (1896);

**Trautsch Károly** (Tuchomeritz, 1830–Budapest, 1911) zenekari nagybőgőművész-tanár. A prágai konzervatóriumban végzett 1849-ben Hrabe tanítványaként. Ő az első és mindjárt kitűnő szakember a nagybőgő hazai történetében;

## 1835-ben született

**Balázs Kálmán** (Sárospatak, 1835–1900) cigányprimás, táboiri zenész. Az 1850-es évek elején tanút két évig hegedülni a Nemzeti Zenedében, majd zenekart alapított. 1868-ban Debrecenben telepedett le;

**Beliczay Gyula** (Révkomárom, 1835. augusztus 10.–Budapest, 1893. április 30.) zeneszerző, karnagy, tanár. Komáromban született, ahol apja jómódú fakereskedő volt, aki kezdettől mérnöki pályára szánta fiát. Kezdetben Pozsonyban tanult zongorázni Kumlik Józseftől és később Chistellytől. Már fiatal korától foglalkozott zeneszerzéssel is. Apja

kérésére 1851 és 1857 között Bécsben mérnöki tanulmányokat folytatott és 1858-tól 1871-ig ott dolgozott, mint a Tiszavidéki vaspályatársaság mérnöke. Közben 1856-ban karnagy oklevelet szerzett. Bécsi tartózkodása idején József Hofmann, Franz Krenn és Gustav Nottebohm voltak a zeneszerzésben tanárai, valamint Carl Czernynek és Anton Halmnak lett a zongoratanítványa. A vaspályatársaság 1871 tavaszán Pestre helyezte át a székhelyét, ezért Beliczay is költözött. 1872-től a Magyar Királyi Államvasutak építészeti főmérnöke lett. 1875-ben Németországban, Franciaországban, Hollandiában és Belgiumban folytatott gépészeti tanulmányutakat. 1886 novemberében bekövetkezett nyugdíjazásáig az államvasutak alkalmazásában maradt. 1888-tól lett az Országos Zeneakadémia zeneelmélet tanára lett;

**Csekő / Csekeő / Gusztáv** (Alsóörs, 1835. június 16.–Pápa, 1890. szeptember 29.) zeneszerző, tanár. 1858-tól több mint húsz évig Latabár Endre társulatának karmestere. 1879-ben a pápai református főgimnázium és tanítóképző intézetben ének- és zenetanárrá választották és ő vezette a főiskolai énekkart is;

**Emmerth Antal** (Tolna, 1835–Debrecen, 1903. október 9.) zongoraművész, zeneszerző, zenetanár. Pesten Merkl József és Thern Károly tanítványa volt; utóbb Bécsben Thalbergnél tanult. Több évig tartó hangversenykörútra ment, egy ideig Amerikában is tartózkodott. 1882-ben az újonnan alakult Debreceni Zenede tanára lett; bemutatkozó hangversenye 1862. november 7.-én volt;

**Ferenczy Ferenc** (Ungvár, 1835. február 12.–Weimar, 1881) operaénekes, tanár;

**Langer Ferenc** (1835–Graz, 1874. november 12.) katonakarmester, zeneszerző;

**Orczy Bódog** (Tarnaörs, 1835. június 8.–London, 1892. január 25.) zeneszerző, a pesti Nemzeti Színház intendánsa. A zene iránt korán érzett hajlamot és fiatal éveiben az alkotás terén is figyelmet keltett. 1870. október 12-től 1873. március haváig a Nemzeti Színház intendánsa volt. 1880-tól zongoraleckékből tartotta fenn magát. Operái: *Pandora*; *Sisyphus King of Ephyrus*; *Renegát*. (Ez utóbbit előadták Londonban, 1880 táján.) Amikor a Nemzeti Színház intendánsa lett, hivatalát több újítással kezdte meg: megszüntette a drámai előadások közzenéjét és csak egy, a darab stílusához illő nyitányt játszatott. A zenekari helyet a drámai előadásokra a színtanoda növendékei számára engedte át, hogy a színpadi játékot tanulmányozhassák. A pontosan megjelenő közönség érdekében elrendelte, hogy a későn érkezők csak a felvonás végeztével foglalhassák el

helyeiket. Főpróba után a dramaturg, drámabírálok, a darab írója vagy fordítója, rendező és főszereplők összejövetelét rendelte el, véleményadás és esetleges változtatások megbeszélése végett. Elrendelte, hogy előadás után rendező és karmester tegyen írott jelentést arról, ha az est folyamán valami rendkívüli történt. Intézkedett, hogy jövőben a színműveket kinyomtassák és alacsony áron árulják. A napilapok szerkesztősegei állandó támlásszékjegyet kaptak. Bösendorfer-zongorát vett a színháznak. Elrendelte, hogy újévtől a hölgytagok kényelmére négy bérkocsi álljon állandóan rendelkezésre. Elrendelte, hogy a szereplők nyílt jelenetek után a közönség tapsaira ne jelenjenek meg. Elrendelte, hogy a színház tagjai hetenként kétszer a Várszínházban is játsszanak. Wagner tanácsára meghívta Richter Jánost karmesternek, de Erkel Ferencet, Szigligeti Edét és Huber Károlyt mellőzte. 1881-től Londonban élt;

**Ormay Ferenc** (Nyitra, 1835–Budapest, 1876) operaénekes, színművész, író, műfordító, tanár. Kolozsvárott, majd 1858-tól Pesten, a Nemzeti Színház társulatánál működött. Prózai színészként és énekesként egyaránt hasznosította tehetségét;

**Pauli Richárd** /Paulikovics Richárd/ (Rakovic, 1835. november 24.–Budapest, 1901. január 3.) operaénekes, tanár. 1862-ben a pesti Nemzeti színházban énekelt. 1884–1890 az Operaház énekese, 1882-től, a zeneakadémiai képzés kibővítésekor, Liszt Ferenc kérésére kezdett el tanítani. Könyvet is írt, amelynek címe Az énekművészetről (1895);

**Straus Lajos** (Pozsony, 1835. március 21–Cambridge, 1899. október 15.) hegedűművész-tanár. Bécsben Hellmesberger és Böhm tanítványa volt, 1859-ben Frankfurtban hangversenymester, 1865-től a londoni udvari zenekar és filharmónia, valamint a Hallé-féle manchesteri zenekar szólistája, a londoni RAM tanára;

**Tyrner Antal** (1835–Bécs, 1893. október 26.) katonakarmester;

## **1840-ben született**

**Diessl János** (1840–?) katonakarmester, zeneszerző;

**Farkas József** / „Kóka Jóska” / (1840 – Gyula, 1891. június 25.) cigányprímás, zenetanár;

**Faulwetter Antal** (Prága, 1840–Prága 1908) katonakarmester, zeneszerző;

**Fellegi Viktor** / Feigler / (Rozsnyó, 1840. február 15.–Esztergom, 1874. október 1.) zenei író, a budapesti nemzeti zenede tanára. 12 éves korában nemcsak a praemontreiek templomában a tanuló ifjúság számára tartott isteni tisztelet alatt orgonált, de a sz. Ferencz-rendieknél is néhány évig, mint rendes organista volt alkalmazva. 1855-ben a rozsnyói katolikus papnövendékek közé vétetett föl és az érettségi vizsga letétele után 1857-ben Kollarcsik István megyés püspök által Bécsbe a Pazmanaeumba küldetett, hol a theológiát három évig hallgatta. 1860-ban elhagyta a papi pályát és 1861–65-ig a pesti egyetemen a jogot hallgatta, az államvizsgát letette s a politikai tudományokból is szigorlatot állott ki. 1862–66-ig egyszersmind a nemzeti zenede növendéke volt. 1868-ban Lónyay Menyhért a pénzügyminisztériumhoz fogalmazó gyakornokká, 1870-ben segéd-fogalmazóvá s 1874-ben Ghiczy Kálmán miniszteri fogalmazóvá nevezte ki. Végül a budapesti nemzeti zenede tanára volt. 1872-ben megindította zongorázók és énekesek számára Apollo című zenemű-folyóiratát, hazánkban az első ilyenmű közlönyt; 1873-ban egy kis zenelapot is mellékelte hozzá, melyet nagy részben ő maga irt; ezt azonban 1874-től a lap boritéka váltá fel, melyen 1876 végéig sok érdekes elméleti közleménye jelent meg;

**Hofbauer Zsófia** (1840–1916) énekművész, tanár. Pályáját külföldön kezdte: vendégszerepelt Ausztriában, Németországban, Hollandiában, sőt Amerikában is. 1859-ben lett a pesti Nemzeti Színház tagja, annak 1867-ig vezető altistája. Ő volt a Bánk bán első Gertrudisa;

**Milier Ármin** (1840–1898) katonakarmester;

**Risznerné Z. Kozma Ida** (Pest, 1840? –?, 1931 után) erdélyi nótaszerző. Önálló füzetekben kiadott dalai szövegeit a magyar irodalomból, főleg erdélyi költők alkotásaiból válogatta;

**Witte János Antal** (1840–1901) katonakarmester;

## 1845-ben született

**Auer Lipót** / Leopold von Auer / (Veszprém, 1845. június 7.–Loschwitz (Drezda), 1930. július 15.) hegedűművész, tanár, karmester és zeneszerző. Veszprémben Liedl Lipót tanítványa, majd a Pest-Budai Hangászegyleti Zenedében Ridley-Kohne Dávid növendéke volt. Bécsben és Hannoverben is tanult. Első hangversenye 1856-ban Pesten volt, majd koncertező csodagyerekként bejárta egész Magyarországot. 1866-ban, Hamburgban hangversenymester, 1868-tól a szentpétervári konzervatórium tanára és a cári udvar muzsikusa lett. Az első jelentős oroszországi vonósnégyes alapító tagja. Híres kamarazenei estélyeken mutatta be a kortárs orosz zeneszerzők műveit. 1872 és 1908 között az Orosz Cári Balett szólóhegedűse. Az Orosz Zenei Társaság hangverseny-igazgatója, majd zenekarának karmestere volt. Orosz állampolgárságot kapott, a cári udvar titkos belső tanácsosává léptették elő. Az 1890-es évek után, mint hegedűművész és karmester beutazta Európát, Drezdában élt, majd visszatért Szentpétervárra. 1918-ban New Yorkba költözött, ahol főként zenepedagógiával foglalkozott. 1927-ben, 82 éves korában még vezényelte a New Yorki Filharmonikusokat. Egyike volt korunk legnagyobb hegedűpedagógusainak;

**Balázsne Bognár Vilma** (Pest, 1845. október 5.– Budapest, 1904. június 3.) énekesnő és tanár. 15 éves korában szerződtette a Nemzeti Színház 1862-ben Olaszországban és Bécsben tanult tovább, majd német és holland operaházakban működött. 1867–1869 a drezdai opera tagja volt. 1869–1880 a pesti Nemzeti Színház egyik ünnepelt sztárja lett. Visszavonulása után a Nemzeti Zenedében tanított;

**Balog Bandi** (Balassagyarmat, 1845–Kecskemét, 1910) cigányzenész, primás, zenekarvezető;

**Benza Ida** /Benza Ida Rozália/ (Buda, 1846. március 9. (keresztelés)– Budapest, 1880. március 10.) operaénekes, tanár. 1865-től a bécsi udvari Opera tagja. 1868-tól a milánói Scalában, majd olasz körúton, azután Lisszabonban szerepel, 1870-ban Torinóban arat diadalt; csak ezután mutatkozik be Pesten. Itt 1871-től a Nemzeti Színház ünnepelt primadonnája;

**Beetlheim-Gomperz Caroline**, von (Pest, 1845. június 1. –) kamaranékművész-tanár. Bécsben Goldmark Károly növendéke volt;

**Bunkó Vince** (Nagykároly, 1845–1910) szatmári zenekarvezető;

**Ehn Berta** (Budapest, 1845. október 30.–Aschberg bei Neulengebach, Ausztria, 1932. március 9.) opera-énekesnő, tanár;

**Erdélyi Ignác**, ifj. művésznevén Erdélyi Náci (Szeged, 1845. november 22.–Budapest, 1893. július 6.) cigányzenész, prímás, nótaszerző;

**Erkel László** (Pest, 1845. április 9.–Pozsony, 1896. december 3.) zenepedagógus, karnagy, zongoratanár, Erkel Ferenc harmadik fia; a gyulai dalárda karnagya volt, majd 1871-től Pozsonyban működött, mint zongoratanár. 1878–1881 között a Pozsonyi Magyar Dalkör karmestere volt; tanítványai közé tartozott többek között Bartók Béla;

**Groszmann Ignác** (Nagykanizsa, 1845 körül–Nagykanizsa, 1882) a nagykanizsai piarista gimnázium afféle "mindenes" tanára volt, elsősorban mennyiségtant, latint és németet oktatott. Mellette kiváló muzsikus is lehetett, mert – ahogyan a korabeli sajtó fogalmazott – sokat buzgólkodott a gimnázium ének- és zenekara körül. Azt is megtudhatjuk a régi újságokból, hogy kellemes bariton hangján szólót énekelt az alsótemplom zenés miséjén. Ő is bekapcsolódott 1881-ben a Rosenberg Ádám által felvetett eszmébe, hogy legyen Nagykanizsának ének- és zenekara;

**Hamza Miska** (Oros, 1845–1916) nagyváradai zenekarvezető.

**Királyfy Imre** (Pest, 1845. január 1.–) zeneszerző, tanár;

**Maleczky Vilmos** (Kúzniki, 1845. június 6.–Budapest, 1924. április 29.) lengyel származású operaénekes volt. Alapítója a máig működő énekes dinasztának. Felesége Ellinger Jozefa, apósa Ellinger József, gyermekei Maleczky Bianka és Maleczky Oszkár énekesek. Kései leszármazottja Maleczky László tenorista. A Nemzeti Színházban az 1884-ben megnyílt Operaházban énekelt nyugalomba vonulásáig, 1888-ig. Visszavonulása után a Fodor Zeneiskola tanára lett;

**Pállik Béla** (Nagymihály, 1845. február 2.–Budapest, 1908. július 27.) festőművész, operaénekes-tanár és színiigazgató;

**Rohrbacher Károly** (1845–1908. április 16.) zenetanár, karnagy;

**Schunda Vencel József** (Dubetz [ma Prága egy kerülete], 1845. május 19.–Budapest, 1923.január 26.) csehországi származású hangszergyáros és zeneműkiadó. Nevéhez fűződik a cimbalom tökéletesítése és a modern tárogató megalkotása. Az új típusú cimbalmot 1872-ben állította ki Kecskeméten, az első pedálos cimbalmot 1874-ben szerkesztette. A tárogatón 1888-tól 1896-ig dolgozott. Az 1872-től 1906-ig terjedő időben mintegy 10 000, folyamatosan tökéletesített cimbalom készült műhelyeiben. Kevésbé sikeres találmánya volt a népharmónium (1877), az „Arion-citera” (1880) és a „gyermekcimbalom acéllemez hangokkal” (1887);

**Végh János**, ifj. (Vereb, 1845. június 15.–Vereb, 1918. február 1.) zeneszerző, kuriai bíró. Zongoratanára Thern Károly volt, zeneszerzést Mosonyi Mihálytól tanult. 1881–1887-ig, Liszt Ferenc mellett, a Zeneakadémia alelnöke. 1887-ben kúriai bíró lett, majd nyugdíjasként Vas megyében és Vereben élt;

## 1850-ben született

**Benczy Gyula** (Nyíregyháza, 1850–Nyíregyháza, 1914) cigányprímás. A Nemzeti Zenedébe tanult, majd hazatért szülővárosába, ahol haláláig működött. A fiatal Krúdy Gyula kedvenc prímása volt;)

**Blaha Lujza** / született Reindl Ludovika/ Rimaszombat, 1850. szeptember 8.–Budapest, Erzsébetváros, 1926. január 18.) magyar színésznő, „a nemzet csalogánya” Első férjével, a 37 éves Blaha János karmesterrel 16 évesen esküdött 1865-ben Szabadkán. Tőle kapta zenei képzését. Férje nevét – bár még két házasságot kötött – élete végéig viselte;

**Erkel Lajos** (Gyula, 1850. február 24.–Budapest, Terézváros, 1906. január 24.) operaénekes, sakkozó. Erkel Ferenc és Adler Adél hetedik gyermeke. Ő énekesnek indult. Stoll Pétertől tanult énekelni. 1881. február 9-én Gyulai Lajos néven debütált a Várszínházban Gounod Faustjának címszerepében. Teljes bukás volt bemutatkozása, ezért az énekesi pályával hamar felhagyott. 1893. szeptember 1-jétől haláláig az Operaház ügyelője volt. 1881-ben idős apja rossz egészsége miatt lemondott a Pesti Sakk-kör tényleges vezetéséről. Ekkortól Erkel Lajos titkárként volt az egyesület gyakorlati vezetője, egyúttal a Vasárnapi Újság sakkrovatát is szerkesztette. Testvéreivel együtt ő is részt vett szülője műveinek másolásában, ill. kidolgozásában;

valószínűleg a Névtelen hősökben volt a legnagyobb a részvétele. István és Mária testvérével hárman voltak jelen a nagy családból Erkel Ferencsel utolsó óráiban;

**Kapi Gyula** (Lajoskomárom, 1850. január 27.–Sopron, 1923. március 28.) ágostai evangélikus tanítóképző-intézet igazgatója. Cikkei, melyek főképpen a nevelés és zene köréből valók, a következő lapokban és folyóiratokban jelentek meg;

**Péterfy Jenő** (Buda, 1850. július 8.–Károlyváros, 1899. november 5.) a Nemzeti Zenede pedagógiatárgy tanára, zenekritikus, irodalomtörténész, esztéta;

**Seidl Antal** / Anton / (Pest 1850. május 7.–New York 1898. március 28.) karmester, zenetanár. Wagner asszisztense, a New York-i Metropolitan Opera vezető karmestere, majd a New York-i Filharmonikusok zenei igazgatója volt. Seidl a New York-i zenei élet rendkívül népszerű karmestere volt, tizenkét éves művészi tevékenysége New Yorkban mind a Met-ben, mind a New York-i Filharmonikusok számára új korszakot jelentett;

**Sellei Gyula** (Pest, 1850. július 22.–Budapest, 1895. május 27.) karmester, pedagógus, zeneszerző. Erkel Ferenc és Mosonyi Mihály tanítványa volt. Színházi karmesterként kezdte pályafutását Klagenfurtban, később hazai társaságoknál dolgozott. Pesten énekiskolát nyitott. Számos neves operett és operaénekes tanítványa között volt, így Blaha Lujza és Ódry Lehel is;

**Sykora József** (1850–1889) katonakarmester;

**Szendrői / Szabó / Lajos** (Pest, 1850–Pest, 1919) operaénekes, tanár. 1881-től a budapesti Nemzeti Színház, 1884–1911 között pedig az Operaház tagja volt;

**Tarizky Ferenc** (1850–1927) zenetanár, zeneszerző. Tanulmányai a Nemzeti Zenedében végezte. A kolozsvári konzervatóriumban volt hegedűtanár, később igazgatóhelyettes;

**Valentin Lajos** (1850–) operaénekes, tanár;

## 1855-ben született

**Aggházy Károly** (Pest, 1855. október 30.–Budapest, 1918. október 8.) magyar zeneszerző, zongoraművész, zenepedagógus. 1875 Zeneakadémia, zongora tanára Liszt Ferenc, Volkmann Robert a zeneszerzés tanára, Ábrányi Kornél a zenetörténet tanára. 1881–1883 Nemzeti Zenede zongoratanára, 1883-1889. berlini Städtisches Konservatorium für Musik zongoratanár, 1889–1918 újra a Nemzeti Zenede tanára, kamarazene tanszék vezetője;

**Berki Flóris** (Szécsény, 1855–1893) primás;

**Erdőssy Eugénia** /Biba/ (Nagykanizsa, 1855–Berlin, Németország, 1886. szept. 9.) énekművész-tanár. Berlini tanulmányok és operai tagság után 1879–1880-ban Pesten a Népszínházban énekelt, a Kamargó (Lecocq) hármас címszerepében mutatkozott be. Több bemutató primadonnája volt. 1882-ben Bécsbe a Karl Theaterhez szerződött;

**Gerster Etelka** / Adelheid Karolina (férjezett nevén Gerster-Gardini, német nyelvterületen Elka Gerster / (Kassa, 1855. június 25.–Pontecchio, 1920. augusztus 20.) opera-énekesnő, tanár. Tanítónőképzőt végzett szülővárosában. Az 1880-as évektől tanítani is kezdett, előbb a New York-i zeneakadémián, majd 1896-ban visszatelepült Európába, Berlinben világhírűvé vált énekiskolát nyitott, melyet egészen 1917-ig tartott fenn. Énektanítási módszereit 1906-ban Stimmführer címmel könyv alakban is megjelentette;

**Gladich Pál** (Magyaróvár 1855. szeptember 5.–Magyarkimle 1922. június 10.) zeneszerző, zenetanár;

**Grünfeld Vilmos** (Pest, 1855. december 16.–Budapest, 1921. november 26.) hegedűművész és tanár. 1869. október 1-jétől játszott a Nemzeti Színház, ill. 1884-től az Operaház zenekarában. Itt 1902-ben első hangversenymester lett. 1915-ben vonult nyugdíjba. Kamarazenészként előbb a Hubay-Popper-vonósnégyesben működött, majd 1894-ben saját együttest alapított Bürger Zsigmonddal. Ez a kvartett 1910-ig állt fent. 1898-tól húsz éven át tanított a Zeneakadémián. Legismertebb tanítványai Bárdos Alice és Melles Béla voltak;

**Hegyi Aranka** (Szabadka, 1855. május 25.–Budapest, 1906. június 9.) operett- és dalénekesnő, tanár. Hegyi Aranka tehetsége korán megmutatkozott, a

Nemzeti Színház balettiskolájában vett tánc- és énekórákat, Fehérvári Marinál tanult;

***Kelemenné Zathureczky Berta*** (Homoródszentmárton, 1855. február 1.– Sepsiszentgyörgy, 1924. január 20.) író, zeneszerző, tanár;

***Klafsky Katalin*** (Mosonszentjános, 1855. szeptember 19. – Hamburg, 1896. szeptember 22.) operaénekes-tanár. Énekes képességeit még falujában felfedezte Dány János kántortanító, aki csiszolni is igyekezett a szép gyermekhangot. Hangját Mathilde de Castrone-Marchesi asszony, a Bécsben élő világhírű énekesnő és konzervatóriumi énektanár művelte ki. 1876-ig a salzburgi Stadttheater kórusában énekelt. Néhány szólószereppel (Alisa Donizetti Lammermoori Luciájában, Pamina Mozart Varázsfuvolájában) itt aratta kezdeti sikereit. Az 1876/77-es évadban már az Angelo Neumann vezette lipcsei operában találjuk. 1882 nyaratól Neumann híres „Die Niebelungenfahrten”-ján már mint a társulat csillagja járta be Európa nagyvárosainak operaszínpadait. 1883 szeptemberétől 1886-ig három évet töltött Brémában, első nagy szerepe itt a Fidelio Leonórája volt. 1886 májusától haláláig a hamburgi színház ünnepelt énekesnője volt. Klafsky Katalinra a hamburgi operaházban márvány mellszobor, a Vénuszon egy kráter és szülőfalujában, a mai Jánossomorja városban halálának 100. évfordulóján avatott márványtábla emlékeztek;

***Kossovits József*** (1855–1913. május 14.) karnagy, zeneszerző, zenetanár. A Nemzeti Zenedében tanult, 1874–80 a Fröbel Nőegylet óvónőképző intézetének tanára. 1880–1887 Komáromban egyházi karnagy, zeneiskolai tanár, 1882–1887 a Komáromi Dalárda vezetője. 1887 a Budapest Terézvárosi Plébániatemplom karnagya, a Vakok Intézetének zenetanára;

***Liedl Ferenc*** (Veszprém, 1855. március 10.–Budapest, 1900. október 31.) hegedűművész, tanár;

***Mihó László*** (Kecskemét, 1855. július 9.–Kecskemét, 1906) tanár, karnagy, kántor. Középiskoláit Kiskunhalason és Kecskeméten végezte. Nagykőrösön szerzett tanítói oklevelet. 1879-től haláláig a Kecskeméti Református Gimnázium énektanára volt;

***Moravcsik Géza*** (Bér, 1855. július 28.–Budapest, 1929. szeptember 21.) zenetanár, a Zene-titkára, magyar, esztétika tanár. 1876-tól Szavason, 1893-ban

Székesfehérváron majd Budapesten tanított. 1899-ben lett a Zeneakadémia titkára, kisebb megszakítással 1925-ig töltötte be a pozíciót. 1900 és 1918 között a Zeneakadémia poétika és pedagógia tanára volt;

**Nikisch Artúr** (Lébény-Szentmiklós 1855. október 12.–Lipcse 1922. január 23.) karmester, zeneszerző, 1902–1907-ig Lipcsében a konzervatórium tanára, 1905–1906-ban operai karnagy és színházi direktor. 1904-től 1914-ig a Londoni Szimfonikus Zenekar karmestere;

**Rózsavölgyi Szidónia** (Nagykanizsa, 1855. november 16. – Budapest, 1902., március 16.) zongoraművész;

**Sárosi Ferenc** / Schauer/ (Pest, 1855–1913. november 28.) zeneszerző, karmester, tanár. mint gimnazista, a kegyesrendiek istentiszteletén ő orgonált. Rendkívül nagy ambícióval indult pályájának. Előbb gimnáziumi érettségit tett, majd az egyetemre iratkozott és elvégezte a teológiai fakultást. De a szíve visszavonzotta műzsájához, a zenéhez, amelynek titkait kora ifjúságában elleste. Atyja révén, már 1872. augusztus 10-től a Nemzeti Színház zenekari tagja volt (ott tartották az operaelőadásokat) és a kisdobot és a vele rokon ütőhangszereket kezelte. Közben megtanult egy csomó hangszert, s a zongorán, orgonán kívül remekül játszott fuvolán, hegedűn, gordonkán, violán, vadászkürtön és hárfán. Majd korrepetitora lett az Operaház

**Serly Lajos** / Ludwig / (Pozsony, 1855. március 13.–New York, 1939. február 1.) dal-és zeneszerző, karmester. A Kék nefelejts c. közismert dal szerzője. Zeneművei az Amerikában élő magyarok körében népszerűek voltak. Fia, Serly Tibor Bartók Béla halála után Bartók 3. zongoraversenyét fejezte be (utolsó 17 ütemét) és a Brácsaverseny hangszerelését;

**Schlögel Lajos** (Aussig, 1855 május 4. – Póla, 1894. január 15.) katonakarmester;

**Sik József** (1855–1945) operaénekes, tanár;

**Szigetiné Human Erzsébet** (1855–1920) operaénekes, tanár;

**Szotyori Nagy Károly, ifj.** (1855–1935) zenetanár;

**Tintner Bertalan** (Bécs, 1855–1936) nagybőgőművész-tanár. Bécsben végzett Simandlnál. 1879 és 1914 között a budapesti Operaház, valamint a budapesti Filharmóniai Társaság zenekarának tagja volt. 1912-ben Gianicelli visszavonulásakor mindenben megörökölte az ő feladatait. Nagyszerű hangszeres művész és kiváló pedagógus, akinek kiemelkedő tanítványa a Zeneakadémián Montag Lajos volt;

**Tomka István** (Burcsány / Nyitra, 1855. január 17.–Budapest, 1923. december 16.) zongoraművész, zenepedagógus. Liszt Ferenc tanítványa volt, a bécsi konzervatóriumban pedig J. Dachs növendéke. Az 1870-es években külföldi hangversenykörúton járt. Hazatérve 1888-tól a Nemzeti Zenede tanára, 1901-től Bartlay Ede halála után pedig a Nemzeti Zenede igazgatója. Olyan tanítványai voltak, mint Poldini Ede és Lehár Ferenc;

## **1860-ban született**

**Almássy /Almásy/ Miklós** (1860. augusztus 8.–Pest, 1920. április 13.) zongoraművész-tanár. 1876–1881. Zeneakadémia – Liszt Ferenc tanítványa, 1883– papnövendék Kalocsán, 1886. v. 1887– áldozó pap, zongoratanár;

**Altdörfer Viktor** (Sopron, 1860. január 3.–Sopron, 1940. március 4.) orgonista, zongoraművész, zenepedagógus. Bécsben és Lipcsében tanult, 1887-től Sopron evangélikus templom orgonistája és az énekkar karnagya. Kiváló zenepedagógusként is működött;

**Bádé István** (Békés-Gyula, 1860–1911) zenekarvezető, tanár;

**Bahnert József** (Nápoly, 1860. december 29.–1937. szeptember 11.) zeneszerző, zongoraművész, zenepedagógus. Zongoratanulmányait Liszt Ferencnél végezte. A Polgári Iskolai Tanárképző Intézetben volt zenetanár;

**Bátor Szidor / Breisach /** (Pest, 1860. február 23.–Budapest, 1929. december 2.) zenetanár, zeneszerző. 1897-ben megalapította a budapesti posta- és távíró alkalmazottak zeneegyesület. Az 1902-től zeneiskolát is működtető egyesület rövidesen a főváros zenei, társadalmi és közéleti köreinek aktív résztvevője lett. A zeneiskola első igazgatója Bátor Szidor volt;

**Borsay Samu** (Uzon, 1860–Veresegyháza, 1944 augusztus) alezredes, katonakarmester, zeneigazgató, tanár;

**Dombay Artúr** / ivánchfalvi és dombóvári / (Bánfihunyad, 1860–Gyula, 1922. február 16.) zeneszerző, zenetanár;

**Döme Zoltán** (1860 körül–München, 1935. január 16.) operaénekes, tanár;

**Elbert Imre** (Pest, 1860. február 28.–Budapest, 1897. augusztus 28.) zongoraművész, zeneszerző. A Zeneakadémia elvégzése után 1887-ben a Zeneakadémia zongora melléktanszak segédtanára lett;

**Erdélyi Kálmán** (Szeged, 1860–1914) szegedi zenekarvezető;

**Gaál Ferenc** (Szkacsány/Nyitra megye, 1860. március 24.–Szabadka, 1906) nagybőgőművész-tanár, zeneszerző. A Nemzeti Zenedében Trautsch Károlynál végzett, majd a Zeneakadémián folytatta tanulmányait zeneszerzés szakon. 1882-től a szabadkai zeneiskola igazgatója volt;

**Gianicelli Károly** (Carl Gianicelli (Gaming, Alsó-Ausztria, 1860. április 24. – Bayreuth, 1939. június 9.) gordonművész, tanár. 1881 és 1884 között a hannoveri Királyi Színház zenekarának tagja volt és megkapta a *királyi porosz kamarazenész* címet. 1884-ben a budapesti Magyar Királyi Operaház zenekarához szerződött, 1890-ben nevezték ki a Zeneakadémia tanárává (1890/91–1911/12). A tanszak első tanáráként az ő feladata volt összeállítani és fokozatosan bevezetni a tantervet;

**Hutyra Viktórné Bogdán Ottilia** (1860–Pestszenterzsébet, 1940. december 20.) zongoratanár;

**Kereszty István** (1860–1944. február 8.) könyvtárigazgató (Nemzeti Múzeum) és zeneíró;

**Mészáros Imre** (Pest, 1860. szeptember 29.–Budapest, 1913. január 17.) hegedűművész, operaigazgató. Mészáros Imre a Nemzeti Zenedében Huber Károly és Gobbi Alajos tanítványa volt. 1880-tól a Nemzeti Színház operai zenekarának tagja, majd az Operaház brácsása, zenekari felügyelője 1900-ig. 1882-től a Nemzeti Zenede hegedűtanára, 1887-től a Filharmóniai Társulat titkára, majd 1889-től alelnöke volt. 1900–1901, valamint 1907–1912

között az Operaház igazgatója. R. Strauss, Puccini és a magyar kortársak bemutatására alapozta műsorát. A nagy Wagner korszak fűződik nevéhez. 1909-ben az Opera örökös tagja lett;

**Nyáry József** (Pápa, 1860–?) katonakarmester;

**Sági Balogh Laci** (Eger, 1860–1923) selmecebányai első zenekarvezető;

**Szabados Károly** /Svoboda / (Pest, 1860–Budapest, 1892. január 24.) zeneszerző és karmester. Erkel Ferenc, Liszt Ferenc és Volkmann Róbert tanítványa. 1880-tól a kolozsvári Nemzeti Színház karnagya, majd a pesti Nemzeti Színház, 1884–1890 között az Operaház tagja, korrepetitor, 1887-től segédkarmester. A színházban énektanárként is működött;

**Tömlény István** (1860–Kalocsa, 1912. július 4.) intézeti zenetanár;

## 1865-ben született

**Bárd Ferenc** (Miskolc, 1865. április 23.–Budapest, 1935. június 15.) zeneműkiadó;

**Bartha János** (1865–1925) szentesi zenetanár.

**Baumgartner Alajos** (1865. június 18.–1930. február 16.) matematika-fizika szakos középiskolai tanár, természettudományi író, tudománytörténész, műfordító, zene- és művészettörténész, lexikonszerkesztő;

**Donáth Ede** (Besztercebánya, 1865. május 5.–1945) orgonaművész, zeneszerző, karmester, tanár. Bejárta Egyiptomot, Arábiát, ahol szíriai, arab, perzsa, óhéber és ókeresztény zenét gyűjtött, és szimfonikus zenekarra alkalmazott. A magyar holokauszt áldozata lett;

**Fekete József** (1865–Kolozsvár, 1885. szeptember 10.) népzeneész, tanár;

**Hilgermann Laura** (Bécs, 1865. október 13.–Budapest, 1945. február 9.) operaénekes-tanár. 1920 és 1936 között a budapesti Zeneakadémia megbecsült énektanára volt. Legjelesebb növendékei Alpár Gitta, Maria von Ilosvay, Kalmár Pál, Németh Mária, Szánthó Enid;

**Réthy Laura** (Nagykőrös, 1865. március 13.–Miskolc, 1938. augusztus 2.) énekes, színésznő, tanár;

**Várady Sándor szilicei** (Pusztasöreg 1865–Budafok, 1913) operaénekes, tanár. 1904-től a Nemzeti Zenede tanára volt;

**Varga Vilma Jolán** (Pest, Józsefváros, 1865. március 30.–Budapest, 1950. szeptember 6. (temetés) zongoraművész-tanár. Varga Vilma zongoraművész és zenepedagógus a budai Zeneakadémián tanított és egész életét Liszt Ferenc emléke ápolásának szentelte, a nemes liszti zongoratradíció megőrzésére törekedett. Gyakran játszott Johannes Brahms-szal és Hubay Jenővel együtt;

**Virányi Jenő**, Winternitz Mór Jenő (Miskolc, 1865. április 2. – Budapest, Józsefváros, 1933. november 27.) karmester, zeneszerző. Színházi működését 1886 júliusában Dancz Lajos igazgatónál kezdte. 1916-ban a Király Színház karmestere volt. A főváros zeneiskolájában is tanított;

## 1870-ben született

**Árkossy Vilmos** (1870–) operaénekes, tanár;

**Baré Emil** (Bécs, 1870. szeptember 1.–Budapest, Terézváros, 1943. március 29.) hegedűművész-tanár. Párizsban játszott a Lamoureux-zenekarban, 1897 – 1902 között a Chicagói Szimfonikus Zenekar „assistant concertmaster”-e volt. 1903 – 1933-ig a Nemzeti Zenede tanára, és az Operaház, továbbá a Filharmóniai Társaság első hangversenymestere. 1919-ben lett a Zenede hegedűtanszakának a vezetője, 1920-ban pedig az intézet igazgatója;

**Bárdossy Ilona** (1870–1933) operaénekes, tanár;

**Bergel Viktor** (London, 1870. május 20.–) zongoraművésztanár és énekművész;

**Blätterbauer Gizella Karolina** /férjezett nevén dr. Hajós Kálmánné/ (Pécs, 1870. március 20.–Budapest, 1939. február 3.) operaénekes. 1887 és 1889 között a budapesti Zeneakadémián tanult Adele Passy-Cornet opera-énekesnő növendékeként. 1891 júniusában a frankfurti operához szerződött, majd négy

évvel később a stuttgarti operához. 1897. április 22-én *A hugenották* Valois Margitjaként debütált a budapesti Operaházban. Tíz éven át volt a társulat tagja;

**Burián Károly** (Prága, 1870. január 12.–Budapest, 1924. szeptember 25.) operaénekes, tanár. Budapesten 1900. jún. 3.-án, mint »Tannhäuser« mutatkozott be és e fellépése után még hatszor vendégszerepelt rendkívüli sikerrel az Operaházban, majd 1901. őszén, felbontva drezdai szerződését, az egész évadra hozzánk szerződött;

**Dán Leó** (Budapest, 1870–1944) zeneszerző, tanár;

**Erkel Sándor** (Pest, 1870–Újpest, 1945) tisztviselő és karnagy, Erkel Sándor és Cserha Olga fia. Az újpesti városháza anyakönyvvezetőjében dolgozott. Újpesten dalegyesületet és műkedvelő zenekart vezetett. Zenei műveltségű ember volt, kiválóan zongorázott. Erkel Sándor egy időben betöltötte az izraelita templom karnagyi tisztét is;

**Gedenk József** (Prága, 1870. május 8.–Olomuc, 1929. szeptember 3.) katonakarmester, zeneszerző;

**Gerl János** (?1870 körül–?,?) üzletember, zenész A budapesti nemzeti zenedében szerzett képesítést, majd nyolc éven át a székesfehérvári honvédkerületi zenekarban játszott. Tapolcán először 1914-ben üzletemberként bukkant fel, amikor a megsejtve a mozizásban rejlő üzleti lehetőséget Rokob Kálmánnal összefogva a Celldömölkre távozó Domonkos Ignáctól megszerezték Központi Kávéház bérleményét és „a mozgó-színház emelésére nyert jogot”. Némi huzavona után az akkori városháza udvarán, a vendéglő oldalához építve megnyitották a „gyönyörű mozgót”. Emellett hangszeres zeneoktatást végzett és szólistaként is többször fellépett az Apolló-mozgóban. Hirdetésében zeneelmélet, hegedű, cimbalom, az összes réz-fúvó hangszer Az 1930-as évek elején a fűzfői ipartelepen volt állásban és a helyi szimfonikus zenekart vezette. 1932-ben visszatért Tapolcára. „Gerl János R. karnagy, volt katona-karmester letelepedett nálunk és március hó 1-én megkezdí a tanítást, amely az összes vonós- és fúvóhangszerekre kiterjed. Egyúttal vállalta az Ének- és Zeneegyesület zenekarának vezetését is és az április hó elején tartandó hangversenyen ő fogja a filharmonikusokat dirigálni.” A visszatérés sikeres volt, a közvélemény a karnagy tehetségéről áradozott;

**Gulyás Gizella** (Kaposvár, január 1. – Bécs, 1926. március 23.) zongoraművész.

**Franz Károly** (1870–1952) karmester, zenetanár;

**Horváth Elek** (1870–Veszprémvarsány, 1941. április 14.) zenetanár;

**Kertész Ödön** (Keszthely, 1870. december 12.–Budapest, 1928. június 6.)  
operaénekes, tanár;

**König/ Király/ Péter** (Rosegg, 1870. május 29.–Szeged, 1940. május 14.)  
karmester, zeneiskolai igazgató, zeneszerző. A budapesti Zeneakadémián  
Koessler János tanítványa volt. Tanított, vezényelt, komponált. 1904-ben levelet  
kapott Szegedről: a város tanácsnoka felszólította, hogy pályázza meg a  
zeneiskola igazgatói állását. A történet folytatása közismert: Király-König Péter  
direktorként negyedszázadon át meghatározta Szeged zenei kultúrájának  
fejlődését;

**Kornay Richárd** (1870–1931) operaénekes, tanár, filmszínész és díszlettervező.  
Pályáját prózai színészként kezdte Nagyszebenben, majd különböző magyar és  
osztrák színpadokon működött. 1895–1913 az Operaház magánéneke, jeles  
Ochs, Windsori-Falstaff, Mefisztó és Mozart-Figaro. 1913-ban fülbántalmi  
miatt lelépett a színpadról, s attól kezdve a színház egyik díszlettervezője volt  
(fiatal korában festőnek készült);

**Küry Klára** (Jászkisér, 1870. március 27.–Budapest, 1935. április 27.)  
színésznő, operettprimadonna;

**Lehár Ferenc** (Komárom, 1870. április 30.–Bad Ischl, 1948. október 24.)  
zeneszerző, karmester;

**Polonyi Elemér** (Sátoraljaújhely, 1870. október 31.–Budapest, 1942. szeptember  
15.) zongoraművész-tanár. A Nemzeti Zenedében Székely Imre, majd  
Weimarban Stuwenhagen tanítványa volt. A bécsi konzervatóriumban is tanult.  
Számos hangversenyt adott magyar és külföldi városokban. 1902-ben a Nemzeti  
Zenede tanára lett, majd később címzetes igazgatójává nevezték ki;

**Rékai Nándor** (Pest, 1870. február 6.–Budapest, 1943. október 7.) karmester és  
zeneszerző. Hubay Jenő, Gobbi Alajos és Benkő Henrik tanítványa. 1887-től a  
budapesti Operaház tagja volt (1912-től karmester, 1927-től vezető karnagy).

1907-ben Helsingforsban működött. Nevéhez számos mű budapesti bemutatója fűződik: Sztravinszkij: Oedipus Rex, Petruska, Tűzmadár; Ravel: La Valse, L'heure espagnole; Debussy: Pelléas et Mélisande; Puccini: Turandot stb.

**Polgár Béláné Szepesi Szidi,** született Stupniczky Szidónia Klotilda (Kassa, 1870. május 1. – Szepesváralja, 1921. december 4.) színésznő, zenetanár. Tanulmányai végeztével Szepesi Szidi néven a Buda-temesvári társulat opera-koloratúr énekesnője lett. Színpadra lépett 1890-ben Makó Lajosnál, első fellépése Temesváron a Jonathan Henriette szerepében volt, meleg siker mellett. Énekelt még Troubadour Leonora, a Cigánybáró Saffi és Cipra és a Hoffmann meséi hármass szerepét. 1910-ben Budapestre ment és zenetanári oklevele értékesítésével zene- és énekpedagógiával kezdett foglalkozni. 1914-ben zeneiskolát nyitott, amely igen szép eredményekre tekinthet vissza. Zenepedagógiája egészen egyedülálló. Kockajátékot talált fel, amellyel a 4-6 éves gyermek, óvodaszerűen játszva, mesélve tanulja meg a hangjegyeket és azután a hangszer. Énekpedagógiája Pauli metódusán alapszik, amit azonban saját évtizedes praxisa alapján modernizált. Készségét eredményei állapítják meg. Müller László, aki Londonban aratta sikereit, Hollay Béla, Illa Mary stb. mind az ő keze alól kerültek ki;

**Tarnay Alajos** (Jászberény, 1870–Budapest, 1933) zongoraművész-tanár, dalköltő. Gobbi Henriknél és Chován Kálmánnál végezte tanulmányait a zeneakadémián, majd egy ideig a Fodor-zeneiskolában tanított. 1917-től a Zeneművészeti Főiskolán zongora-melléktanszak tanára volt;

**Vay Arnoldné Mikes Sarolta** (1870–Budapest, 1957. szeptember 20.) zongoraművész-tanár;

**Zádor Dezső** (1870–1931) operaénekes-tanár;

## **1875-ben született**

**Balassa Kálmán** (1875–1949) hegedűművész-tanár, a budapesti Operaház zenekarának szólamvezetője, a szombathelyi Városi Zeneiskola igazgatója;

**Beider Boldizsár** (Kúla, 1875. július 1. – Bp., 1960. április 19.) oboás, klarinétos-tanár. A Budapesti Szimfonikus Zenekar és a budavári Mátyás-templom zenekarának volt a tagja;

**Csajághy Gyula** (Csongrád, 1875–Szentese, 1945) zeneszerző, tanár;

**Feledi Boriska**, születési nevén Fischer Regina (Fönlak, 1875. augusztus 1. – Budapest, 1970. július 30.) énekes, operettprimadonna;

**Fövényessy Bertalan** (Sajóvelezd, 1875. december 12.–Nagyenyed, 1967. szeptember 20. Nagyenyed) zeneszerző, tanár. A budapesti Zeneakadémián szerzett énektanítói oklevelet (1912). A Bethlen Gábor Kollégium ének- és zenetanára (1911–1939), a helyi iparosdalárda karmestere (1914 – 1948), a Romániai Magyar Dalosszövetség országos karnagya. Alapítója és szerkesztője a rövid életű Magyar Dalárdák Lapjának (Nagyenyed 1923), társszerkesztője a Magyar Dalnak (Brassó-Kolozsvár, 1922–1923), munkatársa a Kis Világ c. gyermeklapnak, főmunkatársa az Enyedi Újságnak (1935) és az Enyedi Hírlapnak (1936–1941). Írt verseket, ifjúsági regényt, elbeszélést; tankönyveket szerkesztett elemi és gimnáziumi osztályok számára, zenei gyűjteményeket adott ki együttesek s előadók részére;

**Gaál Sándor** (Noszlop, 1875. október 26.–Veszprém, 1958. március 11.) zenetanár, zeneszerző, karnagy. Középiskolába Pápán járt, Győrben szerzett tanítói oklevelet. Egy hónapig Devecserben tanított, majd Veszprémbe került, ahol élete végéig működött. A középiskolai énektanári képesítést a Zeneakadémián szerezte. 1903-ban alapította Veszprémbe a Kuruc Dalkört, amely később Veszprémi Dalegyesületté alakult át. A kórus népszerűsége rohamosan nőtt. Sikeresen szerepelt Székesfehérvárott, Kecskeméten és Budapesten. 1925-ben, Sopronban aranyérmet, 1927-ben Szegeden Király-díjat kapott. 1916-ban megszervezte a városi zeneiskolát, amelynek 15 évig igazgatója. 1928-ban a veszprémi elemi iskolák igazgatójává nevezték ki;

**Grosz Gizella** Sára, külföldön *Gisela Grosz*, férjezett nevén *Gisela Sara Weißmann* (Szilágysomlyó, 1875. november 26. –Riga, Lettország, 1942. január 13. után) magyarországi születésű német zongoraművész. A Zeneakadémián Thomán István növendéke volt. Első koncertjeit Budapesten adta 1897-ben, valamint Lipcsében 1898-ban és Berlinben 1899-ben. 1898-tól Berlinben élt, ahol Teresa Carreño-nál képezte magát. Többször (1902, 1905, 1908, 1909) fellépett szólistaként a Berlini Filharmonikus Zenekarral. 1906.

február 6-án egyike volt azon női zongoristáknak, akiknek a játékát a Welte-Mignon segítségével rögzítették. 1911-ben lemondott koncertkarrierjéről, miután feleségül ment Adolf Weissmannhoz (1873–1929), a jól ismert berlini zenekritikushoz, aki Bizet, Chopin, Verdi és Puccini életrajzának szerzőjeként is ismert volt. Miután visszavonult a koncertezéstől, zongoratanárként dolgozott. A férjével az 1920-as években gyakran tartottak otthon koncerteket, a házastárs 1929-ben bekövetkezett haláláig. 1937 és 1940 között a berlini telefonkönyvben Gisella Weissmann (Weißmann) néven szerepelt. 1940-ben a törvényben előírt zsidó nevét, a *Sarát* is feltüntették a listában. 1941-ben pedig a zsidókat törölték a telefonkönyvekből. 1942 januárjában deportálták a rigai gettóba, ahol még abban az évben meghalt. Halálának pontos dátuma és körülményei nem ismertek;

***Herboly Géza*** (1875–Keszthely, 1953. április 27.) középiskolai ének-zenetanár, zongoraművész, gyorsíró;

***Hetényi-Heidelberg Albert*** (Bécs, 1875. április 18.–Budapest, 1951. július 5.) zeneszerző, tanár. A Zeneművészeti Főiskolára járt, ahol Koessler János volt tanára, később korrepetitorként működött a Népszínháznál. A legelső fővárosi kabarének ő volt a dalszerzője és karmestere, később a Nagy Endre-féle kabaré, majd a Fővárosi Orfeum sanzon-szerzője és karmestereként dolgozott. Zenei vezetője volt a Ferenczy, az Intim Kabarének, a Kis Komédiának, a Fővárosi Kabarének, a Palace Kabarének, a Művész Színpadnak, a Pesti Kabarének, a Nagykomédiának, illetve a Bethlen téri Színpadnak. Kabarédalai népszerűek voltak és számuk kb. ezret tesz ki. Ady Endre és más magyar költők versét is megzenésítette, ezek mellett pedig műfordítói tevékenysége is jelentős volt, Ady verseit és magyar népdalokat fordított németre;

***Huber Sándor*** (Budapest, 1875–1945) zeneszerző, zenetanár, karmester, népszerű dalgyűjtemények szerkesztője. A Nemzeti Zenedében tanult. 1899–1912 között a Somogyi Zeneiskola tanára, 1900–1901 között pedig az Egyetértés dalárda vezetője;

***Huszka Jenő*** (Szeged, 1875. április 24.–Budapest, 1960. február 2.) zeneszerző, hegedűművész, jogász. Érettségi után, 1893-ban Pestre ment joghallgatónak, de közben beiratkozott a Zeneakadémiára is, ahol Hubay Jenő és Koessler János tanítványa lett. Ebben az időben koncertszervezéssel is foglalkozott, egyik koncertjén lépett először nyilvánosság elé az akkor 18 éves Dohnányi

Ernő. 1896-ban végzett mind jogi, mind zenei tanulmányaival. Bár kinevezték a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium díjtalan fogalmazógyakornokának, ő egy év fizetetlen szabadságot kért, hogy Párizsba utazhasson. A Lamoureux-zenekarban első hegedűseként működött, londoni vendégszereplésükön is velük volt. 1897-ben hazatért, és munkába állt a minisztériumban. Ott ismerkedett meg Martos Ferencsel, aki később a librettistája lett. 1898-ban volt első színpadi művének premierje: a Tilos a bemenet! című zenés bohózat szövegét Mérei Adolf írta. Megismerkedett az akkor még ismeretlen Fedák Sárival, és számára írta következő darabját. Az 1902. december 20-án bemutatott Bob herceg hatalmas siker lett; ez volt az első magyar operett, amelyet külföldön is műsorra tűztek;

**Környei Béla** (Krumau, 1873. május 18. – Budapest, Terézváros, 1925. április 28.) operaénekes-tanár. 1896-ban kezdte pályáját a Népszínház énekkarában, mint basszista. Temesváron lett szólista, ekkor már bariton, és mire 1907-ben a Népszínházba (a későbbi Városi Színházba) került, már Don Josét énekli. 1908-ban lett az OH tagja, a színház vezető hőstenorja. Főleg a Verdi- és Puccini-szerepekben aratott rendkívül nagy sikereket hatalmas erejű hangjával. 1915-ben három évadra a bécsi Operaházhoz szerződött, ahol t. k. ő volt Strauss Ariadnéja első Bacchusa. 1918-ban hazatért, és 1925-ben, fiatalon, pályája tetőpontján halt meg. Az Operaház örökös tagja volt

**Lomoschitz Károly** (1875–1942) polgári iskolai nyelvtanár, a szombathelyi Kultúregyesület zenei szakosztályának titkára, majd elnöke;

**Mérei Jenő**, 1881-ig *Mellinger* (Esztergom, 1875. március 29. – Budapest, Erzsébetváros, 1930. április 4.) zeneesztéta, színházi és hangversenyrendező, bankhivatalnok, tartalékos honvéd népfelkelő főhadnagy, az Országos Vasutas Takarékpénztár v. vezérigazgatója. Bécsben végzett zenei tanulmányokat, majd előbb Kolozsvárott, utána Budapesten dolgozott. Magyarországon elsőként foglalkozott behatóan Palestrina zenéjével és annak hatásával, publikációi eme témában az 1910-es években bécsi és német szaklapokban jelentek meg. A Palestrina-kórusművek az ő rendezésében kerültek első alkalommal bemutatásra Budapesten;

**Motal Antal** (Kojetin, 1875. május 7.–Bécs, 1934. április 9.) katonakarmester, zeneszerző;

**Payer Margit** (1875 –1951) operaénekes, tanár;

**Rácz Rudi**, ifjabb (Losonc, 1875–?) helyettes zenekarvezető;

**Rajnai Amália, Sztojanovits Jenőné** (Budapest, 1875–) zenetanár A rákosligeti polgári iskolában tanított. 1900-ban Rákosligeten polgári zeneiskolát alapított;

**Sebestyén Ede** /Schosberger/ (Nagyatád, 1875. június 7.– Budapest, Terézváros, 1950. február 25.) magyar író, műfordító, újságíró, lapszerkesztő, zenei szakíró, zenetörténész. Sebestyén Károly kritikus, irodalomtörténész testvéröccse.

**Semsey Mariska** (1875–1931) operaénekes, tanár;

**Schiller János** (Hidasliget, 1875 –?) fúvóstanár, katonakarmester. Vakanzenei lexikona 1929 szeptemberétől hét tanéven át volt a nagykanizsai Városi Zeneiskola fúvóstanára, egyúttal 1930-1936 között a zeneiskola keretei között működő Városi Levente Zenekar karmestere. További életútja ismeretlen. (Kovács Katalin: Nagykanizsa zenei lexikona);

**Sztraka Pius** (1875–Besztercebánya, 1917. május 9.) székesegyházi városi karnagy, zenetanár;

## 1880-ban született

**Bena Ágoston** / Augustin Bena / (Balázsfalva, 1880. október 20. – Kolozsvár, 1962 ) zeneszerző, tanár, karmester, pap, az erdélyi kulturális-színházi-zenei élet élénkítője. Az első négy osztályt a Sebesi Evangélikus Gimnáziumban járt, majd Blajban, Brassóban és Naszódban folytatta, ahol 1900-ban érettségizett, s a diákkórus karnagyaként vált ismertté. 1900–1903 között Nagyszebenben tanult teológiát, ahol megszerezte a pappá szentelési engedélyt. A nagyszebeni metropolis hároméves ösztöndíjával 1903-ban pályázat útján beiratkozott a berlini Charlottenburgi Királyi Zeneakadémiára (Akademische Hochschule für Musik), ahol zeneszerzést tanult Max Bruchnál, akinek kedvenc tanítványa lett. Érettségi után, 1905-ben beiratkozott a bukaresti Konzervatóriumba. Bukarestből visszatért Nagyszebenbe, ahol a nagyszebeni Teológián zenetanár,

az Astra Leányiskola és a Közgazdasági Iskola tanára, a Nagyszebeni Énekegyesület igazgatója. 1909-ben a nászodi Liceul Grăniceresc (a jelenlegi George Coșbuc Nemzeti Főiskola) zene- és énektanára, valamint hittanár. 1910-ben szerzett zenetanári diplomát a Budapesti Konzervatóriumban. Visszatérve Naszódra, gazdag zeneszerzői, karmesteri és tanári tevékenységet folytatott. Naszódon megalapította Erdély első állandó színházát. Az 1918. december 1-től a Kolozsvári Konzervatóriumban szolfézst, összhangzattant és karmesteri mesterséget tanított. 1925–1941 között pedig előbb a Zene- és Színművészeti Akadémia igazgatója, majd rektora. Ezzel párhuzamosan 1929-től az erdélyi, majd az egész Román Királyság középfokú zeneoktatási felügyelője;

**Bermann Ferenc** (Nyíregyháza, 1880–1944) karmester, zeneszerző, tanár. Karnagyként szerepelt az OMIKE Művészakció rendezvényein. A magyar holokauszt áldozata lett;

**Bíró Malvin** (Nagykanizsa, 1880. június 28. – 1944/45?) operaénekes. (mezzoszoprán). 1905-ben felvételt nyert a Zeneakadémiára. 1910-ben hangversenyénekesi diploma-t szerzett. Magas állami ösztöndíjjal további képzésre Milánóba ment. Legnagyobb sikerét 1936-ban és 1938-ban a Pécsi Ünnepi Játékokon aratta, ahol Liszt Esztergomi miséjének a Dóm előtt, nagyszabású scenírozás keretében felhangzó előadásán az alt szólamot énekelte. A fenyegetettség árnyékába többször énekelt a pécsi Goldmark Kórus és Zenekar koncertjein. A holokauszt áldozata lett;

**Gábor Arnold** (Budapest, 1880. augusztus 18.–Hollywood, Los Angeles, 1950. július 15.) énekművész-tanár;

**Gombosi Józsefné Bogyó Erzsébet** (Budapest, 1880–1944) budapesti zongoratanár;

**Grosz Alfréd** /Fred Grows/ (Budapest 1880.augusztus 3. –1944) zeneszerző, tanár;

**Hajna /Hajsinek / Rezső** (1880–Pécs, 1937. május 16.) színházi karmester, énektanár;

**Homoki Aladár** (Jászberény, 1880–?) Szolnok első zenekarvezetője;

**Kiss Béla, id.** (1880–1932) primás;

**Kiss Imre, id.** (1880–Budapest, 1960. december 1.) karnagy, zenetanár;

**Lakatos Flóris, id.** (Komárom, 1880. február 24.–Budapest, 1954. április 1.) primás, zeneszerző, hegedűművész, Lakatos Sándor édesapja. Korának legkiválóbb cigányprimása;

**Lenhardt János** (Mollyfalva, 1880. december 23.–Pécs, 1931. szeptember 24.) hegedű- és hárfakészítő hangszerész mester, az első és máig egyetlen magyar pedálhárfa-gyártó. A hangszerkészítés mellett húrkészítéssel, hangszerjavítással, bérbeadással és árusítással is foglalkozott, a mesterhangszerek mellett olcsó, tucat eszközöket is gyártott. Mesterhegedűi 1907-ben a pécsi országos kiállításon ezüstérmet kaptak. 1909-től a bécsi Stingl Testvérek zongoráinak Pécs környéki képviselője lett. 1910-től gramofonokat és patefonokat is árult hanglemezekkel együtt. Az 1920-as években kiterjedt nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezett, az Anton Hamm, a Matthias Hohner, az A. Gläsel & Co. és a Lippold Hammig cégek voltak a fontosabb partnerei.

**Nemes Elemér** (Budapest, 1880. november 1.–Lugos, 1949. március 10.) református lelkész, magyar zeneszerző, zene- és színikritikus, tanár. Tanulmányait szülővárosában, a református gimnáziumban és a teológián végezte, majd a Zeneakadémián Koessler János növendékeként zeneszerzői oklevelet szerzett. Segédlelkész Szóládon és Mocsoládon, esperesi titkár Újpesten, majd lekipásztor a bánsági Igazfálván (1910–1935). Lugoson esperessé választják, ahol az OMP bánsági alelnökeként tevékenykedik. Hosszú időn át a Magyar Dalosszövetség bírálóbizottsági tagja, a kerületi és országos versenyek jegyzőkönyveinek szerkesztője, a karnagyi tanfolyamok zenetörténeti, esztétikai, formatani és hangszerezési előadója (1927–1934);

**M. Szoyer Ilona** (Debrecen, 1880. július 24.–Budapest, 1956. február (?)) énekművész-tanár;

**Odry Attila** (1880–) operaénekes, tanár;

**Petrassovits Olga, Somogyi Ödönné** (Regéchéáromhuta, 1880–) énekművész, tanár. A Nemzeti Zenedében és Bécsben tanult, művésztanári oklevelet nyert. Az 1913/14-es tanévben Sággh József váci zeneiskolájában tanított. 1936-ban énektanár és hangversenyénekes volt;

**Sereghy Elemér** (1880. október 5.–1928. április 13.) zenei író, zenetörténész. A Nemzeti Zenede tanára; megalapította és szerkesztette A Zene c. lapot;

**Szekrényessy Anna** / székelyhídi, művésznevén Nusch von Szekrényessy / (Miskolc, 1880. augusztus 12.–München 1945. május) operaénekesnő, tanár;

**Szirmai Albert** / Eredeti neve Schönberger Albert / (Budapest, 1880. július 2.–New York, 1967. január 15.) zeneszerző, karmester. A Zeneakadémián Szendy Árpád (zongora) és Koessler János (zeneszerzés) tanítványa volt. Egy osztályba járt Kodály Zoltánnal, Weiner Leóval, Jacobi Viktorral. Az 1906-os végzés után a Pester Lloyd és a Polgár c. lapok zenekritikusa lett. Pályafutása elején a komolyzenével kísérletezett, írt balettszvitet, nyitányt, vonósnégyest és több zongoraművet, franciás ihletésű Hat zongoradarabja újszerű volt a magyar zenei palettán. 1907-től a Népszínház vígopera korrepetitora: ekkor mutatták be első színpadi művét, A sárga dominót, ami 200-szor ment táblás házakkal. Ettől az évtől kezdve karmester volt a Modern Színház Cabaret-ben, majd az Andrássy úti Színházban. Első nagy sikerét két évvel később a Rajna Ferenc szövegére írt Táncos huszárokkal aratta, ekkor fordult az operettek felé. Operettjeit 1928-ig a Király Színház vitte színpadra. Bécsben, Berlinben és Londonban is bemutatták darabjait. Heltai Jenő, Gábor Andor, Babits Mihály, valamint Szép Ernő verseire írt dalokat. 1928-tól haláláig New Yorkban élt. Amerikában olyan kaliberű zenészeknek segített elindulni a pályán, mint Leonard Bernstein és George Gershwin, 1939 és 1945 között Magyarországon nem játszhatták műveit zsidó származása miatt. A második világháború utáni években többször hazalátogatott, de sosem költözött vissza. 86 évesen, New Yorkban halt meg;

**Veress Endréné Méhely Mária** (Budapest, 1880–Pécs, 1957) énekművész-tanár, Veress Sándor zeneszerző édesanyja;<

**Zita Ferenc** (Cecelice, 1880. november 13.–Brnó, 1946. május 12.) katonakarmester;

## 1885-ben született

**Albrecht Sándor** (Arad, 1885. augusztus 12.–Pozsony, 1958. július 30.) zeneszerző, orgonaművész, egyházzenei karnagy. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Koessler János, Thomán István és Bartók Béla növendéke. Főiskolai tanulmányai befejeztével külföldön járt, majd 1908-tól a pozsonyi székesegyház orgonistája és a városi zeneiskola tanára; 1921-től az Egyházi Zeneegyesület és a székesegyház karnagya, a városi zeneiskola igazgatója;

**Antalfy-Zsíross Dezső** /Desider von/ (Nagybecskerek, 1885. július 24.–Denville, 1945. április 29.) orgonaművész, zeneszerző. Orgonaművészként kora legjelentősebb előadói közé tartozott, zeneszerzőként is jelentős. 1909-től rendkívüli, majd 1912-től rendes tanár a Zeneakadémián, ahol orgonát, majd 1919-től zeneszerzést is tanított (1909/1910–1925/1926). 1917-ben elnyerte a Szent István-bazilika főorgonista állását;

**Bella József Ernő** (Kispest, 1885–) énektanár, karnagy, zeneszerző, orgonaművész. A Nemzeti Zenedében tanult. Vidéki városokban tartott orgonakoncerteket;

**Bernei / Berner / Ferenc** (Killitz, 1885 –) zenekari művész-tanár. A Nemzeti Zenedében tanult, 1914-18 között ezreddobos és dirigens volt, 1918-34 között a Magyar Királyi 1. Honvéd gyalogezred zenekarában játszott. 1936-tól a Budapesti Szimfonikus Zenekar tagja volt (klarinét, szaxofon, tárogató);

**Borus Endre** (Esztergom, 1885. november 9.–Budapest, 1960. május 30.) énektanár, karnagy, a budapesti Wesselényi utcai polgári fiúiskola énektanára (1923-tól). Iskolai énekkarával elindította az egész országra kiterjedő kórusmozgalmat. Kórusa az 1924-ben adott zeneakadémiai hangversennyel (Kodály Zoltán és Gustav Mahler műveivel) aratta első sikerét, majd közreműködött a Psalmus Hungaricus előadásában. Fellépéseik alapján ismerte meg a fiatalabb korosztály Kodály Zoltán, Bartók Béla, Bárdos Lajos népzenei alapuló énekkari feldolgozásait, kompozícióit. Gyermekkari instrukciói a későbbi sikeres magyar gyermekkórusoknak is mintául szolgáltak. Kodály a kórusnak komponálta első gyermekkórusműveit (a Villó és a Túrót eszik a cigány címűeket, bemutató: 1925. ápr. 2.);

**Brassói Kozák Gábor** (Székelykeresztúr, 1885–1926) előbb brassói, később budapesti zenekarvezető;

**Cecelits Benőné Wagner Katalin** (1885–1971. április 19.) budapesti zenetanár;

**Cserna Andor** (Budapest, 1885. április 24.–Budapest, 1933. március 23.) újságíró, zenekritikus. Pályáját a függetlenségi Egyetértésnél kezdte, majd a polgári radikális Világ szerkesztőségébe került. Volt rendőri riporter, törvényszéki és tíz éven át parlamenti tudósító. 1913-tól Az Est szerkesztőségi titkára, majd haláláig zenei rovatvezetője. Számos zenei tárgyú könyvet írt és fordított, azonkívül összeállította a Wilde-, Beethoven-, France- és Tolsztojbreviáriumot;

**Csernussi Ferenc** (Budapest, 1885–) zenetanár. A Nemzeti Zenedében hegedűszakon végzett (Gobbi A., Baré). 1909-től az érseki reálgymnázium zenetanára volt;

**Dénes József** (1885–?) cigányprimás;

**Fodor Aranka** / helyesen Fodorné Aranka, eredeti nevén Weismann Aranka / Budapest, 1885. május 3.–Graz, 1931. december 19.) operaénekes, tanár;

**Geiger Ernő** (Budapest 1885. szeptember 21– Auschwitz Birkenau, Lengyelország, 1942. szeptember 30.) jazz-hegedűs, tanár;

**Gleviczky Irén** (1885–Veresegyház, 1956) operaénekes-tanár;

**Győri Elek** (Miskolc, 1885–1944) zeneszerző, tanár;

**Hammerschlag János** (Prága, 1885. december 10. – Budapest, 1954. május 21.) zenetörténész, orgona- és csembalóművész, zeneszerző. anulmányait a budapesti Zeneakadémián végezte, itt szerzett orgonaművészi oklevelet. A Zeneakadémián Koessler János és Antalffy-Zsiross Dezső tanítványa volt. 1912-től írt zenekritikákat, több éven át volt a Pester Lloyd, majd a Nyugat zenekritikusa. 1919. szeptemberétől haláláig – rövidebb megszakításokkal – a Nemzeti Zenede tanára volt, 1947–1949 között pedig az intézet igazgatója. 1920-ban kamarazene-együttest szervezett, amelyből 1923-ban a Motett- és Madrigáltársulat alakult. Az utóbbinak zenei tanácsadója és karmestere volt. A régebbi zene kiváló ismerője volt. Főként stílus- és előadástörténeti kérdésekkel foglalkozott;

**Haraszti Emil** (Nagyvárad, 1885. november. 1.–Párizs, 1958. december. 27.) zenetörténész. A Budapesti Hírlap zenekritikusa. 1915-től a Nemzeti Zenede tanára, 1920–1927-ben igazgatója;

**Harmat Artúr** /1903-ig Hubacsek/ (Nyitrabajna, 1885. június 27.–Budapest, 1962) katolikus egyházi zeneszerző, a Zeneakadémia tanára, karnagy, orgonaművész. Tevékeny részvevője volt a nyitrai „Egyházi Zeneegylet”-nek, ahol főgimnáziumi énektanári és orgonistai állásra kapott megbízást, majd az egylet karnagyává választották. 1912-ben Kacsóh Pongrác hívására csatlakozott az akkor megszervezett fővárosi énektanítói gárda tagjai közé. 1921-től vezette a Palestrina Kórust, mely – a Budapesti Kórusba történt beolvadásáig – a magyar zenei élet jelentékeny szereplőjének számított. A székesfővárosi Felsőbb Zeneiskolából került 1924-ben a Zeneművészeti Főiskolára, ahol liturgiát, gregorián éneket, egyházzenei rendeleteket, magyar egyházi népéneket, összhangzattant, ellenponttant, hangszerelést és kargyakorlatot tanított. 1926-ban megbízást kapott a középiskolai ének-zenetanári tanszak felállítására (ez a terv 1929-ben valósult meg), illetve ugyanebben az évben Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatási miniszter felkérésére hozzáláthatott régi vágya, az egyházzenei tanszak megszervezéséhez is, melynek eredményeképpen 1928 őszén elindult a Zeneművészeti Főiskola egyházzene és egyházkarnagyképző tagozata. 1926–Országos Magyar Cecília Egyesület társelnöke volt. 1922–1938-ig a Belvárosi Főplébánia, 1938–1956-ig a Szent István bazilika kórusát vezette;

**Irtzing Ferenc** (Pozsony, 1885–Győr, 1936. február 21.) zenetanár. A budapesti Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés és orgona főtan szakát végezte. Tanítóképzőintézeti ének- és zenetanár, iskolán kívüli orgona- és zongoratanár. Egyházi és világi vegyeskarok vezetője;

**Jankovics Imre** (Berzence, 1885. november 5.–Csurgó, 1971. december 15.) somogyi dudás, a Népművészet Mestere. Jankovics Imre gyermekkorában tanult meg dudálni. 1943-ban több héten keresztül játszott a Duna szállóban. 1948-ban a Liliomfi című filmben szerepelt játszotta a cigány szerepét. Egy meghívólevél tanúsága szerint 1957. augusztus 29-én 13-16 óráig a Magyar Rádió zenei osztályán volt felvételen. A Néprajzi Múzeum 1960-ban egy dudát vásárolt tőle, továbbá a dudajátékáról felvételeket készített. Sokszor készített vele felvételt Olsvai Imre budapesti népzene kutató is. A „Csurgói dunda” címen Borszéki Béla írta le Jankovics dudáját, amellyel az ötvenes években néprajzi pályázat 3. helyét nyerte el. Borszéki a Tudományos Akadémia Népzene kutató

csoportja és a Népművészeti Intézet kiküldöttjeként járt gyűjtőúton Csurgón és Berzencén. Leírta a dudakészítést, sok fényképfelvételt készített. Ismertette Imre bácsi hosszúfurugláját is, amelyről részletes leírást adott. Jankovics utolsó nyilvános szereplése 1969-ben, Kapuváron az Országos Szövetkezeti Népművészeti Versenyen volt. Leánya családjával élt élete végéig. Kodály Zoltán is vendégül látta egy alkalommal. „Kodály Zoltánnak volt egy „hosszifuruglája” és nem tudta jól fűjni. Édesapám fűjta meg.”

**Keleti Juliska** (Miskolc, 1885. augusztus 4.–New York, 1972. január 1.) énekesnő, tanár.

**Kerpely Jenő** (1885. december 1.–Los Angeles, 1954) gordonkaművész-tanár. A Zeneakadémián Popper Dávidnál tanult. 1910-ben Waldbauer Imrével kiváló és hírnevessé váló vonósnégyest szerveztek. Szoros kapcsolatban álltak Bartókkal és Kodállal és lelkesen mutatták be azok első, az új magyar zenét képviselői műveit 1913–1919 A Zeneakadémia tanára volt. 1928–1948 Ismét a Zeneakadémián tanított. 1948-tól az Egyesült Államokban élt;

**Medek Anna/ M./** (Budapest, 1885. október 1.–Budapest, 1960. augusztus 24.) operaénekesnő. 1908-ban debütált a budapesti Operaházban Elzaként Wagner Lohengrinjében. Két és fél évtizeden át volt a társulat egyik erőssége. 1932-ben, mindössze 47 évesen volt kénytelen búcsút mondani a színpadnak, mert látását csaknem teljesen elvesztette. A szerepléstől való kényszerű lemondás után a Nemzeti Zenede énektanára lett. Legismertebb tanítványa volt többek között Hollós Ilona táncdalénekes és Tutsek Piroska altista;

**Medgyaszay Vilma / született: Stand/** (Arad, 1885. május 3.–Budapest, 1972. április 5.) színésznő. A Király Színházhoz szerződött 1904-ben, a János vitéz első Iluskája volt. Fellépett a Magyar Színházban, a Fővárosi Operettszínházban, a Nemzeti Színházban is, ám igazi műfajának a sanzon bizonyult. 1927-ben dalestet adott a Zeneakadémián;

**Mezey Zsigmond,** dr. (Nagybecskerek, 1885. december 12.–Arad, 1944. november 4.) zeneszerző, zeneesztéta, zenekritikus, műfordító. 1907-ben a budapesti Zeneakadémián hegedű- és gordonkaszakos zenetanári oklevelet szerzett 1911-ben. Pályáját a nagyváradi színház másodkarmestereként kezdte, majd Aradon zeneiskolát létesített, amely 1940-ig működött. A város Filharmónia Egyesületének vezető muzsikusa;

**Obornyak László** (Budapest, 1885–) zeneszerző, zenetanár;

**Ocskay Kornél** (1885–1963) operaénekes-tanár;

**Pejácsevich Mária** Theodóra Paulina „Dóra”, gróf verőczei (Budapest, 1885. szeptember 10. –München, 1923. március 5.), zongoraművész, hegedűművész, zeneszerző. Már 12 évesen kezdett komponálni első zenedarabjait. Később, magán zeneórákra járt Zágrábban, majd Dresdenben és Münchenben. Hangszerhasználatban és működésében Dragutin Kaisertől és Walter Courvoisiertől, komponálásban Percy Sherwoodtól és hegedűjátásban Henri Petritől kapott órákat. Dórát az egyik legjelentősebb modernkori horvát zeneszerzőnek tartják. Egy jelentős zenekatalógust hagyott maga után: 106 zenedarab, többségük késői romantikus stílusban. A horvát közszolgálati televízió eurovíziós nemzeti válogatóműsora is az ő keresztnéve után a Dora címet viseli.

**Palotay Árpád** (1885–1950) operaénekes, színházi rendező, énekmester);

**Pető Imre** (Keszthely, 1885 (wikipédia: 1883) –Budapest, 1944) karmester, zeneszerző, tanár. omán István tanítványaként. Harmadéves növendékként a bayreuthi Wagner-ösztöndíj nyertese volt. Berlinben Engelbert Humperdinck, Nikisch Artúr és Lilli Lehmann tanítványa volt. Berlinben és Stuttgartban karmesterként dolgozott. 1911-ben felvették a Sas szabadkőműves páholyba. 1913–1920 között Kerner István meghívására a Magyar Állami Operaház korrepetitora, 1920–1944 között karmestere lett. 1920-tól a Nemzeti Zenede tanára is; volt.

**Purcsi Náci** (Békéscsaba, 1885 –?) orosházi primás;

**Pusztai Sándor** (Martonvásár, 1885–Budapest, 1945) hangverseny- és operaénekes-tanár. A Zeneakadémián tanult. Hollandiában és Olaszországban hangversenyezik. 1913-tól 32-ig a Magyar Királyi Operaház tagja, majd könyvtárosa;

**Rácz Géza** (GyöngyöSOROSZI, 1885–) primás, gyöngyösi zenekarvezető;

**Rényi Aladár, dr.** (Kolozsvar, 1885. szeptember 9. –?, 1944. május 15.) zeneszerző, ügyvéd, tanár; Zeneakadémián a zeneszerzés és zongora szakot Thomán István és Koessler János növendékeként. Vonósnégyesével,

vonósötösével, dalaival és operettjeivel tűnt fel. Művei elvesztek. Békásmegyerről deportálták, nem tért vissza;

**Réti Rudolf** (Uzice, 1885. november 27.–Montclair, 1957. február 7.) magyar származású osztrák és amerikai zeneszerző, zeneíró, zongoraművész-tanár;

**Sándor Erzsébet, lókodi** (Kolozsvár, 1885. július 28.–Budapest, 1962. március 21.) operaénekes, tanár. Kolozsvárott Farkas Ödön tanítványaként kezdte énektanulmányait, majd a pesti Zeneakadémián Maleczkyné Ellinger Jozefa, a Nemzeti Színház egykori jeles koloratúrszopránja lett a mestere. Az Operaházban ösztöndíjasként 1905 decemberében a *Lakmé* címszerepében robbant be a zenei életbe. Ezt a szerepet énekelte a 25. jubileumán is, ekkor leplezték le a főlépcsőházban ma is látható szobrát. Sándor Erzsébet harmincéves ragyogó pályafutása alatt nem sikerült elcsábítania a külföldi színházaknak: ő volt az egyetlen operaházi művész, aki pusztán budapesti tevékenysége alapján császári és királyi kamaraénekesnői címet kapott. Repertoárján a teljes koloratúrszoprán-irodalom megtalálható (Lammermoori Lucia, Gara Mária, Júlia, Valois Margit, Konstanz, Donna Anna, Az Éj királynője, a *Hoffmann meséi* négyes főszerepe, Rosina, Ophelia, Gilda, Violetta). Művészetére visszavonulásakor is makulátlan fénnel ragyogott. Örökös tag (1923), tiszteleti tag (1934);

**Sárosi Andor** (1885–1967) operaénekes, tanár;

**Schlesinger Victor** (1885 –1939) zeneszerző, tanár;

**Schnitzl Gusztáv** (Nagytőszeg, 1885. április 22.–Budapest, 1977. november 29.) gyógypedagógus, zenetanár, karnagy. Budapesten gyógypedagógiai tanári oklevelet szerzett (1908). 1908-tól a szegedi Siketnémák Áll. Segélyezett Intézetében tanár. 1923-ban a budapesti Vakok József Nádor Országos Intézetéhez került, a vakok zenei oktatását végezte. 1927-ben Huszka Jenő megbízta a Vakokat Gyámolító Országos Egyesület énekkarának vezetésével; itt szervezte meg 1928-ban a Vakok Homérosz Kórusát. Karmesteri tevékenysége ettől kezdve összeforrt a kórus életével. Velük aratta sikereit. Repertoárjában a zenetörténet és a kortárs zene kiváló alkotásai (Bartók-, Kodály-művek) mellett szerepeltek a vak zeneszerzők (Horváth A., Greizinger J. stb.) művei is. 1933–1940-ben a Vakokat Gyámolító Országos Egyesület helyettes igazgatója, 1940–1945-ben igazgatója, egyidejűleg a budapesti vakok intézetének is igazgatója és

a vakok intézeteinek országos tanulmányi felügyelője volt. 1945 után visszavonultan élt;

**Stefániai Imre** (Budapest, 1885. december 13.–Santiago de Chile, 1959. július 4.) zongoraművész-tanár és zeneszerző. Budapesten Tomka István, Berlinben Busoni, majd Dohnányi Ernő tanítványa. 1926 – 1936 között a budapesti Zeneművészeti Főiskola tanára volt, ugyanebben az időben a Rádió tanácsadója és a Liszt Ferenc Társaság igazgatója. 1929-től a Muzsika c. folyóirat egyik szerkesztője. 1947-től Chilében élt, mint az Universidad Catolica zenei tanszékének vezetője;

**Székelyhidý Ferenc, dr.** (Tövis, 1885. április 4.–Budapest, 1954. június 27.) operaénekes-tanár. 1909-ben lépett fel a budapesti Operaházban a Hunyadi László címszerepében. 1945-ig a társulat énekese volt. 1933 és 1944 között a Zeneakadémián tanított. Legjelesebb tanítványai Kónya Sándor és Delly Rózsi. Kodály Zoltán neki ajánlotta tenorhangra írt dalait. 1923-ban, a Psalmus Hungaricus bemutatóján ő énekelte a mű tenorszólóját;

**Tendl Pál** (1885–1963) cimbalmos-prímás, népművészt, tanár. Soproni zenekarától Lajtha számos népzenei anyagot gyűjtött és adott ki a Népzenei monográfiákban. Lajtha László 1951–57 között végzett népzenei gyűjtése során ismerte meg Tendl Pált és zenekarát, s készített velük felvételeket. Már 1955-ben egy gyűjtemény kiadását tervezte „Egy cimbalmos-prímás műsorából” címmel. 1962-ben jelent meg a *Dunántúli táncok és dallamok I.*, amely a cimbalmos primástól és zenekarától gyűjtött zenei anyag partitúráját tartalmazza;

**Weiner Leó** (Budapest, 1885. április 16.–Budapest, 1960. szeptember 13.) zeneszerző, zeneakadémiai professzor. Koessler János tanítványa volt Budapesten. 1906-tól tanított, előbb a Fodor Zeneiskolában, majd 1908-tól Zeneakadémián. 1928-ban karmester nélküli kamarazenekart szervezett, amely az ő irányítása mellett működött. 1957-ben nyugdíjazták, de egy évig még ezután is tanított a Főiskolán. A Zeneakadémia Kamarazenei tanszakán félévszázadon át képezte hangszeres művészek több nemzedékét. A világhírű magyar virtuózok csaknem kivétel nélkül Weiner Leó tanítványai voltak. Pedagógiai munkásságát az élő hagyományok mellett írásai (zeneelméleti tankönyvei, elemzései) örökítették meg;

**Zsizsmann Rezső** (Körmöcbánya, 1885. április 12.–Kolozsvár, 1991. október 7.) kolozsvári Szent Mihály-templom orgonista-karnagya, a Római Katolikus Zeneiskola, majd a Magyar Kolozsvári Zenekonzervatórium igazgató-tanára, szimfonikus zenekar vezetője, a Romániai Magyar Dalosszövetség vezető karnagya, Kolozsvár zenei életének kimagasló egyénisége volt 1929–1941 között;

## 1890-ben született

**Ábrahámné Pór Ilona** (Zólyom, 1890–) zongoratanár. 1913-tól zeneiskolája volt Budapesten. Iskolája növendékhangversenyeit a Zeneakadémián rendezte;

**Árokháty Béla** (Gyüre, 1890. január 14.–Budapest, 1940. március 28.) egyházkarnagy, orgonaművész, zeneszerző, tanár. A Zeneakadémián, mint Kodály Zoltán és Antalffy-Zsiross Dezső tanítványa a zeneszerzési és orgonatanszak hallgatója volt. 1920–1923-ban a budapesti református egyház hitoktatója, egyházi karnagya és a teológiai akadémiának is zenetanára, 1923–1925-ben Edinburghben orgonista és egyházi karnagy. Hazatérte után a Goudimel-énekkar, majd a saját alapítású Korálkamarakórus és zenekar vezetője;

**Balogh Lajos** (1890–1876. április 4.) a budapesti Operaház magánénekese, tanár;

**Bársony Dóra** (1890–) operaénekes, tanár;

**Bella Rudolf** (Nagyszeben, 1890. december 7.–Romanschorn, 1973. július 14.) zeneszerző, tanár;

**Buday Dénes** (Budapest, 1890. október 8.–Budapest, 1963. október 19.) zeneszerző, tanár. Tanulmányait a Zeneakadémia hegedű- és zeneszerzés szakán végezte. Változatos és sokirányú zenei munkásságát 1914-ben az Apollo Kabaré zenei vezetőjeként kezdte. 1916-ban mutatták be Fogadjunk c. első operettjét a Fővárosi Nyári Színpadban. 1919-től öt évig a bécsi Scala Verlagnál zenedramaturg, hazatérése után zeneszerző. Több mint ezer zeneművet írt, dalokat és számos sanzont;

**Cecelits Benőné Wagner Katalin** (1885–Budapest, 1971. április 19.) zenetanár;

**Csürkös Tót Ferkó** (Párizs, 1900–?) karmester és mesterhegedűs);

**Gyenge Anna** /miklósvári, Anne Roselle/ (Kézdivásárhely, 1890. április. 19.–Philadelphia, USA, 1955. március. 21.) operaénekes, tanár. Világszerte sikerrel szerepelt. Korai visszavonulása óta Philadelphiában tanított;

**Failoni, Sergio** (Verona, 1890. december 18.–Sopron, 1948. július 25.) karmester. Pályafutását csellistaként kezdte. 1908-tól zeneszerzést tanult a milánói konzervatóriumban. Két évig Toscanini asszisztense volt. 1928. A budapesti Operaház örökös tagja és vezető karnagya lett. 1932–1934 A Milánói Scala karnagya. 1946–1947 A chicagói Civic Opera és a New York-i Metropolitan karmestere. 1946. Ő kezdeményezte a veronai Arena opera-előadásait A magyar operaélet nagy alakja volt. Kiváló Wagner, Verdi és Puccini előadásokat vezényelt, sokat tett az olasz opera népszerűsítéséért. Példaképének Toscaninit tekintette. Bartók és Kodály művészetének és tevékenységének lelkes híve és támogatója volt;

**Faragó József** (Nagykőrös, 1890–) énektanár, karnagy. A Főiskolán középiskolai énektanítói oklevelet szerzett. A Nemzeti Zenedében Lajtha Lászlónál tanul zeneszerzést. 1922-ig Fülöpszálláson, 1926-ig Tasson tanított, majd a budapesti református gimnázium énektanára lett. Vezette a Külső-ferencvárosi Tisztviselőtelep Emlékezet Énekkarát és orgonált is, továbbá a Pesterzsébeti Haladás Dalkört;

**Fodor Gyula** (Budapest, 1890–1948) zenekritikus, zenei író, szerkesztő. A Nemzeti Zenedében és Fodor Bertalannál tanult;

**Gamauf László** (Budapest, 1890. augusztus 3.–Lawandale, Calif, 1964. július 1.) pap, karnagy. Esztergomi egyházmegyésként 1914. június 24-én szentelték pappá. A Rákócziánüm énektanára és az angyalföldi Szent László templom karnagya. 1918 új kórust alapított, Palestrina-kórus néven, és eleinte a jáki kápolnában énekeltek. 1922. X. – egy évi amerikai távollét után visszatért és folytatta munkáját a Palestrina-kórusnál, immár Csáktornyai Gamauf néven. 1924-ben egységes imsa- és énekleskönyvet állított össze az amerikai magyar híveknek Magyar szívek hozsannája címmel. 1924. májusában Magyar zenelapok címmel zeneri folyóiratot alapított Clevelandben;

**Győri Pál, dr.** (Békés, 1890–1944) budapesti énekes, énekművész-tanár. Első hangversenyét 1923-ban adta Budapesten. A magyar rádiónak fennállása óta

gyakori szereplője volt. Mint oratóriuménekes is ismert. Énektanítással (hangképzés) is foglalkozott. Fellépett az OMIKE Művészakció előadásain;

**Hermann László** (Székesfehérvár, 1890. június 26. – Székesfehérvár, 1966. június 19.) zenetanár, hegedűművész, kamaramuzsikus. 1913-ban Szatmárról a Székesfehérvári Zenekedvelők Egyletéhez került Itt iskolát szervezett és zenekart alakított. Részt vett a Veszprémi Zeneiskola szervezési munkájában is. A megnyitó ünnepségen – 1916. december 13-án – mint vendégművész szerepelt. Székesfehérváron kiváló tanítványai voltak: Pék János, Tatay György hegedűsök, Frank Irén, Nosz Margit és Gyula összhangzatosok, s mások. 1919 szeptemberében a Győri Ének- és Zeneegylet zeneiskolájához került igazgatónak. Az iskola élén eltöltött több, mint 25 éven át kifejtett működése a korszerű zenepedagógia bevezetésén kívül az iskolai szervezet intézményessé tételét és a kollektív zenélés meghonosítását szolgálta. Győr város Kereskedelmi Leányiskolájában az 1943–1944. iskolai évvel bezárólag 21 tanéven át tanított karéneket és a két alsó osztályban 4 éven át – mint rendkívüli tárgyat - az éneket. A Győri Szabadegyetemen (1921–1945) egyes és sorozatos előadásokat tartott az egyetemes zenetörténet köréből, népzenei és kimagasló mestereiről. 1925-ben VKM-vel dolgoztatta ki a zeneiskolák tantervét. Győr város és megye Törvényhatósági Népművelési Bizottságának, azok megszűnéséig, választott tagja volt. Győri működése során a Hódmezővásárhelyi Zeneiskola megszervezéséhez tanácsot és útmutatást adott. 1946. decemberétől került a Székesfehérvári Állami Zenekonzervatóriumhoz. 1947. április 8-án kelt a kinevezése a zenekonzervatórium rendes tanárainak létszámába. A tankerületi főigazgatóság megszűnéséig tankerületi zenefelügyelői megbízást kapott. 1948-ban Bartók-émlékversenyt, valamint Liszt Ferenc és Bartók Béla emlékére utcaelnevezést kezdeményezett. 1948. őszétől 1950. március 27-ig a Zenekonzervatórium megbízott igazgatójaként működött. 1950-ben pót-, majd 1952-ben rendes tagja lett a Városi Tanácsnak. 1956. augusztus 26-tól nyugállományba helyezték. Ezután a Zeneoktatási Munkaközösséget vezette;

**Hollósy Kornél** (Kolozsvár, 1890–Miskolc, 1982. február 12.) zeneszerző, orgonaművész, szakiskolai tanár;

**Jemnitz Sándor** (Budapest, 1890. augusztus 9.–Balatonföldvár, 1963. augusztus 8.) zeneszerző, zenekritikus, zenetörténész, esztéta, író, műfordító, karmester, korrepetitor, zenepedagógus, a munkásdalok első hazai kutatója, Zeneakadémián Koessler Jánosnál (zeneszerzés, 1906–08),

a lipcei konzervatóriumban Max Reger, Nikisch Artúr és Hans Sitt mellett (1908–11) és Berlinben Arnold Schönbergnél (1911–15) végezte. Eleinte karmester volt Csernovicben, Jihlavában, Schwenningenben és Brémában a városi színházaknál, később Berlinben a *Die Musik* című folyóirat munkatársa lett, 1923 után itt megjelent írásai révén ismerkedett meg és kötött barátságot Theodor W. Adornóval. 1919-ben tért vissza Budapestre, ahol 1924-től a *Népszava* zenekritikusa volt 1950-ig. 1945 után különböző zenei folyóirat szerkesztő bizottsági tagja valamint a Munkás Dalosszövetség vezetőségi tagja volt. Annak az 1945. április közepén ülésező zenei igazoló bizottság vezetője volt, amely Dohnányi Ernőt háborús bűnösséggel vádolta meg.<sup>[9]</sup> 1945 és 1948 között a Munkás Kultúrszövetség elnöke, 1947-től pedig az Éneklő Munkás főszerkesztője volt.<sup>[10]</sup> 1949 után zenekritikusi munkásságát korlátozták, a *Népszavát* ezért otthagytta, majd 1951-től az Állami Zenei Gimnázium és Konzervatórium ének tanszakán dolgozott mint óradíjas tanár. Az 1950-es évek végétől az Országos Filharmónia Műsorfüzeteiben publikálták kritikáit. Jelentős szerepe volt a zenei ismeretterjesztésben, számos zeneszerző életrajzi regényét megírta. Lefordította Edwin Fischer *Ludwig van Beethovens Klaviersonaten* című művét (1961). Sok szerzeménye jelent meg: triók, szonáták, vegyes- és férfikarok stb. Több mint nyolcvan, javarészt ma is publikálatlan zeneművet hagyott hátra. Egy művével 1926-ban nemzetközi pályadíjat nyert. Szerzeményeit német városok zeneünnepélyein is előadták. Hatással volt rá Reger, Schönberg és Bartók. *Divertimento* című balettművét 1947-ben adták elő az Állami Operaházban.

**Kalocsay István** (Budapest, 1890–) katonazenész és zenetanár. Katonazenei pályája ( többek között a 2. honvéd gyalogezred zenekara) befejeződése után zenetanárként dolgozott;

**Kecskés Lajos** (Pápa, 1890. december 13.–Budapest, 1953. március 21.) tanító, szerkesztő. 1910-ben Balatonfüreden kántortanító. 1911-ben a budapesti Zeneművészeti Főiskolán énektanári oklevelet szerzett. 1913-ban visszakerült Pápára, ahol több dalárdát szervezett és vezetett, köztük a Perutz szövőgyár vegyes karát és a tanítóképző zenekarát. 1920-ban elnyerte a veszprémi székesegyház kántori és tenorista munkakörét. Tanított a veszprémi szemináriumban és a Davidikumban. Rövid ideig igazgatója volt a városi zeneiskolának, karnagya a Polgári Dalegyesületnek, később az Iparos Dalárdának. 1924-ben elvégezte a zeneművészeti főiskola karnagyi szakát.

1941-ben – Ritter Lőrinc karnagy halála után – Czapi Gyula püspök megbízta a székesegyház karnagi teendőinek ellátásával;

**Kemenes Kotraschek Artur** (Pestszenterzsébet, 1890–) oboaművész-tanár. 1926-1932 között a Nemzeti Zenede, 1932-től pedig a Zeneakadémia tanára volt;

**Kishonti Barna** (Losonc, 1890–Budapest) tanítóképzői zenetanár. Polgári iskolai tanárképzőt és a Zeneakadémiát végzett. Dénán, 1920 Budapesten az állami tanítóképző zenetanára. 1933 *Búza, búza* c. dalával megnyerte az Országos Magyar Dalosszövetség népdal pályázatának első díját;

**Konetschny Erich** (1890 –Kassa, 1942. július 15.) zenekari hegedűművész-tanár;

**Lilich Miklós** (Budapest, 1890. április 2. – ?, 1963.) zeneszerző, karmester. Színházi működését 1910-ben kezdte. Mint zeneszerző, két operettet írt: az egyik 1922. januárjában Dézsá komtessz címen került színre Sopronban. (A szövegét Róna Zoltán írta.) Másik, Siliga Ferenc szövegére készült Tilos a szerelem című operettjét 1926. májusában mutatta be a Kisfaludy Színház. Lilich az élete jelentős részét Szigetváron élte le: a Szigetvári Levente zenekar karnagyaként, a Tinódi Kórus Karnagyaként, valamint a „Zrínyi Mozgó” filmszínház igazgatójaként is dolgozott Szigetváron.

**Losonczy Schweitzer Oszkár** (Losonc, 1890. január 9. – Budapest, 1981. január 9.) hegedűművész, zeneszerző, zenekarvezető, tanár. Gimnazista korában Czóbel Leó tanította hegedülni. Hubay Jenő ösztönözte továbbtanulásra losonci meg hallgatása után. Budapesten előbb a Fodor Zeneiskolában tanult, majd a budapesti Zeneművészeti Főiskolán Bloch József növendéke volt. 1912-ben kapta meg kitüntetéses diplomáját. 1922-1925 között a losonci zeneiskola igazgatója és megalapította a Losonci Filharmóniai Társaságot. Később tíz évig európai hangversenykörúton járt zenekarával. Jelentős pedagógiai munkát végzett fiatal hegedűművészek képzésével;

**Lovas /1907-ig Lagner/ Andor György** (Baja, 1890–) kántor, ének-zenetanár, karnagy. 1927: Baján a belvárosi plébánia kántora, és a gimnázium mb. zenetanára. Az egyházi énekkar, a legényegyleti ének- és zenekar vezetője;

**Maklár János** (Debrecen, 1890. május 26. – Hajdúszoboszló, 1974. okt. 5.):  
vasdiplomás pedagógus, ref. kantor, a Zeneközlöny szerkesztője;

**Mátéka Béla, dr.** (1890–1965. augusztus 2.) zenetanár, Liszt-kutató, író;

**Molnár Antal** (Budapest, 1890. január 7.–Budapest, 1983. december 7.)  
zenetörténész, zenekritikus, népdalgyűjtő, zenepszichológus, zeneszerző és  
zeneesztéta, brácsaművész, zeneakadémiai professzor, író, a modern magyar  
zenetudomány egyik megalapozója, a zenetörténet és a szolfézs egyik első hazai  
oktatója. 1907–1910, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola – zeneszerzés szak.  
1909–1910. Budai Zeneakadémia – tanár, 1912–19 között a Székesfővárosi  
Felsőbb Zeneiskola tanára, 1919-től pedig a Zeneművészeti Főiskola  
zeneelmélet tanára volt. A gyakorlati- és elmélet zenében egyaránt fontos építő  
munkát végzett. Egyike volt a legelsőeknek, akik felismerték Bartók Béla és  
Kodály Zoltán zsenialitását. 1910-ben Erdélyben, 1912-ben a Felvidéken  
gyűjtött népzene. Mint aktív kamaramuzsikus 1910–1913 között a Waldbauer-  
Kerpely-vonósnégyesben játszott, 1917–1919 között a Dohnányi-Hubay-  
zongoranégyes tagjaként működött. Pedagógiai munkásságát a Budai  
Zeneakadémián és a Székesfőváros Felsőbb Zeneiskolájában kezdte. Elsőként  
oktatta e helyeken a zenetörténetet, szolfézszt. Majd 1919-től 1959-ig a  
Zeneművészeti Főiskola tanára, kamarazenét, esztétikát és zeneelméletet  
tanított. Zenekritikusként is felmérhetetlen tevékenységet folytatott;

**Müller Jenő** (Temesvár, 1890. március 26.–Temesvár, 1935. december 13.)  
romániai magyar könnyűzenei dalszerző, tanár. Szülővárosa Állami  
Főreáliskolájában érettségizett, a Müncheni Műszaki Egyetemen szerzett  
építészmérnöki oklevelet. Bánsági építővállalatoknál dolgozott mérnökként.  
Műdalokat, tánczenét, szonókat, kabarédalokat szerzett, ezek  
kottái Budapesten, Bécsben és a temesvári Moravetz Testvérek  
Zeneműkiadó gondozásában jelentek meg;

**Neszmény / Neszményi Tibor/** (1900–) jazz-zongorista;

**Ottlik Pálma** /dr. Bencs Zoltánné/ (Elek, 1890–Budapest, 1943) zenekritikus,  
tanár. Tanulmányait a székesfővárosi felsőbb zeneiskolában és a Zeneakadémián  
végezte. Énektanítással foglalkozott, majd több budapesti újság zenekritikusa  
lett. Opera fordításal is foglalkozott;

**Pásztor Ferike Nagypál Béláné** /született Paszkesz Frida/  
(Budapest, 1890. január 26. – Budapest, 1968. május 11.) énekesnő (szoprán).

Budapesten született Paszkesz Vilmos Salamon magánhivatalnok és Fischer Cecília gyermekeként izraelita családban. Kereskedelmit és színésziskolát végzett, azután a Fodor-féle zeneiskola tanszakát. Énektanulmányait részben Budapesten, részben Bécsben (Geiringernél) végezte. Kecskeméten lépett a színpályára, onnan Pozsonyba szerződtek. Később Miskolcon, Kassán, Budapesten az Eskü-téri Színházban, 1921-ben a Városi, majd a Király Színházban működött;

***Ruha Béla*** (Budapest, 1890–?) a holland scheveringeni tengeri fürdő egyik kedvelt zenekarvezetője;

***Szakolczay-Riegler Ernő*** (Szakolca, 1890. január 12.–Pozsony, 1968. március 20.) orgonaművész, főiskolai tanár. 1920–25 a Zeneművészeti Főiskola orgona tanszakán Antalfy-Zsíross Dezső (1885–1945), továbbá Kodály Zoltán, Siklós Albert és Zalánfy Aladár tanítványa. A budapesti Veres Pálné Leánygimnázium tanára, 1923–a Szent István Bazilika orgonistája, 1927– a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola egyházzenei tanszakán az orgona és orgonaismeret tanára. Orgonaépítő művészeti, orgonatervezési szakértő. A 2. világháború után visszatelepült szülőföldjére és csak Rieger Ernőként nevezte magát;

***Székely/Fink/ Aladár*** (1890 – USA 1927) jazz-zongorista, zeneszerző;

***Sztojanovits Adrienne, Böhm Gyuláné*** (Budapest, 1890. január. 5.–Budapest, 1976. június 24.) énekművész, ének-zenetanár, karnagy. 1913–1959 budapesti Szilágyi Erzsébet Leánygimnázium ének-zenetanára. Az énekkart igen magas szintre fejlesztette. Bartók- és Kodály-műveket mutattak be. Első sikerük Kodály: Villő c. leánykarának előadása volt. Kodály nagyra becsülte Sztojanovits Adrienne munkásságát, neki és énekkarának új kórusművet írt és ajánlotta a Pünkösdlőt, amelyet az iskola énekkara 1929. április 14-én mutatott be a Zeneakadémián, az itteni siker országos hírnevet hozott a „Szilágyis” zenei nevelésnek. A gimnázium énekkarával bemutatta Kodály Zoltán *Villő, Gólyanóta, Táncnóta* és *Pünkösdlő* c. műveit. Testvéreivel, Sztojanovits Lili és Sztojanovits Edit énekesnőkkel a Sztojanovits-tercett megalakítója;

***Tar Imre*** (Budapest, 1890–) hegedűtanár. 1918–1922 között a Nemzeti Zenedében, 1918 –1924 között pedig az Újpesti Zenedében tanított. Ezt követően saját magán zeneiskolájában volt hegedű- és zongoratanár;

**Török Józsefné Dangl Irén** (1890–Budapest, 1972. február 12.) zenetanár,

**Udvarhelyi Miklós** (Nagykanizsa, 1890–1864) magyar színész és operaénekes;

**Vánkos Jenő** (Tapolca, 1890. október 4. – Budapest, 1969. március 31.)  
polgári iskolai tanár, karnagy;

**Veress Károly** (Debrecen, 1890. december 27.–Budapest, 1964. október 23.)  
cigányprímás;

**Villányi István** (Nagykanizsa, 1890. augusztus 20. –1944. május/június 15.).  
zongoratanár;

**Wagner György** (1890–Budapest, 1947. február 21.) operaházi zenekari művész,  
zenetanár;

**Zsámboky Miklós** (Körmöcbánya, 1890. szeptember 11.–Budapest, 1961.  
december 5.) gordonkaművész-tanár. A Zeneakadémián Popper Dávid és  
Schiffer Adolf voltak a tanárai. 1919-től 1921-ig a Nemzeti Zenede tanára,  
1919–1920 között az Operaház zenekarának tagja. 1921 – 1959-ben a  
Zeneművészeti Főisk. tanára. 1922-től 1930-ig Hubay Jenő vonósnégyesének  
tagja. 1923-ban Melles Bélával együtt kvartettet alapított, mellyel 1928-ig  
koncertezett. Ezenkívül Kerntler Jenővel és Koncz Jánossal a 20-as években.  
Tanítványai közé tartozott Perényi Miklós gordonkaművész-tanár;

## **1895-ben született**

**Ákom Lajos** (Margitta, 1895. március 7.– Budapest, 1967. május 18.)  
orgonaművész, zeneszerző, tanár. A budapesti Zeneművészeti Főiskolán tanult,  
ahol Antalffy-Zsiross Dezső orgonaművész tanítványa volt. Tanulmányainak  
befejezése után ausztriai, olaszországi és svájci hangversenykörúton szerepelt,  
hazatérése után a Nemzeti Zenede orgona szakának r. tanára (1930–1931). A  
budapesti Kálvin téri református templom karnagya és főorgonistája (1931–  
1967). A Magyar Írók Filmje Vállalat számára film-kísérőzenét szerzett  
(1937–1942), orgonaműveket, kóruskompozíciókat írt. Gyermekek számára  
néhány mesejátékot is komponált (a Manó c. művére előadott Manótánc c.  
karaktertánc gyermek-mozdulatművészeti vizsgaelőadáson szerepelt, 1925-ben).

Az ő tervei alapján készült el a pápai református templom (a Dunántúl legnagyobb, Magyarország 4. legnagyobb református temploma) orgonája (1949–1959 között);

**Alexander László** (Budapest, 1895. november 22.–USA, Los Angeles, Kalifornia, 1970. november 17.) zeneszerző, klasszikus- és filmzenei rendező és a Tanulmányait zongoraszakon, a budapesti Zeneakadémián végezte és különórákat is kapott. 1915-től berlini Bluthner Orchestra szóló zongoristája volt, majd 1921 és 1923 közt Európa szerte adott szóló zongora koncerteket. Saját klasszikus zene darabjait is színpadra vitte, melyet Magyarországon, Lipcsében, Németországban és Svájcban is előadott. Az 1920-as években kezdett filmzenéket írni Németországban. Ennek hatására találta ki a szín-fényzenét (Color-Light Music). Először a Kiel-i Fesztiválon mutatta be 1925-ben, majd két évre rá Németországban turnézott vele. 1927-től a Munich Cinema Art Studios igazgatója volt egészen 1933-ig. Majd professzor a filmzeneszakon, a German Stage and Film Akadémián és a Magyar Film Iroda vezetője. 1938-ban Németországból emigrál Amerikába. Először Chicagóba telepedett le, ahol azonnal talált magának tanári állást, mint zenei professzor az „Institute of Design in Chicago” Intézetnél, később pedig New Yorkba költözik. 1942-ben csatlakozik az „American Society of Composers, Authors and Publishers”-hez. 1944-ben megkapja az amerikai állampolgárságot és az NBC rádiónál zenei direktor;

**Arányi Jelly / d'Aranyi** / (Budapest, 1895. május 30. – Firenze, 1966. március 30.) hegedűművész-tanár. Nagybátyja volt Joachim József, a világhírű hegedűművész. Eleinte zongoraművésznak készült, de végül a budapesti Zeneakadémián Hubay Jenő tanítványaként végzett hegedűművészként. Az európai hangversenyéletbe nővérével, a szintén hegedűművész Arányi Adilával (asszonynevéen Adila Fachiri) együtt adott koncertjeivel (Trieszt, Bécs) kapcsolódott be, és csakhamar világhírré emelkedett. Hangversenyein nemcsak szólistaként, de kamarazenészként is sikeres volt. 1923-ban Londonban telepedett le, itt és Párizsban többször fellépett Bartók Bélával is. A klasszikus művek mellett repertoárján tartotta a kortárs zeneszerzők kompozícióit is. Bartók az ő és nővére részére írta mindkét hegedű-zongora szonátáját, Ravel is neki ajánlotta a Tzigane című népszerű szerzeményét, Vaughan Williams pedig a Concerto Academico című művét, Gustav Holst a kéthegeđűs versenyt (Double Concerto for two violins);

**Berg Ottó** (Budapest, 1895. május 15. – Budapest, 1974. május 25.) karmester, zeneszerző, kórusvezető, tanár. A Zeneakadémián Herzfeld Viktornál zeneszerzést, Antalffy-Zsiross Dezsőnél orgonálni tanult (1913). Az I. világháborúban frontszolgálatot teljesített, utána Kerner Istvánnál szerzett diplomát (1918). Az Operaház korrepetitoraként kezdte pályáját (1919), amellelt a Nemzeti Zenedében tanított (1919–1928). 1925 okt.-ében vezényelt először az Operaházban (Poldini E.: Farsangi lakodalom), 1928–1945 között az Operaház karmestere volt. Több hangversenyt adott a Filharmonikus zenekarral Budapesten és külföldön. Vezényelte a Palestrina-kórust és stúdiókarnagya volt a rádiónak. 1945 után a belvárosi plébániatemplom kórusát vezette

**Bura Sándor** (Nagyvárad, 1895. október 15. – Budapest, 1956. július 1.) cigányprímás. Testvére, Bura Károly zenekarában kezdte pályafutását, utóbb a zenekart felváltva vezették. Nagyvárad népszerű primása volt, majd Budapestre költözött (1928). A Royal Szálló éttermében és a Duna Palotában (1928–1940), a Hungária Szállóban (1940–1945), utóbb a Gellért Szálló éttermében zenélt (1945–1956). A cigányzene jelentős egyénisége volt, kortársai közül főként sallangmentes hegedülésével, szép tónusával vált ki. Nótaszerzéssel is foglalkozott;

**Eckhardt Kálmán** (1895–Budapest, 1979. január 18.) zeneszerző, kántorkarnagy, tanár;

**Erdélyi Mihály** (Szeged, 1895. május 28. – Budapest, 1979. február 12.) autodidakta költő és zeneszerző, színház igazgató. A „Lehullott a rezgő nyárfa...” c. sláger szerzője;

**Hartmann Imre** (Budapest, 1895. augusztus 26. –) gordonkaművész-tanár. Schiffer Adolf növendéke volt a Zeneakadémián, gordonkaművészi oklevéllel végzett 1916-ban. Az operai zenekarban találkozott Léner Jenővel és Smilovits József hegedűsökkel. A Léner-vonónósnégyes gordonkása volt;

**Hegedűs Simonné Meer Margit** (1895 – Budapest, 1974. december 31.), a székesfehérvári Tanítóképző és Zeneiskola zongoratanára;

**Faragó Istvánné Horovicz Anna**, dr. özv. (Orosháza, 1895. szeptember 26. Auschwitz, 1944. június 26.) orosházi zenetanár;

**Ferenczy Zsizi, Szentimreiné** (Kolozsvár, 1895. január 13.– Kolozsvár, 1969. február 13.) magyar énekművésznő. Ferenczy Gyula és Ferenczy György testvére. A felső leányiskola és zenekonzervatórium elvégzése után 1915-ben szülővárosában kezdte operaénekesnői pályáját; az első világháború után férje, Szentimrei Jenő oldalán mint népdalok és balladák előadóművésze bekapcsolódott a hazai magyar irodalmi életbe. 1922-ben a segesvári Petőfi-ünnepélyen székely dalokat és balladákat énekelt, Kolozsvárt székely író-esten (1924) szerepelt, majd önálló Ady-Reinitz-dalestje (1926) és orosz népdalestje (1927) aratott sikert;

**Gáspár Simon Antal** (Istensegíts /Bukovina/ 1895–1978) népi énekes. Leírta az általa ismert dalok szövegeit. Még Bukovinában 1925-től kezdve megtanulta és lemásolta a Kájoni Kancionále énekeit sógorától Kató Fülöptől és keresztapjától László Györgytől. Rendszeresen énekelt a virrasztásokon. Néprajz- és népzene kutatók sora kereste föl. Énekelt a „Pátria” lemezsorozaton, Domokos Pál Péter monografikus részletességgel feldolgozta;

**Gyermelyi Ferenc** (Gyermely, 1895–) zeneszerző, karnagy. Karnagya volt több neves kórusnak;

**Hartai Ferenc** /Hochstrasser/ (Nagyzsám, 1895. április 2.–Budapest, 1970. május 5.) fuvolaművész, főiskolai tanár. 1921-től az Operaház és a Budapesti Filharmóniai Társaság fuvolaszólistája. 1949-től tanított a Zeneakadémián fuvola főtárgyat, fúvós együttest, pikoló mellékhangszert, módszertant;

**Hartmann Imre** (Budapest, 1895. augusztus 26. – Mexikóváros, 1978. november 9.) kamarazenész, csellista. A budapesti Zeneakadémia mesteriskoláján 1916-ban szerzett gordonkaművészi oklevelet, Schiffer Adolf növendékeként. A Léner-vonósnégyes egyik alapító tagja, csellistája volt. 1920. februári bécsi koncertjük óta bejárta az európai országokat és az Egyesült Államokat. 1941 óta zenetanárként működött Mexikóban. Később Mexikóvárosban Bellas Artes néven kamarazenekart alapított. 1963-ban Budapestre látogatott;

**Horváth Kálmán** (Pécs, 1895–?) pécsi primás;

**Hubert Lajos** (1895–1979) gordonkaművész-tanár;

**Idrányi Tibor** (1895–Budapest, 1974. december 19.) zeneszerző, festőművész;

**Kóczé Antal, ifj.** (1895–1959) primás;

**Komor Vilmos** (Budapest, 1895. május 12.–Budapest, 1971. szeptember 28.) karmester, hegedűművész. Hegedülni tanult a Nemzeti Zenedében, majd 1920-ban az Operaház zenekarának brácsása lett. 1921-től a budapesti Filharmóniai Társaság Zenekarának titkára, karmestere volt. Operát először – beugróként, próba nélkül – a bécsi Volksoperben vezényelt, a Lohengrint. A pesti Operából való távozása után a Városi Színház karmestere lett, ahol az operettek mellett saját betanításában operákat állított színpadra, amelyekben gyakran felléptek a kor ünnepelt operaénekesei, például Beniamino Gigli, Giacomo Lauri-Volpi, Fjodor Saljapin, Alpár Gitta, Németh Mária. Még 1923-ban – főleg operaházi zenészekből – megszervezte a Budapesti Kamarazenekart, amellyel a barokk és klasszikus műveken kívül számos kortárs szerző modern művét is bemutatta. Például ő mutatta be Bartók Béla Falun című művének zenekari változatát. Zenekarával megkezdte a nagy sikert aratott állatkerti szabadtéri hangversenyek és operaelőadások sorozatát. A zsidótörvények szinte lehetetlenné tették fellépéseit, ezért 1939-től az OMIKE Művészakció művészeti vezetőjeként tevékenykedett, és a háború alatt számos kitűnő előadást állított színpadra a Wesselényi utcai Goldmark Teremben. 1945-ben az Operaház karmestere lett, ahol először a háromtagú vezetőség megbízásából lépett fel vendégként, majd az 1946-ban kinevezett Tóth Aladár igazgató szerződéssel alkalmazta az általa becsült és a „tömegek fáradhatatlan zenei nevelője”-nek nevezett karmestert. Az 1950-es években a Gördülő Opera előadásait vezényelte vidék helyszíneken. Az utókor főleg Erkel-karmesterként emlékszik rá a Hunyadi László és a Bánk bán nagyszerű előadásai nyomán;

**Lakatos István** /szignója: tempo/ (Nagyzorlenc, 1895. február 26.–Kolozsvár, 1989. szeptember 22.) zenetörténész, hegedűtanár. 1919 és 1954 között a kolozsvári mérnöki hivatalnál mérnökként dolgozott, emellett 1919–1923 között hegedűtanár volt a Marianumban, illetve 1949–1963 között a Gheorghe Dima Zeneművészeti Főiskolán zenetörténetet adott elő. Kutatási területe az erdélyi román, magyar és szász zenekultúra volt. Zenetörténeti írásai az Erdélyi Múzeum, Pásztortűz, Hitel, Studia Musicologica, Musica, Acta Musei Napocensis, Studii de Muzicologie, Magyar Zenei Szemle és Magyar Zene, valamint a Zenetudományi írások című könyvsorozat hasábjain jelentek meg;

**Manninger Rózsi** (Budapest, 1895. április 18.–Budapest, 1986. április 6.) zongoraművész-tanár. 1908-tól a Nemzeti Zenedében Tomka Istvánnál és Székely Arnoldnál tanult, Berlinben 1920–21-ben Ella Pancieránál és Wilhelm Backhausnál képezte magát tovább. 1918–1921-ben a Nemzeti Zenede tanárnője, 1921–1926 között férjével (Sebestyén Sándor gordonkaművésszel) Göteborgban dolgozott, a Stora Teater (Nagy Színház) operatársulatának korrepetitoraként;

**Némethy Ella** (Sátoraljaújhely, 1895. április 5. – Budapest, 1961. június 14.) operaénekes, tanár. 1919-ben debütált az Operaházban, mint Delila. A két háború közti évtizedek legnagyobb drámai mezzója volt, mindenekelőtt Wagner-heroína. Brünnhildéje, Izoldája, Kundryja európai híru alakítások voltak. Az első magyar művésznő, aki fellépett a milánói Scalában. A budapesti Operaház örökös tagja;

**Rozgonyi Ágnes** (Budapest, 1895 –) hegedűművész-tanár. A bécsi Zeneakadémián Ševčík növendéke volt. 1928–1932 között a magyar női vonósnégyes primáriusa volt;

**Rozsnyai Sándor** (Bukarest, 1895. december 9.–Sopronkőhida, 1944) zeneszerző, tanár;

**Scholtz Jenő** (Nagyszeben, 1895–Szerencs, 1949) zenetanár, karnagy. 1923-tól élt és tanított Szerencsen. városunkban. Zongorista volt, de játszott vonós hangszereken is. Okleveles karnagyként vezette a Cukorgyár dalárdáját, megszervezte a Cukorgyári fúvószenekart. Mint karnagy és zongorista aktív résztvevője és szereplője volt a helyi önképzőkör előadásainak. Az 1947-ben létrejött műkedvelő kamaracsoport csellistája volt haláláig. Ugyanebben a kamaracsoportban zenélt dr. Szántó J. Endre is, aki egyben orvos is volt Scholtz Jenőnek. Őt kérte fel, hogy őrizze meg csellóját, s ha majd Szerencsen zeneiskola jön létre, annak tulajdonába kerüljön. A városban 1992. január 1-től önálló zeneiskola jött létre, a korábbi kihelyezett tagozat helyett;

**Szende László** (1895–) építészmérnök, szombathelyi zenei szakíró, tanár;

**Szundry Róbert** (Ócsa, 1895–) zeneszerző, karnagy, tanár. A Nemzeti Zenedében és a Zeneakadémián tanárai voltak: Váczi, Chován, Koessler János;

**Vitkay Gyula** (Torontálvásárhely, 1895. június 20.–Újvidék, 1973. március 23.) zeneszerző, tanár. Tízéves korától zongorázott és cimbalmozott, később zeneelméletet tanul. Magánúton csaknem minden vonóshangszer kezelését elsajátította. 1929-től Debrecenben egyházi orgonista és karnagy. 1949-től Újvidéken a tanítóképző és a gimn. zenetanára, egyben a helyi rádió munkatársa;

## 1900-ban született

**Ádám György** (Budapest, 1900–1944) fagottművész-tanár. Tanulmányait a Zeneművészeti Főiskolán végezte, ahol 1922-ben művészi oklevelet nyert. 1918-tól 1926-ig a Király Színház, a Vígszínház, a Nemzeti Színház és a Fővárosi Operettszínház, 1926-tól 1930-ig a Városi Színház szólamvezető fagott-szólamvezetője. 1933-ban László Sándorral megalakítják a Magyar Filmzenekart (Hungária film). A Budapesti Szimfonikus Zenekar alapító tagja és ügyvezető igazgatója. Az 1940-es években OMIKE zenekari tag. Ismeretlen helyen halt meg a magyar holokauszt áldozataként;

**Angerer Margit** (1900. november 6.–London, 1978. január 31.) operaénekes, tanár. Budapest, Bécs és London ünnepelt művésze;

**Angyal László** /született Neurath Ignác / (Budapest, 1900. március 5.–1979. október 10.) zeneszerző, karnagy, hegedűművész. Tanulmányait a budapesti Zeneművészeti Főiskolán kezdte, majd a berlini Hochschulén és a párizsi Konzervatóriumban folytatta. Mint hangversenyző hegedűművész évekig koncertezett Európa-szerte, ebből hat éven át a francia fővárosban, ám kézsérülése miatt át kellett térnie a karmesteri pályára. Egyike volt azon külföldi művészeknek, akik az újonnan felállított rádióban szerepelhettek. A párizsi rádió és Theatre Femina karmestere, majd az angol Douphone gramofongyár zenei vezetője volt. A magyar hangosfilmgyártás megindulásakor megszervezte a Hunnia Filmgyár teljes zenei apparátusát és a Hunnia zenei vezetője lett. Később a párizsi Osso filmgyár zenei igazgatójaként dolgozott;

**Bárdos Alice** (Budapest, 1900. február 3. vagy 1899–Auschwitz, 1944 nyara) hegedűművész, zenepedagógus. A budapesti Zeneművészeti Főiskolán Hubay Jenő tanítványa volt. 17 éves korától rendszeresen koncertezett. 1920-ban ment

férjhez a szombathelyi építészmérnökhöz, Szende Lászlóhoz. 1927-ben Csikor Elemér, a Zeneiskola igazgatója hívta meg Szombathelyre a hegedű-tanszak vezetőjének. Hangversenyezett és kamarazenét is játszott. 1934-ben Bartók Béla szombathelyi koncertjén a zeneszerző partnere volt. 1936-tól több ízben hangversenykörúton volt Ausztriában, Németországban és Olaszországban (pl. Firenze, Róma). Állandóan szerepelt a magyar és a külföldi rádiókban (az 1936-os zágrábi koncertjét egyenesben közvetítették). A zsidótörvények megjelenése után már nem koncertezett. 1944-ben haláltáborban halt meg;

**Bihari Sándor** (Nagyvárad, 1900. szeptember 20.–1984) zeneszerző, tanár. Szülővárosában végezte 1920-ban a tanítóképzőt, 1950-től hegedűtanár volt a nagyváradai tanítóképzőben, s orgonista a bazilikában. 1927-ben írta I-II. kvartettjét. Számos zenét komponált Kodály Zoltán nyomdokain haladva. Megzenésítette Petőfi Sándor, Arany János, Juhász Gyula, Horváth Imre több versét, operát szerzett Arany s Vörösmarty Mihály szövegére. Életének utolsó évtizedeiben az egyházi zene felé fordult, megírta Jézus szíve szóját.

**Borbásné Köves Júlia** (Veszprém, 1900. július 24.–Budapest, 1988. szeptember 24.) zongoraművész-tanár; 1966- Főv. Zeneiskola Szervezet, zongoratanár; Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola - zongoratanár;

**Dirner Lajos dernői** (Budapest, 1900–) zeneszerző, énekes, zongorista. Tanulmányait a Nemzeti Zenedében végezte. Főleg magyar dalköltészettel foglalkozott és tanított;

**Csanak Béla** (1900–Budapest, 1969. augusztus 17.) zeneszerző, karnagy, tanár. Az 1920-as években Budapesten tanult a Festőakadémián. Kacsóh Pongrác fedezte fel zenei tehetségét; abbahagyta a festészetet s részben Kacsóh Pongrácnál, részben Karvaly Viktornál tanult tovább. 1927-ben karmesterként debütált a debreceni Csokonai Nemzeti Színházban (Kacsóh Pongrác: János vitéz). 1927–1930 között, majd 1931–1932 között, és 1936–1940 között a debreceni Csokonai Nemzeti Színház karmestere volt. Az 1930-as években vidéki városokban dolgozott. 1941-től Budapest színházaiban zenei vezetőként működött;

**Cserbe Simon Kálmán** (1900–Pápa, 1965. január 12.) karnagy, tanár;

**Csobán György** (Gaiceana-Ungureni /Magyarfalu/ 1900 aug. 4.–Egyházaskozár, 1981. november 30.) népi furulyás;

**Fázmán Sári** (Budapest, 1900 –) cimbalomtanár. A Nemzeti Zenedében Allaga Géza és Schey Dezsőné tanítványa. Tagja volt a Palestrina Kórusnak és cimbalomtanítással foglalkozott;

**Fekete Pál** (Budapest, 1900. augusztus 4.–Budapest, 1959. február 7.) operaénekes-tanár. Operai pályája akkor indult be, amikor sikerült kieszközölnie egy meghallgatást a Budapestre látogató Bruno Walternél. Ő ajánlotta be az akkor Otto Klemperer vezetése alatt álló, sok újítással kísérletező berlini Krolloperhez. 1928-ban szerződött a német fővárosba. Az 1936–37-es évadban a zürichi Városi Színház tagjaként egy fontos ősbemutatónak is részese volt: 1937. június 2-án a Festőt énekelte Alban Berg Lulujában. 1938-ban visszatért Budapestre. A Városi Színház tagja lett. 1939 és 1944 között csak a Kulturbund magyar megfelelőjében, az Országos Magyar Izraelita Közművelődési Egyesületben (OMIKE) szerepelhetett. Az operaelőadások legtöbbet foglalkoztatott énekese volt;

**Feleki Rezső** (Budapest, 1900–Budapest, 1981) énekművész-tanár a Zeneművészeti Főiskolán tanult. 1923-tóla nagyváradi, pozsonyi színházak, majd az Oberschles, Landestheater operaegyütteseiben működött. 1927-ben a Dohány utcai zsinagóga másodkántorának nevezték ki. 1950 után a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola tanára volt;

**Fellner Ferenc, dr.** (1900–1966) opera- és hangversenyénekes, orvos, énektanár. Több német operaháznak volt a tagja. Orvosi tanulmányait Budapesten végezte. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ének szakán Georg Anthes növendéke volt. Színpadi pályáját a bécsi Volksoperben kezdte, ahol az 1923–1924-es évadban Turidduként (Mascagni: *Parasztbecsület*) debütált. 1924 és '27 között a prágai Német Színházban működött. 1928-ban kétszer fellépett a budapesti Operában. Egy-egy évadot a barmeni és heidelbergi színházban töltött, de rendszeresen vendégszerepelt Bécsben is. Az 1932–1933-as évadban Münchenben volt tag. A náci hatalomátvétel után Csehországban énekelt. Előbb egy évadot Teplitz-Schönauban, majd 1934–1936 között a Troppai Színházban. Ezek után költözött vissza Budapestre 1937-ben. Orvosként és hangversenyénekesként működött, a második világháború után keresett énektanár volt;

**Fischer Sándor** (Budapest, 1900. február 6.–Budapest, 1995. március 8.) műfordító, karmester, zeneszerző, tanár. Zeneszerző, karmester és műfordító. A budapesti Zeneművészeti Főiskolán Koessler János tanítványa. 1929-1931. között a Vígszínház, 1935-1938. között a Belvárosi Színház karmestere és zenei vezetője volt. 1938-tól az OMIKE Művészakció előadásain léphetett fel, bár közben többször behívták munkaszolgálatra. 1949 után a Magyar Rádió zenei dramaturgja volt;

**Fraknói Károly** (eredeti neve: Friedlander Károly; 1934-ig) (Budapest, 1900. július 14.–Budapest, 1966. november 4.) magyar karnagy, zeneszerző, pedagógus. Zenei tanulmányait a budapesti Nemzeti Zenedében tanulta Kladivkó Vilmos (hegedű) és Thomka István (zongora) tanítványaként. Ezt követően a budapesti Zeneakadémián Kemény Rezső (hegedű), Weiner Leó (zeneszerzés, kamarazene) és Zalánfy Aladár (orgona) tanította. 1922-ben az Állami Színházak korrepetitora lett. 1923–1930 között a budapesti Városi Színház karigazgatója, karmestere volt. 1930–1934 között a berlini Max Reinhardt színházak karmestereként dolgozott. 1935-től ismét a fővárosban működött. 1936-ban megalapította a Budapesti Női Kamarazenekart. 1939-től a Goldmark-zeneiskola oktatója volt. 1948–1960 között a budapesti Zeneművészeti Főiskola ének tanszakának tanára volt. 1950–1964 között a Magyar Állami Operaház korrepetitoraként tevékenykedett;

**Gaál Jenő** (Zólyom, 1900. június 16.–Budapest, 1980. június 8.) zeneszerző, tanár. A Zeneművészeti Főiskolán Kodály Zoltán tanítványa volt. Felsőfokú tanulmányai után énekkarokat vezetett és magán-zenetanítással foglalkozott. Évtizedeken át kizárólag zeneszerzéssel foglalkozott. Szimfóniákat, vonósnégyeseket, zongoradarabokat írt.;

**Garaguly Károly** (Budapest, 1900. december 28.–Stockholm, 1984. október 18.) hegedűművész, karmester, tanár. A Zeneakadémián Hubay Jenőnél, Berlinben H. Marteaunál tanult. Hazatérése után Aradon a zenekonzervatórium hegedűtanára volt. 1923-ban Svédországban, Göteborgban telepedett le; 1930-ig a szimfonikus zenekart vezette. Megalapítója volt a Garaguly-vonóskvartettnek. 1942-től 1953-ig a Stockholmi Opera igazgatója volt. 1953–1958-ban Berlinben karmester. A hatvanas évek végétől többször szerepelt Magyarországon. Hamvait végakarata szerint hazahozták, a budapesti Új Köztemetőben szórták szét (1985. május 18.);

**Goda Gizella** (férjezett nevén dr. Köllő Zoltánné) (Oroszka, 1900. június 3.– Budapest, 1961. április 11.) operaénekes, tanár;

**Gödry Kató** (Pécs, 1900. augusztus 10. – Pécs, 1984. április 9.) operaénekes.

Tanulmányait a Pécsi Városi Zeneiskolában és a Zeneművészeti Főiskolán végezte. 1922 őszétől a szegedi színház társulata tagjai között volt található a neve. Bemutatkozásáról így írt a szegedi Friss Hírek: „Gödri Kató úgy megjelenésben, mint játékban szimpatikus; éneke ... csengő, úgy lélegzetvétele, mint szövegkiejtése kifogástalan.” 1923-tól átszerződött a miskolci színházhoz. Nagyon jó szerepeket kapott, szinte mindig színpadon volt. Többek között D'Albert a „Hegyek Alján” c. operájában játszva kapta a következő méltatást a miskolci Reggeli Hírlap-tól: „Gödry Kató ... Márta majdnem tragikus sorsú szerepében méltán érdemelte ki a közönség legmagasabb fokú szeretetét és állandó tetszését. Alakítása nyugodt és átgondolt. Mimikája pedig egyenesen predesztinálja erre a neki pedig szokatlan mezzoszoprán szerepre.” Egy év múlva szülővárosába tért vissza, a pécsi színház szerződtette le, de 1925 őszétől a Magdeburgi Operaház tagja lesz. Többször vendégszerepelt ezt kövően is szülővárosában, majd Tilsitbe (Németország) szerződött át. A Pécsi Napló nyomon követve Gödri külföldi sikereit 1929 januárjában beszámolt arról, hogy a tilsiti helyi sajtó, a „közönség dédelgetett kedvencének” nevezte. Ezt követően más német és osztrák városokban (Magdeburg, Hannover, Graz, Bécs) énekelt, miközben továbbra is sűrűn vett részt a pécsi zenei életben. 1936-ban visszatért Pécsre, fellépett különböző zenei rendezvényeken, majd 1937 elején zeneiskolát nyitott a városban és hangversenyesteket adott. Vendégeskedett a Pécsi Nemzeti Színházban is. 1939-től a zsidótörvények nyomán a szereplései Pécsen az Izraelita Hitközség és más zsidó szervezetek, köztük az - 1930-as évek közepén létrehozott - Goldmark Ének- és Zenekar rendezvényeire szűkültek. 1941-ben Budapestre költözött. 1942-1944 között az OMIKE Művészakció társulatában játszott operai főszerepeket. Volt többek között Cso-Cso-Szan a Pillangókisasszonyban, Giulietta a Hoffmann meséiben, a grófnő a Figaro házasságában. 1945-től zenei esteken, hangversenyeken lépett fel Budapesten, Pécsen (csakúgy, mint a háború előtt is, sokszor Ernster Dezsővel) és más vidéki városokban. Többek között az egyik szereplője volt 1947-ben az OMIKE Művészakció mártír művészei emlékműve javára rendezett estnek. Fellépett az újjászervezett, de rövid életű OMIKE művészeti rendezvényein. A Fővárosi Zeneiskola tanára volt. Az 1940-es évek végén neve még sűrűn előfordult a lapok rádióműsor közlésében. Életének utolsó éveiben visszavonult szülővárosába, Pécsre. Itt halt meg 1984-ben. /forrás: OMIKE /;

**Hír Sári, dr. Molnár Imréné** (Budapest, 1900 –) zongoraművész-tanár. A Zeneakadémián Szendy Árpád, Bécsben pedig Emil Sauer növendéke volt. A Nemzeti Zenedében 1920–26 között tanított. Liszt-specialista volt;

**Horváth József** (Szombathely, 1900. március 19.–Sopron, 1999)  
zenepedagógus, zenei szervező, a soproni zeneiskola alapító igazgatója,  
hegedűművész, zeneszerző;

**Kalmár Pál** (Mezőtúr, 1900. szeptember 5.–Budapest, 1988. november 21.)  
dalénekes, az 1930-as és 1940-es évek egyik legnépszerűbb énekese. A példa nélküli világsikert elérte, Seress Rezső-sláger, a Szomorú vasárnap első két felvételének előadója;

**Kertész Gyula** (Budapest, 1900. június 7.–Budapest, 1967. július 6.) zenetanár, zeneszerző. Budapesten 1918: tanítói, 1923: polgári iskolai tanári, 1928: tanítóképzői tanári oklevelet szerzett, a Zeneművészeti Főiskolán Kodály Zoltán tanítványaként zeneszerzést tanult. 1921–Budapesten tanító, majd polgári iskolai tanár az Attila, majd a Városmajor u. fiúiskolában. Egyik alapítója a Magyar Kórus lap- és zeneműkiadó vállalatnak (1930–50). 1938– a fővárosi Hitoktatási Felügyelőség megbízta iskolai hanglemezek készítésével. Éveken át az Országos Magyar Cecília Egyesület titkára. Egyik megindítója és főszervezője volt 1930 körül az *Éneklő ifjúság* mozgalomnak, a Magyar Kórus Kiadó egyik megalapítója, az Énekszó, az Éneklő Ifjúság és a Magyar Kórus társszerkesztője. Az 1950-es években ének, történelem és földrajz tanár s a MTA Népzenekutató Csoportjának munkatársa. Népdalfeldolgozásokat, egyházi és világi kórusműveket írt, a Kodály-módszer egyik terjesztője volt;

**Kiss Lajos** (Zombor, 1900. március 14.–Budapest, 1982. május 8.)  
népzenekutató, népdalgyűjtő, zenetörténész, zeneszerző, zenepedagógus. 1926–39 zeneiskolai igazgató és karmester Zomborban. 1939 a belgrádi Sztankovics Zeneiskola helyettes igazgatója és a Jugoszláviai Akadémiai Énekkar karnagya, 1941–1944 Újvidéken a Délvidéki Konzervatórium igazgatója, 1946. II: a győri Áll. Zenekonzervatórium igazgatója és a Győri Filharmonikus Zenekar karnagya, 1950– Budapesten a Magyar Népzene Tára (III/A-B: Lakodalom; V: Siratók, Rajeczky Benjaminnal) szerkesztője, az MTA Népzenekutató Csoportjának osztályvezető-helyettese, 1960–70– tudományos főmunkatárs, 1938–1972 több mint 20 ezer dallamot gyűjtött a magyar nyelvterület nagy részén, Délvidéken elsőként;

**Kiszely Gyula** (Liptószentmiklós, 1900. október 30.–Budapest, 1973. szeptember 28.) zeneszerző, zenepedagógus. A Zeneakadémián Siklós Albertnél szerzett zeneszerzői diplomát. 1927–1950 között a Magyar Rádió rendezője, főrendezője. Főleg zenés darabokat rendez. 1950–1954 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola főkönyvtárosa;

**Kola József** (Budapest 1900.–Budapest 1967. október 28.) jazz-zongorista, zeneszerző, tanár;

**Komáromy Andor** (Szombathely, 1900. november 1.–Budapest, 1983. október 29.) karmester, zeneszerző, tanár. Vegyész diplomája mellett képezte magát zenésszé. Kitűnő zongorista, kamarazenész, kísérő, korrepetitor volt. Magyarországon ő játszotta először Gershwin Kék rapszodiájának zongoraszólamát;

**Kovács Dezső** (Budapest, 1900–) operaénekes-tanár. Fellépett a bécsi Volksoperben is. 1924 és 1927 között a Városi Színház szerződtette;

**Lajtai Lajos** (Budapest, 1900. április 13.–Budapest, 1966. január 12.) zeneszerző, tanár. Első nemzetközi sikerét *A régi nyár* c. zenés darabjával aratta. Ezután sorozatban követték egymást műveinek sikeres bemutatói a hazai és a külföldi zenés színpadokon (*Nővérek*, 1929; *Az okos mama*, 1930; *Őfelsége frakkja*, 1931; *A régi orfeum*, 1931; *A Rotschildok*, 1932). A náciizmus előretörése vetett véget hazai sikersorozatának. 1935-ben Párizson keresztül Svédországba emigrált. A háborút követően rendszeresen hazalátogatott Magyarországra. Ezután mindössze egyetlen új művet komponált (*Három tavasz*), amelyben újra feldolgozta megelőző műveinek legsikeresebb számait;

**Lakatos Béla** (1900–1982) primás;

**László Lili, dr.** (1900–Budapest, 1985. október 29.) zenetanár, opera szakíró;

**Lőrinczy Vilma** (1900–) operaénekes, zenepedagógus;

**Lukinich Ferenc** (Mezőkövesd, 1900. március. 17. – 1963?) tanár, karnagy. Mezőkövesden több iskolában is zenetanár. 1946– megalakította a Matyó Gyermekkórust, s gyermek fúvószenekart, kamarakórust és kisenekart is szervezett;

**Máthé Miklósné Kéri Klára** (Komárom, 1900. december 9.–Budapest, 1985. július 8.) „Klári néni” szinte fogalommá vált: zongora és zongoramódszertantanárként. Miután édesanyja kitűnő zongorista volt, gyermekkorától kezdve zene vette körül. Tizenöt évesen Székely Arnold növendéke lett a Zeneakadémián. Kitűnően végzett. Néhány évet Hollandiában töltött. Koncertezett is nagy sikerrel, de sosem volt megelégedve magával. Többet akart tudni. Ekkor hazajött. Weiner Leó és Varró Margit tanárok növendékeként „gyönyörű éveket” töltött még továbbtanulással. Tőlük nemcsak „szakmát” tanult felsőfokon, de olyan pedagógusi példát, amely meghatározta saját tanári habitusát is az elkövetkező hosszú években. 1945-ben Czövek Ernával megalapították a Magán Zenetanárok Munkaközösségét. Az első magyar Zongoraiskolának egyik társszerzője volt. Később, 1948-ban, megalakult a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola. Ide nevezték ki tanárnak, de ezzel egyidőben a Főiskolára is, ahol a tanárjelöltek tanítási gyakorlatát vezette és didaktikát tanított. 1966-ban létrejött a Zeneakadémián az Előkészítő Tagozat, ahol haláláig tanította a fiatal tehetségeket. Tanítványai közül nagyon sokan világhírű pianisták, karmesterek lettek. Növendéke volt – többek között Ránki Dezső, Szabó Csilla, Némethy Attila, Joó Árpád, Kiss Gyula, Szokolay Balázs, Nagy Péter, Csalog Gábor, Kecskés Balázs, Pertis Attila, Bogányi Gergely. A kiemelkedő fiatal tehetségekkel nyugdíjba vonulása után is foglalkozott. Mesteriskolát, rádióelőadásokat tartott meghívott előadóként az NDK-ban és Jugoszláviában, az utóbbi helyen módszertani előadásokat is. Számos pedagógiai cikk szerzője. A Magyar Televízió portréfilmet készített róla, melyet 1986. január 4-én mutattak be;

**Maurer Ferenc** (Nagymaros, 1900 –) kőműves, autodidakta, zenész. 1925-ben Bécsből hazatérve átvette a megüresedett karvezetői tiszteletet, mivel Patakfalvi Domonkos tanító úr nem vezethetett munkás dalkört. Zenei ismereteit a kismarosai Pál kántor irányítása alatt szerezte meg;

**Mosonyi Mimi** (Keszthely, 1900 körül – ?, ? ) zongoraművész, zenetanár. Zenei tanulmányait Bécsben végezte, ahol Theodor Leschetitky zeneszerző, előadóművész és zenepedagógus egyik legkiválóbb tanítványa volt. Már gyermekkorában hangversenyezett Németországban. Később önálló hangversenyeket adott Budapesten, Párizsban, a Riviérán, Bukarestben stb. Több alkalommal szerepelt a fővárosi, valamint a bécsi, párizsi és bukaresti rádiókban. Rokoni kapcsolatai Keszthelyhez kötötték. 1926-ban egy államilag engedélyezett magán zeneiskolát alapított Keszthelyen, mellyel felújította a gróf

Festetics György által alapított korábban megszűnt zeneiskolai hagyományokat és nagyon sokat tett Keszthely és környékének zenei kultúrájáért. Az 1930-as években iskolája országos hírnévre tett szert, tanítványai közül sokan tanultak tovább a Zeneakadémián és váltak művészekké vagy zenetanárokká. Az iskola záróvizsgái, a tanulók hangversenyei komoly társadalmi és kulturális eseménynek számítottak. Nagyon sok tapolcai ifjú is nála fejlesztette zenei ismereteit, előadókésztségét;

***Oláh Andorné Jámbor Ida*** (1900–Szigetszentmiklós, 1975. július 14.)  
énekművész-tanár;

***Osváth Ferencné Schulemann Mária, dr.*** (Budapest, 1900, február 14.–) ének-zenetanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán többek között dr. Hubay Jenő, Moravcsik Géza, Szabados Béla, Molnár Antal, Tarnay Alajos, dr. Meszlényi Róbert voltak a tanárai. Munkahelyeiből: Kultúrház, Csenger; Általános Gimnázium, Csenger-tanár, zongoraoktató, Csenger);

***Pataki /Pitzl / Vilmos*** (Budapest 1900. április 12.–) jazz-művész. Kezdetben (1919) „mozgósínházi zenész” volt egy némafilm színházban. 1930 és 1936 között Pataki jazz néven A Gellért Szállóban, a margitszigeti Spolarich étteremben, tehát az akkori két legjelentősebb esti vendéglátós szórakozóhelyen hangversenyezett (jazz, jazzdance, tánczene), amelyeket többszáz alkalommal sugárzott egyenes adásban a Magyar Rádió is;

***Paulovics Géza, dr.*** (Irsa, 1900. július 4.–Budapest, 1974. február 12.) egyházi karnagy, zenepedagógus, népzenekutató, jogász, zenetudós, könyvtáros. A lisieux-i kis Szent Teréz Ének és Zenekaregyesület karnagya volt, 1934-től pedig a Budapest Kamara Kórust vezette. Dolgozott az MTA Népzenekutató Csoportjában is;

***Rácz Lili*** (Budapest, 1900–Dunakeszi, 1966) zongoraművész, zenepedagógus. A budapesti Zeneművészeti Főiskolán szerzett diplomát, majd 1930-ban Dohnányi Ernő művészképzőjében, később Párizsban, a Cortoi-kurzuson fejlesztette tudását. Sokszor lépett fel kísérőként neves zongoristákkal, több évig Telmányival is dolgozott, valamint kamarazenészként a Róth-trióban működött. Párizsból hazatérve főleg tanítással foglalkozott, Dunakeszin a Rácz-villában nyitotta meg a település első zeneiskoláját az 1930-as években, melyet a

környékbeliek csak „Zenepalotaként” emlegettek, mivel gyakori volt ott a zenedélután, melynek Lili volt a zongoristája és édesapja a kiváló hegedűse. Rácz Lili 1947-től a Szegeden tanított, ahol később tanszékvezető is lett;

**Radnai Erzsébet** /született Rosenberg Erzsébet / (Budapest, 1900. október 14.–Budapest, 1983) operaénekes-tanár. Először 1923. június 22-én lépett fel a Városi Színházban, Verdi Trubadúr című operájának Azucena szerepében. 1923 őszétől két évadon át az Operaház tagja volt, majd a Városi Színházban folytatódott pályája. 1929. június 7-én itt énekelte először a Fideliót. 1939-től a második zsidótörvény miatt csupán az OMIKE Művészakció keretében engedték játszani.

**Ribiczey Kálmánné Póth Ilona** (1900–1978. február 28.) zenei gimnáziumi tanár, az Erzsébet Nőikar karnagya);

**Rigó Margit** (Párizs, 1900–?) hegedűművész;

**Sulyok Kopár Lászlóné** (Nagybátony 1900. november 30.–Bátonyterenye 1988. március 10.) népdalénekes, tanár;

**Surányi Béla** (Szombathely, 1900–) zenetanár. A bécsi Zeneművészeti Főiskolán tanult, zongoratanári oklevelet szerzett. A szombathelyi egyházi gimnázium karnagya és a székesegyház orgonistája;

**Szabadi Sándor** (Budapest, 1900–) hegedűművész-tanár 1921-től a kecskeméti Városi Zeneiskola tanára volt;

**Szikra Lajos** (1900–Budapest, 1973. február 2.) hegedű- és zongoratanár;

**Ticharich Zdenka** (Budapest, 1900. szeptember 26.–Budapest, 1979. február 15.) zongoraművésznő, zenepedagógus, zeneszerző. Tanulmányait a Nemzeti Zenedében Tomka Istvánnál kezdte, majd Berlinben a Zeneművészeti Főiskolán Franz Schrekernél zeneszerzést, Ferruccio Busoninál és Emil Sauernél zongorázni tanult. 1947-1969 között a Budapesti Zeneművészeti Főiskolán zongorát tanított. Képzőművészek egész sorát inspirálta alkotásra;

**Tóth Lajos** (Hódmezővásárhely, 1900. december 8.–Budapest, 1986. szeptember 21.) főkantor, karnagy, zenetanár, operaénekes

**Unger Ernő** (Arad, 1900. január 17.–Budapest, 1968. május 28.) karmester, zenetanár, zeneszerző volt. Évtizedekig vezette a karmester- és operaénekesképzést a Zeneakadémián. A Zeneakadémián Szendy Árpád (zongora) és Koessler János (zeneszerzés) növendéke volt. 1922-től maga is tanított. A karmesterképzésnek évtizedekig vezető alakja volt. Az operaszakosok vizsgáit vezényelte, 1948 és 1950 között a tanszagnak vezetője is volt. 1950 és 1956 között akadémiai munkája megszakadt. 1957-től 1961-es nyugdíjba vonulásáig újra tanított;

**Vásárhelyi Zoltán** (Kecskemét, 1900. március 2.–Budapest, 1977. január 27.) karnagy, zenepedagógus. A gimnázium után beiratkozott az Országos Magyar Királyi Zeneakadémiára, ahol Kemény Rezsőnél és Bloch Józsefnél hegedűt tanult. Ezzel párhuzamosan a zeneszerzés tanszakra is beiratkozott, ahol Siklós Albert, Weiner Leó és Kodály Zoltán növendéke volt. A hegedű tanszakon 1921-ben szerezte meg diplomáját, a zeneszerzés szakon 1924-ben végzett. Utóbbi vég bizonyítványát csak jóval később, 1941-ben szerezte meg, mert előbb Észtországba, majd Norvégiába szegődött zenekari muzsikusként (hangversenymester is volt), a szintén hegedűs Ödön bátyjával. 1926-ban hazatért, és M. Botton Pál (1884–1953), a kecskeméti Városi Zeneiskola igazgatója felkérésére hegedű- és karénektanár lett az intézményben. Már 1929 végén és 1930 elején Kodály gyermekkari műsort szervezett. Az iskolai énekkarok mellett műkedvelőkből megalakította a Kecskeméti Városi Dalárdát. Munkálkodása során olyan szintet érték el, hogy hamarosan klasszikus és kortárs zeneszerzők műveinek sorát mutathatták be. A régi szerzők művei közül előadták például Heinrich Schütz Máté passióját és Henry Purcell Dido és Aeneas című operáját, angolul. Kodály Zoltán művei közül többet ő mutatott be, fontos megemlíteni például az Öregek, az Akik mindig elkésnek, a Jézus és a kufárok és a Molnár Anna előadásait. Bartók Béla kórusművei közül a Falun és a Magyar népdalok magyarországi részbeni bemutatója, valamint az egyenemű karok többségének premierje fűződik a nevéhez. Vásárhelyi 1942-ben (vagy 1941-ben) lett a budapesti Zeneművészeti Főiskola tanára, 1949-től pedig a karvezetőképző tanára lett. 1952-től gyakorlatilag már kizárólag karvezetést oktatott, és a magyar zenei életben ennek lett nagy hatású professzora. E témakörben írta Az énekkari vezénylés módszertana című könyvét, amelyet a Zeneműkiadó jelentetett meg 1965-ben. Közben több munkáskórust és üzemi énekkart is vezetett. 1946-tól a Munkásdalos-szövetség országos karnagya volt, a Vásárhelyi-kórusral 1947-ben első díjat nyert a walesi Llangollenben megrendezett nemzetközi kórusversenyen, a MÁVAG Acélhang férfikórusával

pedig az 1948-as budapesti nemzetközi versenyen lett első díjas. Kórusai közül fontos még a Honvéd Művészegyüttes férfikara, amelynek alapító karnagya volt, és évekig művészeti vezetője volt a Magyar Rádió Énekkarának, 1959-től a Zeneművészeti Főiskola énekkarának is;

**Wittmann Pál** (Temeskeresztes, 1900. október 22.–Temesvár, 1985. január 28.)  
bánsági magyar zeneszerző, orgonista, kántor.  
Kántortanítói oklevelet Nagyváradon szerzett. 1920-tól 1930-ig a Temesvár-  
erzsébetvárosi római katolikus plébániatemplom, 1930 és 1975 között  
a Temesvár-gyárvárosi Millenniumi plébániatemplom kántora;

**Zakál Dénes** (Csáktornya, 1900–Budapest, Kőbánya, 1943. november  
27.) zeneszerző, karnagy, a Magyar Telefonhírmondó és Rádió R. T. rendezője.  
Jogot végzett, majd ezt követően zeneszerzést tanult Siklós Alberttől. Első műve  
a hágai rádióban hangzott el. Művei szimfonikus költemények, zongoradarabok,  
dalok;

**Zipernovszky Mária, Ráth-Végh Istvánné** (Budapest, 1900. augusztus 8.–  
Budapest, 1974. október 3.) hegedűművész-tanár. Művészi diplomáját Hubay  
Jenő növendékeként nyerte el a Zeneakadémián (1923). Tagja volt a Magyar  
Női Vonósnyégyesnek, amellyel gyakran szerepelt külföldön. A Székesfővárosi  
Felsőbb Zeneiskolában (1924–1949), a Budapesti Erkel Ferenc Zeneművészeti  
Szakiskolában (1949–1954), majd 1949-től nyugdíjazásáig (1965) a Bartók Béla  
Zeneművészeti Szakiskolában is tanított;

## 1905-ben született

**Ádám /Rothmann / Emil** (1905. február 20.–1987. február 10.) tanár, karnagy,  
zeneszerző. 1934-ben a Debrecen Szabad Királyi Város zeneiskolája Akadémiai  
tanfolyamának zeneszerző tanszakát végezte. Ezután Bécsben a Wiener  
Sängerknaben iskolájában folytatja tanulmányait. A háború után Országos  
Magyar Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola énekszak tanítói, szakára iratkozik  
be. Ezután a Pesti Izraelita Hitközség Gimnáziumában, majd Apáczai Csere  
János Gyakorló Iskolában zeneakadémiai hallgatókkal foglalkozott. 1969-es  
nyugdíjazását követően a Rabbiképzőben tanít. Ő indította újra a kántorképzést  
az Intézményben. A Goldmark Kórus létrehozója és karnagya egészen haláláig;

**Adler Tibor** (Budapest, 1905. július 26.– Hrenovoje, Szovjetunió, 1943. február  
15-16.) jazz-zongoraművész-tanár. A Zeneakadémián Thomán István és

Antalffy-Zsíros Dezső növendéke. Ausztriában, Berlinben saját zenekarával hangversenyezik. 1933-ban Fejér György zongoraművésszel megalapította az Adler-Fehér zongorakettőt, amellyel Európa több városában nagy sikert aratott. Mint zenekritikus is működött. A budapesti rádió, később az OMIKE Művészakció szereplője. Ismeretlen helyen halt meg a magyar holokauszt áldozataként;

**Ág Magdolna** (Budapest, 1905. április 13.–) zongoraművész-tanár. 1946-tól 1950-ig a Zeneművészeti Szakközépiskola (Szeged) tanára, majd ugyancsak középfokon tanított Miskolcon;

**Arany Sándor** (1905–1992) karvezető, pénzügyi szakember. 1945 után a Zeneművészeti Főiskola gazdasági igazgatója. Búzavirág c. férfikari gyűjteményéhez Bartók Béla írt előszót. Az ő felkérésére, a Pozsonyi úti református templom orgonájának felavatására komponálta Kodály 1949-ben *114. genfi zsoltár* c. orgonakíséretes vegyeskarát, majd 1952-ben *Semmit ne bánkódjál* című férfikar vegyeskari változatát.

**Arma Paul** / másképp: Amrusz Pál v. **Arma Pál**, eredeti neve: **Weisshaus Imre** / (Budapest, 1905. november 22.–Párizs, 1987. november 28.) zeneszerző, zongoraművész, zeneetnológus. Egy hangversenyen Bartókot hallva döntötte el, hogy zenei pályára lép. 1920-tól a Zeneakadémián Bartók Béla tanítványa volt, ő inspirálta népdalgyűjtésre. A náciizmus elől Párizsba menekült, és ott telepedett le. Dolgozott a francia rádiónál. Francia népdalokat, az Ellenállás dalait és amerikai néger spirituálékat gyűjtött;

**Badár Béla** (1905–Budapest, 1994. január 26.) zenekari hegedűművész-tanár (Magyar Állami Operaház, Ferencvárosi Állami Zeneiskola);

**Bátori Irén** / Zelk Zoltán első felesége / (1905–1958) író, költő, publicista, zenepedagógus;

**Boda Oszkár** / családi nevén Breuer / (Nagyvárad, 1905. november 10.–Nagyvárad, 1976. június 17.) zenetanár és művészeti író. Szaktanulmányait szülővárosában és Bécsben végezte; 1932-től Nagyváradon volt hegedűtanár. 1937 óta közölt zenepublicisztikát, zenekritikát és népszerűsítő cikkeket, főleg a Nagyvárad Napló, Nagyvárad, majd 1950-től a Fáklya hasábjain;

**Bokor Margit** (Losonc, 1905. június 1.–New York, 1949. november 9.) operaénekes, tanár. 1928-ban debütált a budapesti Operaházban. 1931–1935 a drezdai opera tagja, majd 1935–1938-ig a bécsi Stadtsoperben működött. 1939-ben kivándorolt Amerikába;

**Bors Irma**, születési nevén: *Bors Irma Mária Eugénia* (Paks, 1904. augusztus 6. – Budapest, 1993. március 9.) magyar vincés nővér, apáca, zenetanár, szerzetesnő. Kodály Zoltán zeneoktatási módszerének egyik első terjesztője, a második magyarországi, az első budapesti ének-zenei tagozatos általános iskola de facto alapítója. 1924. november 1-jén, Budapesten belépett a vincés nővérek rendjébe, fogadalmat 1929. november 1-jén tett. 1925–1930 között tanítói oklevelet szerzett az Angolkisasszonyoknál. A szegedi Állami Polgári Iskolai Tanárképző Főiskolán 1935-ben mennyiségtan-természettan-vegytan szakos, 1938-ban ének-zene tanári oklevelet szerzett. Utóbbi végzettségéhez csak a zongoratanulmányokat folytatta a főiskolán, a többi tárgyat magánúton Kodály Zoltánnál sajátította el Budapesten, csupán a vizsgáit tette le Szegeden. Pályáját 1938-ban a Szentlélek téri Szent Vincéről Nevezett Irgalmas Nővérek Szent Lujza Óvónőképző Intézetében kezdte. 1940-től a Próféta (ma Hegedű) utcai zárdához tartozó Szent Teréz Intézet (elemi és polgári iskola) tanáraként folytatta. Az előírt heti egy ének-zene órát még eggyel bővítette, és Kodály módszerével az iskola kórusával a korabeli zenei sajtóban is nagy elismerést szerzett már 1942-ben. A zárda pincéje Budapest ostroma idején több száz embernek nyújtott menedéket, köztük 300 erdélyi és 40 francia gyermeknek. A Kodály-házaspár is ide menekült 1944. december 15-én a nyilasok által üldözött Emma asszony megmentésért. A zsúfoltság miatt 1945. január 23-án az Operaház pincéjébe mentek át, de élelmiszerkészletüket Bors Irmára bízta. Ottilétük idején Virginia nővér Kodály javaslatára a bújtatott gyermekekből kórust szervezett. 1945-ben Bors Irmát az ország összes egyházi iskolájának ének-zene szakfelügyelőjévé nevezték ki. 1948-ban államosították a Szent Teréz Intézetet, 1950-től a Marczibányi téri Általános Fiúiskolában tanított. 1954-től a Baár-Madas Református Leánynevelő Intézet épületéből kialakított állami Lorántffy Zsuzsanna utcai Általános Iskola keretein belül a zenei tagozat létrehozója. 1958-ban vallásos kötődése miatt eltávolították innen és normál általános iskolába helyezték át, fizetése is jelentősen csökkent. Kodály Kádár Jánosnál interveniált, és Aczél György közbenjárására a Dózsa György úti általános iskolában tanított tovább, itt is megszervezte az ének-zene tagozatot 1959-ben. 1970-től a gyöngyösi zeneiskolában tanított, és a környék zeneoktatói munkaközösségének vezetője volt. 1976-ban ment nyugdíjba;

**Böszörményi Józsefné Szilágyi Dalma** (1905–Budapest, 1975. március 7.) zenetanár;

**Brodsky Miklós** /Nicholas Brodsky / (Odessa, 1905. április 20.–Hollywood, 1958. december 24.) zeneszerző, karmester. Budapesten és Bécsben élt (1928–1929 és 1933–1938) majd 1929-1933 között Berlinben dolgozott. Az 1930-as évek elején a német Cine Allianz gyár számára komponált kísérőmuzsikát. 1936-ban Londonba ment, 1949-ben az USA-ban telepedett le. Bárzongorista és karmester is volt. Népszerű operett szerző. Mario Lanza Halászegény frakkban (1950) és Szerenád (1956) című filmjének zenei megformálója volt;

**Brunovszky József** (Trieszt, 1905–) fuvolaművész-tanár. A Budapesti Szimfonikus Zenekar és a Weidinger Szalonzenekar tagja volt. A Magyar Állami Operaház fuvolaművészeként ment nyugdíjba;

**Chilf Miklós** (Marosvásárhely, 1905. március 10.–1985) zeneszerző, tanár és előadóművész. Szülővárosa zenekonzervatóriumának elvégzése után olasz és francia zeneművészeti főiskolákon képezte magát, majd zenetanár lett Marosvásárhelyen;

**Comensoli Mária Kubinyi Lászlóné** (Eger, 1905. április 6.–Budapest, 1982. május 30.) zongoraművész, a Zeneakadémia tanára. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Bartók Béla növendékeként végzett. A Székesfővárosi Felső Zeneiskola tanára (1935–1953), a Zeneművészeti Főiskola korrepetitora (1953-tól). Rendszeresen hangversenyezett bel- és külföldön, szólóhangversenyei mellett gyakran lépett fel zongorakísérőként is. Bartók Béla kétzongorás műveinek előadásain és hangfelvételein Bartók Béláné Pásztory Ditta partnere volt;

**Csákváry Csibi** /Erzsi/Csákváry **Jánosné** (1905–1937) bárzongorista, énekes;

**D'Isoz István** (Budapest, 1905–) zeneszerző, karnagy, orgonista. A Nemzeti Zenedében zeneszerző és karmesterképző tanfolyamot végzett (Lajtha László, Fleischer Antal), majd 1936-tól a budapesti zeneakadémián zeneszerzés tanult (Siklós Albert). Főleg zongorakísérői feladatokat látott el és komponált;

**Dankó Aladár** (1905–1960. szeptember 24.) zongoraművész-tanár;

**Darvas Ibolya** /eredeti neve *Deutsch Ibolya*, férjezett neve *dr. Ravasz Illésné* /Ipolyszakállos, 1905. június 14.–Budapest, 1990. június 6.) operaénekes, tanár.

A Zeneakadémia elvégzése után a Városi Színházba került. 1935-ben Sziklai Jenő utazótársulatával lépett fel. A zsidótörvények következtében 1939 és 1944 között csak az OMIKE Művészakciója keretében szerepelhetett. Itt a legtöbbet foglalkoztatott énekesnő volt. Tagja volt a Dohány utcai zsinagóga kórusának is. 1945 után néhány évig a Szegedi Nemzeti Színház operatagozatában működött. 1949-ben szerződte a Magyar Állami Operaház, ahol 1955-ig volt tag;

**Deák-Bárdos György** /1930-ig *Bárdos György Gyula*/ (Budapest, 1905. június 5.– Budapest, 1991. augusztus 14.) zeneszerző, orgonista, ének-és zenetanár. Az érettségit követően külföldre utazott és három éven át Németországban, Szlovákiában és Olaszországban járt orgona-tanulmányutakon. 1929-ben végzett a Zeneművészeti Főiskolán, ahol zeneszerzési, orgona és tanári oklevelet szerzett. Közben kétszer is elnyerte a Liszt Ferenc díjat és tanulmányai befejezésekor állami ösztöndíjban is részesült. A fővárosban középiskolai énektanár lett, majd 1933 és 1947 között az általa alapított Jézus Szíve Énekkar vezetője lett a Városmajori Jézus Szíve plébániatemplomban. 1946-ban kinevezték a Zeneakadémia tanárává. Az Országos Cecília Egyesületben jegyzőként dolgozott a magyar egyházi zene tovább építésén. A Magyar Énekkartatók Országos Egyesületében és a „Testvériség” Dalkör élén is eredményes munkásságot fejtett ki. Számos egyházi zeneművet alkotott, többek között magyar miséket, himnuszokat, motettákat, egyházi dalokat, orgona passiókat;

**Deseő Gusztávné Deseő Ella** (1905–1968. november 6.) zenetanár;

**Érdy Pál** (1905–1952) operaénekes, tanár. 1930-ban a Városi Színház tagja, majd 1945–1949 között a szegedi Nemzeti Színház operatársulatában énekelt;

**Erdős Pál** (Bonyhád, 1905. december 21.–Komárom, 1944) hegedűművész-tanár, a bonyhádi szalonzenekar első hegedűse volt. Munkaszolgálatosként halt meg 1944 novemberében;

**Farkas Dénes** (Budapest, 1905–) zongoraművész, kegyesrendi tanár. A Nemzeti Zenedében és magánúton tanult. Művei egyházi és zongoradarabok;

**Farkas Ferenc** (Nagykanizsa, 1905. december 15.–Budapest, 2000. október 10.) zeneszerző, zeneakadémiai tanár. Zenei tanulmányait 1922–1927 között a Nemzeti Zenedében, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Weiner Leónál, illetve Siklós Albertnél és Fejér Ferencnél. 1929–31 között a római

Santa Cecília Akadémián Ottorino Respighitől tanulhatott ösztöndíjasként. 1927–1929 között a Városi Színház (mai nevén Erkel Színház) korrepetitora és karmestere volt. Külföldről hazaérkezve 1935–1941-ig a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskolában tanított. Ezt követően 1943-ig a kolozsvári Állami Zenekonzervatórium zeneszerzéstanára, majd igazgatója is volt, közben a Kolozsvári Nemzeti Színháznál a karigazgatói feladatokat is ellátta. 1945-46-ban a budapesti Operaház karigazgató-helyetteseként dolgozott, majd az általa alapított székesfehérvári zeneiskola igazgatója lett. 1949-től 1975-ig a Zeneakadémia zeneszerzés tanszakának vezetőjeként és tanáraként a ma ismert magyar zeneszerzők többségét tanította, mint például Ligeti Györgyöt, Kurtág Györgyöt, Vass Lajost, Kocsár Miklóst, Durkó Zsoltot, Bozay Attilát, Szokolay Sándort, Petrovics Emilt, Vujicsics Tihamért, Jeney Zoltánt, Vidovszky Lászlót. Nevét ma több zeneiskola viseli az országban;

**Faludi Béla** (1905–Zebegény, 1968. március 25.) gimnáziumi ének-zenetanár, karnagy, pap;

**Galánffy Lajos** (Debrecen, 1905. szeptember 11.–Budapest, 1997. május 19.) zongoraművész, tanár. 1928–1930: Fodor Zeneiskolában zongoratanár, 1931–1950 Debreceni Városi Zeneiskola – zongoratanár, 1938-tól iskolaigazgató is, 1956– Miskolci Állami Zenekonzervatórium – iskolaigazgató, 1957–1966 között USA. Debreceni-trió tagjaként, zeneművészetet tanított a beltoni főiskolán, ezután pedig a Central Texas College-ben;

**Garai Imre** (Budapest, 1905. február 11.–Budapest, 1969. szeptember 29.) zeneszerző, tanár;

**Görgényi Gyula, dr.** (Nagycsömöte, 1905. november 5.–) zenekari hegedűművész-tanár (Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar- I. hegedű szólamvezető, Szabolcsi Szimfonikus Zenekar-koncertmester, Állami Zeneiskola, Nyíregyháza-tanár);

**Gyöngyös György** (Lujzikalagor, 1905–1975 előtt) lujzikalagori csángó kobzos. Játéka olyan híres volt, hogy a Tázló mente kobzosai mind tőle tanultak;

**Grósz Károly, dr.** (Sopron, 1905. január 31.–) zeneiskolai fúvóstanár (Állami Zeneiskola, Sopron, Soproni Szimfonikus Zenekar-I. trombitás, Soproni Városi Fúvószenekar-I. szárnykürtös);

**Halász László** ((Debrecen, 1905. június 6. – Port Washington, New York, 2001. október 26.) magyar-amerikai zongoraművész, karmester,

zenekarvezető. A tanulmányait Budapesten folytatta. 1936-ban az Egyesült Államokba települt, ahol Arturo Toscanini asszisztense lett. Nem sokra rá a St. Louis Operához hívták, ahol idővel karmesteri és zenei igazgatói munkát kapott. 1943-ban megalapította a New York City Opera-t. 1951-ig ennek a művészeti és zenei igazgatója volt. Közben a Chicagói Opera megalapításában, művészeti és zenei igazgatásában is részt vállalt. 1951-től 1957-ig a Remington Records ügyvezetője és zenei igazgatója volt. 1965 és 1967 között a Peabody Conservatory, valamint az Eastmann School of Music karmesteri és opera tanszékeit vezette. 1975-től egyetemeken tanított, különböző együtteseket vezényelt;

***Inczédy Kálmán*** (Szeged, 1905–New Brunswick, NJ, USA, 1984. február) egyházi karnagy, bábművész, tanár. 1924-től a szeged-somogyitelepi plébániatemplom karnagya. Megszervezte a helyi világi dalkört, az egyházi énekkart és a 3 szólamú gyermekkart és az elemi iskola énektanítója is volt. 1947–1949 között Szegeden az utazó Első Országos Pedagógiai Bábszínház vezetője;

***Katona Jánosné Bankó Anna*** (1905–1963) népdal énekes. A nevezetes galgahévízi „Ötösfogat” tagja volt. Ez a daloló asszonyokból álló, összeszokott csoport az 1950–1960-as években számtalan alkalommal lépett fel Magyarország számtalan pontján; szerepelt a Rádióban és a Televízióban is. Szülőföldjük hagyományos dalait Kiss Lajos, Kerényi György és mások gyűjtéseinek hangfelvételei őrzik – ezek az MTA BTK Zenetudományi Intézetének archívumában található;

***Kemény Egon*** (Bécs, 1905. október 13.–Budapest, 1969. július 23.) zeneszerző. Tanulmányait a bécsi Hochschule für Musik-on végezte. A harmincas évek közepétől Magyarországon élt. Elsősorban könnyűzenét és operetteket írt, de daljátékokat, dalokat, kórusműveket is. Egyik alapítója volt a Magyar Zeneművészek Szövetségének. Legnagyobb sikerű operettje: Valahol délen (1956);

***Kenessey Jenő*** (Budapest, 1905. szeptember 13.–Budapest, 1976. augusztus 19.) zeneszerző és karmester. Az érettségi után jogot tanult és ezzel párhuzamosan beiratkozott a Nemzeti Zenedébe, ahol Lajtha László zeneszerzésre, Sugár Viktor orgona játékra tanította. 1928-ban aztán felvették a Liszt Ferenc Zeneakadémiára, ahol Siklós Albert tanítványa lett zeneszerzés szakon.

Tanulmányi előmenetelének köszönhetően hamarosan állami ösztöndíjban részesült és lehetősége nyílt rá, hogy külföldön képezze tovább magát. Milánóban és Rómában töltött egy évet, majd Bayreuth és Salzburg városába utazott. Mozart szülővárosában Franz Schalk (1863-1931) vezetésével végzett karmesteri tanulmányokat. 1929-től korábbi tanára Fleischer Antal mellett a Magyar Állami Operaház korrepetitora, 1932-től karmestere. Karmesterként Alekszandr Konsztantyinovics Glazunov Évszakok című balettjének dirigálásával mutatkozott be. Dirigensként későbbi munkássága alatt is főleg balettokat vezényelt és maga is több balettzenét írt. 1945–1965 között az Operaház balettegyüttesének vezető karmestere volt. 1949-től a Ganz Mávag és a Vasas Szakszervezet közös amatőr zenekarának karmestereként is tevékenykedett (ez a zenekar a Vasas Művészegyüttes Szimfonikus Zenekarának elődje volt);

**Kiss József** (1905–?) cigányzenész;

**Kozma József** /Joseph Kosma / (Budapest, 1905. október 22.–Val-d'Oise, La Roche-Guyon, 1969. augusztus 7.) magyar zeneszerző, a francia sanzonmegújító mestere. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Siklós Albert és Weiner Leó tanítványa volt. Zeneszerzés és karmester szakon végzett. 1926 és 1928 között a budapesti Opera korrepetitora. Közben avantgárd táncszínházakban dolgozott, Madzsar Alice mozdulatművészeti együttesének házikomponistája, és a Zeneakadémia kistermében rendezett Cikcakk-estek karmestere. 1929-ben ösztöndíjat kapott a berlini Operába, ám otthagyta a karmesterséget és Brecht vándortársulatához csatlakozott. Együtt dolgozott Hans Eislerrel és Kurt Weill-lel, akik nagy hatással voltak rá. Ekkor alakult ki ars poétikája: elkötelezett zenét akar írni, nála majd a filmzene sem lehet pusztán szórakoztató zenekíséret. 1933-ban költözött Párizsba (a francia állampolgárságot 1949-ben kapta meg), ahol Lys Ganty kísérője lett. Megismerkedett Jacques Prévert-rel, akinek verseire több mint 80 dalt írt, ám ezeket 1945-ig nem énekelhették nyilvánosan. A háború után viszont a Fréres Jacques, Yves Montand, Germaine Montéro, Cora Vaucaire és még sokan mások tűzték műsorukra a dalait, melyekből több világsiker lett. Írt dalt Apollinaire és Carco verseire, dolgozott Desnos-val (La Fourmi) és Queneau-val – az ő verseire írt dalok Juliette Gréco előadásában lettek világhírűek. Leghíresebb szerzeménye a Hulló levelek;

**Krombholz Károly** (Budapest, 1905. december 20.–Újvidék, 1991)  
zongoraművész-tanár, a Szabadkai Városi Zeneiskola igazgatója, az Újvidéki Zeneakadémia tiszteletdíjas tanára;

**Lakatos Éva** (Budapest, 1905. március 31.–1993), az Állami Hangverseny- és Műsorigazgatóság, majd az Országos Filharmónia legendás igazgatója (1958-1986);

**Lénárd Gyula** (Kiskunfélegyháza, 1905. március 21.–) zenekari hegedűművész-tanár (Kolozsvári Állami Opera, Állami Bányász Színház – koncertmester, Fővárosi Operettszínház, Állami Déryné Színház – koncertmester);

**Losonczy György** (Lébény, 1905. június 21.–Budapest, 1972. május 4.) operaénekes, tanár. Tanulmányait a budapesti Zeneakadémián végezte. Az Operaház 1928-ban szerződtette. 1968-ig a társulat magánénekeseként volt. Wagner-hősbaritonjaként harminc éven keresztül énekelt Hans Sachs szerepét Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok című operájában. Vendégszerepelt Berlinben, Lipcsében, Milánóban, Bécsben.;

**Lőrincz Pál** (Pécs, 1910. március 27.–Budapest, 1986. január 8.) hárfaművész-tanár. 1927–1935 között a budapesti Zeneakadémia hárfa szakán végzett Mosshammer Ottónál. 1945–1974 között a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának hárfaművésze; 1949–1959-ben a győri Zeneművészeti Szakközépiskola hárfatanára. Rádiózenekari turnékon vendégszerepelt Európában és az USA-ban;

**Lukács Miklós** (Gyula, 1905. február 4.–Budapest, 1986. november 1.) karmester, zeneakadémiai tanár. 1926-ban felvételt nyert a lipcsei konzervatóriumba, majd két év múlva Berlinben, a zeneművészeti főiskolán folytatta tanulmányait. Itt Julius Prüwer, Arthur Schnabel, Paul Hindemith voltak a mesterei. 1930 és 1943 között különböző német városok (Hamburg, Osnabrück, Münster, Greifswald) színházaiban működött karmesterként. A Magyar Állami Operaházban 1943. október 21-én debütált vendégkarmesterként a Szöktetés a szerájból című operával. Az évad végén felmentették az intézmény akkori igazgatóját, Márkus Lászlót, majd 1944. július 26-án a fiatal Lukácsot nevezték ki igazgatónak. Ekkor mindössze negyedévig töltötte be ezt a posztot. A nyilas hatalomátvétel alatt végig bekötött, begipszelt karral járt, hogy ne kelljen vezényelnie. Sergio Failonihoz hasonlóan ő is így fejezte ki tiltakozását és ellenszenvét a nyilasokkal szemben. A háború alatt

számos kollégája életét mentette meg, és az operaház ingóságai közül is igyekezett menteni a menthetőt. Ezért a háború után az intézmény ügyeit vizsgáló bizottság kedvezően ítélte meg addigi működését a házban. Ennek következtében 1943-tól egészen 1978-ban bekövetkezett nyugdíjba vonulásáig a Magyar Állami Operaház karmestere maradhatott, de az igazgatósági posztot 1944. szeptember 26-án fel kellett adnia. 1946–1950 között az operaház főtíkára volt, Tóth Aladár igazgatósága alatt. 1949-ben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola operatanszakának, majd 1963-tól énektanszakának tanszékvezetője lett, egészen 1975-ig. Közben 1951-ben kinevezték a MÁV Szimfonikusok vezető karnagyának is. Nádasdy Kálmán 1966-ban történt visszavonulása után ismét az Operaház igazgatója lett. Második igazgatósága alatt többek között színpadra állította Wagner teljes Ring ciklusát, illetve számos 20. századi opera premierjét vezényelte el (pl.: Petrovics Emil: Bűn és bűnhődés, 1969 Alban Berg: Lulu, 1973 Durkó Zsolt: Mózes, 1977). Ezenkívül főként Verdi operáit vezényelte nagy sikerrel, de több emlékezetes Richard Strauss operabemutató is a nevéhez fűződik (Ariadne Naxos szigetén, Elektra). A MÁV szimfonikusok karnagyaként elsősorban Brahms, Beethoven és Bartók műveinek interpretálásával tűnt ki. 1978-ban az Operából és a MÁV Szimfonikusoktól is nyugdíjba vonult, de ezután néhány évig még vállalt vendégszerepléseket Magyarországon és Németországban is;

**Mezey Albert** (Budapest, 1905–) sokféle hangszeren (zongora, ütőhangszerek, harmónium, harmonika, cselló) játszó és tanító művésztanár. A Nemzeti Zenedében tanult. Az Andrássy úti Színház tagja volt;

**Mocsár Gyula** (Nagykálló, 1905–Nyírbátor, 1991) cigány zenész és festőművész;

**Móry-Szakmáry Magda** /Szakmáryová / Kassa, 1905. szeptember 29.–Pozsony, 2001. augusztus 3.) operaénekesnő, ének- és zeneművész, zenetanár. A gimnáziumot 1921-ben végezte el Kassán, ezt követően Drezdában, Bécsben és Budapesten tanult zongora, ill. ének szakon. 1929-től hangversenykörúton járt Angliában, majd a prágai Neues Deutsche Theater énekesse volt. 1934-től szólóénekesként, ill. zongoraművészként adott hangversenyeket Essenben, Stuttgartban, Berlinben, Budapesten, Prágában. 1953-tól a pozsonyi konzervatórium énektanára volt;

**Ney Dávid, ifj.** (Budapest, 1905. szeptember 18.–Hörsching, 1945. június 1.) operaénekes-tanár. Az 1929–30-as évadban ösztöndíjként szerződött a budapesti Operaház, a következő évadtól rendes tag. Főként Wagner-szerepeket énekelt, de repertoárjához sok comprimario alakítás is tartozott. A zsidótörvények miatt 1939-ben eltávolították az intézménytől, ekkortól csak az OMIKE Művészakciója keretében léphetett fel. Rendszeresen énekelt zsinagógákban is. 1944-ben munkaszolgálatra hívták be. Innen hurcolták a gunskircheni koncentrációs táborba. Az itt szerzett flekktífuszfertőzésbe már a felszabadulás után, a lágerhez tartozó hörschingi kórházban halt bele;

**Nyolczas Ipoly József** (1905–Budapest, 1984. június 25.) kántor, karnagy, gimnáziumi ének-zenetanár, ciszterci áldozópap;

**Orlay Jenő / Obendorfer Jenő / »Chappy«** (Budapest, 1905. október 31. – München, 1973. március 28.) zenekarvezető, zeneszerző, dobos.

**Pless László** (Budapest, 1905. szeptember 27.–Budapest, 1974. január 3.) karmester, korrepetitor, az Operaház kórusának igazgatója, a Nemzeti Zenede tanára, főiskolai tanár, tanszakvezető. Zeneszerzést a Liszt Ferenc Zeneakadémián Weiner Leónál, vezénylést a Nemzeti Zenedében Fleischer Antalnál tanult. 1929 és 1931 között a Városi Színház, 1931-től a budapesti Operaház korrepetitora, majd karmestere volt. A zsidótörvények miatt 1939-ben eltávolították az Operaházból, és ezután az OMIKE Művészakció előadásain vezényelt – Komor Vilmos mellett. A háború után, 1945-ben, ismét az Operaház korrepetitora, majd 1947-től az Opera énekkarának igazgatója lett, és karnagyként is szerepelt. 1947-től bekapcsolódott a zeneoktatásba is: 1949-ig a Nemzeti Zenedében tanított, majd 1953-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola operatanszakának a vezetője volt. 1969-ben nyugdíjba vonult, de fiatal operaénekeseket még ezután is tanított;

**Rózsa Béla** (1905–) zeneszerző. 1927-ben a New York-i Damrosch-Institute egyik hangversenyének keretében mutatkozott be vonósnégyesével és fúvósoktettjével.

**Rubányi Vilmos /Roubal/** (Budapest, 1905. április 30.–Debrecen, 1972. december 14.) karmester, zeneszerző, korrepetitor; a debreceni Csokonai Színház zeneigazgatója és operatársulatának megszervezője, a szegedi, majd a miskolci színház zeneigazgatója. A Nemzeti Zenedében orgonálni, zongorázni és hegedülni tanult, a Zeneakadémián zeneelmélet és zeneszerzés szakon

végzett. A Városi Színház zenekarának tagja (1919–1922) és korrepetitora (1922–24). Az Operaház repertoár karmestere (1924–1944). 1934-től rendszeresen dirigált. Sergio Failoni mellett korrepetitor. 1945 után Győrben szervezett zenekart. 1948-1949-ben a debreceni Csokonai Színház zeneigazgatójaként életre hívta a színház operaegyüttesét. 1949–1954-ben a helyi MÁV Filharmonikus Zenekart vezényelte. 1954-től 1957-ig a Szegedi Nemzeti Színház, 1957-től 1958-ig a Miskolci Nemzeti Színház zeneigazgatója volt. 1958-tól ismét Debrecenben működött, 1961-ig a színház karmestere, nyugdíjazásáig zeneigazgatója volt (1961–71);

**Rudas Imre** (Budapest, 1905–1985 után) zenekari fagottművész-tanár. A Zeneakadémián Wiessendorf tanítványa volt. 1927-ben lett az Operaház zenekarának a szólistája, 1950-től zenekari felügyelője. 1930-ban kezdte meg pedagógiai munkáját a Nemzeti Zenedében, 1950-től pedig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán;

**Sándor Frigyes** (Budapest, 1905. április 24.–Budapest, 1979. június 1.) hegedűművész, karmester, pedagógus. A Zeneművészeti Főiskolán Mambriny Gyulánál és Waldbauer Imrénél tanult, 1926-tól a Budapesti Ének- és Zenekar-egyesületben hangversenymesterként, majd 1933-tól segédkarmesterként tevékenykedett. Az aktív hangszerjátékról karbántalmai miatt fokozatosan le kellett mondania. A harmincas évek derekán már elismert karmesterként számos együttest (pl. a Magy. Női Kamarazenekart) dirigált. Elsősorban a barokk zene, Haydn és Mozart, valamint századunk magyar muzsikájának bemutatását szorgalmazta, hazánkban elsőként adta elő Bartók 1939 nyarán írott vonószekari Divertimentóját. 1945 után a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskolában és a Nemzeti Zenedében hegedűt és kamarazenét tanított. 1949-ben Járdányi Pál, Rényi Albert és Szervánszky Endre közreműködésével 5 kötetes Hegedűiskolát adott közre, amelyben a kodályi és a népdalon alapuló pentaton melódika játékmódját elsőnek publikálta az alapfokú oktatás számára. Ugyanebben az évben az újonnan megalakult Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola igazgatójává nevezték ki. Karmesteri tevékenységét ez idő tájt sem hagyta abba; az intézmény ének- és zenekarával számos produkciót adott elő. 1958-75 közt a budapesti Zeneművészeti Főiskolán tanított kamarazenét. 1963-ban szervezte meg tanítványaiból a Liszt Ferenc Kamarazenekart, amelynek haláláig művészeti vezetője maradt.

**Seiber Mátyás György** (Budapest, 1905. május 4.–Kruger-Nemzeti Park, Dél-Afrika, 1960. szeptember 24.) zeneszerző. A budapesti Zeneakadémián 1921–25-ben Schiffer Alfrédnél gordonkát, Kodály Zoltánnál zeneszerzést tanult. 1928-tól a frankfurti Hoch-féle zeneiskolában a dzsessz hangszerelés tanára, emellett a frankfurti rádiózenekar gordonkása és karmestere. 1935-ben Londonba költözött, 1943-tól a Morley Kollégiumban tanított. 1945-ben megalapította a Dorian Singers nevű kamarakórust. Főként kantátaival, kamarakórusaival, hegedű- és gordonkaversenyeivel, valamint filmzenéjével szerzett nevet;

**Soltész István** (1905–1976) orgonaépítő, tanár;

**Spitzer Tamás** (Budapest, 1905–) csellóművész-tanár. 1923-ban tagja lett a budapesti Operaháznak és a Filharmóniai Társaságnak;

**Sütő Zoltán** (Törökszentmiklós, 1905–Törökszentmiklós, 1998) református orgonista kántor, karnagy, rubindiplomás tanító, énektanár, Törökszentmiklós Város Díszpolgára. Hetvenegy évig dolgozott, ebből 63 évig Törökszentmiklóson, orgonista kántorként. 1927-től 1957-ig tanított a református iskolában. 1929-től a helyi dalárdát is ő vezette;

**Szabó Miklós, K.** (1905–Miskolc, 1963. január 15.), a miskolci Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola tanára;

**Szilágyi Sándor** (Budapest 1905–) jazz-művész;

**Tutsek Piroska** (Brassó, 1905. szeptember 3.–Budapest, 1979. december 24.) operaénekes, tanár. A Budapesti Zeneakadémia Énektanszakát 1926-ban kitüntetéssel végezte el. Ezután Budapesten, Bécsben, Rómában, Berlinben képezte tovább magát. Az énektanulmányok mellett végzett mozgásművészeti tanulmányoknak is köszönhető, hogy eljátszhatta Lajtha László Lysistrata című pantomimjének címszerepét az Operaházban. Rendszeresen szerepelt a budapesti Operaház, a bécsi Staatsoper, Bécs, a salzburgi Ünnepi Játékok és a milánói Scala előadásain. Operarepertoárja 24 zeneszerző (ebből hat magyar) 42 művében 54 szerepre terjedt ki;

**Valkó Arisztid, dr.** (1905. január 29.–1988. június 7.) hivatalnok, művészettörténeti és zenetörténeti kutató, amatőr régész. 1928–33-ban a budapesti tudományegyetemen szerzett jog- és államtudományi doktorátust, a

bölcsészettudományi karon művészettörténetből végbizonyítványt, s Toldy Lászlónál zenetörténetet hallgatott. 1924-től tisztviselő Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyénél, 1936–1943-ban városi aljegyző Vácott, 1943–1948-ban miniszteri titkár a Honvédelmi Minisztériumban. 1952–1962 között kutatásokat végzett az Iparművészeti Múzeum, az Orsz. Széchényi Könyvtár és a Nemzeti Galéria számára. 1962-től nyugdíjazásáig (1970) a Magy. Mezőgazdasági Múzeum munkatársa volt. 1970-től haláláig az MTA Zenetudományi Intézetének megbízásából az Országos Levéltár zenetörténeti anyagát kutatta és dolgozta fel. Jelentősek a Solymár és a solymári vár történetét feldolgozó, ill. a fertői Esterházy kastélyra vonatkozó tanulmányai, valamint Haydn-, Liszt- és Erkel Ferenc- kutatásai;

**Váradi István** (Budapest, 1905. október 19.–Budapest, 1984. július 2.) újságíró, zeneszerző, zenetanár. 1929-től az Újpesti Napló munkatársa, majd a Budapest vidéki Újság kritikusa. 1931-33-ban a Szivárvány c. irodalmi, 1933-tól a Magyar Zenealbum c. zenei folyóirat szerkesztője.;

**Vikár Sándor** (1905. április 10.–Nyíregyháza, 1985. március 1.) zeneművész-tanár, zeneiskolai igazgató. Tanulmányait a budapesti Zeneakadémián Kodály Zoltán tanítványaként végezte. 1932-ben Nyíregyházára került, ahol előbb énektanárként dolgozott, majd a tanítás mellett előadásokat tartott. Meghatározó szerepet játszott a város zenei életének elindításában: szimfonikus zenekart és kórust alapított. 1937-ben a zeneszerző jelenlétében nagyszabású Kodály Zoltán-ünnepélyt tartottak a városi színházban, amelyet ő szervezett. Két évvel később a Kálvineum Tanítóképző Intézet zenetanáraként azzal bízták meg, hogy a Bessenyei Irodalmi Társaság védnöksége alatt zeneiskolát indítson, amelynek 1950 és 1974 között az igazgatói teendőit látta el;

**Werner Alajos** (Újkécske / Tiszakécske, 1905. július 14.–Budapest, 1978. november 8.) római katolikus pap, zenepedagógus, karnagy, 1936–1950 között zeneakadémiai tanár, paptanár. Felszentelés után 5 évvel Rómába került az Egyházzenei Intézetbe gregorián- és kompozíció szakra. 1929-ben a gregorián zene licenzátusa, 1931-ben a gregorián ének mestere lett. Teológiai és zenei tanulmányai befejezéseként doktori címet szerzett. Római tanulmányainak befejeztével visszatért Szombathelyre, s a szeminárium tanára lett. (1933.) Ebben az évben megkezdte a rövid idő alatt országosan is ismertté vált Schola Cantorum Sabariensis (fiúkórus) szervezését. 1933-36-ig püspöki szertartó és levéltáros is. Ír, előadásokat szervez, részt vesz a Vas Megyei Kultúregylet zenei

szakosztályának tevékenységében. A 2. világháború a Regnum Marianum igazgatójaként találja. 1951-ben bezárták a Regnum épületét, Werner Alajost nyugdíjazták. Ezután két évig a Központi Papnevelő Intézet prefektusa lett, de 1952 nyarán innen is távoznia kellett. Máriaremetén volt kántor haláláig;

**Weygand Tibor** /Wiegenau-i Weygand/ (Alcsút, 1905. november 27.–Budapest, 1965. július 12.) dalénekes, az 1930–40-es évek egyik legnépszerűbb előadója, számos egykori slágert elénekelt, az egyik első magyar hangosfilm-zeneszerző és énekes. A Zeneakadémia elvégzése után több vidéki – Miskolc, Debrecen, Pécs, Szeged- és fővárosi – Víg, Royal Orfeum, Komédia Orfeum, Király Színházban is fellépett. Barátja, Polgát Tibor révén a rádió is foglalkozatta, eleinte füttyművészként, később énekesként is. A swingkorszak meghatározó énekese volt;

## 1910-ben született

**Aigner né Forgón Erzsébet** (1910. szeptember 9.–2003. július 26.) zongora- és szolfézstanár. 1930–1952: magántanár, 1937–1940 Erkel Ferenc Zeneiskola, 1951–1952 Fodor Zeneiskola tanáraiból alakult munkaközösség, 1952– Fővárosi XIII. ker. Szabó Ferenc Állami Zeneiskola - zongoratanár, előképző és szolfézs;

**Arató István, dr.** (Zágráb, 1910. február 10. – Leimbach, 1980. március 8.) zeneszerző, tanár. 1932-ben diplomázott a Ferenc József Tudományegyetemen, Szegeden. Budapesten Kodály Zoltántól tanult, majd Berlinben és Zürichben tanult tovább. A második világháború alatt Svájcba emigrált. Széleskörű tanulmányi kirándulásokon vett részt; 1965–1966 között az Algír Konzervatóriumot irányította. Zürichben telepedett le, ahol megalapította az *Inspirati* improvizációs együttest. 1968-tól jogát tanított iskolában. Művei az improvizáció témája körül forognak, és aleatorikus zenei elemeket tartalmaznak. Cimbalomra és különféle kísérő hangszerekre komponált műveket, François Couperin műveit ültette át magyarra;

**Balázs Jánosné** (Balkány, 1910–) népi énekes. Benczéné dr. Mező Judit szerint „Balászné Mari néni Balkányból járt át az aradványi iskolába, ott találkoztunk, ha gyűjteni mentem hozzá. Nem lehetett olyat kérni tőle, amit ne tudott volna.

*Emlékezete kimeríthetetlen kút volt. Téli estéken a korai sötétben csak a lábával tapogatta az utat, úgy ment haza az erdőn át.”;*

**Bartók Béla, ifj.** (Budapest, 1910. augusztus 22.–Budapest, 1994. június 17.) Bartók Béla fia; mérnök, geodéta, író; unitárius főgondnok, egyházi író; a Nemzetközi Kodály Társaság elnöke, a Liszt Ferenc Társaság társelnöke, a Magyar Protestáns Közművelődési Egyesület alelnöke) 1910-1994.közlekedésmérnök, MÁV-főmérnök, geodéta, író, a Magyarországi Unitárius Egyház főgondnoka. Bartók Béla zeneszerző elsőszülött fia. A Műegyetemen szerzett diplomát. Ezt követően, mint tanársegéd évente négy-öt héten keresztül dolgozott Nógrádverőcén mint külsős geodéta-oktató és gyakorlatvezető. A Magyar Államvasutaknál pályafenntartási mérnök volt, felsőrendű szintezési munkákkal bízták meg. 1953-ban került a MÁV Tervező Vállalathoz, ahol a Geodéziai Osztály vezetője lett. Ezzel egyidejűleg a Műegyetem Geodéziai Tanszékén gyakorlatvezetői feladatkört is ellátott. 1958-ban a Közlekedéstudományi Egyesület választmányi tagja, később a Geodéziai és Topográfiai Egyesület tagja lett. Romániába utazott, mivel 1971. március 25-én Bukarestben édesapja születésének 90. évfordulója alkalmából emlékülést tartottak, melyet utána szülőfalujában, Nagyszentmiklóson koszorúzási ünnepség követett. A MÁV-nál 1971-ig dolgozott, műszaki főtanácsosi rangig emelkedett. 1971. október 31-én megválasztották az Unitárius Egyház főgondnokává;

**Berkes Kálmán** dr. (1910–Budapest, 1969. március 29.) zenekari klarinétművész-tanár, tankönyvíró;

**Burka Sándor, id.** (1910–1983) klarinétos;

**Császár János** (1910–1987) zengővárkonyi néptanító, kántor, karnagy, Zengővárkony díszpolgára, a Magyar Kultúra Lovagja. Az egykori néptanító, Fülep Lajos (zengővárkonyi lelkipásztor, európai hírű művészettörténész) tanítványa volt a Bajai Tanítóképzőben. Decsi származású végzős diákját 1929-ben hívta maga mellé kántortanítónak. 20 évig dolgoztak együtt kölcsönös tiszteletben és megértésben. A tanítvány "vérbeli" és hiteles néptanítóvá vált. Az igazi néptanító, mint amilyen *Császár János* volt, nemcsak tanított, de jellemeket, lelkeket formált, nevelt nemcsak szóval, hanem példával is, tisztességre, szüleik, hagyományaik szeretetére. Ebben az osztatlan kis iskolában generációkat képzett igényességgel, elismerten magas színvonalon.

Az 1933 évi esperesi jelentésben ez szerepelt: "messze kiemelkedik a többi iskolák fölé, a növendékek még a hangjegy olvasásában is olyan tökéletességre tettek szert, hogy bármit leénekelnek első látásra", a tanítónak, karnagynak köszönhetően. A kulturális élményeket nyújtó csoportokban végzett "munkát" szerette a legjobban; a dalárdát, a Gyöngyös Bokrétát, a zenekart, a fafaragást, az olvasókört, a színelőadásokat, a szövést, a műtyürkehímzést, a műsoros esteket. Azonban éppen ilyen fontos volt számára a tanítás, a kántorizálás, a kultúrház építése, és a falubeliek gondja is;

**Demján Vilmos** / Wilhelm / Brassó, 1910. június 9.–) zeneszerző, tanár. 1929 – 1933 között a bécsi Zeneakadémián tanult. 1949 után lett a kolozsvári konzervatórium tanára, egyúttal 1949-1951 között a magyar opera első karmestere;

**Dubányi Klára** (1910. július 9.–2002. december 28.) zeneiskolai zongoratanár (Gyula);

**Eisker Károlyné Roykó Valéria** (1910–Budapest, 1997. július) fővárosi zeneiskolai zeneiskolai zongora- és szolfézs-zeneelmélettanár;

**Fekete Sándor** (Kaposvár, 1910. szeptember 3.–) zenekari harsonaművész-tanár (Budapesti Hangversenyzenekar; Székesfővárosi Zenekar; Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc, tanár, uo. igazgató-helyettes és mb. igazgató is);

**Gazsó György** (Szarvas, 1910. május 4.–) zeneiskolai hegedűtanár (Járási Művelődési Otthon Zeneiskolája, Szarvas; Állami Zeneiskola, Szarvas);

**Ghillány István** (Eperjes, 1910. január 29.–Pozsony, 2012. július 14.) zeneszerző, tanár;

**Gyurkóczy Károlyné Szántó Tessza** (Budapest, 1910. január 4.–) zeneiskolai zongoratanár (Fővárosi XIII. kerületi Állami Zeneiskola);

**Hajmássy Ilona**, külföldön *Ilona Massey* (Budapest, 1910. június 16.–Bethesda, Maryland, USA, 1974. augusztus 20.) színésznő, operaénekes, televíziós előadó. Művészetének elismerése, hogy egyike azon magyaroknak, akik csillagot kaptak a Hollywoodi hírességek sétányán;

**Hamar Oszkár** (Budapest, 1910. június 25.–1981) előadóművész, zeneszerző, tanár;

**Hankó László** (Megyaszó, 1910. június 25.–Nyíregyháza, 1969. március 14.) tanító, énekzene tanár;

**Ivánkóvits Ferencné Witzenez Jolán** (Temesvár, 1910. április 7. – Budapest, 1975. november 14.) magánének tanár. Szegeden nevelkedett, az ottani zeneiskola után a budapesti Zeneművészeti Főiskolán tanult, ahol 1936-ban szerzett tanári oklevelet. Pályáját Tata-Tóvároson kezdte, majd 1937-ben a nagykanizsai Városi Zeneiskola magánének tanára lett, mellette néhány évig a Notre Dame Leánylíceumban is tanított. Öt évi működés után Marosvásárhelyre helyezték, ahol egy tanévet töltött. 1944-ben végleg visszakerült Nagykanizsára. A zeneiskola első évtizedében gyakran változó énektanárok után az ő 1972-ig tartó korszaka nemcsak a stabilitást jelentette, hanem egy egészen különleges minőséget is;

**Járay József** (Nagygencs, ma Gencsapáti), 1910. szeptember 7.–Budapest, 1970. október 1./ operaénekes, tanár. Katonai pályára készült, elvégezte a hadapródiskolát. Énekelni tanult Székelyhidy Ferencnél az 1940-es évek elején. A budapesti Operaház tagja lett főként Verdi és Puccini-operáiban remekelt. A hatvanas évek végétől Debrecenben és Miskolcon is énekelt kisebb szerepeket;

**Jeszenszky Beatrix** (Pomáz, 1910 –) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár. 1963-tól a szentendrei Zeneiskola alkalmazásában Pomázon, Csobánkán, Leányfalun, és Dunabogdányban tanított szolfézt és zongorát;

**Káldor János** (1910. november 28. – 1982. március 11.) zenetörténész, pedagógus. Lipcsében zenetudományi doktorátust szerzett. 1936–39 között a Pester Lloyd c. napilap zenekritikusa. 1949-ben a Bartók Szövetség titkára, két év után a Népművelési Intézet főelőadója. 1953–61 közt a Tanárképző Főiskola zenei tanszékének docense 1974-ig, nyugdíjba vonulásáig a Postás Művelődési Központ igazgatója;

**Kapitánffy István** (Devecser, 1910. április 26. – Budapest, 1985. december 14.) ének-zenetanár. Tanulmányait a budapesti Zeneművészeti Főiskolán (ének) 1938–43 között Maleczky Bianka és Molnár Imre tanároknál végezte. 1930–

1975 között a főiskolán gyakornok, titkár, főtitkár, tanulmányi osztályvezető volt, nyugdíjazásáig;

**Karády Katalin** /született Kanczler Katalin Mária/ (Budapest, Kőbánya, 1910. december 8. – New York, 1990. február 7.) színésznő, szanzonekes;

**Kecskés Ödönné Szabó Ilona** (Szolnok, 1910. június 17. –) zeneiskolai zenetanár (Bartók Béla Zeneiskola, Szolnok – alapító zongoratanár);

**Kallós Erika** (Budapest, 1910. május 8.–) zeneiskolai zongoratanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet 3. sz. Körzeti Zeneiskola; Fővárosi III. kerületi Állami Zeneiskola);

**Keszi Imre** (eredeti neve: Kramer Imre) (Budapest, 1910. június 16. – Budapest, 1974. november 26.) magyar író, kritikus, zenetudós, műfordító, pedagógus, egyetemi tanár. A Budapesti Tudományegyetemen szerzett bölcsész oklevelet. Ezzel egyidejűleg a Zeneművészeti Főiskola hallgatója volt, Kodály Zoltán tanítványaként. A Horthy-korszakban volt középiskolai pedagógus. 1942-től munkaszolgálatos volt. 1946–1949 között a Szabad Nép kulturális rovatvezetője és az Emberség című folyóirat szerkesztője volt. 1951–1957 között a Színház- és Filmművészeti Főiskola irodalom tanára volt. 1957 után csak az irodalomnak és a zenekritikának szentelte életét;

**Kertész Kornél**, teljes nevén **Kertész Kornél Ervin** (Budapest, Józsefváros, 1910. október 4.–Budapest, 1983. január 24.) zongorista, dzsesszzenész, zenetanár. 1928 és 1931 között a Zeneakadémiára járt, ahol zongorázni Stefániai Imrétől, zeneszerzést Siklós Albertnél tanult. Glenn Miller, Artie Shaw, Benny Goodman és Stan Kenton muzsikájának hatására kötött ki a dzsessz mellett. Ugyanakkor foglalkoztatta Bartók, Hindemith, Stravinsky, Honegger zenéje is. 1947-ben dzsessz-együttest alapított és zongorázott több helyen is. A Savoy Bárban, majd 1958-tól az Astoria Szálloda bárjában muzsikált. Gonda János, Pernye András, Garay Attila és sok más később nevéssé váló zenész járt oda az Astoria Quartet miatt (Kertész Kornél zongora, Káldor Péter vibrafon, Rahói Ernő bőgő, Várnai Tibor dob). 1962-től megszűnéséig vezette a Dália Jazz Klubot. 1967-ben felhagyott az aktív zenéléssel. Attól kezdve csak oktatott (Bartók Béla Zenei Szakközépiskola). Mint muzsikus és szervező is jelentős alakja volt a magyar dzsesszéletnek;

**Király Sándor** (Újfehértó, 1910. november 25.–1994) operaénekes, tanár. 1939-ben debütált az Operaházban, az Aida Hírnökeként. Hat évig volt a színház tagja, majd 1945–53-ig a szegedi Nemzeti Színház vezető tenoristái közé tartozott. 1954-től nyugalomba vonulásáig (1969) ismét az Operaház művésze volt. Mindenekelőtt félelmetesen biztos magas regiszterével tűnt ki és ezért Asszádként, Sámsonként, a Tell Vilmos Halászfíújaként és a Rózsalovag Énekeseként aratta legnagyobb sikereit;

**Komjáthy Aladárné F. Mária** / Manyi néni/ (Beregszász, 1910 –) zongoratanár (Fővárosi XIII. kerületi Állami Zeneiskola, zongoratanár és szakfelügyelő is, 25 éven át a budapesti zeneiskolák vezető szakfelügyelője, az 1964. évi központi zeneiskolai vezető szakfelügyelője, az 1964. évi központi zeneiskolai tantervi bizottság tagja, a zongora szaktárgyi bizottság vezetője, tankönyvíró-szerkesztő);

**Kozák Gábor József** (Sepsiszentgyörgy, 1910. május 19. – Budapest, 1978. október 20.) zenekarvezető primás. Hegedűtanulmányait 1920-ban a budapesti Nemzeti Zenedében Horti Lajos, majd Rados Dezső irányításával végezte; kamarazenét 1953-1957 között Weiner Leónál tanult. Híresen virtuóz játékos volt, aminek alapját kiemelkedő zenei műveltsége adta. Már 1927-ben szerepelt a Magyar Rádió nyilvános hangversenyén; 1936-ban egy ezer tagú zenekart 200 tagú kórus kíséretével vezényelt a budapesti Ferencvárosi Torna Club pályáján. 1950–1958 között az 56 tagú Fővárosi Népi Zenekar vezető primása volt; 1960–1974 között a legelőkelőbb magyarországi és külföldi (Szovjetunió, Ausztria, Franciaország, Olaszország, NSZK, Svédország, Svájc, USA) szállodákban játszott. Az Országos Szórakoztatózenei Központ népzenei tagozatának tanára volt; továbbá a Magyar Rádió Népi Zenekarát vezette. 1929-ben Kozák Gábor játszotta az Aranyfácán c. film cigányprimását. Játszott többek között Yehudi Menuhin, Chaplin, Hans Moser, Sophia Loren, Marin Lanza, Paul Robeson és Onassis előtt;

**Krausz Miklósné Csillag Magdolna** (Kassa, 1910. október 25.–Auschwitz, 1944. június 15.) győri zongoratanárnő;

**Künstler Tibor** (Budapest 1910–) jazz-hegedűs, énekes;

**Lomosits Pál** (Kismarton, 1910. március 8.–) ének-zenetanár, zenekari hegedűművész, énekkari művész. A Budapesti Középiskolai Énektanárképző, majd uo. tanítóképző intézeti ének- és zenetanárképző, ahol többek között

Bárdos Lajos, Bartha Dénes, Molnár Géza, Kókai Rezső, Harmat Artúr, Ország Tivadar és Vaszy Viktor tanítványa volt. Munkahelyei: Tanítóképző, Pécs; Tanítóképző, Kőszeg; Óvónőképző, Sopron; Felsőfokú Óvónőképző Intézet, Sopron; Budapesti Hangversenyzenekar, majd a Győri Szimfonikus Zenekar tagja, koncertmestere, a Budapesti Egyetemi Kórus tagja;

**Lőrincz Pál** (Pécs, 1910. március 27.–Budapest, 1986. január 8.) hárfaművész-tanár;

**Medzihradszky Lászlóné** (Budapest, 1910. február 4.–) zeneiskolai zongora – és magánének tanár (Budai Járási Körzeti Zeneiskola, Abony; Solymár);

**Miklóssy Irén** (1910–) operaénekers-tanár. 1933-ban debütált az Operajházban, Lakméként. Kisebbségi megszakításokkal 1948-ig volt az Operaház tagja, a koloratúrszoprán szerepkörben (Szilágyi Erzsébet, Violetta, az Éj királynője, a Hoffmann meséi hármasszerepe);

**Muraközy Tibor** (Debrecen, 1910. december 11.–) hegedűtanár, zeneszerző (Zeneoktatói Munkaközösség, Debrecen; Arany János Kollégium, Berettyóújfalu – zenekarvezető is; Állami Zeneiskola, Nyírbátor);

**Neufeld Andor** (1910–) jazz-művész, hegedűs;

**Oláh Kálmán** (1910–1990) primás;

**Oldos József** (Erdősokonya, 1910. január 15 – Nagykanizsa, 1967. december 14.) cigányprimás;

**Oswald Ferenc** (Pozsony, 1910. november 27.–Pozsony, 1972. június 1.) zenepedagógus, karnagy, orgonaművész. Pozsonyban a Zeneakadémián A. Ledvinnél tanult orgonajátékot. Orgonaművészi, zongoraművészi és karnagyi diplomát szerzett (1944). A Keresztény Munkásdalárda karnagya volt (1931–1945). A Zenészkamara vezetője (1945–1949). 1949-től 1971-ig (nyugdíjba vonulásáig) a pozsonyligetfalui zeneiskola alapító igazgatója;

**Pauk Anna** (1910. december 30.–Budapest, 2000. május 5.) énekművész, hangképző- és zongoratanár. 1950–1952 Magyar Rádió-énekkari tag, 1952–1957. u.o. korrepetitor, karnagy. 1958- Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola – zongoratanár, magánének-tanár, 1973–1977 a Vándor Kórus hangképző énektanára. „Rád gondolok mindig, parttalan nevetsed és kanizsai tájszólásod

cseng a fülemben. Hihetetlenül vidám tudtál lenni. Tele volt veled a szoba. NENONINOHENGHANGHENGHANGNENONINONE - híres skáládon nőttem fel. Ültem egy széken melletted, gyömöszölted a hasam, a mellkasom lazítottad, ejtsd az állad, vetítsd!! A mai napig skáláiddal kezdem a beéneklést. Remekül ki tudom lazítani magam velük. A zene által tanítottál. A zene volt mindened. A sors nem adott saját gyermeket; növendékeidet tartottad saját gyermekednek. Szereteted, megértésed, segíteni akarásod kiapadhatatlan volt. Nem ismertem embert, aki ne szeretett volna. Szereteteddel mindenkit melegítettél. Utolsó pillanatodig taníthattál. Kell ennél szebb? Anni néni, nyugodj békében” (*Polgár László*, Muzsika 2000. június);

**Pauk Imréné Lustig Magdolna** (Budapest, 1910. szeptember 6.–1944. november) zongoraművésznő, zongoratanár, Pauk György hegedűművész-tanár édesanyja;

**Pécsi Sebestyén** (Budapest, 1910. október 29.–Budapest, 1991. május 8.) orgonaművész, zenepedagógus. Budapesten a Zeneművészeti Főiskola hallgatója volt Kodály Zoltán tanítványaként; orgona- és zeneszerzés szakon végzett, továbbá karnagy és állami művészi oklevelet szerzett. 1937–1942 Erkel Ferenc zeneiskola – tanár, majd igazgató, 1940–1965 Szent István bazilika – orgonaművész. 1940-től mintegy 40 esztendő át a Zeneakadémián tanított; növendékei közt van – többek között – Ligeti György, Lehotka Gábor, Virág Endre, Kistétényi Melinda, Hidas Frigyes, Kurtág György, Lukin László és Rózmán Ákos;

**Pető Kálmán** (Komárom, 1910. július 1.–Győr, 1965. december 9.) ének- és zenetanár, karnagy. Győrött, az evangélikus iskolában tanult, Sopronban az evangélikus tanítóképző intézetben szerzett képesítést. Bakonyszombathelyen kántortanító, 1933-ban Győrbe került az evangélikus iskolába. A második világháborúban hadifogságba esett, 1948-ban tért haza. A Zrínyi Ilona Gimnázium énektanára, 1959-től a Felsőfokú Tanítóképző Intézetben az ének-zene tanszék adjunktusa, utóbb tanára. Karnagya volt a tanítóképző, valamint a vagongyár kórusának;

**Récsei Elza** (Budapest, 1910. november 11.–) zongoratanár. A Zeneakadémián többek között Weiner Leónál tanult. Főbb munkahelyei: Fodor Zeneiskola,

Budapest; Színház- és Filmművészeti Főiskola - tánckísérő; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola-ének korrepetitor, zongorakísérő);

**Reményi Sándor** (Budapest, 1915. június 8. – Budapest, 1980. június 18.) operaénekes, tanár. A Zeneakadémián végezte tanulmányait. Római tanulmányútja után, 1940-ben szerződött az Operaház, ahol 1941-ben Morales (Bizet: Carmen) szerepében debütált. 1940–1973 között az Operaház magánénekes volt, mintegy 70 szerepben lépett fel;

**Rigó Magda** (Máramarossziget, 1910. július 6. – Budapest, 1985. szeptember 17.) operaénekes, tanár. A Zeneakadémián tanult Szabados Bélánál 1928–1933 között az Operaházban 1935-ben debütált Amelia szerepében Verdi Az álarcosbál című operájában. A társulatnak 1963-ig volt tagja;

**Rohmann Henrik** (Bátaapáti, 1910. augusztus 4.–Budapest, 1978. október 13.) hárfaművész, tanár. 1926–34 között Mosshammer Ottó tanítványaként a Zeneművészeti Főiskola hallgatója volt. 1938-ban az Operaház ösztöndíjasa lett, 1945-ben rendes operai tagságot nyert. 1971-ig, nyugdíjazásáig volt az intézmény hárfása. 1948-tól a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola hárfatanára volt. Tanítványa volt többek között Gaál Erzsébet, Kocsis Andrea, Lelkes Anna, Maros Éva, Vigh Andrea és Würtzler Arisztid;

**Sallay Mihály** (Tapolca, 1910. október 27.–Budapest, 1970. március 5.) cigányprímás, nótaszerző;

**Simon Atala** (Nagycenk, 1910. július 6.–1988. március 10.) zongoraművész-tanár. 1932-ben a budapesti Zeneakadémián zongoratanári, 1935-ben középiskolai énektanári oklevelet szerzett. 1932-től 1937-ig Budapesten tanított, 1937-től a sopronizeneiskolában, 1953-ban a győri zeneművészeti szakiskolában tanított. Szólistaként, kamaramuzsikusként, zongorakísérőként és versenyek zsűritagjaként is rendszeresen szerepelt;

**Sipos Jenő, dr.** (Kecskemét, 1910. július 20. – Budapest, 2000. december 27.) operaénekes, énektanár. Tanulmányait 1936-tól a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola operaének és énektanárképző szakán Molnár Imre, majd Olaszországban Riccardo Stracciari növendékeként végezte. 1939 és 1944 között a zsidótörvények miatt csak az OMIKE Művészakció rendezvényein szerepelhetett. 1961-től a Zeneakadémia tanára, majd 1970-től 1981-ig egyetemi

tanára volt. 1977 és 1980 között a Frankfurt am Main-i Städtische Bühnen énekmestere, 1979-től 1986-ig Teheránban, 1981 és 1983 között Tokióban volt énektanár. 1983-tól a Magyar Állami Operaház énektanáraként működött. Énekkurzusokat vezetett Ausztriában, a Német Szövetségi Köztársaságban, Norvégiában és Svájcban. Pedagógiai műve: Hangképzés az énekkarban. Több világhírű magyar operaénekes mestere volt, mint: Gulyás Dénes, Fried Péter, Hamari Júlia, Kálmándi Mihály, Kelen Péter, Kincses Veronika, Marton Éva, Miller Lajos, Pitti Katalin, Polgár László, Takács Klára, Tokody Ilona;

**Solti Károly** /születési neve: *Saiber Károly*/ (Kiskunfélegyháza, 1910. április 27.– Budapest, 1990. április 27.) magyar énekművész, nótáénekes. Énekelni a Nemzeti Zenedében tanult Nosedá Károlynál. 1934-ben Bodán Margit és Cselényi József fellépésével, nótahangversenyt rendeztek, ahol szerepet kapott. 1937-ben – édesanyja halálát követően – Salgótarjánba költözött, ahol asztalos volt. Tagja lett egy színjátszó csoportnak. 1940-ben a Magyar Zenészó nótáénekes-kutató versenyen első helyezést ért el. 1941-ben a salgótarjáni NB I-es futballcsapat edzője, Berki Károly bemutatta Tihaméri Károlynak, a Szeifert Kávéház tulajdonosának. Budapestre került. A kávéházban Lacskovics János orgonaművész, figyelt fel rá, s 1941. március 24-én volt első rádiófelvétele. 1943-ban változtatta nevét Saiber-ről Solti-ra;

**Solti-Scholtz Károly** (Linz, 1910 –) hegedűművész-tanár. A 1931-től az Országos Postászenekar, 1936-tól pedig a Budapesti Szimfonikus Zenekar tagja;

**Solymos Péter** (Törökbecse, 1910. december 14. – Budapest, 2000. október 4.) zongoraművész-tanár. Solymos Péter Bécsben és Párizsban diplomázott le zongora tanszakon, majd 1932 és 34 között Dohnányi Ernőnél folytatta tanulmányait. Beethoven Waldstein-szonátájának előadására (1934. június 11.) kapta kézhez állami művész-oklevelét. Művészi áttörése a háborús évekre esett. Bartók, Debussy, Ravel volt akkor a hármass csillaga. Játszotta Bartók Három etűdjét (1943), a Zongoraszonátát, (1941), az I. hegedű-zongoraszonátát (1943) néhány hónapon belül Szervánszky Péterrel, majd Végh Sándorral. Pianistáink közül elsőként tűzte műsorra – hiánytalanul – Debussy Prelűdjeinek első füzetét, Ravel teljes Gaspard de la nuit-ciklusát. Repertoárján szerepelt mindkét francia mester hegedű-zongora szonátája. 1945 januárjában felvételt nyert a Magyar (ma: Nemzeti) Színházban rendezett Szabadság-matiné előadói közé. 1947-48-

ban állami ösztöndíjjal járt Londonban, Rómában. 1948 őszén a Zeneművészeti Főiskola tanára lett. 1962 tavaszán Solymos Péter, Szávai Magda, Ujfalussy József közös kezdeményezésére született meg a Korunk Kamarazenéje ciklus, előképe minden „Korunk...”, „Napjaink...” kezdetű koncertsorozatnak. 1973-tól évekig tanított Japán zeneakadémiáin, szigetországbeli úttörője volt a magyar hangszeres pedagógiának. Nyugalomba vonulása után tért vissza Budapestre;

**Sz. Imrik Magdolna** (1910–) tisztviselő. 1945–1950 között a Liszt Ferenc Kórus ügyvezető titkára;

**Szabadi István** (Harc, 1910. május 26. –) operaénekes-tanár (Kolozsvári Nemzeti Színház; Szegedi Nemzeti Színház);

**Szabó Antal** (1910. december 31–2009. február 25.) hegedű-, ének-zenetanár, karvezető. 1954–1962. 2. sz. ált. iskola, Mezőberény, 1962–1972. Petőfi Sándor Gimnázium, Mezőberény – ének-zenetanár, karnagy, a Mezőberényi Művelődési Központ népdalkörének és népi zenekarának vezetője, zenekari cimbalmos, a zeneiskola kihelyezett tagozatában hegedűtanár;

**Szabó Kálmán** (1910–Budapest, 1963. július 25.) zeneszerző, zongoraművész, tanár;

**Szabó Sándor** (Méra, 1910–Budapest, 1976) középiskolai ének- és zenetanár, karnagy, református lelkész. A Zeneakadémiára járt, ahol művész-tanári oklevelet szerzett. 1937-től a pápai Református Kollégium Gimnáziumának és Teológiai Akadémiájának, 1946-tól a Nőnevelő Intézetnek volt a tanára 1948-ig. Tanítványaiból, más jól képzett muzsikusból létrehozta a Pápai Közművelődési Egyesület zenekarát. 1948–59-ig a Hubay utcai tanítóképzőben, 1959–70-ig a budai Móricz Zsigmond Gimnáziumban és a Kodály Zoltán Zeneiskolában;

**Szerdahelyi László** (Budapest, 1910. augusztus 5.–1983. december 25.) hegedűművész-tanár. Már 15 éves korában oklevelet szerzett a Zeneművészeti Főiskolán, Hubay Jenő tanítványaként. 1928-ban a drezdai filharmonikusok első hangversenymestereként lépett fel, majd a breslaui opera és filharmóniai társaság első hangversenymestere lett. Európa-szerte adott koncerteket;

**Szilvássy Margit** (Beszterce, 1910. október 16.–Budapest, 1988. február 7.) operaénekes, tanár. 1934-ben debütált a budapesti Operaházban;

**Szomjas-Schiffert György** (Dunakeszi, 1910. április 25.–2004. április 14.) etnomuzikológus, zeneszerző, tanár, a zenetudományok kandidátusa. Tanulmányai befejeztével 1936 és 1939 között könyvtáros, majd a Korunk Szava című hetilap zenei rovatvezetője. 1940-től 1949-ig a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium tisztviselője, majd miniszteri titkára. 1954 és 1969 között az MTA Népzene kutató Csoportjának (1974-től Zenetudományi Intézet) tudományos munkatársaként, 1969-től 1976-ban történt nyugalomba vonulásáig tudományos főmunkatársaként, csoportvezetőjeként dolgozott. 1924-től a Kiskunságban 3500, a Csallóközben 2000, Lappföldön 276, egyebütt 300 népdalt gyűjtött; 1984);

**Szomolányi József dr.** (1910–Budapest, 1997. október 8.) hegedűművész-tanár, a Magyar Állami Hangversenyzenekar zenekari művésze;

**Sződy László** (Erzsébetfalva, 1910. január 29.–Budapest, 1987, december 2.) trombitaművész-tanár; 1927–35 között a Honvédzenekar, 1936–1940-ben a Budapesti Hangversenyzenekar, 1941–44 között a Kolozsvári Nemzeti Színház zenekara, 1945–1971-ben a Magyar Állami Operaház zenekarának tagja. 1945–71 között a budapesti Bartók Béla Zenei Szakközépiskola trombitatanára, zeneiskolai szakfelügyelő;

**Szőke Béla** (Győr, 1910. december 30.–Budapest, 1984. július 30.) gordonkaművész-tanár. Zenei tanulmányait a budapesti Nemzeti Zenedében végezte 1937-ben, Friss Antal tanárnál. 1937 és 1948 között a Székesfővárosi Szimfonikus Zenekar, 1948-tól 1962-ig a Budapesti Hangversenyzenekar gordonkása nyugdíjazásáig, majd 1962-től 1981-ig kisegítő gordonkása az Állami Hangversenyzenekarnak;

**Szőke Péter, dr.** (Nyitra, 1910. április 26.–Budapest, 1994. április 20.) elméleti zenekutató, ornitomuzikológus, bioakusztikus, népzene kutató, a biológiai tudományok doktora, a zenetudományok kandidátusa. (MTA ornitomuzikológiai archívum alapítója és vezetője). Maga alkotta módszerével, a hanglassítással tett madárzenei felfedezéseit tudományos rendezvényeken és intézményekben Oxfordtól Szentpétervárig Európa csaknem minden országában és hazánkban száznál is több tudomány-népszerűsítő előadás keretében bemutatta;

**Tardos Béla** (Budapest, 1910. június 21.– Budapest, 1966. november 18.), zeneszerző, Erkel-díjas (1960). Wachsmann Miksa nyomdász és Goldstein Julianna gyermekeként született. A Nemzeti Zenedében a zongoratanácsadót végezte 1925–1931 között, 1932–1936 között Kodály Zoltánnál tanult zeneszerzést a Zeneművészeti Főiskolán. Karnagyként kezdte zenei működését: munkásénekkarokat vezényelt, 1941-től a Vándor-kórust vezette, a második világháború alatt Bukarestben, a Rádiónál dolgozott és a román fővárosban magyar kórust szervezett (1944). 1945-től két éven át ismét Budapesten, a Vándor-kórus élén állt, egyúttal 1945–1948 között a Szikra Kiadó zenei szerkesztője volt. 1950–1952 között az Országos Filharmónia igazgatója volt, 1955-től haláláig a Zeneműkiadó (Editio Musica Budapest) igazgatója volt;

**Theisler Frigyes** (Herkulesfürdő, 1910–) hegedűtanár. A Nemzeti Zenedében (Baré) a Zeneakadémián (Waldbauer Imre) tanult. Tagja volt a Budapesti Hangversenyzenekarnak és a Budapesti Szimfonikus Zenekarnak is. 1928-tól zenetanárként dolgozott;

**Tibay Zoltán** (Soroksár, 1910. szeptember 6.–Budapest, 1989. május 24.) nagybőgőművész-tanár, zenekari-és kamaraművész. 1932–1976 Magyar Állami Operaház – Budapesti Filharmóniai Társaság szológordonos, 1945–Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola egyetemi gondoltanára és a Budapesti Kamaraegyüttes tagja. Nevéhez fűződik Budapesten az első olyan hangverseny, amelyen a nagybőgő, mint szólóhangszer hallatta hangját magyar művész kezében. Ez a koncert 1934. augusztus 1-jén volt, és a rádió is egyenes adásban közvetítette;

**Uray Magdolna** (Debrecen, 1910. március 20.–) zongoraművész-tanár. A Zeneakadémián Hegyi Emánul (zongora) volt a mestere. Munkahelyei: Magán Zeneiskola, Debrecen; Zeneművészeti Szakközépiskola, Debrecen - szakfelügyelő is;

**Urbach Pál** /Pali/ (Eperjes, 1910–Sao Paolo, 1997. július 31.) jazz-zongorista, jazz-zenekar vezető, zeneszerző. 1973-tól Braziliában élt;

**Vásárhelyi Magda** (Nagyenyed, 1910. július 29.–Budapest, 1972. április 5.) zongoraművész-tanár. Tanulmányait Keéri-Szántó Imre és Weiner Leó irányította. A zongoratanári diploma megszerzése után (1933) művész-diplomát is szerzett (1937). 1933-ban a bécsi nemzetközi verseny kitüntette. Sokat szerepelt a Magyar Rádióban. Részt egyedül, részt férjével, Szegedi Ernő

zongoraművésszel külföldön is hangversenyezett. 1940-es évektől főként zenepedagógusként működött. Tanított a Fővárosi Felsőbb Zeneiskolában, 1949-től a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában;

**Vécsey Ernő** (Budapest, 1910. december 25.–Budapest, 1977. február 23.) zeneszerző, zongoraművész, pedagógus jazz-zongorista, zenekarvezető, hegedűs, énekes, jazzband vezető. A Zeneakadémiára 12 éves korában nyert felvételt, itt Székely Arnoldnak volt a növendéke. Miután befejezte tanulmányait, bejárta Európát és a Közel-Keletet számos könnyűzenei együttessel zongoristaként és karmesterként. 1933-ban tért vissza Magyarországra, itthon Heinemann Sándor zenekarában volt zongoraszólista. 1936-tól hanglemezfelvételei is készültek, 1942-től vezetője volt a Radiola Táncczenekarnak. 1945–46-ban a vendéglátóipari szórakoztatásban tevékenykedett. 1947-től oktatott a Hivatásos Zenészek Zeneiskolájában, 1960-tól pedig az Országos Szórakoztatózenei Központ stúdiójában tanított éneket és zongorát. 1963–67-ben karmesterként működött a győri Kisfaludy Színháznál. Mint zeneszerző, az 1940-es évektől lett ismert. Több száz táncdala közül sokból sláger lett (Én mindig Pestről álmodom, Nem tagadom, Béka-szerenád), számos világlágerhez ő írta a magyar szöveget;

**Vig /Vigh/Voglhut György/ George /György /** (1910–2005) jazz klarinétos, alt- és tenorszaxofonos, hegedűs, énekes, zeneszerző, zenekarvezető, festő;

**Vörös Sári** (Budapest, 1910. június 7.–) dalénekes. Még középiskolás korában, a Zeneakadémiára gyakorlatos hallgatóként Szabados Béla osztályába vették fel. 1929-től kezdve több mint tíz évig a Palestrina Kórus tagja volt. Hosszú éveken keresztül nevelte, oktatta - az OSZK stúdióban - a ma is pályán lévő számos nótáénekeseket;

**Vörös Lajosné** (Turdoșin, 1910. augusztus 19.–) zongoraművész-tanár. A Zeneakadémián többek között Stefániai Imre, Molnár Antal, Kókai Rezső, Molnár Géza és Maleczky Bianca voltak a tanárai. Munkahelyei: Városi Zeneiskola, Esztergom; Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Dorog-igazgatóhelyettes is);

**Weisz József, „Api”** (Budapest, 1910. november 2.–Ágfalva, Munkatábor, 1944. október 15.) A Zeneművészeti Főiskolán Roubal Vilmos növendéke volt. A budapesti Moulin Rouge-ban játszott Orlay Chappy zenekarában;

**Weiszmán János / Schützer/** (Budapest, 1910. július 10.–London, 1980. március 23.) karmester, zenei író, kritikus. A budapesti Nemzeti Zenedében végezte tanulmányait. 1932–1937 között korrepetitor és másodkarmester a Városi Színházban. Közben 1934–1935-ben Dukasnál tanult Párizsban. 1937-ben Angliába költözött, és Londonban telepedett le. Henry Woodnál tanult, rövid ideig az egyetemre is járt. Munkatársa volt a London Musical Eventsnek, 1953–1960-ban a VOX hanglemezgyár londoni részlegének vezetője, majd zenekritikus különböző lapoknál. Számos cikket írt angol folyóiratokba. Több tanulmányában foglalkozott Bartók és Kodály zenéjével;

## **1915-ben született**

**Antalné Szokolay Dóra** (Rimaszombat, 1915. április 12.–Budapest, 2001. május 4.) zongoratanár, zenei rendező. 1939-től 1949-ig Budapesten zeneiskolai zongoratanár, 1949 és 1954 között a Magyar Rádió szerkesztője, majd osztályvezetője, 1955-től 1975-ben történt nyugalomba vonulásáig a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat /HUNGAROTON/ zenei rendezője volt;

**Arató Pál** (eredeti neve: Aigner Pál Péter Károly) (Szeged, 1914. szeptember 26. – Budapest, 1987. január 27.) magyar zongoraművész, egyetemi tanár. Zenei tanulmányait 1942-ben a Nemzeti Zenedében végezte el. Közben a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen jogi doktorátust szerzett. Szólistaként ritkán szerepelt, bár évekig játszott a Magyar Rádióban. Kiváló kamaramuzsikusként és zongorakísérőként lett sikeres. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenetanárképző tagozatán tanított;

**Bardócz Margit** (1915. augusztus 4.–) zenekari hegedűművész, tanár;

**Bársony Mihály** (Tiszaalpár, 1915. szeptember 2.–Tiszaalpár, 1989. január 4.) dél-alföldi tekerős, klarinétos, citerás, hangszerkészítő, a Népművészet mestere. „Parasztzseni” - mondta róla a legnagyobb elismeréssel Claude Flagel népzene kutató. Halála után a családja jóvoltából gondosan megőrzött hagyatéka páratlan érték lett a magyar tudomány számára. Övé az egyetlen épségben megőrzött paraszti hangszerkészítő műhely;

**Berkes János, id.** (1915–1994. május 24.) operaénekes (Szeged, Budapest);

**Bolgár Lilly** (Budapest, 1915. március 12.–) zongoraművész-tanár;

**Breitner János**, dr. (1915. március 17. – 1981) énekművész (táncdalénekes), zeneszerző, jogász. Jogi tanulmányokat folytatott, és jogászként is dolgozott. Pályájának lényegét azonban a könnyűzene képezte. Breitner Jánost a Nemzeti Zenedében Ujfalussyné Mándy Margit tanította énekre, míg Fáik Géza zeneszerzésre és zongorázásra. 1945-től kezdve énekesként, zongoristaként, karmesterként egyaránt népszerűvé vált. Az ORI hivatásos énekese volt. Táncdalénekesként rendszeresen szerepelt magyar, német, osztrák, csehszlovák és lengyel rádióállomások műsorán;

**Carelli Gábor** /Krausz Gábor/ (Budapest, 1915. március 10.–New York, 1999. január 22.) operaénekes, tanár. 1924 és 1932 között a világnak sok zenészt adó Markó utcai gimnázium diákja volt. Az osztályünnepségeken rendszeresen énekelt nápolyi dalokat. 1932-től Lichtenberg tanácsára dr. Székelyhidy Ferencnél tanult énekelni. Néhány hónapot járt a Zeneakadémiára (1934. szeptember –1935. február). Első nyilvános fellépése (egy brünni próbakonzert után) még Krausz Gábor néven Ferencsik János egyik Mozart-hangversenyén volt a Lipótvárosi Casinóban 1935. november 23-án, amikor a *Varázsfuvola* egyik Tamino-áriáját énekelte. 1936-tól 1939-ig Rómában végezte zenei tanulmányait. Felfedező mestere Beniamino Gigli olasz tenor volt. A második világháború fenyegetettségei elől Amerikába költözött. A kezdeti esztendőkből kis társulatokkal énekelt, rendezett különböző városokban. Egy sikeres dallasi fellépés után jött az első nagy szerep a Falstaffban, Arturo Toscanini vezényletével, az NBC szimfonikus zenekarával. 1950-től a New York-i operaházba szerződtek, ahol hosszú ideig a legtöbbet foglalkoztatott tenoristának számított. Évtizedeken át tanított a manhattani School of Music zenei főiskolán. Az ötvenes években nem jöhetett Magyarországra, de 1960-tól ismét szerepelt Budapesten. A Magyar Rádióban évekkel ezelőtt nagy érdeklődést kiváltott műsorsorozata volt az opera történetéről. 1997 áprilisában látogatott utoljára Magyarországra;

**Demény János** (Budapest, 1915. szeptember 23.–Budapest, 1993) zenetörténész, író, a zenetudományok kandidátusa. A magyar Bartók-kutatás nagyérdemű úttörője. Bartók leveleinek Kodály által kezdeményezett közreadásával (1948, 1951, 1955, 1972, 1976) és Szabolcsi Bence szerkesztésében kiadott életrajzi dokumentációjával (1954–1962) lerakta a biográfiai jellegű Bartók-kutatás alapjait;

**Dénes Vera, Sándor Frigyesné** / eredeti nevén Grossmann Vera / (Budapest, 1915. március 12.– Budapest, 1970. március 16.) gordonkaművész-tanár. Magánúton kezdett zenét tanulni, majd 1925-ben került be a Zeneakadémiára. Schiffer Adolf (gordonka), Weiner Leó (kamarazene), Waldbauer Imre és Kerpely Jenő (vonósnégyes) tanítványa volt. 1935-ben művészi, 1937-ben tanári képesítést szerzett. A végzés évében a Bécsi nemzetközi gordonkaversenyen döntős volt. Már növendékként koncertezett és tanított is. 1936-tól a Budapesti Női Kamarazenekar szólamvezetője lett. A következő években szalonzenekarokban is játszott és turnézott velük. 1939-ben az OMIKE zenekarának szólistája lett. A koncertezés mellett tanított is az izraelita zeneiskolában, magánnövendékeket is vállalt. 1944-ben a nyilasuralom alatt internálták, de megszökött és a felszabadulásig férjével, Sándor Frigyesseel hamis papírokkal bujkáltak. 1945-ben rögtön bekapcsolódott a zenei életbe. Előbb a Művész Zenekar nevű alkalmi formációban, majd az újjáalakult Székesfővárosi Zenekarban játszott. Ebben az együttesben maradt a névváltoztatás (Magyar Állami Hangversenyzenekar) után is, 1952-ben kapta meg a szológordonkás címet, amit haláláig megtartott. Az 1957-ben induló Magyar Kamarazenekarnak is szólamvezetője lett. A kamarazenélést egy percre sem hanyagolta. 1946-ban alapító tagja volt a Tátrai-vonósnégyesnek. 1951-ben vette át a helyét Banda Ede. Csellótanárként 1949-ben kapott új lehetőséget. Az újjáalakított budapesti zeneoktatási rendszerben hangszerének szakfelügyelője lett. Tíz év múlva már a Zeneakadémia oktatója, 1964-től főiskolai tanára. Itt legismertebb tanítványai Kedves Tamás, Kiss Domonkos Judit, Szödényi Nagy Enikő. Mint szólista repertoárja kiterjedt az egész gordonkairodalomra. Ő mutatta be Mihály András gordonkaversenyét, Sárai Tibor Tavaszi concertóját, kamaradarabokat. Az 1959/60. tanévtől az 1969/70. tanévig tanított gordonkát és módszertant a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán;

**Franciszty András** (Tótkomlós, 1915–1985) pedagógus, zeneszerző és karnagy;

**Garai Frigyes** (Budapest, 1915–1944/1945) budapesti zeneművész-tanár, amatőr zongorista, gyalogorgonista [harmonikás, kerekesszékes sípládás]. Munkaszolgálatosként ismeretlen helyen halt meg;

**Gereben Zoltán** (Körmend, 1915. április 21.–) ének-zenetanár (Tanítóképző, Pápa kollégiumi igazgató, Megyei Tanács Művelődési Osztály, Veszprém-művészeti főelőadó, Megyei Művelődési Központ, Veszprém-igazgató);

**Gyulai-Gaál Ferenc** (Budapest, 1915. február 22.–Budapest, 1981. január 31.) zeneszerző, karnagy. 1934 – 1939 között a budapesti Zeneművészeti Főiskolán Siklós Albertnél zeneszerzést, Unger Ernőnél vezénylest tanult. Elsősorban a könnyűzene területén működött. A Royal Revüszínház (ill. Revüpalota) karnagya és művészeti vezetője volt, majd a Fővárosi Operettszínházhoz került, ahol 1954-ig karnagy, 1960-tól haláláig vezető karnagy volt. A közbeeső időben, 1955–1959 közt a szolnoki Szigligeti Színháznak, majd a következő évadban az egri Gárdonyi Géza Színháznak volt zenei vezetője?

**Halmos György** (Nagyvárad, 1915. augusztus 2.–Kolozsvár, 1985. szeptember 13.) erdélyi zongoraművész, egyetemi tanár. Először a budapesti Zeneakadémián (1933–1935), aztán Bécsben folytatta felsőfokú tanulmányait, ahol Emil von Sauer és Paul Weingarten tanítványa volt. Budapesten 1941 áprilisában mutatkozott be a Fiatal tehetségek estje című rendezvényen, és a következő hónapban már önálló zongora estet is adott. A második világháború idején munkaszolgálatra vitték. A háború végeztével zenei tevékenységét Kolozsváron folytatta szólistaként és tanárként. 1946-tól a kolozsvári Magyar Művészeti Intézetben tanított, 1950-től a Gheorghe Dima Zeneművészeti Főiskolán, majd 1967-től 1979-es nyugdíjazásáig a bukaresti Ciprian Porumbescu Zenekonzervatóriumban tanított;

**Hámos/Hochsinger Pál** (Budapest 1915–NSZK, kb. 1970. január) jazz-karrierter, tanár;

**Hara László** (1915. december 31.–Budapest, 2001. november) fagottművész-tanár. Tanulmányait 1930 és 1940 között a Nemzeti Zenedében, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezte. Tanárai Dohnányi Ernő, Bartha Dénes, Weiner Leó, Kókai Rezső, Ádám Jenő, Major Ervin, Rajter Lajos voltak. 1940-ben a Magyar Királyi Opera rendes tagja lett. 1945-ben a székesfővárosi Zenekar szólistája lett, 1952-től az Állami Hangversenyzenekar szólistája, szólamvezetője 1977-ig. Szólistaként - a magyar művészek közül elsőnek - játszotta Mozart, Boismortier, Weber Fagottversenyét. Kamarapartnere volt a Waldbauer-Kerpely Vonósnégyesnek. 1974-ben néhány kiváló muzsikustársával megalakították az első magyar hivatásos fúvós kamaragyűjttest, a Budapesti Fúvósötöst. 1946–1987 között tanított: fagottot, fúvós kamarazenét, fagott módszertant az Állami Zenekonzervatóriumban, majd a Zeneművészeti Főiskolán. Az első magyar fagottiskola szerzője, régi fagottművek közreadója, pl. Vivaldi. (Editio Musica, Edition Eulenburg kiadásban.) 1940–1945 A

Magyar Állami Operaház fagottosa, 1946–1967 a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola tanára, 1967–a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára;

**Horváth Jenő** (Budapest, 1915. május 28.–1973. augusztus 19.) zeneszerző. 1940-ben végezte el a Zeneművészeti Főiskolát, ahol Siklós Albert, Kodály Zoltán és Unger Ernő voltak a tanárai. Kamarazenét és szimfonikus műveket is szerzett, de elsősorban operettzenéivel és táncdalaival aratta sikereit;

**Huzella Elek** (Budapest, 1915. augusztus 24.–Budapest, 1971. december 15.) zeneszerző, a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola tanára. Siklós Albert tanítványa volt a Zeneakadémián, mellette bölcsészdiplomát szerzett. Doktori disszertációját *Claude Debussy életműve* címmel védte meg. Pályáját 1939-ben különböző üzemi kórusok karnagyaként kezdte. 1943-tól 1945-ig a Magyar Rádió munkatársaként előbb zenei szerkesztő, majd a felszabadulás évében a zenei osztály helyettes vezetője lett. Ez után rövid időre szövögyári munkára kényszerült. 1947-ben, a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskola tanáraként került az oktatásba. 1949-ben a frissen megalakult Állami Zenegimnázium (a mai Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnázium elődje) zeneszerzéstanára lett, és ezt a pozícióját korai haláláig megtartotta. Mellette tanított budapesti körzeti zeneiskolákban is. Huzella otthona a budapesti művészetek egyik központi helye volt. A zeneszerzésen kívül fordított is franciából, így készített magyar változatot Debussy *Pelléas és Mélisande*-jából és dalok szövegét is átültette;

**Kalmárné Bocsánszky Erzsébet** (Szamosújvár. 1915. július 31.–) zeneiskolai zongoratanár (Zeneiskola, Pápa; Fővárosi Zeneiskola Szervezet-zongoratanár; Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár);

**Karczag György, dr.** (Budapest, Erzsébetváros, 1915. március 3. – Münster (NSZK) 1980. október 23.) magyar zenei író, az *Ifjú Zenebarát* főszerkesztője. 1933-tól 1949-ig magántisztviselőként dolgozott. 1949 és 1977 között, nyugállományba vonulásáig, ő volt a Magyar Zeneművészek Szövetségének a gazdasági igazgatója. 1962 és 1980 között ő volt a főszerkesztője az *Ifjú Zenebarát* című folyóiratnak. Sokat tett a fiatalok zenei neveléséért. 1965 és 1977 között a FIJM (Fédération Internationale des Jeunes Musicales) több nemzetközi bizottságának tagjaként a magyar zenei nevelés módszereiről tartott előadásokat a II. Berlini biennálén, továbbá az Ifjú Zenebarátok magyarországi szervezetének vezető tagja volt. 1977 és 1980 között ő volt a Kodály Zoltán Társaság titkára;

**Kertész László** (Budapest, 1915. augusztus 27.–Budapest, 2004) karmester, rendező, művészeti vezető. Tanulmányait 1933-tól 1937-ig a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezte, ahol Koncz János növendéke volt hegedű szakon; 1946–1947-ben Hont Ferenc irányításával rendezést tanult a Színművészeti Főiskolán. 1938 és 1943 között a budapesti Hangversenyzenekar hegedűse, 1945-től 1948-ig a Munkás Kultúrszövetség zenei vezetője volt. 1951 és 1956 között az Állami Bábszínház rendezője, 1956-tól 1977-ig az Állami Déryné Színház főrendezője, 1978-tól nyugalomba vonulásáig a Népszínház operatársulatát vezette;

**Khell Zoltán** (Bereck, 1915. október 7.–) középiskolai ének-zenetanár (Román Állami Gimnázium, Petrozsény; Katolikus Gimnázium, Kézdivásárhely; Állami Tanítóképző, Székelykeresztúr; Állami Tanítóképző, Pápa; Bartók Béla Állami Zeneiskola, Pápa-igazgató);

**Kovách Andor** (Szászváros, 1915. április 21.–Lausa, 2005. augusztus 31.) zeneszerző, tanár;

**Lakky József Vilmosné, Iván Margit** (1915–1991. május 21.) operaénekes, tanár;

**Lontay Rajner Lászlóné Morvay Piroska** (Budapest, 1915. február 25.–) zenetanár, korrepetitor, zongorakísérő;

**Máriaöldy Anasztázia** (Szeged, 1915. augusztus 8.–) zeneiskolai zongoratanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged);

**Nagypál László** (Kiskunhalas, 1915. március 27.–Budapest, 1981. augusztus 8.) operaénekes, tanár. Tanulmányait a budapesti Zeneművészeti Főiskola ének- és operaszakán, Molnár Imre tanárnál végezte 1933–39 között. 1939–73-ig a Magyar Állami Operaház, majd 1959-61-ben a debreceni Csokonai Színház magánénekes. 1976–82 között a jászberényi Palotási János Zeneiskola énektanára. A Magyar Állami Operaházban Hovanszkij Andrejként debütált, 1964-ig a színház egyik legszebb hangú tenoristájaként működött. Kimagasló muzikalitás és kiművelt énekhang jellemezte szerepléseit. 1964-től nyugdíjazásáig baritonistaként működött. Vendégszerepelt a Magyar Állami Operaház tagjaként az NSZK-ban, Olaszországban, a SZU-ban, Angliában és az USA-ban. – F. sz. Hoffmann (Offenbach: Hoffmann meséi); Pinkerton (Puccini: Pillangókisasszony); Don Carlos (Verdi: címszerep); Hermann (Csajkovszkij:

Pique Dame); Belmonte (Mozart: Szöktetés a szerájból); Rodolfo (Puccini: Bohémélet);

**Nemes Katalin** (leánykori nevén Frieder Katalin) (Debrecen, 1915. október 5.–Budapest, 1991. március 29.) zongoraművész-tanár. A Zeneakadémián 1932 és 1937 között Stefániai Imre, Bartók Béla és Keéri-Szántó Imre tanítványa volt. Közben a megélhetésért egy szalonzenekarban zongorázott. 1947–1949 Nemzeti Zenede – zongoratanár; 1949-1951 Zenei Gimnázium – zongoratanár; 1951–1956 Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola-tanársegéd, 1956-uo. zongora főtárgy-tanár és zongora kötelező tárgy tanár 1990-ig. Tanítványai közé tartozott többek között Hambalkó Edit, Jandó Jenő. Tanári pályájával párhuzamosan koncertező művész is volt, ösbemutatóként játszotta Kadosa Pál, Kardos István és Mihály András versenyművét;

**Óváry /Óvári Tibor** (1915–1987) jazzdobos, karmester;

**Pálvölgyi József** (Pestszentlőrinc, 1915. február 9.–) zenekari fuvolaművész-tanár (Zenekonzervatórium, Újvidék; Újvidéki Szimfonikus Zenekar-zenekari fuvolaművész; Állami Zeneiskola, Győr; Szegedi Nemzeti Színház-zenekari fuvolaművész; Konzervatórium, Szeged; Zeneművészeti Szakközépiskola és Főiskola, Miskolc; Miskolci Szimfonikus Zenekar- zenekari fuvolaművész, alapító tag);

**Papp Géza** (Budapest, 1915. április 29.–Budapest, 2013. február 26.) zenetörténész, a zenetudományok kandidátusa. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán az egyházi karnagyképzőt (1934–1937), az orgona tanszakot (1937–1941) és a középiskolai énektanárképzőt (1938–1940) végezte; A negyvenes évek elején Csíkszeredában, a Római Katolikus Főgimnáziumban zenetanár volt; a második világháború után haláláig Budapesten élt. Fontosabb munkái: A magyar katolikus egyházi népének (Budapest 1942); Kájoni János orgonakönyve (Organo Missale, Magyar Zenei Szemle 1942); A kóruséneklés hazai múltjából (Magyar Zenetörténeti Tanulmányok II. Budapest 1969); A verbunkoskiadványok kronológiájához (Magyar Zene 1970); A verbunkos kéziratok emlékei (Magyar Zene 1982);

**Pungor Antal** (Viszák, 1915. május 13.–) kántortanító, tanár, tanfelügyelő, megyei ének-zene szakfelügyelő, karnagy (Tanítóképző, Zalaegerszeg; Ságvári

Gimnázium, Zalaegerszeg-ének-zenetanár, szakfelügyelő; Pedagógusok Művészegyüttes, Zalaegerszeg-karnagy);

**Rabb József** (művésznevén Pécsi Rabb Jóska) (Baranyajenő, 1915. december 9. – Pécs, 2007. március 6.) magyar énekművész, magyarnóta-énekes, a pécsi és budapesti rádió meghatározó alakja az 1950-es, 60-as években;

**Reményi Sándor** (Budapest, 1915. június 8.–Budapest, 1980. június 18.) operaénekes, tanár. 1940-ben szerződött az Operaház, ahol 1940–1973 között magánénekes volt, mintegy 70 szerepben lépett fel. Verdi- és Mozart-művekben ért el különösen jelentős sikereket lírai baritonként. Tanított is, híressé vált tanítványa Máté Otília, Szabó Szilvia;

**Sárhelyi Jenő, dr.** (Budapest, 1915. május 18.–) zeneiskolai igazgató, bölcsészdoktor. A Zeneakadémia középiskolai énektanárképző, valamint zeneszerzés-karnagyképző tanszékén többek között Harmat Artúr, Bárdos Lajos, Ádám Jenő, dr. Kókai Rezső és dr. Rajter Lajos voltak a mesterei. Főbb munkahelyei: Budapesti általános iskolákban ének-zenetanár, karvezető, Állami Zeneiskola, Békéscsaba – igazgató, Békéscsabai Szimfonikus Zenekar - alapító karnagy;

**Sass József** (Baja, 1915. január 13.–2013) középiskolai ének-zenetanár. A Zeneakadémián többek között Vásárhelyi Zoltán és Horusitzky Zoltán voltak a tanárai. Főbb munkahelyei: Kisújszállás-Csorbatanya; Érd-Tusculanum; Érd Központi Iskola; Budapesti általános és középiskolák: Piarista utca, Lónyai utca, Budafok-Szent István Gimnázium, Bartók Béla út, Thallóczy utca, Kaffka Margit Gimnázium, József Attila Gimnázium, ének-zenetanár, karnagy, továbbá Állami Zeneiskola, Érd-magánének- és kamarazene tanár). Művészeti tevékenységei: Bajai Daloskör – karnagy, Budapest Remix / Philaxia vállalatok kórusának, zenekarának karnagya, a Budapesti József Attila Gimnázium operastúdiójának, zenekarának vezetése, a Fővárosi Művelődési Ház operabrigádjának korrepetitora és zongora kísérője, a Lágymányosi Közösségi Ház operastúdiójának vezetője;

**Serényi Emma** (Kaposvár, 1915. december 1.–Budapest, 2000. május 7.) középiskolai ének-zene- és kézimunkatanár. Tanára volt többek között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Harmat Artúr, Wehner Géza, Maleczky Oszkár, Vaszy Viktor, Bárdos Lajos és Bartha Dénes. Főbb munkahelyei:

Leánygimnázium, Székesfehérvár; Veres Pálné Gimnázium, Budapest; Fővárosi Vízművek Vegyeskar – karnagy, Kertész utcai Általános Iskola Budapest, ELTE Ságvári Endre Gyakorlóiskolája, Budapest- vezetőtanár Fővárosi Vízművek Vegyeskar – karnagy;

**Szabó András** (Szeghalom, 1915. december 1.–) zeneiskolai hegedűtanár (Zenei Általános Iskola, Békés-Tarhos-hegedűtanár; Állami Zeneiskola, Békéscsaba-hegedűtanár; Felsőfokú Óvónőképző, Szarvas-hegedűtanár; Fővárosi XI. és III. kerületi Állami Zeneiskola hegedűtanár, Palotási János Állami Zeneiskola, Jászberény hegedűtanár; Bartók Béla Állami Zeneiskola, Békéscsaba-hegedűtanár);

**Szabó Margit Klára** (Székelyudvarhely, 1915. március 10.–Kolozsvár, 2002. október 13.) erdélyi zenetanár, tankönyvíró. Szülővárosában végzett, a Református Tanítónőképzőben (1935). 1933-tól tanítónő, 1940-től igazgatósági titkárnő a székelyudvarhelyi Református Tanítónőképző gyakorló elemi iskolájában. 1944-ben zenetanári oklevelet szerzett a kolozsvári Zeneművészeti Főiskolán; 1946-tól a kolozsvári Zenei Líceumban a szolfézs-zeneelmélet és mellékszongora tanára. Első írása (A tanítónőképző hatása növendékeire) az Ifjú Erdélyben jelent meg 1935-ben. Hosszú pedagógiai pályájának tapasztalatait az elemi osztályosok zenei tanulmányait elősegítő gyűjteményekben és egy tankönyvben foglalta össze. Legismertebb munkája: Dalolj velünk. Énekgyűjtemény az I–IV. osztály számára (Nagy István előszavával, Bukarest, 1972);

**Szalay László** (Győr. 1915. március 28.–) magyarnóta- és dalénekes, tanár: több mint tíz évig tanított az OSZK stúdióban, számos, már neves nótáénekes nála kezdte tanulmányait;

**Szász Károly** (Piski, 1915. április. 28.–1989. augusztus 16.) muzikológus, zenei szakíró. Középiskolai tanulmányait Kolozsváron végezte a Református Kollégiumban, zene- és zongoratanári oklevelet ugyanott, a konzervatóriumban szerzett (1938). Zongorát, zeneelméletet tanított a kolozsvári zeneiskolában (1941–1950), majd szolfézszt és népzeneismereteket a marosvásárhelyi Zenei Líceumban (1951–1962), a Szentgyörgyi István Színművészeti Főiskolán (1962–1972), szolfézszt és zenetörténetet a Pedagógiai Főiskolán (1972–1977). Zeneelméleti, módszertani és zenetörténeti kérdések foglalkoztatták; a Művelődésben bemutatta a marosvásárhelyi zenei élet néhány kiemelkedő

alakját (László Árpád, Metz Albert, Chilf Miklós, Sándor Domokos); az Igaz Szóban (1970/1971) egy ismeretlen Erkel-műre hívta fel a figyelmet. Tanulmányozta a marosvásárhelyi kóruskultúrát és hangversenyéletet,

**Szirányi Jánosné Fischer Gabriella** (Nagyvárad, 1915. június 15.–Budapest, 2004) zongoraművész-tanár Keéri-Szántó Imre növendékeként végzett a Zeneakadémián. Kezdetben magán zeneiskolai tanár volt, majd 1954–1978 között a Kodály Zoltán Ének-Zenei Általános Iskolában tanított. 1979-től, már nyugdíjasként – szintén zongoratanárként foglalkozott a Magyar Rádió Gyermekkórusának tagjaival;

**Szücs Ilona, Eötvösné** (Kisújszállás, 1915. október 2.–Dunakeszi, 2010. szeptember 22.) zongoraművész-tanár, korrepetitor, koncertszervező. 1939-ig Miskolcon a Tóth Pál Líceumban, majd 1944/45-ig Székelyudvarhelyen tanított. A II. világháború után, 1946-ban visszatért Miskolcra, ahol az akkori Zenedében tanított zongorát. Az '50-es évek elején Diósgyőrben alapított Zeneiskolát. Miskolcon neves zongorakísérőként ismerték, 1958-ig a miskolci Zeneművészeti Szakiskola zongoratanárként működött. Emellett 1956-ig az Országos Filharmónia miskolci kirendeltségét vezette. 1958-ban Pestre költözött, ahol a Zeneművészeti Szakiskola vonós növendékeinek zongorakísérő tanáraként dolgozott. A '60-as években a Színház- és Filmművészeti Főiskolán is tanított ének-korrepetitorként. Szintén a '60-as évek elején Kertész utcai Zeneiskolában tanított. A '80-as évektől váltakozva élt Párizsban és Budapesten;

**Tamás Gergely Alajos** /Páter/ (Öregcsertő, 1915. szeptember 18.–Budapest, 1967. augusztus 29.) ferences szerzetes, tanár, karnagy, zeneszerző. 1945-ben kezdte meg a Kapisztrán Kórus, 1947-től a zenekar, majd a Kapisztrán Gyermekkar és gyermek-zenekar szervezését azzal a szándékkal, hogy ébren tartsa az egyházi zene nagy hagyományait és teret biztosítson az ifjúság keresztény szellemben történő nevelésének. 1952-től főleg a budapesti Belvárosi Főplébánia templomban és a Margit körúti ferences templomban, sok vidéki templomban oratóriumi hangversenyeket adott az Operaház művészeinek közreműködésével. 1953-tól tanít a szentendrei Ferences Gimnáziumban. 1959-től a budapesti Hittudományi Akadémia tanára. 22 esztendő karnagyi, egyházkarnagyi működése során megszólaltatta a zeneirodalom, valamennyi nagy korszakának legjelentősebb alkotásait. Az előadások rangos Operaházi szólistái /Báthy Anna, Tiszay Magda, Réti József, Várhelyi Endre/ örök időkre beírták nevüket a nagy bemutatók emlékkönyvébe. Zeneszerzőként 1956-ban

indult el pályáján. 1956. október 22-én mutatta be teljes Együttesével a "Nándorfehérvár 1456" c. oratóriumát, a világraszóló történelmi esemény 500. évfordulója alkalmából. A keresztény népművelés kiemelkedő alakja volt;

**Toroczka Dénes** (Debrecen, 1915. május 5.–Budapest, 1988. július 10.) zenekari gordonkaművész-tanár. A budapesti Zeneművészeti Főiskolán gordonkázott Zsámboki Miklósnál, majd Schiffer Adolfnál; ezzel egy időben Kodály Zoltánnál tanult komponálni. Gordonkaművészi és zeneszerzői oklevelét 1939-ben szerezte meg, ezután Unger Ernő tanítványaként karmesterséget is tanult. 1936–1976 között zenekarban játszott; 1940-ig a Budapesti Hangversenyzenekarban, a Székesfővárosi Zenekarban, majd a Magy. Állami Hangversenyzenekarban. 1946-1960 közt többféle kamaraegyüttes tagjaként szerepelt a Magy. Rádióban. 1961–1966 között gordonkatanár volt a Marczibányi téri „Kodály Zoltán” Ének-Zenei Tagozatos Általános Iskolában;

**Váry Egon dr.** (1915–Budapest, 1977. október 15.) zongoraművész-tanár,

**Wágner József** (Kassa, 1915. március 15.–1991) operaénekes-tanár, a Pécsi Nemzeti Színház örökös tagja;

## 1920-ban született

**Balogh Ferenc/z/** (Aszód, 1920–Kolozsvár, 2005. január 21.) hegedűművész-tanár, a kolozsvári Zenekonzervatórium hegedűművész-professzora. „Balogh Ferencz javaslatára, csak a magunk örömeire, Bartók Béla hegedűduóival foglalkoztunk (akkor szerettem meg ezeket a műveket, amiket később játszottam és tanítottam). Amikor Balogh Ferencz jóval később, Erdélyből újra Budapestre költözött, megint találkoztunk, s több ízben hallgattuk együtt Beethoven-kvartettek jobbnál jobb felvételeit.” (Deák Ágnes);

**Barna István** (Budapest, 1920. május 29. – Budapest, 1986. november 16.) zeneszerző, zenetörténész, zenekritikus. Tanulmányait a budapesti Nemzeti Zenedében (1942–43), majd a budapesti Liszt F. Zeneműv. Főiskolán (1945–48) végezte. 1946–49-ben a Zenei Szemle társszerkesztője; 1950–57 között a győri zenei szakközépisk. zeneszerzés és zeneelmélet tanára; 1962-től 1970-ig a Zeneműkiadó Vállalat szerkesztője. Számos tanulmánya, cikke, koncert-,

könyvés lemezkritikája jelent meg hazai és külföldi folyóiratokban (Zenei Szemle, Új Zenei Szemle, Music Revue); műismertetések műsorfüzetekben és hanglemezborítókban. A Zenei Lexikon (1965) és a Brockhaus Riemann (zenei) Lexikon munkatársa;

**Barsi Ernő, dr.** (Sály, 1920. június 28.–Győr, 2013. augusztus 8.) magyar néprajzkutató, zenepedagógus, zenetörténész, hegedűművész, főiskolai tanár. Komoly szerepe volt a néprajz népszerűsítésében. Etnográfusi és pedagógusi munkájának eredménye, hogy Győr-Sopron megyében több mint 50 intézményben indult meg a néprajz oktatása. A tanítás mellett több szakmai könyvet és több száz újságcikket publikált. Időnként rádióműsorokban is szerepelt. Több mint ötezer előadást tartott. Győr díszpolgára;

**Barsvári József** (Tatabánya, 1920. május 27.–) zenekari trombitaművész, tanár;

**Bognár Rezső** (Budapest, 1920. augusztus 6.–) zeneiskolai zeneelmélet-tanár, igazgató, tankönyvíró-szerkesztő;

**Buza János** (Sövényháza, 1920. október 20.–) zeneiskolai gondortanár, zenekari gordonművész;

**Cornides Donát György** (Budapest, 1920–) zeneszerző, könyvtáros, tanár. Zeneszerzést a budapesti Zeneakadémián tanult (1951), emellett hegedűt, zongorát is tanult. 1941–1942 között a kolozsvári Nemzeti Színház zenekarának, 1943-tól az újvidéki Filharmonikus Zenekar, 1945–46-os évadokban pedig a Rádiózenekar, 1946–1950 között a Fővárosi Zenekar tagja volt. 1950–55 között a Zeneműkiadó Vállalatnál dolgozott, 1952–1953-as tanévben pedig a Zeneakadémián orosz nyelvet tanított. 1953–60 között a Gorkij könyvtár zeneműtárát vezette. 1964-től a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola tanára és könyvtárosa lett;

**Csenki Sándor** (Püspökladány, 1920. március 16.–Dunapataj, 1945. január 19.) cigányzenei kutató. Tanulmányait 1939–1943 között a budapesti tudományegyetem bölcsészkarán magyar–francia szakon végezte. A cigány folklór (népdalok, balladák, mesék) gyűjtésével foglalkozott. A fasiszmus áldozata lett. Az általa gyűjtött cigány népdalok egy része a *Bazsarózsa* című kötetben látott napvilágot;

**Cser Gusztáv** (1920 –1986) ütőhangszeres művész-tanár, karmester, zeneszerző. Tanulmányait 1939–1943 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végzi az ének és egyházi karnagyképző szakon Ádám Jenő, Bárdos Lajos és Harmath Artúr tanítványaként. Zeneszerzést Siklós Albertnél és Viski Jánosnál tanul. 1947–1949 között Ferencsik János tanítványa a Nemzeti Zenede karmester kurzusán. A Budapesti Egyetemi Énekkarok (1942–1947) illetve a Budapesti Kórus (1945–1948) karnagya. 1956–1965 között a Népművelési Intézet zenekari előadója. 1953-ban megalapítja a későbbi ÉDOSZ Liszt Ferenc Szimfonikus Zenekart, amelynek haláláig karmestere és művészeti vezetője. 1957–1968 között a Műegyetemi Zenekar karmestere. Szerzeményeivel a meseopera, népdalkantáta, kórusmű és kísérezene műfajban találkozhatunk;

**Czanik Zsófia** (Mezőtelegd, 1920. január 13.– Budapest, 1998. október 1.) operaénekes-tanár. Tanulmányait 1939 és 1947 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ének szakán Jászó Györgyné növendékeként végezte. 1947-től 1969-ben történt nyugalomba vonulásáig a Magyar Állami Operaház magánénekes;

**Dancs Lajos** (Vásárosnamény, 1920. június 21.–Nyíregyháza, 1988.) főiskolai tanár, népzenei kutató. 1939-től 1949-ig a Nyírcsaholyi Római Katolikus Elemi Népiskolánál kisegítő tanerő, majd kántortanító volt. 1949-től 1964-ig a Nagyecsed Általános Iskolájánál tanár és igazgató-helyettes. 1953-ban Nagyecsedben megalakította a Népiegyüttest, előadták az "Ecsedi lakodalmast". 1959-ben Megszervezte a zenei tagozatot, a "Kodály módszer" lett az ének-zenei oktatás alappillére. 1964-től Nyíregyházán Tanítóképző Intézeti tanár. 1973-tól a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskolán főiskolai docens, majd főiskolai tanár;

**Domahidy László** (Debrecen, 1920. július 10.–Budapest, 1996. szeptember 1.) operaénekes, tanár. A debreceni zeneiskolában Hoór Tempis Erzsébet, a Zeneakadémián dr. Molnár Imre tanítványa volt 1938 és 1941 között. A végzés évében, a Kolozsvári Operában, a Traviatában lépett először színpadra. 1947 és 1980 között az Magyar Állami Operaház magánénekes volt. Pályafutása során több mint nyolcvan – elsősorban karakterbasszus – szerepet énekelt. Vendégszerepelt a Távol-Keleten, valamint Európa jelentős operaszínpadain. Hangját számos lemez és rádiófelvétel őrzi. Magyar népdal- és nótafelvételei széles körű országos ismertséget biztosítottak számára;

**Erdős Jenő** (Sarkad, 1920. november 27. – Nyíregyháza, 2020. augusztus 18.) a, 2020. augusztus 18.) kántortanító, címzetes iskolaigazgató, karnagy (Vajakántortanító, Általános Iskola, Mátészalka-igazgató, közművelődési ének-zene szakfelügyelő);

**Farkas Gyula „Gyurka”** (Újszász, 1920. szeptember 25.–Budapest, 1992. szeptember 21.) cigányprímás, tanár.

**Fellegvári György** (Szeged, 1920. december 18.–) zenekari gordonkaművész-tanár (Állami Zenekonzervatórium, Győr; Állami Zeneiskola, Sopron; SZOT Szimfonikus Zenekar; Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola; Magyar Állami Operaház – zenekari művész);

**Gyurka Mihályné Jankó Mária** (Bákó megyei Gajcsána, 1920–) népi énekes. 1945-ben az első telepeseikkel érkezett férjével Magyarországra, s települtek meg Egyházaskozáron. Alapító tagja volt az Egyházaskozári Csángó Hagyományörző Együttesnek, s annak oszlopos tagja volt férjével 1948 óta. Számos fellépésen, szereplésen vett részt. Sebő Ferenc 1984-ben készített vele felvételeket otthonában, 12 dala hallható a *Moldvai csángók Magyarországon* című, 1987-ben kiadott LP lemezen. A Zenetudományi Intézet, a Hagyományok Háza és a Néprajzi Múzeum közös Folklór Adatbázisában több felvételen is hallhatók népdalai, az 1970-es években rendezett gyűjtésekből. Filmfelvételek is készültek róla;

**Hárs Ernő** (Magyaróvár, 1920. szeptember 26.–Budapest, 2014. június 4.) költő, műfordító. 1938-1943 között a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Közgazdaságtudományi Karán tanult. 1946-tól 30 évig a Külügyminisztérium gazdaságpolitikusa, majd a nemzetközi szervek főosztályának munkatársa volt, 1976-tól szabadfoglalkozású író. Halk szavú, a mindennapok világára figyelő lírikus, akit az emberi lét végső kérdései foglalkoztattak. Tisztítótűz című verseskötete és a Hullámgyűrűk című prózai emlékezései jelentősek. Húsz saját kötete (versek, tanulmányok és egy szakkönyv a diplomácia világáról) mellett gazdag műfordítói életművet hozott létre, főként német, olasz és portugál nyelvű alkotások magyarra átültetésével. Ezek sorából kiemelkedik két eposz: Torquato Tasso tollából A megszabadított Jeruzsálem, illetve Luís de Camões műve, A lusiadák, valamint Francesco Petrarca Diadalmenetek című, korábban magyarul kiadatlan művének tolmácsolása. Ő ültette magyarra Michael Ende A Végtelen Történet című

világsikerű regényét. Több kötettel gazdagította a magyar gyermekvers-irodalmat is;

**Hollós Ilona, Bágya Andrásné** (Nagyvárad, 1920. március 2.–Budapest, 1993. június 1.) táncdalénekes. Énekesként 1944-ben, a Holéczy-együttessel debütált. Szólókarrierbe csak 1947 után kezdett. Ő volt a 1960-as éveket megelőző időszak legnépszerűbb, leghíresebb táncdalénekesnője;

**Husztai József** (Budapest, 1920. június 7.–) hegedűművész-tanár (Állami Zeneiskola, Abony; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest; Fővárosi V. kerületi Állami Zeneiskola, Fővárosi zeneiskolai szakfelügyelő);

**Igó István** (1920. szeptember 3.–1996. április 9.) ének-zenetanár, karnagy;

**Járdányi Pál** /eredetileg: Paulovics/ (Budapest, 1920. január 30. – Budapest, 1966. július 29.) zeneszerző, zenepedagógus, népzenekutató. 1930-tól 1938-ig a budapesti Ciszterci Gimnáziumban tanult, ahol Rajeczky Benjamin nagy hatással volt szellemiségére. Közben, 1936-ban, a Zeneakadémián Zathureczky Ede hegedű-osztályában tanult, majd 1940-től Kodály zeneszerzés-osztályába iratkozott be. Az Akadémiával párhuzamosan a Pázmány Péter Tudományegyetem bölcsészkarának néprajz szakát hallgatta, itt 1943-ban *A kidei magyarság világi zenéje* című disszertációval szerzett doktorátust. Ugyanebben az évben, 1943-ban kezdte el zenekritikusi, publicisztikai pályafutását: az 50-es évek közepéig a *Forrás*, a *Szabad Szó*, a *Válasz*, a *Magyar Rádió* és az *Új Zenei Szemle* című lapok munkatársaként dolgozott. 1946-tól 1959-ig a Zeneakadémián tanított, eleinte zeneszerzést és zeneelméletet, majd szolfézst és népzenei oktatott. Közben, 1948-tól, Kodály megbízásából bekapcsolódott a Magyar Tudományos Akadémia Népzenekutató Csoportjának tevékenységébe. Járdányi 1956-os politikai szerepvállalását követő, zeneakadémiai eltávolítása után egykori mestere az MTA Népzenekutató Csoportjába menekítette, aminek Járdányi 1960-tól osztályvezetője lett. Egy új, általa kidolgozott rendezési-elv, az ún. Járdányi-rend elvei jelennek meg először a *Magyar Népdaltípusok* (1961) két kötetében, majd az általa rendszerezett és szerkesztett *A Magyar Népzene Tára, Népdaltípusok I.* (posztumusz megjelenése: 1973) című kötetében. Ezt a témát járja körül továbbá az 1964-ben megrendezett, nemzetközi népzenei kongresszuson tartott előadása: *Tapasztalatok és eredmények a magyar népdalok rendszerezésében*;

**Kecskeméti István, dr.** (Budapest, 1920. decemberr 21.–Budapest, 1999. szeptember 22.) zenetörténész, író, szerkesztő. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetudományi Tanszékén tanult. Goldmark Károly leszármazottja. Érdeméül szóljon, hogy ezzel a családi örökséggel soha nem büszkélkedett, s munkáiban is csak szerény helyet hagyott a Goldmark- emlékeknek. Annál nagyobb szerepet kapott viszont Mozart, Chopin, Liszt, Debussy és Bartók: ragyogó tanulmányok hosszú sora bizonyítja ezt. Kecskeméti pályájának igen határozott irányt szabott, hogy zeneakadémiai diplomájának megszerzése után nem sokkal bekerülhetett az Országos Széchényi Könyvtár Zeneműtárába, ahol Vécsey Jenő mutatott példát neki a könyvtári kutatásban, és ő állított mércét elé a zenetörténeti tevékenység igényességében is. Vécsey halála után, 1966-ban Kecskeméti lett az osztály vezetője, és az ott eltöltött 15 évet nemcsak arra használta fel, hogy az általa vezetett osztály a nemzeti könyvtár hazai és nemzetközi funkcióját méltó módon töltsse be, hanem arra is szakított időt és tartogatott energiát, hogy az ott felhalmozott értékeket – Mozart, Fux, Süssmayr, Dittersdorf, Schubert és Liszt kéziratait – gondos filológiai értékeléssel ellátva publikálja. Tanulmányait a magyar zenetudományi folyóiratokon kívül olyan rangos kiadványok közölték, mint a salzburgi Mozart Jahrbuch, az Österreichische Musikzeitschrift és a Bécsben kiadott Grasberger Festschrift. Kecskeméti a nagyon értékes filológiai-szövegközlési munkákon kívül a zenei anyag bámulatos ismerője és értője is volt, amit többek között a Mozart-zongoraversenyekről írott tanulmánya és számos más, főképp Kodály komponálási titkát és módszerét feltáró munkája tanúsít. (Kárpáti János: Génjeiben hordozta zenei képességeit, Muzsika, 1999. XI.-részletek);

**Kenéz Judit** / Judith/Jutka, Kenéz-Hackner Judit/ (1920–1998) jazz-zongorista;

**Keresztessy /Kreutz/ Hédv** /Hedvig/ (Balassagyarmat 1920. április 4.–Budapest, 1974. június 28.) énekművész-tanár. A Zeneművészeti Főiskola énekszakán művész-tanári és középiskolai énektanári oklevelet szerzett. 1948–1949-ben a Vígopera tagja; 1950–1951-ben Kecskeméten, 1951–1952-ben Cegléden, 1952–1958-ban Győrött volt énektanár. 1958-tól 1960-ig a Művelődésügyi Minisztérium tisztviselője, 1961-től a Budapesti Zeneiskola Szervezet szakfelügyelője;

**Kern István** (Nagyszeben, 1920. február 15.–) zenekari hegedű- és kamaraművész (Budapesti Hangversenyzenekar, Székesfővárosi Zenekar/ÁHZ –

szólamvezető; Ney Vonósnégyes; Magyar Kamarazenekar; Hamilton Vonósnégyes, Kanada);

**Kiss Elemér** (Budapest 1920. szeptember 27–) jazz-hegedűs, tanár;

**Kis István** (Tiszakarád, 1920. március 16.–Budapest, 1986. május 18.) karnagy, kórusvezető, korrepetitor. A Zeneakadémián Vásárhelyi Zoltán növendéke. 1949–1977 a Néphadsereg Művészegyüttesének tagja, 1949–1956 korrepetitora, 1957–1958 helyettes karnagya, 1958-tól nyugállományba vonulásáig vezető karnagya, művészeti vezető;

**Kiss Endréné Banner Margit** (Szatmárnémeti, 1920. június 12.–) zongoratanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Pécs-zongoratanár);

**Kiszin Miklós** (1920–1989) nagybőgős;

**Kneifel Imre** (Székesfehérvár, 1920–) ének-zenetanár, karnagy, Székesfehérvár zenei életének meghatározó személyisége, művész-tanára. Hosszú időn keresztül vezette az Alba Régi Vegyeskart;

**Kopácsy Béláné Ernőfy Lilla** (Budapest, 1920. december 6.–) középiskolai ének-zenetanár, karvezető a Zeneakadémián többek között Ádám Jenő, Bárdos Lajos és Vásárhelyi Zoltán növendéke volt. Munkahelye: Tanítóképző Főiskola, Jászberény – énektanár, kórusvezető, később művészeti nevelési tanszékvezető;

**Kovács Ferencné Deborsky Mária** (Kapuvár, 1920. május 4.–) középiskolai ének-zenetanár, zenetanár (Tanítóképző és Gimnázium, Dombóvár; Zircen Janka Tanítóképző, Budapest; Tanítóképző Főiskola, Budapest-tanszékvezető tanár);

**Kováts Barna** (Budapest, 1920. augusztus 24.–Salzburg, 2005. november 23.) zeneszerző, gitárművész-tanár. Budapesten a Verbőczy Gimnáziumban érettségizett 1940-ben. Ekkor azonban már 2 éve a Magyar Rádió szólistája volt. A Rádióban egészen pontosan 1938. június 23-tól 1952. augusztus 31-ig volt nyilvántartva külső munkatársként, mint irodalmi és zenei adások szóló gitáros közreműködője. Kováts Barna 1947–1949 között a Szakszervezeti Zeneiskolában működött, mint gitártanár. A Fővárosi Zeneiskola Szervezet 11 1952-es megalakulása évében indította be gitártanfolyamát és itt Kováts Barna az ország legszínvonalasabb alsófokú zeneoktatási intézményének óradíjas tanára lett;

**Kőri Lászlóné Várnai Klára** (Budapest, 1920. július 1.–Budapest, 2003. április 21.) zongoraművész-tanár. 1950 és 1954 között a Népművelési Minisztérium művészetoktatási főosztályának osztályvezetője, 1954-től 1967-ig a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola tanára, igazgatóhelyettese, 1967-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézete budapesti tagozatának docense;

**Lakatos Flórián** (Győr, 1920. február 27.–Győr, 1987. január 8.) cigányprímás, zeneszerző. Neves muzsikus dinasztia leszármazottja. Zenei tanulmányait édesapjánál kezdte hatéves korában, Végh Sándor hegedűművésznél, Rados Dezső és Egerland István zenetanároknál folytatta. Tizennyolc évesen zenekart alapított, a vendéglátásban játszott. A Magyar Rádió Népi Zenekarának tercprímása, 1950-től 1955-ig az együttes helyettes vezetője. 1980-ban nyugdíjazták. Fellépett Európa számos országában és Amerikában. A HUNGAROTON-nál jelentek meg hangfelvételei;

**Lénárth Elek** (Királyhida, 1920. augusztus 12.–Budapest, 1984. május 6.) zeneszerző, rádiós szerkesztő, az Országos Filharmónia főtitkára, karmester, zenekari kürtművész-tanár. 1945-től a Kádár Kata Népi Kollégiumban nevelőtanár, 1948-tól a Magyar Néphadsereg tisztje, a kulturális alosztály vezetője. 1952-től 1957-ig az Országos Filharmónia főtitkára, 1957-1983 között a Népművelési Intézet főmunkatársa volt. 1970-től 1983-ig a dorogi Koncert Fúvószenekar karmestereként a zenekarral külföldi turnékon vett részt, több nemzetközi versenyen díjakat is nyertek. 1957-től 1964-ig a Magyar Rádió Zengjen a Muzsika! című műsorát szerkesztette. Évekig volt a Kórusok Országos Tanácsának (KÓTA) elnökségi tagja;

**Lengyel Gabriella** (1920–) hegedűművész-tanár. A Zeneakadémián többek között Hubay Jenő és Zathureczky Ede növendéke volt. Pályáját csodagyerekként kezdte. 1948-ban elnyerte a Flesch-díjat Londonban;

**Lugossy Magda** (Budapest, 1920. augusztus 11.–) magánének-tanár (Városi Zeneiskola, Szombathely; Fővárosi Szakfelügyelői Intézet-vezető szakfelügyelő; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola- hangképző tanár);

**Lukács Éva** / Radnóti Lászlóné / (1920–1999) operaénekes-tanár;

**Máday László** (Budapest 1920. november 29.–) jazz-zeneművész, -hangszerelő, -énekes, tanár;

**Major Ida** (1920–2005) színésznő, énekesnő, tanár. 1940/41-ben számos swingjazz felvétele jelent meg a budapesti Patria lemeztársaságnál;

**Mészáros György** (Budapest, 1920. február 20.–) zenekari hegedűművész, tanár (Állami Operaház- zenekari hegedűművész, koncertmester is, Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara-zenekari hegedűművész; Budapest Zenekar – koncertmester-zenekari hegedűművész; Lehár Zenekar - vezénylő koncertmester);

**Mezgár Ferencné Krasznavölgyi Valéria** (Sáta, 1920. április 11.–) zongoratanár (Magán zeneiskolai tanár, Budapest; Városi Zeneiskola, Debrecen; Zeneművészeti Szakközépiskola, Debrecen-tanulmányi titkár is; Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola);

**Miklós Katalin** (Budapest, 1920. január 16.–) operaénekes, tanár;

**Molnár Klára, dr. Siptár Miklósné** (Vác, 1920. március 24.–Budapest, 2005. január 20.) zenekari hegedűművész-tanár. Tanulmányait 1936 és 1942 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hegedű szakán Gábor Ferenc és Weiner Leó növendékeként végezte. 1942-től 1954-ig a pécsi Zenekonzervatórium hegedűtanára, 1954 és 1984 között az MRT Szimfonikus Zenekarának tagja. 1984-től a Zeneakadémia Zenetanárképző Intézetének hegedűtanára;

**Morvay István** (Kolozsvár, 1920. szeptember 1. –Kolozsvár, 2008. május 8.) fuvolaművész-tanár, zenei szakíró. 1949-ben a Kolozsvári Zeneakadémián fuvolaművészdiplomát szerzett. 1948-ban a Kolozsvári Állami Magyar Opera alapító tagja; itt dolgozott 1972-es nyugdíjazásáig;

**Nagy Kálmán** (Farád, 1920. február 14.–Budapest, 2019. október 14.) általános iskolai ének-zenetanár, karnagy (Potyond-iskolavezető; Általános Iskola, Kaposvár, ének-zenetanár, igazgató; Bodnár Á. Általános Iskola, Csorna, ének-zenetanár);

**Orbán József** (Kecskemét, 1920. április 11.–) zenekari kürtművész (Honvéd Művészegyüttes; Fővárosi Operettszínház-zenekari kürtművész);

**Páka Jolán** (Budapest, 1920. március 20.–2005. június 11.) operaénekes-tanár. Gyermekszínészként kezdte pályáját. Énekesként 17 évesen lépett fel először a Pesti Vigadóban. A Zeneakadémián csak egy évet végzett el, a második helyett 1941-ben a frissen alakult kolozsvári operatársulathoz szerződött. Az 1940-es, 1950-es években az egyik legtöbbet foglalkoztatott koloratúrszoprán az országban, pedig ebben a fachban népes gárda működött abban az időben. Az 1960 körül induló fiatalok azonban fokozatosan kiszorították a színpadról. 1963-ban, 43 évesen nyugdíjazták;

**Pálfi Endre** (1920–) operaénekes, tanár. 1949-ben debütált a budapesti Operaházban;

**Pallós Béla** (1920. november 30.–Budapest, 2009. november 12.) énekzenetanár, karnagy. 1940–1945: polgári fiúiskola, Csillaghegy-óraadó tanár; 1945–1959: Vendel utcai tanítóképző – ének-zene tanár; 1948–1951: Magyar Rádió Énekkar-korrepetitor; 1948–1966. Gamma, Danuvia, Törekvés kamarakórus vezetője; 1954–Építők Szakszervezete kórusának művészeti vezetője, karnagya, 1959–ELTE. Radnóti M. gyakorlóiskolája-vezetőtanár;

**Pogány László** (1920–1956) énekes, zeneszerző, karmester;

**Pornói Pál** (Rákosszentmihály, 1920. október 22.–) zenekari gordonkaművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikusok – szólamvezető is; Fővárosi Zeneiskola Szervezet). A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Zsámboky Miklós (gordonka) volt a mestere;

**Radnai György** (Szurdokpüspöki, 1920. augusztus 7.–Budapest, 1977. április 4.) magyar operaénekes, tanár. Érettségije után egy textilgyárban dolgozott, mint bérelszámoló. Szabadidejében egy amatőr színjátszó csoport tagja volt. A második világháborúban fogságba esett, majd 1947-es hazatérése után kezdett énekelni tanulni dr. László Gézánál és az ő ajánlására került a Nemzeti Zenedébe, ahol Nádasdy Kálmán és Pless László növendéke lett. 1947-ben a Genfi Nemzetközi Zenei Versenyen második díjat nyert. Tanulmányait 1948-ban fejezte be és az Operaházhoz szerződött, melynek haláláig magánénekes maradt. *Tonio* szerepében debütált Leoncavallo *Bajazzók* című operájában. Karrierje során elsősorban Verdi híres bariton szerepeit énekelte. Sokszor szerepelt külföldön (Ausztria, Románia, Kanada, Törökország), több lemeze jelent meg. A Magyar Rádióban és koncerteken gyakran énekelt dalokat, operettet, szonokat és nótákat is;

**Raj Gizella** (Budapest, 1920. április 15.–2019. június) zongora-, szolfézs- és összhangzattan-tanár. 1939 és 1942 között elvégezte a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora tanárképzőjét, ahol többek között Molnár Antal, Kókai Rezső, Weiner Leó és Kodály Zoltán tanította. Zongoratanári pályáját 1942-ben friss diplomásként a II. kerületi Fenyves utcai fővárosi zenetanfolyamon kezdte, és a II. kerülethez egészen nyugdíjazásáig, 1976-ig hű maradt. Innét, az akkor már önálló II. kerületi zeneiskolából ment nyugdíjba, de még további tíz éven át, egészen 1986-ig tanított. II. kerületi működése mellett a továbbiakban még hosszú éveken át oktatott a III. kerületi zeneiskolában is. 1945 után azonban Raj Gizella még zeneszerzést is tanult a Fővárosi Felsőbb Zeneiskolában Sugár Rezsőnél. Tanári munkája mellett 40 éven át volt tagja a Forrai Miklós által vezetett Budapesti Kórusnak, ahol szólamvezető is volt, és nem egyszer a kórus zongorakísérőjeként is szerepelt. Tanítványa volt többek között: Bartal László, ifj. Bánfalvy Béla, Bánfalvy Anna, Czigány Ildikó, Decsényi Katalin, Dolinszky Miklós, Draskóczy Eszter, Erdős Ákos, Farkas András, ifj. Fasang Árpád, Fasang Zoltán, Fáth Helga, Gádor Ágnes, Héja Domokos, Héja László, Huzella Péter, Járdányi Gergely, Járdányi Zsófia, Kapronyi Margit, Kelemen Magda, Kollár Imre, Kósa Gábor, Kovács Judit, Melis Béla, Mohay Miklós, Olsvay Endre, ifj. Profánt István, Profánt Judit, Spányi Miklós, Sugár Miklós, Szabadi Vilmos, Szirányi Gábor, Szunyogh Balázs, Víg Katalin, Wierdl Eszter, Wimmer Erika;

**Sallai József** (Mezőkövesd, 1920. május 13.–) zenekari ütőhangszeres művésztanár (Budapesti MÁV Szimfonikusok-zenekari ütőhangszeres művész; fővárosi és vidéki zeneiskolákban ütőhangszeres tanítás);

**Sarlós László** (Budapest, 1920. december 31.–Budapest, 2002. október 28.), az **Editio Musica Budapest** egykori igazgatója;

**Sárközy István** (Pesterzsébet, 1920. november 26.–Budapest, 2002. július 6.) zeneszerző, tanár. Tanulmányait 1939-től 1947-ig a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakán Kodály Zoltán és Viski János növendékeként végezte. 1939 és 1944 között statisztikusként dolgozott; 1947-től 1949-ig kollégiumi titkár, 1950/51-ben zenekritikus. 1957 és 1960 között a Zeneműkiadó Vállalat főszerkesztője volt, 1959/60. – 1995/96. közötti tanévekben a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanított zeneszerzést, transzponálást, formatant, összhangzattant, ellenpontot, zeneelméletet és partitúraolvasást;

**Schneider Hédy** (Budapest, 1920. szeptember 21.–Maastricht, 1992. július 8.) zongoraművész-tanár. A Zeneakadémián többek közt Weiner Leónál tanult. Pályafutása az 1946. évi párizsi Long-versenyen elért nagydíja után bontakozott ki. Számos külföldi hangversenykörúton szerepelt, 1956 óta Hollandiában élt, a maastrichti konzervatóriumban tanított;

**Sebestyén Sándor** (Budapest, 1920. szeptember 23.–) operaénekes, tanár. A Zeneakadémián többek között Rösler Endre, Vaszy Viktor és Mikó András voltak a tanárai. Főbb munkahelyei: Honvéd Művészegyüttes-énekkari tag, Szegedi Nemzeti Színház-magánénekes, Magyar Állami Operaház-magánénekes;

**Simon Zoltán** (1920. január 11.–Budapest, 1991. szeptember 30.) zeneszerző, karmester. Gyermekkorában 1938-ig a Bécsi fiúkórus szólistája volt. A Szegedi Egyetemen bölcsészként végzett, majd diplomázott a Zeneművészeti Főiskolán zeneszerzés, karmester szakon. Az Ifjúsági Színház után a Magyar Állami Népi Együttes, később a SZOT Művészegyüttes karmestere volt. 1954-ben szerződött a Nemzeti Színházhoz. Itt korrepetitor, később karmester, majd zenei vezető lett. 1982-ben a Székely Gábor és Zsámbéki Gábor invitálására, az idősebb generáció egyik képviselőjeként csatlakozott a fiatalokhoz és alapító tagja volt Budapesti Katona József Színháznak. Pályafutása során készített zenei összeállításokat; írt önálló színpadi zenéket, azokat a legtöbb esetben betanította és rögzítette. Komponált zenét Eck Imre, Györgyfalvy Katalin és Novák Ferenc koreográfiáihoz. Rendszeresen közreműködött a Szegedi Szabadtéri Játékok és a Gyulai Várszínház produkcióinak létrehozásában. 1990-től tanára volt a Zeneakadémián újra létrehozott egyházzenei tanszéknek;

**Sthymmel Miklós** (1920–1981) jazz csellista, szaxofonos, klarinétos, dobos, jazz zenekarvezető, zenetanár;

**Szabó Ferenc, id.** (Zaláta, 1920. október 30.–) zenekari ütőhangszeres művész-tanár (Honvédzenekar, Pécs-zenekari ütőhangszeres művész; Pécsi Nemzeti Színház Zenekara - zenekari ütőhangszeres művész, szólamvezető; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Pécsi Tagozata-ütőhangszeres tanár; Pécsi Szimfonikus Zenekar- zenekari ütőhangszeres művész);

**Szarka József** (Ágoston, 1920. szeptember 1.–) zenekari fuvolaművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikusok-zenekari fuvolaművész);

**Székely István / Steven M. Shelley** / (1920–Budapest, 2009. április 24.) karmester, főmérnök. Gépészmérnök-hallgatóként 1939-től a Műegyetem Zenekarának hegedűse. 1950–51-ben a zenekar karmestere. Ekkor a Fővárosi Autóbuszüzem főmérnöke. 1956 őszén a Nagy Imre kormány megbízott iparügyi miniszterhelyettese. Emiatt emigrál. 1959-től amerikai elektronikai és számítógépipari vállalatok vezető pozícióiban dolgozott, majd ezek NSZK-beli vállalatainál igazgatósági tag. 1971-től a Controll Data bécsi vállalatának az igazgatója. Nyugdíjba vonulása után a kormány hívására hazatér Magyarországra, és 1989 óta az IBC Nemzetközi Üzleti Konzultációs Kft. igazgatója Budapesten;

**Székely István** (Budapest, 1920. február 4.–1944, munkatábor) zeneszerző, tanár. A Zeneakadémiára 1939-ben vették fel zeneszerzés szakra. Egyetlen fennmaradt művéről tudunk;

**Thurzó Sándor** (Nagyvárad, 1920. március 17.–Nagyvárad, 2009. szeptember 6.) muzikológus, hegedűművész, zenei helytörténész. Szülővárosában érettségizett 1956-ban. Zenei tanulmányait ugyanitt végezte magánúton, Weiss Sándor hegedűtanárnál. A Filharmónia zenekarában játszott 1936-tól, helyettes koncertmester nyugdíjazásáig (1973-ig), közben 1941–1957 között koncertmestere a színház zenekari együttesének, 1956–59 között zenei vezetője a bábszínháznak, 1990 után a Varadinum vonósnégyes alapítója. Zeneszerzői tevékenységének kimagasló eredményei a negyedszázada életképesnek bizonyult zeneszerzői estek. A Művelődési Ház kamaraegyüttesének közreműködésével mutatta be többek között Jodál Gábor, Csire József, Cornel Țăranu és Terényi Ede munkásságát. Első, Pergolesiről szóló írása 1956-ban jelent meg a bábopera (*Az úrhatnám szolgáló*) műsorfüzetében. Tanára irányította figyelmét szülővárosának zenei élete és múltja felé. Cikkei helyi lapokban (Fáklya, Crișana, Țara Crișurilor, Bihari Napló és a Művelődésben) jelentek meg;

**Till Géza** (Budapest, 1920. január 9.–Budapest, 2001. július 30.) operarendező, dramaturg, zenei író. 1942-ben lett az Operaház tagja, 1963-ban az intézmény dramaturgjává, 1972-ben rendezőjévé nevezték ki. Az Opera-stagione működésének évei alatt számos operát rendezett Magyarország egész területén. 1946-tól az intézet megszűntéig színészi játékot tanított a Fővárosi Felsőbb Zeneiskolában. 1965 és 1973 között évente rendezett előadásokat a Soproni Ünnepi Heteken; előadásokat tartott a Magyar Rádióban az Operaház történetéről és dramaturgiai problémákról. A Zeneműkiadó

Operaszövegkönyvek sorozatának szerkesztője volt. Népszerűsítő könyve, az Opera számos kiadást ért meg;

**Toki Horváth Gyula** (1920–1971) primás;

**Tóth Béláné Orosz Szeréna** (Nagykőrös, 1920. június 29.–) zeneiskolai zongoratanár (Állami Zeneiskola, Nagykőrös-zeneiskolai zongoratanár, uo. igazgató is);

**Tóth Ferenc** (Pécs, 1920. november 2.–) zenekari harsonaművész (Központi Honvédzenekar- zenekari harsonaművész, másodkarmester; MRT Szimfonikus Zenekar-zenekari harsonaművész, szólamvezető) 1946 és 50 között szülővárosában Takács Jenőtől zeneszerzést tanul, majd a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés és harsona szakán Sugár Rezső, illetve Perlaki József növendéke. 1951 és 54 között a Központi Honvédzenekar másodkarmestere, majd 1954-től 1983-ban történt nyugállományba vonulásáig a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarának harsona szólamvezetője. Életének 74. évében, 1994. szeptember 7-én hunyt el.;

**Tóth Margit, dr.** (Budapest, 1920. június 20.–Budapest, 2009. november 15.) zenetörténész népzene kutató. 1945-től ciszterci nővér. Tanulmányait 1951 és 1956 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenetudományi szakán végezte Kodály Zoltán, Lajtha László, Szabolcsi Bence és Bartha Dénes növendékeként. 1951-től 1963-ig Lajtha László népzene kutató munkatársa, Lajtha halála után csoportjának vezetője. 1958 és 1965 között a Zeneműkiadó Vállalatnál dolgozott a Zenei Lexikon szerkesztőjeként. 1965-től 1979-ben történt nyugalomba vonulásáig a Magyar Néprajzi Múzeum zenei vezetője, 1982-től a Kairói Konzervatórium zenetudományi tanszékének tanáraként tevékenykedett. A kopt zene nemzetközileg elismert kutatója volt;

**Ujfalussy József, dr.** (Debrecen, 1920. február 13.–Budapest, 2010. január 22.) zenetudós, zeneesztéta, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja. A zeneesztétika és a 20. századi zenetörténet, ezen belül Bartók Béla, Claude Debussy és Liszt Ferenc zenéje neves tudósa. 1948–1955. Vallás- és Köznevelési, ill. Népművelési Minisztérium – főosztályvezető 1955 - Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola – tanára, 1980-ban a Főiskola Egyetemmé változtatása után rektora. Az intézményt nyolc éven keresztül vezette. 1990-ben professor emeritusi címet kapott. 1995 és 1998 között a Károli Gáspár Református Egyetem rektora volt (ahol az egyetemen alapítása óta tanított, egy

ideig a Himnológiai Intézetet is vezette). Egyetemi munkája mellett az MTA Bartók Archívumában is dolgozott, később az MTA Zenetudományi Intézet munkatársa lett. 1973-ban, Szabolcsi Bence halála után vette át az intézet igazgatói posztját, melyet rektorrá választásáig viselt. 1980-ban tudományos tanácsadói, később osztályvezetői, 1987-ben pedig kutatóprofesszori megbízást kapott. 1962-ben szerezte meg a zenetudományok kandidátusi, 1973-ban doktori értekezését. Az MTA Zenetudományi Bizottságának tagja lett. 1973-ban megválasztották a Magyar Tudományos Akadémia levelező, 1985-ben pedig rendes tagjává és alelnökévé. Alelnöki tisztségét 1993-ig viselte. 1994 és 1997 között az Országos Akkreditációs Bizottság tagja, 1995 és 1996 között az MTA Doktori Tanács elnöke volt. A *Studia Musicologia* című szakfolyóirat főszerkesztőjeként is tevékenykedett. Emellett 1992-ben a Magyar Esztétikai Társaság elnökévé is megválasztották. Legismertebb munkája a Bartók Béláról írt könyve;

**Váczai Lily** (Budapest, 1920. október 5.–) zeneiskolai zongoratanár. A Zeneakadémián többek között Faragó György, Kókai Rezső, Weiner Leó és Szegedi Ernő voltak a tanárai. Munkahelyei: Városi Zeneiskola, Újpest-zongoratanár; Fővárosi I. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár, tanszakvezető is);

**Vajda József** (1920–1998) tanár, népzene kutató (Zala megye, Dunántúl);

**Váradi Imre** (Budapest, 1920. július 3.– 2007. január 1.) zenekari fuvolaművész-tanár (MRT Szimfonikus Zenekara-zenekari fuvolaművész);

**Weisz Sándor** (Budapest, 1920. június 19.–Pancsova, munkatábor, 1943/44) budapesti zeneművész-tanár;

## 1925-ben születtek

**Agócsné Lángi Emmi** (Szirák, 1925. augusztus 28.–) magánének-tanár. Pályája elején többek között a Szigligeti Színházban (Nagyvárad) volt énekes színész, majd 1949-től megkezdődött zenetanári pályája: Állami Zeneiskola (Veszprém,

Pécs); Zeneművészeti Szakközépiskola Zeneiskolai Tanárképző (Pécs); Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola;

**Antal Adrienn** (1925–1981. szeptember 20.) zenei szerkesztő, a Belvárosi Templom Énekegyüttesének tagja;

**Aradi Tiborné Patai Márta** (Pécs, 1925. február 19.–) szolfézs-, hangképzőtanár, magánénekes, karvezető;

**Bánki László** (Budapest, 1925. június 15.–) dramaturg, szerkesztő (Magyar Rádió; Magyar Televízió; Országos Rendező Iroda);

**Beck László** (Budapest, 1925. június 20. – Budapest, 2003. január 3.) zenei rendező. Tanulmányait 1944 és 1948 között a Nemzeti Zenede orgona szakán végezte Hammerschlag János és Gergely Ferenc növendékeként, majd 1948-tól 1952-ig a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola középiskolai énekenetanár és karvezetőképző szakán tanult tovább Vásárhelyi Zoltán osztályában. 1952-ben, nem sokkal a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat megalakulása után kezdett zenei rendezőként dolgozni, s még élete utolsó évében is készített felvételt a Hungarotonnak. Nevéhez fűződik Bartók A kékszakállú herceg vára című misztérium-operájának mindhárom felvétele - Székely Mihállyal, Melis Györggyel és Jevgenyij Nyesztyerenkóval, Liszt Krisztus-oratóriuma Doráti Antallal, Beethoven-szimfóniák, Mozart- és Schubert-mise Ferencsik Jánossal, Puccini Gianni Schicchi című operája Melissel és Ferencsikkel. 1958-ban lett a hanglemezgyártó művészeti vezetője: e tisztséget töltötte be nyugalomba vonulásáig. Neve elválaszthatatlan a Hungaroton fél évszázadának;

**Boross Lajos** (Budapest, 1925. január 7.–Budapest, 2014. július 8.) prímás, a 100 Tagú Cigányzenekar örökös, tiszteletbeli főprímása; a "prímáskirály". Ötévesen kezdett hegedülni, édesapjától, Boross Gézától és a kor híres prímásától, Rác Lászlótól tanult. 1938 és 1940 között az Öreg Rajkók zenekarban muzsikált, majd 1942-ig a Zeneakadémián tanult. Első zenekarát 17 évesen alapította a Trombitás étteremben, majd 1950-ig budapesti éttermekben, kávéházakban játszott, számos filmben is szerepelt. Az 1950-ben megalakuló Magyar Állami Népi Együttes vezető prímása lett;

**Borsós Tamás** (Székelykeve, 1925. december 28.–) zenetanár. Munkahelyei: Tanárképző Főiskola, zene tanszék, Szarajevó (1962–1967); Pancsován (1946–

1947), Ivanovón (1947–1949), Novo Miloševón (1950–1952), Jezerón (1951–1952), Székelykevéen (1952–1958), Pancsován (1958) dolgozott, Hertelendyfalván a Testvériség Egység Általános Iskolában tanított (1959–1966). Később ugyanitt zenetanár volt (1967–1984) nyugdíjba vonulásáig. 1954–1958 között Székelykevéen iskolaigazgató;

**Csányiné Csengő Lujza** (Balassagyarmat, 1925. január 4.–Budapest, 1981. október 2.) szolfézstanár, szakfelügyelő, kottaíró. 1950-ben a budapesti Zeneművészeti Főiskolán középiskolai énektanári és egyházkarnagyi oklevelet szerzett. Zongorázni tanult Dániel Ernőnél, Horusitzky Zoltánnál. 1952-től a miskolci Zeneművészeti Szakiskolában, valamint az egri Áll. Zeneiskolában tanított szolfézszt és zeneelméletet. 1961-től a fővárosban a XI. kerületi Állami Zeneiskola szolfézstanára és fővárosi szolfézs szakfelügyelő;

**Cseh Gergely** (Csongrád, 1925. március 1.–) zenekari szaxofon és klarinétművész-tanár;

**Dénes Frigyesné Vas Ágnes** (1925. február 15.–) zongoraművész-tanár (XI. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár, igazgató-helyettes is; Fővárosi V. kerületi Zeneiskola-zongoratanár, igazgató; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola-tanulmányi osztályvezető);

**Eszenyi Irma** (Budapest, 1925. december 12.– Budapest, 2000. szeptember 28.) operaénekes. Zongoraművésznek készült. A Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskolában 1935-től Horusitzky Zoltán növendéke volt. 1940 és 1947 között ugyanott dr. Jászó Györgynél tanult énekelni. Még a végzés előtt szerződtette Vaszy Viktor az 1945–46-os évadra Szegedre. 1946 őszétől lett a Magyar Állami Operaház tagja. 1947. február 13-án debütált a Carmen Mercédéseként. Az 1951–1952-es évadban kapott először főszerepeket. 1972-ben nyugdíjazták, utolsó fellépte az év április 2-án volt a Porgy és Bess Mariájaként. Operaszínpadon és hangversenyeken is gyakran szerepelt belföldön és Európában. Fellépett az Aix-en-Provence-i és a besançoni fesztiválon. Legemlékezetesebb alakításai Verdi- és Wagner-operáinak főszerepei mellett a Kékszakállú Juditja volt;

**Forray Gábor** (Székesfehérvár, 1925. január 24.–Budapest, 2000. július 22.) díszlettervező, tanár. Tanulmányait 1946-tól 1950-ig az Iparművészeti Főiskolán végezte. 1950 és 1956 között az Operaházban díszlettervezői ösztöndíjas, Oláh Gusztáv asszisztense, 1956-tól 1967-ig ugyanott díszlettervező, 1967 és 1974

között vezető díszlettervező, 1974-től 1989-ben történt nyugalomba vonulásáig szcenikai vezető, műszaki igazgató. Főbb munkái díszlettervek Auber: Fra Diavolo, Rossini: Ory grófja, Kodály: Háry János, Johann Strauss: A denevér, Britten: Albert Herring, Berg: Wozzeck, Verdi: Aida, Debussy: Pelléas és Mélisande, Mihály András: Együtt és egyedül, Bozay Attila: Csongor és Tünde című művéhez;

**Fóthy János** (Budapest, 1925. június 27.–) zongoraművész, zenekarvezető;

**G. Takács Gabriella** (Guttmanné; Halmágy, 1925. november 15.–Kolozsvár, 1998. szeptember 7.) erdélyi zenepedagógus, zenei tankönyvíró. 1950-től nyugdíjazásáig a kolozsvári Zenelíceumban és a Koreográfiai Középiskolában tanított;

**Gulyás Györgyné Mánya Éva** (Nyíradony, 1925. december. 23.–2018. november 21.) zeneiskolai szolfézstanár. Fontosabb munkahelyek: Általános Iskola, Békés-Tarhos, zenetanár; Orosházi Gimnázium Diákotthona, tanár; Simonffy Emil Zeneiskola, Debrecen-szolfézstanár, 18 éven keresztül gyakorló iskolai vezető tanár). Tanítási módszereire maga Kodály Zoltán is felfigyelt. Pedagógiai tevékenysége mellett részt vett a Bartók Béla Nemzetközi Kórusversenyek megszervezésében, a Debreceni Kodály Kórus munkájában. Jelentős érdemei vannak a magyar zenei kultúra hagyományainak itthon és külföldön való népszerűsítésében, s a Gulyás György Alapítvány létrehozásával tehetséges fiatalok támogatását tűzte ki céljául;

**Gutmann Ferenc** (Nyírbátor, 1925–1944. március) nyírbátori zeneművész-tanár;

**Gyenes Magda** (Budapest, 1925. január 5.–2017. augusztus 23.) zenés színházi színésznő, tanár. 1946 őszén a Vidám Operett Színpadon szerepelt. 1951-től 1960-ig, majd 1964-től 1967-ig a Fővárosi Operettszínház szubrettje volt. 1960 – 1964 között a Petőfi Színházban játszott.);

**Juhász Frigyes** (Budapest, 1925. május 18.–Budapest, 2001. október 10.) karvezető, zeneszerző. A Népművelési Intézet referense, és a KÓTA c. folyóirat szerkesztője is volt. A Nemzeti Zenedében Schmidthauer Lajos (orgona, Lisznyay Szabó Gábor, valamint Szervánszky Endre (zeneszerzés) növendéke, a Zeneakadémián pedig Sugár Rezsőnél tanult zeneszerzést. 1949–50 Bartók Szövetség – énekkari instruktorként, 1945–1982 (más munkáskórusok mellett) a

Ganz-MÁVAG Acélhang Férfikarának vezetője, 1951–1966 a Népművészeti (Népművelési) Intézet zenei osztályának munkatársa, majd helyettes vezetője. 1966-tól a Népművelési Propaganda Iroda, 1971-től a KÓTA c. folyóirat szerkesztője. Főbb művei indulók és kórusművek;

**Hajdu Júlia** (Budapest, 1925. szeptember 8.–Budapest, 1987. október 23.) zeneszerző, zongoraművész. Tanulmányait a budapesti Zeneművészeti Főiskolán végezte, itt szerzett tanári diplomát; népzene Kodály Zoltánnál, jazz-hangszerelést Ránki Györgynél tanult. Zongorakísérőként is működött, többek között Honthy Hanna partnere volt;

**Harmatos Lajos** (Dunaharaszti, 1925. november 29.–) zenekari trombitaművész-tanár (Fővárosi Operettszínház-zenekari trombitaművész; Fővárosi XX. kerületi Állami Zeneiskola-trombitatanár);

**Husek Rezsőné** (Budapest, 1925. április 9.–) zeneiskolai szolfézstanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szekszárd-szolfézstanár);

**Kádár Sándorné Papp Erzsébet** (Magyarország, /Kolozs megye / 1925–) népi énekes. A kolozsvári református gimnázium étkezdéjében kezdett dolgozni. Itt ismerte meg az akkor gimnazista Kallós Zoltán népzeneegyűjtő Papp Erzsébet kivételes énektudását. A második világháború után visszaköltözött Magyarorszára;

**Kemény Endre** (Budapest, 1925. április 4.–Budapest, 2014. szeptember 20.) karmester, hegedűművész, zeneakadémiai tanár. 1946-ban lett a Székesfővárosi Zenekar tagja. Három évvel később mutatkozott be dirigensként az együttesnél. Később rendszeresen vezényelte a Rádiózenekart és a MÁV Szimfonikusokat is. 1956 után megalapította a Bartók Béla Kamarazenekart, ezzel párhuzamosan egy rövid életű Lajtha Zenekart is. Az 1970-es évek elején átvette a Kecskeméti Városi Szimfonikus Zenekar vezetését és az addig félhivatásos együttest sikeres koncertzenekarrá fejlesztette. 16 évig dolgozott ezzel a zenekarral. Sokat tett Kósa György életművének megismertetéséért. A Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és a LFZF ZTI Budapesti Tagozatának Szimfonikus Zenekarát nemzetközi sikerekhez juttatta. 1952-től több nemzedék később nevéssé vált művészeinek tanított kamarazenét;

**Kertész Béla** (Budapest, 1925. május 18.–) hegedűtanár, szórakoztató zenész (Bihari János Állami Zeneiskola, Abony; Albertirsai Úttörő Fúvószenekar alapító-vezető);

**Kertész Lajos** (Gyula, 1925. november 2.– szentendre, 2023. január 28.) zongoraművész-tanár, református lelkész. A Debreceni Tudományegyetemen 1950-ben szerzett református lelkészi oklevelet, majd tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán folytatta, ahol 1949 és 1954 között Kodály Zoltán, Járdányi Pál, Banda Ede, Bartha Dénes, Szabolcsi Bence, Vásáry Tamás voltak a tanárai, főtárgytanára Antal István volt. 1954-ben lett a budapesti Bartók Béla Konzervatórium tanára, ahol később tanszakvezető lett. 1972-ben Japánban, 1983-ban Ausztriában tanított. 1982-ben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézetének lett a tanára. 1954 tavaszán mint koncertező művész debütált a Zeneakadémia nagytermében Liszt: Haláltáncának előadásával, az Állami Hangversenyzenekarral, Vaszy Viktor vezényletével. Magyarországon kívül Ausztriában, Németországban, Svájcban és Japánban is népszerűsítette a magyar zeneszerzők műveit. Kiterjedt ismeretterjesztő-népművelő munkája igen jelentős, ebben a minőségében számtalan ismertető hangversenyt és előadást tartott szerte Magyarországon, cikkei is megjelentek. 1956-ban, mint forradalmi bizottsági tag hitet tett a magyar szabadság eszménye mellett. Hanglemezei a rendszerváltást követően jelentek meg, magyar szerzők műveiből, ezek közül a legjelentősebbek Liszt, Kodály és Bartók CD-felvételei, különösen a Mikrokozmosz és a Gyermekeknek ciklusok teljes felvételei;

**Kiss Ernő, dr.** (Makó, 1925. április 2.–Szeged, 2005. április 8.) hegedűtanár, karnagy, zongorakísérő. Egyetemi tanulmányait a kolozsvári egyetem jogi karán kezdte el, egyúttal beiratkozott a kolozsvári zenekonzervatóriumba. A zenekonzervatóriumban Farkas Ferenc tanítványa volt. A második világháború után kántorként dolgozott Makón. 1949-től a Szegedi Állami Zenekonzervatórium hallgatója volt hegedű, zeneszerzés, zongora és magánének szakon. 1949-ben a Szegedi Nemzeti Színházhoz szerződött, ahol zenekari muzsikus, karmester, karigazgató, és Paulusz Elemér asszisztense volt. 1950-ben II. helyezést ért el a soproni Bach-versenyen. 1958-ban fejezte be jogi tanulmányait. 1960-ban hegedűtanári képesítést szerzett. 1960-ban a kecskeméti óvónőképző tanára lett. 1949-től haláláig Szegeden élt. 1963–65 között a Szegedi Zeneművészeti Szakiskola szimfonikus zenekarának karnagya volt. 1964–1966 között Makón oktatott. 1966–1988 között a LFZF ZTI Szegedi

Tagozata és a szegedi Liszt Ferenc Zeneiskola hegedű szakvezető tanára volt (azaz ő vezette a gyakorlati tanítást, ebben az időszakban az összes Szegeden végzett hegedű tanárt ő államvizsgáztatta) és 1968–1991 között ő oktatta a hegedű tanítás módszertanát. 1988-ban nyugdíjba vonult. 1991-ben szívinfarktust kapott. 2000-ig, 75 éves koráig oktatott és kántorként dolgozott;

**Kisszékelyi Gyula** (Pesterzsébet, 1925. június 24.–) zenekari brácsaművész (Állami Operaház Zenekara; Szegedi Nemzeti Színház-zenekari brácsaművész; Székesfővárosi Zenekar/ÁHZ- zenekari brácsaművész; Magyar Kamarazenekar-zenekari brácsaművész, alapító tag; Magyar Vonósnégyes tagja);

**Koltay Valéria** (Budapest, 1925. január 22.–1998. június 3.) operaénekes, tanár. Tanulmányait 1941 és 1947 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola magánének szakán Maleczky Oszkár növendékeként végezte. 1947 szeptemberétől nyugalomba vonulásáig, 1977 januárjáig a Magyar Állami Operaház magánénekese volt. Mozart Szöktetés a szerájból című operájának Blonde szerepét 1948-ban Otto Klemperer vezényletével énekelte. Három évtizedes pályafutása alatt Mozart valamennyi nagy operájában emlékezetes sikereket aratott, vendégszerepelt Európa és az Egyesült Államok operaházaiban. Főbb szerepei: Susanna (Figaro lakodalma), Zerlina (Don Giovanni), Despina (Cosi fan tutte), Papagena (A varázsfuvola), Rosina (A sevillai borbély), Norina (Don Pasquale), Gilda (Rigoletto), Lucy (Menotti: A telefon). Közreműködött Farkas Ferenc Csínom Palkó című daljátékának és Ránki György Pomádé király új ruhája című operájának ősbemutatóján;

**Kovács Tivadar** (Méhkerék, 1925–) prímás. Sok zenekarban játszott, többnyire Méhkeréken, de fiatal korában Eleken és Kétegyházán is;

**Kulcsár Sándor** (Szombathely, 1925. december 27.–) ének-zenetanár (Általános és középiskolák Szombathely, ének-zenetanár; Óvónői Szakközépiskola, Szombathely-ének-zenetanár; Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola Ének-Zene Tanszék, Szombathely-ének-zenetanár, karvezető is);

**Kossuth Gábor** (Budapest, 1925. december 8. –) zenekari hegedűművész-tanár, brácsás (Egressy Béni Állami Zeneiskola, Miskolc-hegedűtanár, tanszakvezető is; Miskolci Szimfonikus Zenekar-zenekari hegedűművész; Liszt Ferenc

Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Miskolci Tagozata-gyakorlóiskolai tanár);

**Kovács János** (Kiskundorozsma, 1925. május 25.–) zenekari kürtművész-tanár (Szegedi Rendőrzenekar-zenekari kürtművész, Vígyszínház-zenekari kürtművész, Szegedi Nemzeti Színház-zenekari kürtművész;

**Lehoczky Éva** / férjezett nevén Lammel Erichné / (Debrecen, 1925. március 7.–Budapest, 2016. december 6.) operaénekes, tanár. Tanulmányait 1949 és 1956 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola opera szakán Kapitánffy Istvánné Katona Magdolna növendékeként végezte. A végzés után Gáspár Margit a Fővárosi Operettszínházhoz szerződtette primadonna szerepkörben. Igazgatóváltáskor meg kellett válnia a társulattól. Négy évre szabadúszó lett, legtöbbit a Tarka Színpadon szerepelt, majd 1962-ben az egri Gárdonyi Géza Színházba került, ahol operettet és prózát vegyesen játszott. 1965-ben külföldre szerződött: a Karl-Marx-Stadt-i opera vezető koloratúrszopránja lett. 1968-ban tért haza. Ekkor a Szegedi Nemzeti Színházba került. Két év múlva lett a Magyar Állami Operaház tagja, ahol már operettszínházi korszaka óta számtalanszor vendégszerepelt;

**Lendvai Ernő** (Kaposvár, 1925. február 6.–Budapest, 1993. január 31.) zongoraművész, zenetudós. Tanárként, igazgatóként működött Szombathelyen, Győrben és Szegeden, zenei rendezőként a Magyar Rádióban, majd a Művelődéskutató Intézet főmunkatársa volt. 1986. A zenetudományok doktora. Már hallgató korában intuitíve felfigyelt Bartók zenéjének törvényszerűségeire, összefüggéseire – különös tekintettel a hangnemi rendre, a forma-alkotásra és az aranymetszés arányára - s ezt első könyvében részletesen kifejtette (Bartók stílusa a „Szónata két zongorára és ütőhangszerekre” és a „Zene húros-, ütőhangszerekre és celestára” tükrében, 1955). Sok, ma már általánosan használt szakkifejezés – pl. tengelyrendszer, alfa-akkordok, 1:3 és 1:5 modell, akusztikus skála stb. – tőle származik. A következő másfél évtizedben szisztematikusan végigelemezte a legjelentősebb kompozíciókat (színpadi és zenekari művek, Cantata profana, Hegedűverseny, Vonósnégyesek). Lendvai Ernő írásai eddig hét nyelven jelentek meg;

**Maróthy János** (Budapest, 1925. december 25.–Budapest, 2001. augusztus 10.) zenetörténész, zenekritikus, esztéta, szociológus és a magyarországi populáris zenei kutatások nemzetközileg elismert képviselője és egyik hazai kulcsfigurája

volt. Tanulmányait 1944 és 1948 között a Pázmány Péter Tudományegyetem bölcsészettudományi karának esztétika-művészettörténet szakán, majd 1945 és 1951 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakán, Viski János növendékeként végezte. 1949/50-ben az Éneklő Nép, 1950/51-ben az Új Zenei Szemle felelős szerkesztője volt; 1951 és 1954 között aspiráns, 1955 és 1957 között a Zeneművészeti Főiskola adjunktusa. 1957-től 1961-ig az MTA tudományos munkatársa, 1961 és 1969 között az MTA Bartók Archivum, 1969-től az MTA Zenetudományi Intézete Zeneszociológiai Osztályát vezette. 1974-től 1980-ig az ELTE BTK docense, 1980-tól egyetemi tanára. Az MTA Zenetudományi Bizottságának tagja volt. A *Studia Musicologica* szerkesztőbizottsági tagja. Az 1955/56–1963/64. közötti tanévekben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán magyar zenetörténetet tanított;

**Mihalik Lajos** (1925–Budapest, 1993. október 1.) zenekari nagybőgőművész, tanár (Magyar Állami Operaház - zenekari nagybőgőművész; Filharmóniai Táraság Zenekara - zenekari nagybőgőművész, OSZK-tanár - nagybőgőtanár);

**Miskolczi Margit** (Sopron, 1925. július 1.–Budapest, 1995. június 16.) zongoraművész-tanár. 1935 és 1950 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolában művészképző és zongora szakra járt (tanárai: Gaál Margit, Ditrói Csiby József, dr. Dániel Ernő, Wehner Tibor). 1949 és 1950 között a főiskolán orgonát is tanult Pécsi Sebestyénnél. 1948 és 1951 között a budapesti Zenei Gimnáziumban tanított, 1951 és 1980 között a Fővárosi Rudas László Közgazdasági Szakközépiskolában tanár és kórusvezető. Emellett koncertező művész, vendégszerepelt a Német Demokratikus Köztársaságban, Finnországban és az Amerikai Egyesült Államokban;

**Molnár Ágnes** (Budapest, 1925. március 24.–Budapest, 2020) hegedűművész-tanár. Tanulmányait 1933 és 1946 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hegedű szakán Waldbauer Imre és Zathureczky Ede növendékeként végezte. 1946-tól 1984-ig a Magyar Állami Hangversenyzenekar szólamvezetője volt;

**Nádor Tamás dr.** (Pécs, 1925. július 1.–Pécs, 1996. augusztus 17.) író, zenei szerkesztő (Magyar Rádió pécsi körzeti stúdiója - zenei szerkesztő, vezető szerkesztő), az ország első rádiós stúdiójának megalapítója. Könyveiből: zenei szerkesztő. Pécsen született 1925. július 1-jén. Tanulmányait 1943 és 1948

között a pécsi Tudományegyetemen végezte, magánúton zenetörténetet tanult. 1953-tól nyugalomba vonulásáig, 1985-ig a Magyar Rádió pécsi körzeti stúdiójában dolgozott, előbb zenei szerkesztőként, majd vezető szerkesztőként. A Zeneműkiadó Napról napra sorozata számára megírta Vivaldi, Liszt, Chopin, Csajkovszkij, Puccini életének krónikáját. Pucciniről Fajth Tiborral közösen írt könyve a Gondolat kiadónál jelent meg. További munkássága: számos egyéb könyv, cikk, zenekritika, tanulmány - több ezek közül szülővárosa, Pécs zenetörténetének epizódjait dolgozza fel. Életének 72. évében, 1996. augusztus 17-én hunyt el.

**Németh Gyula** (Budapest, 1925. június 20.–2015. február 27.) karmester, tanár. 1957 és 1959 között Jevgenyij Mravinszkij asszisztense a Leningrádi Filharmonikusoknál, 1965-ben Franco Ferrara mesterkurzusának hallgatója a római Santa Cecília akadémián. 1960-tól 1972-ig az Országos Filharmónia korrepetitora, 1972-től karmestere. Az 1972/73-as évadban a Santiago de Chile-i Szimfonikus Zenekar karnagya. 1982 és 1986 között a Veszprémi Szimfonikus Zenekar karmestere, egyidejűleg a város Konzervatóriumának tanára;

**Németh Marika /Marik Péterné/** (Pécs, 1925. június 26.–Budapest, 1996. február 26.) operett-primadonna, színművész, tanár, a magyar operett játzsás egyik nemzetközileg is ismert csillaga. Pályájának első állomásaként, 1946-ban egy évadra a Vígszínházhoz szerződött. Következő évben végezte el az Országos Színészegyesület színiiskoláját. Ezután a Művész Színház tagja lett. 1949–1965 között, majd 1969-től ismét a Budapesti Operettszínház művésze volt. Legnagyobb sikereit Kálmán Imre operettjeiben aratta: volt Sylvia a Csárdáskirálynőben, címszerep a Marica grófnőben, Fedóra A cirkuszhercegnőben. A Budapesti Operettszínház örökös tagja;

**Neumann Ede** (Tatárszentgyörgy, 1925. február 25.–) ének-zenetanár (általános iskolák, Dernő, Tatárszentgyörgy, Aba, Várpalota, Székesfehérvár; József Attila Gimnázium, Budapest – ének-zene-, rajz- és művészettörténet tanár);

**Novotny Gergely** (Budapest, 1925. február 22.–Budapest, 2003. október 31.) író, költő, drámaíró, klarinétművész, zenetanár. A budai Szent Imre Ciszterci Gimnáziumban végzett, ahol a zenetudós Rajeczky Benjámin volt az egyik tanára. A középiskolával párhuzamosan járt a Zeneakadémiára, Váczi Károlytól tanult klarinétozni, de mesterei voltak Kodály Zoltán, Kósa György, Molnár Antal és Weiner Leó is. 1945-ben a Szegedi Nemzeti Színház, 1947-től a

Fővárosi Zenekar, később az Állami Hangversenyzzenekar klarinétművésze. 1979-ben ment nyugdíjba. Az 1960-as évek közepén jelentkezett először abszurd drámáival. Írói életművének meghatározó része máig kiadatlan; Megjelent kötetei: Körtánc és litánia - A vándorköszörűs (prózák, Agroinform, 1998), Virágzó világvége (versek, Agroinform, 1999);

**Pécsi Istvánné Gyöngyösi Ilona** (Szombathely, 1925. november 25.–) zeneiskolai zongoraművész-tanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet, Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola, Fővárosi XXI. Kerületi Állami Zeneiskola). Tanára volt a Zeneakadémián többek között Ditrói Csiby József, Dohnányi Ernő, Wehner Tibor, Kósa György;

**Pusztay Ernő** (Dombóvár, 1925. június 21.–) irodalom- és zenetanár (Magyar Rádió Zenei Főosztály-szerkesztő- drámai rovatvezető is; MR elnökségi zenei referens; MR Szervezési osztályvezető. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán többek között Rajeczky Benjamin és Prahács Margit tanították;

**Répássy Györgyi** (Budapest, 1925. április 13.–Budapest, 2009. július 2.) hegedűművész-tanár. 1931–1947 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára járt, Temesváry János és Zathureczky Ede növendékeként. 1949–1964-ig a Fővárosi Zeneiskolai Szervezet hegedűtanára, szakfelügyelője és zenekarvezetője volt. 1964–1971 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola hegedűtanára lett, majd tanszakvezetőként dolgozott. 1971–1974-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Budapesti Tanárképző Intézetének hegedűtanára volt, majd 1980-tól, mint főiskolai docens végezte munkáját. Számos kottakiadvány és hegedűiskola közreadása fűződik a nevéhez. Egykori növendéke volt többek között Szabadi Vilmos és Deseő Csaba;

**Réti József** (Ploiești, 1925. július 8.–Budapest, 1973. november 5.) opera- és oratóriuménekes, főiskolai tanár. Énekesi pályafutását a Honvéd Művészegyüttes szólistájaként kezdte. Tanulmányait 1953-ban végezte el a Zeneakadémián. Ugyanebben az évben debütált az Operaházban, amelynek haláláig vezető magánénekes maradt. Legkiemelkedőbb alakításait Mozart-tenorként nyújtotta, és csaknem valamennyi Mozart-szerepet énekelte. 1964-től haláláig tanított a Zeneakadémián;

**Rimóczy Gáborné Sasvári Éva** (Debrecen, 1925. augusztus 5.–) általános iskolai ének-zenetanár, szakvezető (Péterfia utcai Ének-Zenei Általános Iskola,

Debrecen; Tanítóképző Főiskola, Debrecen; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Debreceni Tagozat-gyakorlatvezető tanár, Zeneóvoda, Debrecen);

**Sárosi Bálint** (Csíkrákos, 1925. január 1.–Budapest, 2022. július 15.) népzene kutató, a zenetudományok akadémiai doktora. A Pázmány Péter Tudományegyetem BTK magyar–román szakán 1949-ben, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenetudományi és zeneszerzés szakán szerzett diplomát 1956-ban és 1958-ban Kodály Zoltán és Szervánszky Endre növendékeként. 1958-tól 1968-ig az MTA Zenetudományi Intézet munkatársa, 1968 és 1974 között főmunkatársa, 1974-től 1988-ig osztályvezetője. Népzene gyűjtött a magyar nyelvterületen, Etiópiában, Örményországban és Kuvaitban. 1985–86-ban az Innsbrucki, 1989–1990-ben és 1994-ben a Göttingeni Egyetem vendégprofesszora. 1969-től 18 éven át hetenként tartott népzenei ismeretterjesztő előadást a Magyar Rádióban. 1978–1991-ben a Hagyományos Zene Nemzetközi Tanácsa (ICTM) intézőbizottságának tagja, 1990-től az MTA doktora, 1991-től címzetes egyetemi tanár. 2004-től a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia tagja;

**Selmeczi Gabriella** (Budapest, 1925. február 1.–) kórus- és szólóénekes, tanár (Magyar Állami Népi Együttes-énekkari művész és szólóénekes; Budapesti Kamarakórus-énekkari művész és szólóénekes; Hof. Stadtebudtheater-énekkari művész);

**Selmeczi Tóth János** (Budapest, 1925. június 13.–) énekes, énekkari művész (Magyar Állami Népi Együttes-énekkari művész; Városi Színház, Hof Stadtebudtheater énekkari művész);

**Simonffy György, id.** (Budapest, 1925. február 26.–) magyarnóta- és népdalénekes, tanár;

**Somló Klára, Stráhlne** (Budapest, 1925. július 4.–) gordonkatanár, kottaszerkesztő. Tanára volt a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán többek között Zsámboki Miklós gordonkaművész-tanár. Főbb munkahelyei: BSZKRT Zenekar-zenekari művész; Állami Zeneiskola, Kecskemét-gordonkatanár; Fővárosi XIII. kerületi Állami Zeneiskola-gordonkatanár; Jyväskylä Konservatorium-gordonkatanár);

**Soós Sándor** (1925. május 10.–) a Honvéd Férfikar nyugállományú énekese és alapító karnagya. Emellett a Gábor Áron Tüzér Tiszti Iskola amatőr kórusának karnagyi feladatait is ellátta. Nyugdíjazásáig kétszázezernél is több katonát oktatót és vezényelt. Rendkívül aktív volt munkássága során, folyamatosan járta a Magyar Honvédség alakulatait, tanított, módszertani foglalkozásokat vezetett, menet dalversenyeket szervezett, zsűrizett és énekkarokat hozott létre;

**Stiglitz Henrik** (1925–Budapest, 1971. július 18.) hangszerész, zenész;

**Stomfai Károly** (1925 –Budapest, 1976. december 29.) kántor, orgonaművész-tanár;

**Szabó Gy. Géza** (1925–1992) karmester, főmérnök. Ötéves korától kezdve tanul hegedülni és zongorázni. Gimnáziumi érettségije után gépészmérnök-hallgató korában a Konzervatóriumban majd a Zeneakadémián tanul a bőgő, az angolkürt, az ütős és végül a karmester szakon. A zeneakadémiai tanulmányait rövid háborús megszakítással 1942–1956-ig folytatta. Az Műegyetem zenekarában ütősként és bőgősként működik, de szükség esetén kürtől is. 1945-ben tevékenyen vesz részt a zenekar újjászervezésében. 1949-től két évig a zenekar lelkes szervező karmestere. A zenekar tagjai Tulipán beceneven ismerték. 1956-ban külföldre távozik. Több év bolyongás után Los Angelesben egy csőgyár főmérnöke lesz. 1968-ban újsághirdetés útján zenét kedvelő amatőr zenészekből megalapítja a Bellflower Szimfonikus Zenekart. A zenekar 250-300 férőhelyes előadótermét, a hangszer raktárat a névadó Los Angeles-i Bellflower kerület öngazgatási szervei bocsájtották a rendelkezésére a zenekar támogatásaként. A zenekar megalakulás óta évente 6–8 hangversenyt tart, s több lemezfelvételük is van. E zenekar állandó, szervező–vezető karmestere maradt a haláláig.

**Szabó József** (Budapest, 1925. május 18.–Budapest, 1965. január 6.) dzsesszzongorista, zeneszerző. 1946-ban robbant be Budapest éjszakai életébe (Sanghai, Japán kávéház, Anna presszó, Jereván, Bristol, Savoy bár, Bonbon eszpresszó stb.). 1956-ban Solymossy Lulut (akivel korábban két zongorával is felléptek) váltotta a Bristol bárban. Ekkor született meg a Szabó–Beamter-duó is. 1958 és 1962 között megjelent néhány hanglemez is, melyeken együtt játszott a kor számos kiválóságával, így többek között Pege Aladárral is. 1960-ban a BBC-ben játszott a „Hogyan szórakozik Budapest” című műsorban Beamterrel és Pegével. Szabó József keresett zongorista volt. Gyakran hívták különböző

együttesek, mivel bármit bármilyen hangnemben el tudott játszani, akár volt kotta, akár nem;

**Szathmári Károly** (Debrecen, 1925. október 26.–2015. április 13.) általános iskolai ének-zenetanár, karvezető (Általános Iskola, Hajdúszovát, ének-zenetanár, igazgató; Hajdú-Bihar megyei Moziüzemi Vállalat, Debrecen-igazgató; Debreceni Járási Tanács később Hivatal-elnök);

**Szilágyi Ferenc** (Magyarkapus, 1925. október 31.–Kolozsvár, 2010. június 18.) erdélyi operaénekes, a Kolozsvári Magyar Operaörökös tagja. Kalotaszegi hagyományon alapuló neve Szilágyi Kula Ferenc. Szülőfalujában, majd a kolozsvári Brassai Sámuel Gimnáziumban tanult. Kilencéves volt, amikor apja meghalt. Korán dolgozni kezdett, munkásként dolgozott Kolozsváron. A Triumf autógyertyagyár műkedvelő csoportjában figyeltek fel tehetségére. 1953-tól a kolozsvári magyar opera kórustagja, majd kisebb szerepeket is kapott, de teljes jogú szólista csak 1960-ban lett;

**Tamási Mátyásné Kalavszky Olga** (Székesfehérvár, 1925–2008) organista, zenetanár. 1950-től Budapesten organista, 1957–1992-ig Szarvason az Ótemplom organistája;

**Tolmácsy László** (Budapest, 1925. március 31.–) karmester, hegedűművész. 1932-től 1942-ig a Fodor Zeneiskolában Rados Dezső, 1942 és 1945 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán többek között Végh Sándor növendéke. 1941 és 1943 között a Fővárosi Zenekar, 1943-tól 1945-ig a Magyar Állami Operaház Zenekarának tagja, 1948 és 1950 között a Harmónia Hangversenyzenekar koncertmestere és karmestere. 1952-től 1964-ig a Budapesti MÁV Szimfonikusok szólamvezetője, 1964 és 1966 között a Magyar Rádióban zenei rendező, a KISZ Központi Művészegyüttes karmestere, 1968-tól 1978-ig a budapesti MÁV Szimfonikusok szólamvezetője és karmestere. A Gödöllői Szimfonikus Zenekar első karmester is volt, de tanított a Siófoki Állami Zeneiskolában is hegedűt 1994-1999-ig;

**Tóth Ottó** (Újpest, 1925. június 1.–) fúvószenekari karnagy, rézfúvóstanár, harsonaművész. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán többek között Hollai János és dr. Ujfalusi László voltak a mesterei. Munkahelyek: Állami Operaház Zenekara-I. harsonás; Állami Zeneiskola, Kecskemét; Állami Zeneiskola, Dunaújváros; Dunai Vasmű Koncert Fúvószenekara-vezető karmester);

**Tóth Sándor** (Budapest, 1925. május 31.–Budapest, 1988) operaénekes-tanár (MN Művészegyüttes-szólista; Országos Filharmónia – szólista; Operaházak (Gera, Lipcse, Potsdam, Drezda-magánénekes);

**Török Zoltán** (1925–Hajdúszoboszló, 2005. március 14.) ének-zenetanár. Karnagy tevékenysége Hajdúszoboszlón 1949-ben kezdődött, amikor az iparos dalárda vezetőjének választotta majd 20 évig vezette azt. Közben több társával 1956-ban megalapította a Városi és Pedagógus Énekkart. 1949-től a II. sz. Általános Iskolában, majd az I. sz. Általános Iskolában a tanítás mellett énekkart is vezetett. 1962-től a IV. sz. Általános Iskolában folytatta pedagógusi munkáját. Kórusszervező munkásságának legfőbb eredménye a Hajdúszoboszlói Városi és Pedagógus Énekkar 1956. jan. 12-i megalapítása és 43 éven át a vezetése;

**Vámosi János** /született Wéber / (Bicske, 1925. augusztus 2.–Budapest, 1997. szeptember 18.) EMErTon-díjas magyar énekes. 1948-ban kapta meg énekesi működési engedélyét. Záray Mártával – aki negyvennégy éven át, haláláig felesége volt. Együtt énekeltek, és dallamos slágereikkel hamar népszerűvé váltak;

**Varasdy Emília** (Szombathely, 1925. július 29.–Budapest, 2020. március 6.) zongoraművész, korrepetitor. Tanulmányait 1942 és 1949 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora és kamarazene szakán Székely Arnold, Faragó György, Böszörményi-Nagy Béla, Solymos Péter és Weiner Leó növendékeként végezte. 1949-től 1982-ig a Zeneakadémia ének szakának korrepetitora, 1982-től ugyanott tanszékvezető egyetemi tanár. Az Országos (majd Nemzeti) Filharmónia, a Magyar Rádió és Televízió hangversenyeinek közreműködője;

**Varga András, dr.** (Kiskunfélegyháza, 1925. január 4.–) ének-zenetanár, karnagy (Tanítóképző Intézet, Kiskunfélegyháza-ének-zenetanár; Állami Zeneiskola, Baja- ének-zenetanár, igazgató; Münnich Ferenc Gimnázium, Dunaújváros, ének-zenetanár);

**Varga Károly** (Jászberény, 1925. szeptember 20.) ének-zenetanár, karnagy, rádiós műsorvezető-szerkesztő, tankönyvíró (1953– Fővárosi Zeneiskola Szervezet 3. sz. Körzeti Zeneiskola-tanszak vezető tanár; Óbudai Állami Zeneiskola; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola vezető tanár; 1951–2009 MR Ifjúsági, majd Zenei Főosztály, később Bartók Rádió - szerkesztő, riporter műsorvezető; 1959–82 MTV Ifj. Osztály műsorvezető; 1947– Építők Központi

Vegyeskara - kórusvezető, valamint az Óbudai Kamarakórus (Ki Mit Tud? nyertesei) és több budapesti kórus vezetője, napjainkban országos zenei vetélkedők fogatókönyv írója, vezetője, 2000- Országos játéksorozat: ”Mi is tudunk muzsikálni”, Hungaroton hangjáték, Fiatalok tudós zenei játéka 10-18 éves korig, Nagy Évfordulós játékok (Bartók, Kodály, Erkel, Liszt) forgatókönyvírója és vezetője. A Magyar Rádióban 57 év szerkesztő-riporteri, műsorvezetői tevékenység (12000-nél több kisriport az ifjúság zenei életéről, 1000-nél több nagy riportműsor, előadás, ifjúságnak szóló zenei műsorok, az iskolai énekórák anyagához kapcsolódó média adta lehetőségek, ifjúsági zenei magazinok; MTV zenei műsorai közül a nevéhez fűződnek: Zenekedvelő gyerekek klubja; Síppal, dobbal, énekszóval; Csillagok, csillagok...; Muzsikáló várak; Vakáció Melódiában; 260 élő adás; 7891 Filharmóniai koncert, hangversenysorozat műsorvezetője, 4000-nél több zenei verseny, vetélkedő, vetélkedő jellegű zenei játék forgatókönyvírója, vezetője (Hübners Who is Who alapján);

**Vavrinecz Béla** (Budapest, 1925. november 18.–2004. november 8.) magyar zeneszerző, karmester, zenei vezető. Tanulmányait 1943 és 1952 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés és karmesterképző szakán Kókai Rezső, Kodály Zoltán, Ferencsik János és Somogyi László irányításával végezte. 1957/58-ban a Győri Filharmonikus Zenekar, 1961-től 1973-ig a BM Szimfonikusok vezető karnagya, 1950 és 1955 között a SZOT Művészegyüttes, 1974-től 1983-ig a Budapest Táncegyüttes zenei vezetője. 1957/58-ban, 1960/61-ben és 1983-tól 1985-ig a Duna Művészegyüttes zenei, illetve művészeti vezetője;

**Vecseri Zsigmondné Várady Márta** (1925. március 14.–) zeneiskolai zenetanár (Abony, Törtel, Nagykőrös);

**Vitányi Iván** (Debrecen, 1925. július 3.–Budapest, 2021. szeptember 6.) szociológus, esztéta, politikus, országgyűlési képviselő (1990–2014.). szociológus, esztéta, politikus, országgyűlési képviselő. 1943-ban érettségizett a sárospataki Református Kollégiumban, majd a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem bölcsészkarán hallgatott filozófiát és esztétikát. Lukács György tanítványa volt. 1971-ben a pszichológiai tudományok kandidátusa, 1980-ban pedig a szociológiai tudományok doktora lett. 1943-ban és 1944-ben népzenei tanult és gyűjtött, a Muharay-együttes tagja is volt. 1944-ben a Magyar Diákok Szabadságfrontjának és a Görgey-zászlóaljnak tagja lett, emiatt

a Gestapo letartóztatta, Sopronkőhidán bebörtönözték. Az egyik szomszédos cellában volt bebörtönözve Bajcsy-Zsilinszky Endre. A második világháború befejezése után 1947-ig a Magyar Népi Ének-, Tánc- és Játékegyüttes titkára, illetve 1946-ban rövid ideig a Magyar Színjátszók Egyesületének titkára is volt. 1946 és 1949 között a Tánc- és Kórusművészeti Kollégium titkáráként, illetve 1947 és 1950 között a Magyar Táncszövetség vezetőségi tagjaként is dolgozott. 1949-ben kezdett oktatni a Színművészeti Főiskolán tánc történetet, egészen 1952-ig. Eközben 1950 és 1957 között a Népművelési Minisztérium zenei főosztályának munkatársa is volt. 1953-ban a Nagy Imre-féle reformcsoport tagja lett, a Petőfi Kör üléseinek állandó résztvevője, illetve az 1956-os forradalom ideje alatt a Magyar Értelmiség Forradalmi Bizottságának tagja volt, emiatt elvesztette állását, esztergályostanuló lett. 1958-tól a Muzsika, majd 1964-től a Valóság című folyóirat munkatársa lett. 1972-ben a Népművelési Intézet igazgatójává nevezték ki, majd 1980-ban a Művelődéskutató Intézet igazgatójává vált. 1986-tól az újonnan alakult Országos Közművelődési Központ főigazgatói tisztét töltötte be, 1992-ig. 1992-ben a Magyar Tudományos Akadémia Szociológiai Intézetének munkatársa lett, majd egy időben<sup>[mikor?]</sup> az igazgatótanács elnöke is volt. 1975 és 1985 az MTA Szociológiai Bizottságában is dolgozott;

**Wambach Ferenc** (Szeged, 1925. szeptember 17.–) zenekari gordonkaművész-tanár. A Zeneakadémián Sebestyén Sándor és Friss Antal voltak a mesterei. Munkahelyek: MN Központi Zenekara; Magyar Állami Operaház; fővárosi állami zeneiskolák);

**Werner Mária** (férjezett nevén *Pécsi Sebestyénné*) (Cinkota, 1925. április 24. – Budapest, 1997. június 3.) magyar énekművész (szoprán), érdemes művész. Pályája alatt bel- és külföldön több mint ezerszer szerepelt oratórium-előadásokban, de dalénekesként is gyakran lépett fel. Pécsi Sebestyén orgonaművész felesége volt. 1941 és 1948 között a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskolában, majd 1949-től 1951-ig a Zeneakadémián Jászó Györgyné növendéke volt. Az 1946–47-es évadban ösztöndíjas, 1950-től 1953-ig tag volt a Magyar Állami Operaházban. Összesen két kis szerepet énekelt hét előadáson: *A rózsalovag* egyik nemesi árváját és a *Jancsi és Juliska* Ébresztőmanóját még ösztöndíjasként. Az Operából távozva az Országos Filharmónia szólistája lett, egyúttal 1961 és 1966 között a Concert Bureau de Paris menedzselte is volt. 1976-ban vonult vissza;

**Würtzler Arisztid**, későbbi nevén: **Aristid von Würtzler**, más írásmóddal: Würtzler (1925. szeptember 20. – Debrecen, 1997. november 30.) magyar-amerikai hárfaművész, zeneszerző, főiskolai tanár, az első amerikai hárfaverseny megszervezője, a New York Harp Ensemble hárfagyűttes alapítója és vezetője. 1956/57 telén emigrált Magyarországról. Először Bécsbe, majd az Egyesült Államokba ment. 1963-ban megpályázta és elnyerte a Hartfordi Egyetem tanári állását, amit szólókoncertek mellett vitt. 1970-ben átment a New York Egyetemre és megalapította saját együttesét, a New York Harp Ensemble-t. Oktatói munkája mellett a hárfairodalom bővítésén is dolgozott;

**Zákányi Zsolt** (Dunabogdány, 1925. május 8.–2007. január 12.) karvezető, ének-zenetanár. Maturálását követően előbb tanítói, majd énektanári, később a Zeneakadémián Kodály Zoltán tanítványaként felsőfokú karnagyi képesítést is szerzett. Kórusszervezői és zenepedagógusi pályáján jelentős sikereket ért el Hajdú-Bihar megyében, majd áthelyezését követően (1958-tól) a kaposvári Tóth Lajos Általános Iskola (jelenleg Kodály Zoltán Ének-Zene tagozatos Általános Iskola) karnagya és énektanára, utóbb (1964-től) a Vikár Béla Vegyeskar karnagya is lett. Első komoly nemzetközi sikere a Vikár kórusral a walesi Llangollen-ben volt 1980-ban. Vegyeskar I. helyezés, Nőiakar II. helyezés és a kórusverseny nagydíja. Visszavonulása után a budakeszi református gyülekezet kórusának (2000-től) újjáalapítója, illetve irányítója volt, a vegyeskar halálát követően tiszteletére *Zákányi Zsolt református vegyeskar* néven működik tovább. 2005-ben 80. születésnapjának évében, Kaposváron, a református templomban nagy sikerű koncerten vezényelte a tanítványaiból összeállt kórust, amiről film és DVD is készült;

## 1930-BAN SZÜLETETT

**Ág Erzsébet** (Pozsony, 1930. április 23.–Pozsony, 1989. október 24.) zenei szakelőadó, operaénekes. Pozsonyban elvégezte a magyar tannyelvű (Csáky) iskolát (1941) és a magyar tannyelvű gimnáziumot (1944). Zenét tanult a szaleziánusoknál (1945–1948), a Pozsonyi Konzervatórium ének szakán államvizsgázott (1955). A pozsonyi Katonai Művészegyüttes (1951–1953), majd a Népes énekes (1953–1955). A Népművelődési Intézet szakelőadója (1956–1962). 1957-ben elindította a hazai magyar zeneszerzők műveinek kiadását. Az első zselizi Országos Népművészeti Fesztivál főszervezője (1961).

Az Ifjú Szívek hangképzője (1956 – 61), igazgatója (1962–1970). Operaénekes a Trieri Városi Színházban (Németország) (1967 – 1968) és a Pforzheimi Városi Színházban (1981–1988). Közben a Csemadok KB zenei szakelőadója (1970–1981 1988–1989) és a szlovákiai magyar énekkari mozgalom egyik irányítója. A Csehszlovákiai Magyar Tanítók Központi Énekkarának szervező titkára (1971–1979);

**Anker Antal** (Budapest, 1930. július 31.– Budapest, 2018. október 6.) középiskolai ének-zenetanár, karnagy, szaktanácsadó, főiskolai tanár. Tanított többek között a Szerb Antal Gimnáziumban (Budapest), a Szilágyi Erzsébet Gimnáziumban (Budapest), szaktanácsadóként tevékenykedett (Fővárosi Pedagógiai Intézet) és karnagya volt HVDSZ Liszt Ferenc Kórusnak, a Fővárosi Pedagógusok Központi Vegyeskarának, az Újpesti Munkásotthon Férfikarának;

**Aracsi László** (Hódmezővásárhely, 1930. október 27.–2016) középiskolai ének-zenetanár és karnagy/Búcsú Aracsi Lászlótól, a Szegedi Tudományegyetem Zeneművészeti Karának nyugalmazott főiskolai docensétől, Elhunyt Aracsi László (1930-2016) (dr. Kerek Ferenc) (Parlando 2016) /;

**Bács Lajos** (Petrilla, 1930. január 19.–Bukarest, 2015. június 30.) romániai magyar zeneszerző, pedagógus és karmester. A kolozsvári zeneakadémián karmesternek készült, de hegedűt is tanult. Ösztöndíjasként 1956-ban a moszkvai Csajkovszkij Egyetemen képezte tovább magát. 1957 és 1991 között a román rádiókamarazenekarának állandó karmestere volt, de tanított is a bukaresti zeneakadémián. 1966-ban megalapította Musica rediviva régizene-együtttest. Aktív támogatója volt a bukaresti Balassi Intézet által 2005 óta évente megrendezett Magyar Zene Fesztiválnak;

**Balogh András** (Rakamaz, 1930. október 1.–) zenekari hegedűművész-tanár, szakfelügyelő. Felsőfokú tanulmányai: Zeneművészeti Főiskola hegedű szak. Munkahelyek: 1954–57 BM Művészegyüttetésének tagja; 1958–94 hegedűtanár; 1968–91 a Pest megyei állami zeneiskolák hegedű szakfelügyelője;

**Bánky József** (Diósgyőr, 1930. április 13.) zongoraművész, főiskolai tanár. Tanulmányait 1948 és 1954 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán Wehner Tibor, zeneszerzés szakán Viski János növendékeként végezte. Az 1950-es években Zalaegerszegen óradíjas zeneiskolai tanár, majd zeneiskola-igazgató, 1956 és 1958 között a Magyar

Rádió Gyermekkara zeneiskolájában óradíjas tanár. 1958-tól 1966-ig a pécsi Erkel Ferenc Zeneművészeti Szakiskola tanára, majd tanszakvezetője. 1966-tól a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézetének Pécsi Tagozatán tanít, 1989 –1995 között tanszékvezetőként, 1995-ös nyugállományba vonulása óta a PTE Művészeti Kar Zeneművészeti Intézetének tanára. Zeneszerzőként elsősorban zongoraműveket komponált (pl.: Első elégia (Hat bagatell, Ballada, Prelúdium és fuga, Részletek a MOZAIK-sorozatból, Szonatina). Jelentős szerepet játszott Pécs zenei életében. 1973-tól az Országos Filharmónia szólistája volt;

**Baross Gábor, dr.** (Budapest, 1930. július 17.–Budapest, 2009. január 23.) karnagy, művészeti vezető. Az ELTE jogtudományi karán végzett, majd a Bartók Béla Szövetségben kapott karnagy- és zeneszerzői képzést. Vásárhelyi Zoltán, Sugár Rezső, Geszler György tanította. A Magyar Állami Népi Együttes korrepetitora, karmestere 1953-tól 1957-ig, majd az együttes művészeti vezetője. 1948-tól az ELTE Énekkarának alapítója, majd koncertzenekarának karnagya. A hetvenes és nyolcvanas évek során több alkalommal volt az Egyetemi Színpad vezetője, 1990-től 2003-ig a Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetségének elnöke, 1991-től az Europa Cantat elnökségi tagja, 1996-tól 2006-ig pedig az AGEK (Arbeitsgemeinschaft Europäischer Chorverbände) alelnöke. Fontosnak tartotta az „értő közönség” kinevelését, igyekezett „a művészet áramába bevonni a közönséget”. Számos kortárs magyar mű ősbemutatójának részese. Kórusa Bartók Béla és Kodály Zoltán művei mellett rendszeresen énekelte a kortárs magyar zeneszerzők alkotásait.<sup>[3]</sup> Művészetét számtalan rádió- és tévéfelvétel, három hanglemezzel, hét CD és számos audiókazetta örökíti meg;

**Bényeiné Geredy Mária** (Budapest, 1930. március 1.–Budapest, 2017) zeneiskolai zongora-, szolfézstanár, zeneiskolai igazgató, kottaközreadó, általános iskolai ének-zenetanár (Budapest V. kerület);

**Beregi Vendel** (Bácsbokod, 1930–) zenepedagógus;

**Béres János** (Gagybátor, 1930. március 28.–Budapest, 2022. november 23.) furulyaművész, zenepedagógus, a magyar kultúra lovagja. Gyermekéveit olyan közösségekben töltötte, ahol élő hagyomány volt a népművészet. Közvetlenül szüleitől tanulta a népdalokat, népmeséket, néptáncot és a kézművességet, így a család és a környezete egy egész életre szóló ihletést adott számára. Már gyermekkorában megtanult játszani saját maga készítette hangszerén, a furulyán,

amellyel 1948-ban megnyerte a négyfordulós centenáriumi országos zenei versenyt, 1953-ban pedig a bukaresti Világifjúsági Találkozó népzenei versenyén nyert első díjat. 1951-ben lett hivatásos művész, előbb mint táncos, majd furulyával szólista a Magyar Állami Népi Együttesben, ezzel egy időben a Magyar Rádió és Televízió, valamint az Országos Filharmónia is foglalkoztatta. 1960-ban népi kamarazenekart alapított, amely a mai napig működik. Számtalan felvétel készült vele a Magyar Rádióban és a Televízióban. A Béres Kamarazenekar volt kísérője a Magyar Televízió *Röpülj páva* versenyének és az Országos Filharmónia hangversenysorozatainak. Mind a hazai, mind a külföldi hangversenyeken szenzációként hatott, hogy a különböző létszámú és összetételű zenekarokat karmester nélkül vezette furulyával. Megközelítőleg 5-6000 alkalommal lépett színpadra furulyával elsősorban itthon, de hangversenyezett Európa majdnem mindegyik országában, ezenkívül Ausztráliában, Új-Zélandon, Japánban, Törökországban és az Amerikai Egyesült Államokban. A felsorolt országok mindegyikében készítettek vele rádió- és televíziófelvételt is. A zenetanári pálya választásához döntő lökést adott Kodály Zoltánnal való találkozása 1951-ben, akivel mindvégig szoros kapcsolatban állt. 1952-től tanár, ő indította el a magyarországi furulyaoktatást a maga készítette hangszerekkel (Béres-furulya) és tantervekkel. A furulyaoktatáshoz 12 tankönyvet írt, amelyből a háromkötetes *Furulyaiskola* 1965 óta több százezer példányban megjelent, valamint más nyelvekre is lefordították. 1975-ben megalapította az ország első népi hangszeres zeneiskoláját, az Óbudai Népzenei Iskolát. A Magyar Rádió vidéki népzenei felvételeinek egyik elindítója, kilenc országos népzenei fesztivál szervezője. A *Nyílik a rózsza* és a *Röpülj páva* televíziós műsorok munkatársa, a kísérő zenekar vezetője. Riporterként nyolc népzenei sorozatműsort, több mint 12 000 percnyi műsort készített. A Nemzeti Audiovizuális Archívum őrzi népdalelőadásait és az adatközlőkkel készített riportjait. Hangfelvételeiből 4 CD „A magyar népzene gyöngyszemei” sorozatban, riportjaiból, illetve ezek zenei anyagából közel 30 CD készült. 75 éves korában a Magyar Rádió Archívumában fejezte be népzene kutatói munkáját. Innen ment nyugdíjba. A Magyar Rádió és Televízió elnöksége nyolc alkalommal Nívódíjjal jutalmazta, 1971-ben Folklór Nagydíjat, 2000-ben Ezüst Toll kitüntetést kapott. Béres János 60 éves művészi és pedagógiai munkássága döntő mértékben hozzájárult ahhoz, hogy hazánkban a népművészet minden ága újra virágzásnak induljon. Iskolaalapítói és igazgatói munkásságáért 2006-ban a Magyar Művészetoktatásért díjat kapta. Életműve elismeréséül 2001-ben a Magyar Köztársaság elnöke így méltatta munkásságát: „A tiszta, autentikus

magyar népzene műveléséért, a népi hangszerek hangversenypódiumra emeléséért, valamint a magyar népzene oktatásának új alapokra helyezéséért, a népművészetet népszerűsítő félévszázados munkásságáért a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetés adományozom.”;

**Bergel, Erich** (Barcarozsnyó, 1930. június 1.–1998. május 3.) karmester, főiskolai tanár. 1955-től 1959-ig Nagyváradon működött zeneigazgatóként, 1959-ben a Kolozsvári Filharmonikus Zenekar karmestere lett. Nemzetközi karrierje Herbert von Karajan pártfogásával indul: a Berlini Filharmonikusok zeneigazgatója 1971-ben hívja meg. 1975-ben a Német Szövetségi Köztársaságban telepedik le (már 1972-től a berlini Zeneművészeti Főiskola tanára). 1975-ben a Houstoni Szimfonikus Zenekar karmestere, 1989-től 1994-ig a Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekarának vezető karnagya, a Magyar Állami Operaház rendszeres vendégkarmestere;

**Bikfalvy Ádám** (Budapest, 1930. november 5.–) oboaművész-tanár (Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara);

**Borbély Gyula** (Miskolc, 1930. március 2.–Budapest, 1981. április 29.) a Magyar Állami Operaház karmestere, tanár. 1944–1953 között Dorogon lakott. 1948-ban érettségizett az esztergomi Szent Imre Gimnáziumban. 1948 – 1953 között a budapesti Zeneművészeti Főiskola hallgatója volt; ahol Somogyi László, Szegedi Ernő és Viski János oktatta. 1953–1955 között a Magyar Állami Operaház korrepetitora, 1955–1981 között karmestere volt. Opera- és hangverseny dirigensként a hazai pódiumokon kívül vendégszerepelt Ausztriában, Finnországban, Franciaországban, Lengyelországban és Romániában. Hangfelvételekre vezényelte Szervánszky Endre Concertóját;

**Csajághy György József** (Pécs, 1950. július 24.–) zenekari klarinétművész-tanár (Pécsi Filharmonikus Zenekar-zenekari művész; Pécsi Nemzeti Színház-zenekari klarinétművész; Állami Zeneiskola, Siklós-klarinéttanár; Állami Zeneiskola, Szigetvár-klarinéttanár és uo. igazgató-helyettes is);

**Csapó Károly** (Rákospalota, 1930. május 9.–Budapest, 2003) népdalénekes, folklorista, tanár;

**Csapó Sándor** (1930 – Budapest, 1984. június 5.) zongoraművész, villamosmérnök;

**Csebiss Lidia** (Budapest, 1930. január 5.) zenekritikus, szimfonikus zenekari rádiós rovatvezető, zeneiskolai zongoratanár, igazgató (Budapest XVII. kerület);

**Csécsy Istvánné Czeglédy Éva** (Budapest, 1950. október 27.) zenekari hegedűművész-tanár (Fővárosi VIII. kerületi Vándor Sándor Állami Zeneiskola-hegedűtanár; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szekszárd-hegedűtanár; Szekszárdi Kamarazenekar, zenekari hegedűművész, koncertmester);

**Csík Miklós** (Szeged, 1930. április 9.–Budapest, 2011. április 24.) általános iskolai és középiskolai ének-zenetanár, középiskolai és egyetemi gyakorlóiskolai ének-zenetanár. (Lorántffy u. Ének-Zenei ált. iskola, ének-zenetanár; 1964–1966 Móricz Zsigmond Gimnázium, ének-zenetanár; 1966–1972 Lorántffy utcai Ének-Zenei általános iskola, majd Marczibányi téri Ének-Zenei általános iskola, ének-zenetanár, igazgató-helyettes. 1972–1991 Szilágyi Erzsébet Gimnázium, ének-zenetanár; 1991–2010. XVIII. kerületi Vörösmarty Mihály Gimnázium, ének-zenetanár, karnagy). Csík Miklós 1949 őszén kezdte meg tanulmányait a Zeneakadémia Középiskolai ének-zene tanárképző szakán. Ezt követően Budán, a Lorántffy utcai ének-zenei általános iskolában kezdte a pályáját. Amikor az intézményben beindult a gimnáziumi osztály, megalakította az első kamarakórust. Később a Szilágyi Erzsébet gimnáziumban folytatta a munkát, ahol közel húsz éven át tanított. A pestszentlőrinci Vörösmarty Mihály Ének-zenei Általános Iskola 1991-ben gimnáziumi osztállyal bővült, Csík Miklós elvállalta az ének-zene oktatás vezetését. A következő tanévben a leány- és a vegyeskar a gimnáziumok országos találkozáján arany oklevelet kapott. Azóta megszámlálhatatlan elismerésben volt részük külföldön és belföldön. Számos szervezetben töltött be tisztségeket, a Nemzetközi Kodály Társaság és a Bárdos Lajos Társaság alapító tagja, a Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetségének alelnöke, a Sajtó Bizottság elnöke, valamint a Magyar Kodály Társaság elnökségi tagja volt;

**Czigány Gyula** (Budafok, 1930. október 10.–) középiskolai tanár, zenei könyvszerkesztő (EMB);

**Dobák Pál** (Kiskunfélegyháza, 1930. január 13.–) karnagy, főiskolai tanár, zenei tankönyvíró (Ének-zenei Általános Iskola-Veszprém, igazgató-helyettes is; Csermák Antal Állami Zeneiskola-igazgatóhelyettes, Janus Pannonius Tudományegyetem Tanárképző Kar, Pécs-Ének-Zene Tanszék);

**Döme Jenő** (Budapest, 1930. június 15.–Budapest, 1996. március) zenekari nagybőgőművész-tanár. 1955-től a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarának szólamvezetője, majd 1973-tól az Operaház zenekarának tagja. 1978-tól a Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekarában is szerepelt. A Budapesti Kamarazenekar nagybőgőse is volt;

**Dudás Ferenc** (Örkény, 1930. május 1.–) zenekari oboaművész, zeneiskolai oboa- és szolféztanár, igazgató (Magyar Rádió-zenei forgató; Madách Színház-zenekari oboaművész; Állami Zeneiskola, Dorog-oboatanár, igazgató is);

**Eck Imre** (Budapest, 1930. december 2. – Budapest, 1999. december 20.) táncos, koreográfus, a Pécsi Balett alapítója, a Pécsi Nemzeti Színház örökös tagja. Nádas Ferencnél tanult. 1949-ben lett az Operaház tagja.<sup>[1]</sup> 1950-1960 között az Operaház magántáncosa volt. 1960-ban Téri Tibor az első pécsi balettegyüttes egy évvel korábbi megalapítója Eck Imrét és Lőrincz Györgyöt meghívta Pécsre. Eck ebben az évben Kabalevskij: Komádiások-ját koreografálta. Ettől az évtől számítják a Pécsi Balett megalakulását, amely az ország második állandó balettegyüttese lett. Eck 1968-ig igazgatója, később művészeti vezetője volt. Koreográfusi munkássága az 1980-as évek végéig meghatározta a társaság repertoárját. Műveiben kezdettől fogva a kor problémáiról szólt, a színpadi tánc korszerű kifejezési formáit kutatta, sajátos nyelvezetet alakított ki, amelyben a jazztánc, az akrobatika és a pantomim elemeit ötvözte a klasszikus balettel. Többnyire inkább kisebb formátumú műveket készített, amelyekhez szívesen használta fel kortárs magyar zeneszerzők műveit. Az 1970-es években a folklór is megjelent balettjeiben. Készített koreográfiákat az Operaháznak és külföldre is, mint például Boston, Belgrád, Helsinki.;

**Fábián Imre** (Mátészalka, 1930. június 15.–Hamburg, 2002. december) zenetörténész, tanár. Zenetudományi tanulmányait a budapesti Zeneakadémián folytatta 1954 és 1959 között, de már 1954-től a Magyar Rádió munkatársaként is tevékenykedett. 1962-ben a *Kis zenei könyvtár* sorozatában megjelent, Richard Straussról szóló kismonográfiájával - amely egyben a szakdolgozata is volt - fejezte be tanulmányait, s ezt követően rádió- és tévéműsorokat készített, továbbá zenekritikákat, beszámolókat írt a *Muzsika*, a *Népszabadság* és a *Film, Színház, Muzsika* számára. Ez utóbbi hetilapnak 1954 és 1970 között főállású zenekritikusa volt. A hatvanas években megjelent publikációi már kijelölik két

központi jelentőségű érdeklődési területét, a 20. század zenetörténetét és az operatörténetet. 1961-ben mesterével, Kókai Rezsővel együttműködve a 20. század zenéjéről adott ki egy kötetet, amelyet 1966-ban egy Fábíán összeállította szöveggyűjtemény követett (*A huszadik század zenéje. Muzsikusok, esztéták századunk zenéjéről*). 1964-ben lehetősége nyílt arra, hogy Gárdonyi Zoltánnal, Rajeczky Benjaminnal és Szabolcsi Bencével együttműködve részt vegyen a nagy német zenei lexikon, a *Musik in Geschichte und Gegenwart* Magyarország címszavának megírásában (a 20. századról szóló Fábíán-írás később megjelent angolul is, a *The Musical Quarterly* 1965. januári számában). Operai érdeklődésének korai dokumentuma egy, a műfaj születéséről szóló rövid tanulmány az Albert Istvánnal közösen, 1963-ban kiadott, zenetörténeti művészcsoportokról szóló kötetben (*Együtt, új utakon. Művészcsoportok a zenetörténetben*), valamint az Ernster Dezsőről szóló, 1969-es publikáció a *Nagy magyar előadóművészek* sorozatban;

**Farkas Géza** (1930–) zenekari nagybőgőművész-tanár. Tanulmányait id. Novák Lászlónál kezdte, majd Tibay Zoltánnál folytatta. 1956-ban emigrált, és alapító tagja lett a marli Philharmonica Hungaricának. 1965-től 1992-ig, nyugdíjba vonulásáig Stockholmban a Filharmonikus Zenekar Szólamvezetője volt, eközben a stockholmi Zeneakadémia óraadó tanáraként is dolgozott;

**Fellegi Tamás** (Budapest, 1930. március 10.–Budapest, 2015. május 15.) újságíró, televíziós zenei rendező. Pályáját 1948-ban kezdte az MTI újságírógyakornokaként, később a kulturális, majd a belpolitikai rovat vezetője lett, 1952-től a Magyar Rádióban dolgozott, 1955-ben a hírszerkesztőség helyettes vezetője lett, de 1957-ben elbocsátották. Ez után a Budapest Filmstúdiónál dolgozott, ahol szerkesztő lett, majd szerkesztő-rendezőként és főszerkesztő-helyettesként dolgozott. 1964-ben megszervezte a Magyar Rádió és Televízió kulturális rovatát. Ő alapította a Szórakoztató- és Zenei Főosztályt, amely olyan műsorokat készített, mint a Nyílik a rózsa, a Röpülj Páva, az Aranypáva, a Táncdalfesztivál, a Nemzetközi Karmesterverseny, a TV bérlet (hangversenysorozat), a Zenés TV Színház és a Jó estét Magyarország;

**Fogarasi János** (1935–2012) jazz-muzsikus;

**Gaál Gabriella** (Csepel, 1930. január 3.–Budapest, 2010. augusztus 3.) magyar nótanékes, tanár. 1947-től a Magyar Rádió zenei szerkesztője és műsorvezetője volt. Közkezdvelt rádiós műsorai voltak például a *Nótakalendárium* és a *Nótaböngészde*. Ismerte és tudományos alapon kutatta is a magyar nóta

keletkezéstörténetét, hagyományait. Munkásságát nívódíjjal is elismerték. 1958-tól működött hivatásos előadóművészként, dalénekesként. Magyar nótákat, cigány dalokat, népdalokat adott elő. Gyakran Madarász Katalin nótáénekesnő társaságában lépett fel, akivel 1964-ben énekeltek először együtt. Népszerű duettjükkel több közös rádiós és televíziós felvétel készült, albumaik jelentek meg többféle kiadásban. Fellépéseikkel a határon túl is nagy sikert arattak. A Magyar Televízió nóta- és népdal műsorainak is rendszeres szereplője, illetve a *Nyílik a róza* énekverseny egyik szervezője volt;

**Gabos Gábor** (Budapest, 1930. január 4.–Budapest, 2014. augusztus 27.) zongoraművész. diplomáját, és zongoraművészként ugyanebben az évben mutatkozott be Budapesten. Több rangos zenei versenyen ért el értékes helyezéseket: 1955-ben a párizsi Marguerite Long verseny harmadik helyezettje volt, 1960-ban ötödik lett a brüsszeli Queen Elisabeth zenei versenyen, 1961-ben pedig első díjat nyert a budapesti nemzetközi Liszt–Bartók zongoraversenyen. Virtuóz játéka révén hamar a hazai és nemzetközi koncertpódiumok kedvelt előadóművészevé vált (Olaszország, Szovjetunió, Svédország, Görögország, Németország, Svájc, Dél-Amerika, Japán). Számos kitűnő lemezfelvételt készített, többek között Bartók, Brahms, Beethoven, Chopin, Haydn, Liszt és Schubert szerzeményeiből. 1968-as Bartók-lemezét a Japán Lemezakadémia nagydíjjal jutalmazta;

**Goldmark Péter** (Budapest, 1930. május 15.–Hillersleben, 1945. május 10.) zongoraművész-tanár. Goldmark Károly leszármazottja, zongorázni tanult Kadosa Pálnál;

**Győrfy Kálmánné Király Zsuzsanna** (Budapest, 1930. december 11.–) magyar- és ének-zenetanár (Postás Zeneiskola; Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola; Zeneműkiadó Vállalat-kölcsönanyag csoport vezető; vállalati énekkarok vezetője);

**Halász Ferenc** (Győr, 1930. január 27.–Budapest, 1994. december 15.) hegedűművész-tanár. 1946-ban került a Zeneakadémiára, Gábor Ferenc osztályába, majd Zathureczky Ede tanítványaként végzett 1953-ban. Kezdetől elsősorban a hegedűtanítás kérdései vonzották. 1954 és 1959 között a Fővárosi Zeneiskola Szervezet VI. kerületi és újpesti iskolájában tanított alapfokon, 1959-től a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában a középfokú oktatás problémáival ismerkedett, majd 1962-től 1994-ben bekövetkezett haláláig a

Zeneakadémia tanára volt. De nem maradt hűtlen a fiatalabb korosztályokhoz sem: miközben intenzíven foglalkozott a Különleges Tehetségek Iskolájának korán a hivatásos zenélés mellett elkötelezett növendékeivel, folyamatosan tanított a „Konziban” is, amelynek 1972 és 1981 között – egy év megszakítással – igazgatója is volt;

**Harmath Éva** (Visonta, 1930. július. 16. –) énekesnő színésznő. Énektanulmányait Luigi Renzinél és Posszert Emíliánál folytatta. 1953–54-ben a Fővárosi Operettszínház primadonnája, majd 1956-ig a miskolci Déryné, 1958-tól a Szegedi Nemzeti Színház magánénekes. 1956-tól rendszeresen vendégszerepel külföldön – Európában, USA-ban – és az Operaházban. A Szegedi Nemzeti Színház örökös tagja (1992);

**Hegedűs Endre** (Hódmezővásárhely, 1930. november 13.–) katonazenész, zenetanár, karmester. Gépkocsizó Lövészezred (1973-tól Gépesített Lövészezred), Hódmezővásárhely; (1957/1982) katonazenész, Tiszti Klub, Hódmezővásárhely; (1955/1991) zongorista, Állami Zeneiskola, Makó (1977 – 1978) rézfúvós zenetanár, Városi Fúvószenekar, Hódmezővásárhely (1988–1995), örökös karmester;

**Heltay László** (Budapest, 1930. január 5. – Budapest, 2019. december 17.<sup>[7]</sup>) magyar származású brit karmester, kórusigazgató. Leginkább arról ismert, hogy közreműködött a Brighton Fesztiválkórus, a Fields St Martin Akadémia kórusa és az oxfordi Schola Cantorum létrehozásában. Zeneszerzést és karmesterséget tanult a Liszt Ferenc Zeneakadémia hallgatójaként, ahol Kodály Zoltán és Bárdos Lajos oktatták. 1952–1956 között a Magyar Rádió zenei szerkesztője volt. 1957-ben Angliába emigrált; brit állampolgár lett.<sup>[9]</sup> 1960–1964 között az oxfordi Merton College-ban tanult tovább. 1964-től az Új-zélandi Opera, majd a Phoenixi Opera karmestere volt. 1964–1966 között az új-zélandi Szimfonikus Zenekar karnagya volt. 1968-ban megalapította a brightoni fesztiválkórust. 1975–1999 között a St. Martin in the Fields-i akadémia kórus zeneigazgatója volt. 1985–1994 között a Királyi Kórustársaság zeneigazgatója volt. 1997-től a Spanyol Rádió és Tv kórusának karnagya volt;

**Herbály András** (Mezőtúr, 1930. december 21.) zeneiskolai igazgató, zenei vezető, ének-zenetanár (Általános Iskola, Mezőtúr, ének-zenetanár; Állami Zeneiskola, Mezőtúr, alapító zeneiskolai igazgató; Erkel Ferenc Állami

Zeneiskola, Gyula-igazgató; Jókai Színház, Békéscsaba-zenei vezető; Gyulai Kamarazenekar-karmester, 1986-tól;

**Hollay Bertalan** (eredeti nevén: Herczig Bertalan, Cigánd, 1930. szeptember 2.–Budapest, 2011. március 11.) magyar-nótaénekes, színész. A középiskola elvégzése után a debreceni orvosi egyetemre, majd a miskolci Nehézipari Egyetemre is felvételt nyert, de egyikre sem vágyott igazán, így felvételizett a Színház- és Filmművészeti Főiskola színész szakára, ahová az első rosta után felvették. Tanárai között volt: Apáthi Imre, Sulyok Mária, Ruttkai Éva és Ráday Imre. A főiskola elvégzése után, 1954 és 1957 között a Szegedi Nemzeti, a Békéscsabai Jókai, majd a kaposvári Csiky Gergely színház tagja volt. A szegedi színháznál társulati tagként nem kapott szerepet, ezért három hónap elteltével átkérte magát Békéscsabára, ahol először egy dadogós katonát, majd a Montmartre-i ibolya öreg milliomosát játszotta. Ezek után Jókai darabok hőseit játszotta, köztük Az arany embert. 1957-től az Állami Déryné Színház szerződtette Budapesten. Prózai és zenés darabokban kapott szerepeket, főszerepeket. Első szerepeként Móricz Zsigmond *Pillangó* című kisregényéből készült darab főszereplőjét: Darabos Jóskát alakította 114 előadáson keresztül. Híres szerepe volt még A kőszívű ember fiaiban, amelyben a legfiatalabb fiút, Jenőt alakította. Néhány zenés vígjáték és prózai darabok után megkapta Dankó Pista főszerepét, de kétszázötven sikeres előadás után, Hollay otthagyta a színpadot. 1978 óta szabadfoglalkozású művészként hivatásos nótaénekes lett. Feleségével Talabér Erzsébettel együtt, műsoraikkal bejárták Európát és az amerikai földrészt. Négy éven át vezette a *Szól a nóta* című televíziós műsort. A rádióban másfélszáz nótafelvétele készült.;

**Homokiné Szikora Etelka** (Kiskőrös, 1940. május 30.–) magánének- és szolféztanár (Kodály Zoltán Ének-Zenei Általános Iskola, Kecskemét, magánének- és szolféztanár; Állami Zeneiskola, Kecskemét, magánének- és szolféztanár);

**Horváth Ádám** (Budapest, 1930. június 4.–Budapest, 2019. június 19.) tévérendező, egyetemi tanár. Agrobiológusnak készült, 1948–49-ben a Gödöllői Agrártudományi Egyetem hallgatója volt. 1952–1956 között a Honvéd Művészegyüttes énekkari tagja és karvezetője volt. 1957-ben külsősként került az induló televízióhoz Apáthi Imre asszisztenseként. 1958-ban lett a Magyar Televízió munkatársa, 1959-től már rendezőként tevékenykedett. 1961-től a Színház- és Filmművészeti Főiskolára járt, Máriássy Félix tanítványaként

1965-ben diplomázott. 1966-ban a BBC Training Cours hallgatója, 1968-ban Rómában a RAI ösztöndíjasa volt. 1967-től a Magyar Televízió művészeti főosztályának vezető rendezőjeként dolgozott. 1994–95-ben a köztvé elnöke volt. A főiskolán 1968-tól kezdve tanított. 1983-tól egyetemi tanár, 1994–2002 között rektorhelyettes, 2005-től professor emeritus volt;

**Horváth Marietta** / Dessewffy-Horváth Marietta / (Sopron, 1930. február 3.– Sopron, 2009. november 15.) hegedűtanár, író, szobrász. Mindössze 19 évesen az országos Bach-hegedűversenyen második lett, kamarazenélésben pedig első díjat nyert. Ennek ellenére érdeklődése egyre inkább a képzőművészet világa felé fordult. A festészetnél is jobban megragadta a szobrászat: Pátzay Pál invitálta a Képzőművészeti Főiskola szobrász szakára. Szülei kívánságára azonban 1950-ben a Zeneakadémiára került, ahol Rados Dezső és Szabolcsi Bence voltak a legkedvesebb tanárai. Rajongása azonban nem csökkent a szobrászat iránt sem és ezzel párhuzamosan titokban rendszeresen eljárt Kisfaludi Strobl Zsigmond műtermének magánszemesztereire. Négy zeneakadémiai félév után szervezete nem bírta a kettős terhelést és betegsége miatt haza kellett térnie Sopronba. Felépülését követően a győri Zeneművészeti Főiskolán szerzett hegedűtanár oklevelet 1956-ban. A diplomaszerezést követően 1973-ig a soproni, majd 1993-as nyugdíjba vonulásáig a celldömölki zeneiskolában tanított.;

**Illés Kálmán** (Pécel, 1930. április 10. – Debrecen, 2021. október 31.) zongoraművész-tanár. (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc - tanár, Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola - Debrecen; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozata - tanár, tanszéki csoportvezető) 14 éves korában vették fel a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára, ahol zongoraművész diplomáját 1954-ben vette át. Mesterei voltak: Dániel Ernő, Wehner Tibor és Hernádi Lajos. Utazó tanárként a Miskolci Zeneművészeti Szakiskolában kezdte meg pályafutását, majd 1957-ben költözött Debrecenbe, ahol kezdetben megbízott kollégiumi igazgató volt és zongoratanárként tevékenykedett. 1966-ban kulcsszerepet vállalt a debreceni zeneművészeti szakiskola szaktanárképzőjéből alakult Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zene- és Énektanárképző Szak Debreceni Tagozatának létrehozatalában. Ekkor, főiskolai adjunktusként a pedagógiai tevékenység mellett ellátta a tanulmányi titkári teendőket is. Kiemelt feladata volt az 1974-ben felépülő, egyetem téri új épület létrehozásának támogatása és az építési folyamat felügyelete. Gulyás Györgynek, az alapító igazgatónak nyugdíjba

vonulása után egy rövid időre az új épületbe költözött intézmény megbízott igazgatói teendőit is ellátta. Korábbi, tanszakvezetői tevékenysége 1989-től tanszékvezetői minőségben folytatódott. 1992-ben nyugdíjba vonult, de nyugdíjasként is folytatta oktatói tevékenységét 74 éves koráig. A szakmai közéletben is szerteágazó tevékenységek jelzik útját: 1967-től a Hajdú-Bihar Megyei Zenepedagógus Szakszervezet titkára, majd elnöke volt, több megyében is számos zongoratanár továbbképzésben vett részt, valamint néhány évig a Debreceni Kodály Kórus igazgatói teendőit is ellátta. Ezen időszakban nagyszámú zongora szólóest és kamarazenei produkció előadójaként jelent meg a város pódiumain. „Illés tanár úr” nagy szeretetnek örvendett tanítványai körében. 70 és 80 éves korában nagyszabású születésnap ünnepséggel örvendeztették meg őt volt növendékei. Hosszú időn át foglalkozott módszertani és didaktikai ismeretek tanításával, ahol nem csupán az ismeretek átadására, hanem a leendő zongoratanár generációk hivatástudatának erősítésére is alkalma nyílt;

**Jancsi István** /*Stefan Janči* / Nyitraegerszeg, 1930. november 19. Pozsony, 1999.) operaénekes-tanár;

**Kalmár Péter** (Budapest, 1930. május 5.) színházi karmester, tanár. A Zeneakadémia karmesterképző szakán szerzett diplomát 1954-ben. 1949 – 54-ben a Fővárosi Operettszínházban énekkari tag, majd korrepetitor. 1954 – 59-ben a Békés Megyei Jókai, 1959-től 1990-ig, nyugdíjazásáig a Miskolci Nemzeti Színház karmestere, később vezető karmestere;

**Karizs Béla** (Budapest, 1930. augusztus 10.–Budapest, 2001. április 6.) operaénekes, tanár. Tanulmányait Rózsahegy Kálmán színiiskolájában és a SzAk-n végezte. 1953–1957 között a Fővárosi Operettszínházban, 1957–62-ben a kecskeméti Katona József Színházban volt színész. 1962–63-ban ismét a Fővárosi Operettszínház tagja. 1963-ban lett az Operaház magánénekes, ahol az első öt évben karakterszerepeket énekelt. 1968 óta énekel hőstenorszerepeket. Ebben a szerepkörben Kalafként (Puccini: Turandot) mutatkozott be. Kiváló hangadottságai révén spinto és hőstenor szólamokat egyaránt énekel. Főszereplő volt több kortárs m. opera ősbemutatóján. Vendégszerepelt számos európai országban;

**Kárpáti József** (Újpest, 1930. május 4.–Esztergom, 2014. május 9.) orgonaművész-tanár, karnagy. 1957-ben szerzett orgonaművész-tanári oklevelet,

és ugyanabban az évben orgonaosztályt szervezett a Fővárosi II. kerületi (a jelenlegi Járdányi Pál) Zeneiskolában. Itt 48 éven keresztül vezette az orgona tanszakot, s 1968–74-ig a zeneiskola igazgatóhelyettese is volt. Számos tanítványa végzett orgonaművészként a Zeneművészeti Főiskolán; közülük sokan szereztek hazai és nemzetközi hírnevet is. 1992-től haláláig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Egyházzenei Tanszékén is tanított orgonajátékot. 1949-től vezetett egyházi és világi énekkarokat, melyek sok fesztiválon, versenyen, egyéb rendezvényeken szerepeltek sikerrel. Több budapesti templom zenei életének volt a vezetője; az 1960–70-es években a Budapest-Zuglói Páduai Szent Antal-templom karnagyaként működött, 1986-tól haláláig pedig a budapesti Batthyány téri Szent Anna-plébániatemplom orgonaművésze, karnagya és egyházzenei igazgatója volt. Kárpáti József rendszeresen koncertezett Magyarországon és Európa szinte valamennyi országában. Orgonatervezői munkássága is elismerést hozott számára;

**Kertész Iván** (Budapest, 1930. április 1.–Budapest, 2014. július 22.) zenei szerkesztő, zenekritikus, 1950-től 1996-ig a Magyar Rádió munkatársa. Tanulmányait a Zeneakadémián Vásárhelyi Zoltán és Gát József vezetésével végezte a karvezetés tanszakon. 1950-től 1958-ig a Magyar Rádió Énekkarában énekelt (melynek alapító tagja volt), 1958-tól pedig opera-szerkesztőként dolgozott. 1986-ban rovatvezetőnek, 1991-ben a Magyar Rádió főmunkatársának nevezték ki. Aranytollas újságíró. Zenekritikái a Muzsikában, a Magyar Nemzetben, a Magyar Hírlapban, a Népszavában és a londoni Opera c. folyóiratban jelentek meg. A magyar operajátszás csillagai c. hanglemezsorozat szerkesztője. Legismertebb könyvei: *A Magyar Állami Operaház* (1975); *Beszéljünk az operáról* (1978); *Aidától Zerlináig* – ez utóbbi átdolgozott formában, *Operakalauz* címmel, 1995 – 2007-ig öt kiadást ért meg. *216 este az operában* című válogatott kritika-kötete 2006-ban jelent meg. Kertész Iván nemcsak a zenekritikusok opera iránt teljességgel elkötelezett szűk klubjának tagja volt, de azon kevesek közé is tartozott, akik képesek voltak érző és konstruktív recenziót is írni. *Operakalauz*, amely kétszáz zeneszerző több mint félezer operáját ismerteti, máig gyakori olvasmánya a műfaj rajongóinak;

**Kiss Ernő** (Debelyacsa, mai nevén Torontálvásárhely, 1930–Nagybecskerek, 2014) zenepedagógus, nótaszerző;

**Kismartoni Ferenc** (Nagymaros, 1930–) ének-zenetanár, karnagy. Főiskolás kora óta tanított Nagymaroson, és ellátta a férfikar zongorakísérői feladatait.

Eközben zeneszerzést is tanult a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában. 1966-tól Vácon a Művelődési Osztályon dolgozott, de 1969-ben ismét Nagymaroson tanított, s ekkor veszi át a már betegeskedő Hernádi Ferenc-től a kórus vezetését. Vezetése alatt 1985-re Fesztiválkórus minősítést és a Rádió Zenei Főosztályától nívódíjat kapott a kórus;

**Kocsis Albert** (Hatvan, 1930. november 10.–1995. március 14.) hegedűművész. Zenei tehetsége felismerése után tanulmányait (1946-tól) a budapesti zenei gimnáziumban folytatta. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hallgatójaként Kodály Zoltán és Weiner Leó tanítványa volt. 1955-ben szerzett hegedűművész diplomát. Művészi pályája mellett tanított is, elsősorban Németországban, ahol 1982-től a kasseli Zeneakadémia professzora volt. Szülővárosában a zeneiskola a nevét viseli. 1957-től adott szólóhangversenyeket. 1975-ig az Országos Filharmónia később a Szombathelyi Szimfonikusok szólistája. 1968-tól idejének jelentős részét Németországban töltötte. Kamarazenekarok vezetése mellett mesterkurzusokat is tartott. Kölnben megalapította a Rajna Vidéki Kamarazenekart. 1984-től a Nemzetközi Bartók zenekart vezette;

**Kovács Dénes** (Vác, 1930. április 18.–Budapest, 2005. február 11.) hegedűművész-tanár. Kovács Dénes - a magyar hegedűművészet állócsillaga - 90 évvel ezelőtt, 1930. április 18-án született. A világhírű magyar hegedűiskola méltó képviselője, Hubay Jenő, Zathureczky Ede munkásságának folytatója. Egy nagyon nehéz korban, az 1950-es években kezdődött csillogó karrierje, miután megnyerte a londoni Carl Flesch hegedűversenyt. Ezután sokan megrökönyödtek azon, hogy a rengeteg csábító külföldi ajánlat helyett hazatért, mert szívében-lelkében mindig magyarnak érezte magát, szülőhazájában akart élni, dolgozni. Az '56-os forradalom leverését követően magyar muzsikusok tömege – ki politikai, ki egzisztenciális okok miatt – hagyta el az országot. Ezekben az években Kovács Dénes neve fémjelezte a magyar zene megjelenését a nagyvilágban. Fáradhatatlanul dolgozott, küzdött zenekultúránk megbecsüléséért. Amikor 1967-ben kinevezték a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola igazgatójának, egy új aranykorszak kezdődött a Zeneakadémia történetében. Irányítása alatt a tehetségekből világsztárok születtek, újítások sorozatát vezette be, ami mind a zenei talentum kibontakozását segítette. Egy olyan korszakban élt, amikor külföldi sikereit idehaza nem reklámozták, sőt igyekeztek eltitkolni. Véletlenül tudta meg egy barátjától, hogy Beethoven hegedűversenyének lemezfelvételét a legjobbnak választották a világon. A

szólista - kamarazenesész - pedagógus, emberként végtelen segítőkész és puritán volt, s játékát is a külsőségtől mentes nemes egyszerűség jellemezte. Manapság is sok anekdota terjeng egyedülálló humoráról, önironikus történeteiről. Születésének 90. évfordulóján hálás szívvel emlékezzünk a világhírű hegedűművészre, aki arany betűkkel írta be nevét az egyetemes magyar zenetörténet nagykönyvébe. (Szecsődi Ferenc hegedűművész-tanár, a Hubay Jenő Társaság elnöke);

**Kovács János** (Budapest, 1930. december 28. – Budapest, 2001. május) zenetörténész, tanár. 1957 és 1964 között a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola tanára, 1971-től a Zeneakadémia zenetudományi szakán tanított. 1962-től 1991-ben történt nyugalomba vonulásáig az Országos, majd Nemzeti Filharmónia szerkesztője, művészeti vezetője, igazgatóhelyettese. 1960 és 1977 között a Magyar Nemzet operakritikusa volt;

**Kovács László** (Nyíregyháza, 1930. augusztus 10.) általános iskolai ének-zenetanár (9. sz. Általános Iskola, Nyíregyháza-tanító, tanár, uo. igazgató-helyettes és szakfelügyelő is);

**Körtvélyesi Oszkár** (Budapest, 1930. október 24.–Budapest, 2020. július 31.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető (Fővárosi XIV. kerületi Martos Flóra Általános Iskola-ének-zenetanár, karnagy; I. István Gimnázium, Budapest-ének-zenetanár, karnagy; Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola, szolfézstanár és igazgató-helyettes is; Szent László Gimnázium, Budapest-ének-zenetanár, karnagy; KPVDSZ Bartók Béla Kamarakórus-karnagy;

**Kövecs Imre** (Tokod, 1930. október 26.) zongora- és szolfézstanár, karvezető (különböző helyeken könyvelő) (Állami Zeneiskola, Hajdúnánás, zongora- és szolfézstanár, igazgató is; Hajdúnánási Városi és Pedagógus Énekkar-karnagy);

**Krémer József** (Csaroda, 1930. július 17. – Budapest, 2014. január 23.) operaénekes, tanár. 1955-ben a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola ének szakának elvégzése után Rózsahegy Kálmán színiiskolájában tanult másfél évig. 1966-ig mint énekes színész lépett fel a szolnoki Szigligeti, a kaposvári Csiky Gergely, majd a Fővárosi Operettszínházban. 1966-tól 1970-ig a Pécsi Nemzeti Színház, 1970–73-ban az innsbrucki Landestheater, 1973–1983 között, nyugdíjazásáig a debreceni Csokonai Színház magánénekes. Sikeresen játszott az operettek bonvivánfőszerepeit;

**Lengyelfi Miklós** (Sopron, 1930. február 7. –Budapest, 2024. november 18.) zenei szerkesztő, rendező. A Magyar Televízió nyugalmazott rovatvezetője Sopronban született, de somogyinak vallja magát, mert szellemi eszmélése, „szocializációja” Csurgóhoz és Siófokhoz köti. Pályája első évtizedében volt hivatásos táncos (Állami Népi Együttes), főiskolai tanársegéd (Színház és Filmművészeti Főiskola), óraadó tanár (Állami Balettintézet), minisztériumi főelőadó (Népművelési Minisztérium), tudományos munkatárs (Kulturális Akadémia). Néprajzosnak készült, majd pályát módosított, drámatörténetet, dramaturgiát tanult. A Magyar Televíziónál szerkesztő, rendező, szerkesztőségvezető, rovatvezető munkakörökben dolgozott, az itt eltöltött 33 év alatt másfélezernél több szórakoztató zenei műsort, dokumentum-filmet, zenei versenyt, vetélkedőt készített különböző műfajokban. Legnagyobb hatású a Röpülj páva...! című vetélkedő sorozata volt, amely országos mozgalmat is teremtett (Röpülj páva körök), és inspirálta a fiatalok újhangzású folkegyütteseinek létrejöttét a 70-es években. A két Nyílik a rózsa című énekesverseny a magyarnótaelőadók két új generációját indította el a pályán. Operettműsorai közül megemlítendő a Kálmán Imre születésének 100.-ik évfordulójára az MTV-ZDF-ORF nemzetközi koprodukcióban készült, 12 országnak közvetített élő műsor (1982) és a siófoki szabadtéri színpadon felvett Kálmán Imre gálaműsorok. Televíziós műsorai, műsor sorozatai, valamint díjnyertes filmjei mellett számos lapban publikált, három könyve jelent meg;

**Lovas György** (Budapest, 1930. augusztus 10. –) zongoratanár, minisztériumi főmunkatárs. Tanulmányait 1948-tól 1952-ig a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezte Antal István és Máthé Klára növendékeként. 1958-tól 1975-ig a kultusztárca Művészetoktatási Osztályának munkatársa volt. Kezdeményezte a Zeneiskolai Tanárképző Intézetek főiskolává történő átminősítését, illetve a Zeneakadémia egyetemi rangra emelését (1971). 1975-től 1990-ben történt nyugalomba vonulásáig volt az utóbbi intézmény főtitkára. 1984-től 1990-ig a Bartók Béla-Pásztory Ditta-díj kuratóriumának titkáráként is tevékenykedett;

**Nagy Miklós** (Miskolc, 1930. szeptember 24.) zenekari kürtművész (Miskolci Nemzeti Színház-zenekari kürtművész, Miskolci Szimfonikus Zenekar-zenekari kürtművész);

**Nagy Norbert** (Budapest, 1930. május 3.) zenetanár, karnagy, zenekari nagybőgőművész (Fővárosi általános és középiskolákban ének-zenetanár; Fővárosi XIV. Kerületi Állami Zeneiskola-szolfézsztanár; Budapesti Keksz- és Ostyagyár Vegyeskarának karnagy, Auquincum Férfikar-karnagy; EGIS Kőbányai Erkel Ferenc Zenekar-karmester);

**Németh Gyula** (Budapest, 1930. július 17. – Budapest, 2015. február 27.) karmester. Eleinte a Ganz–MÁVAG gyárban dolgozott. A gyár kórusában figyelték fel rá. Egy szolfézs versenyen Kodály Zoltán is felfigyelt rá. A Bartók Béla Szövetség Munkás-karnagyképzőjében tanult. Az 1940-es évek végén (1947–1948 körül) munkáskarnagy képzőbe küldték. 1950–1957 között a leningrádi konzervatóriumban tanult. Tanárai Dalgat, Rabinovics és Hajkin voltak. 1957–1969 között a Leningrádi Filharmonikus Zenekarnál Jevgenyij Mravinszkij asszisztense volt. 1960–1972 között az Országos Filharmónia korrepetitora volt. 1965-ben részt vett a római Santa Cecília Akadémia mesterkurzusán, ahol Franco Ferrara volt a professzora. Az 1970-es években a Chile-i Szimfonikus Zenekar vezető karnagya volt. 1982–1986 között a Veszprémi Szimfonikus Zenekart dirigálta. 1987–1989 között a Magyar Állami Operaház karmestere volt. Dolgozott a Magyar Állami Hangversenyzenekar élén, vezényelt a Vigadóban, a Zeneakadémián és a Magyar Állami Operaházban is. Művészi és ismeretterjesztő munkásságával fontos szerepet vállalt Veszprém megye kulturális életében. Hangversenyezett és hanglemezfelvételei jelentek meg Európa és Dél-Amerika több országában. Magyarországon a Magyar Állami Hangversenyzenekarban Ferencsik Jánossal dolgozott együtt. Ezután Magyarországon az Országos Filharmónia szólistája lett. Vezényelt Londonban a Royal Albert Hallban, Nyugat-Berlinben a Berlini Filharmonikus Zenekarban, Törökországban, Olaszországban, Franciaországban, Jugoszláviában, a Szovjetunióban és Kubában;

**Molnár Miklós** (Szolnok, 1930. március 1. – Budapest, 1981. szeptember 3.) operaénekes, tanár. Tanulmányait 1950 és 1957 között a Zeneművészeti Főiskolán folytatta. Itt Révhegyi Ferencné (ének), Ádám Jenő, valamint Lukács Miklós tanítványa volt. 1950 és 1953 között a Magyar Rádió Énekkarának tagja volt. 1957 és '62 között a Magyar Állami Operaház ösztöndíjas magánénekeseként szerepelt. 1962 és 1971 közt a Magyar Néphadsereg

Művészegyüttesének szólistája volt. 1971-ben a Pécsi Nemzeti Színház operatársulatához csatlakozott, ahol 1975-ig dolgozott;

**Németh József** (Kaposvár, 1930. június 18. –) magyar színész, operaénekes, tanár. Kaposváron született, 1930. június 18-án. 1949 és 1958 között a Magyar Néphadsereg Művészegyüttese Énekkarának tagja. Közben 1952-től Rózsahegyi Kálmán színiiskolájának hallgatója. Színészi oklevelét 1955-ben kapta meg. 1958-tól az Állami Déryné Színház énekes színésze, 1980-tól a jogutód Népszínház operatársulatának magánénekes, 1989-től nyugdíjas. Operettek bonviván és zenés játékok énekes szerepeit alakította;

**Nógrády László** (Ketergény, 1930. március 14. – Budapest, 2017. április 2.) karnagy, zeneiskolai elmélettanár, tankönyvszerkesztő, szaktanácsadó. 1951–56-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hallgatója, 1956-ban középiskolai énektanár és karvezetői tanszakon szerzett diplomát. Karvezetés tanárai Vásárhelyi Zoltán és Vajda Cecília voltak. Társszerkesztője volt számos kóruskiadványnak és pedagógiai munkának. Jelentősebb kórusvezetői munkái: Központi Úttörő Énekkar (1958–1962), Központi Egyetemi Énekkar (1957–1978), BKV Ifjúsági Vegyeskar (1976–1982), Budapesti Bartók Kórus (1978 óta jelenleg is). Tanított többek között a Fővárosi XIII. kerületi Zeneiskolában, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Budapesti Tanárképző Intézetének gyakorlatvezetője és óradíjas módszertan tanára is volt, és Budapest főváros szolfézs szaktanácsadója;

**Oromszegi Ottó** (Vác, 1930 – 2019) zenekari fagottművész-tanár, költő, tankönyvszerző (Kodály Zoltán Zeneiskola, Debrecen-fagott tanár; BM Szimfonikus Zenekar- zenekari fagottművész; Fővárosi XXII. kerületi Nádasdy Kálmán Művészeti Iskola, fagott- és furulyatanár). A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola fagott-művésztanárképzőjében Rudas Imre volt a mestere 1957–között a Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Debrecen fagott tanára volt, és a Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar szólamvezető művésze. 1977-től tanított állami zeneiskolákban, így többek között hosszú ideig a Nádasdy Kálmán Művészeti Iskolában, és zenekari művésze is volt a Duna Szimfonikusoknak. Tanulmányai 1972-től jelentek meg a Parlandóban, kottaközreadásai, átiratai, gyűjteményei, etűdjei és verses kötetei pedig évtizedeken át folyamatosan.:

**Papp Sándorné Neuner Gizella** (Budapest, 1930. június 4.) zeneiskolai zongoratanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged-zongoratanár);

**Pesovár Ferenc** (Herend, 1930. ápr. 23. – Veszprém, 1983. febr. 27.) néprajzkutató, tánc- és zenefolklorista, tanár. Első néptáncgyűjtései a bakonyi falvakból származnak. 1949-ben a Honvéd Művészegyüttes hivatalos táncosa. 1950-től néptánc kutatásokat végzett Somogyban és Szatmárban, mint a Népművészeti (utóbb Népművelési) Intézet Néprajzi Osztályának külső munkatársa. 1950–55-ig az ELTE muzeológia - néprajz szakán tanult. 1954-ben a Néprajzi Múzeum gyakornoka, 1955 és 1957 között a Kiskun Múzeum segédmuzeológusa, majd vezetője. 1957. április 12-től helyezték át a székesfehérvári István Király Múzeumba, ahol haláláig dolgozott, mint néprajzos muzeológus, osztályvezető. Néptáncsal kapcsolatos tudományos kutatásokat, gyűjtéseket végzett a Dunántúlon, valamint az egész magyar nyelvterületen (főleg Erdélyben) és Kelet-Európában. Elsőként összegezte a magyar táncletről (tánctanulásról, táncalkalmakról, táncrendezésről) felkutatott ismereteket. A Magyar Néprajzi Lexikon egyik szócikkírója. Az 1970-es években kezdődő táncházmozgalom elindításában, Martin Györggyel és Andrásfalvy Bertalannal együtt, elévülhetetlen érdemei vannak. Fejér megye népszokásainak, népdal- és néptáncincsének jelentős kutatója. 1960-ban publikálta az alapi néptáncról írt monográfiáját. 1982-ben jelent meg hiánypótló munkája Béres vagyok, béres címmel, amely 182 Fejér megyei népdalt tartalmaz. Szokásleírásai közül kiemelkedik Moha község farsangi alakoskodó népszokásának, a tikverőzésnek bemutatása. Tárgygyűjtéseivel az István Király Múzeum néprajzi anyagát gazdagította. Évente megrendezésre kerül az Országos Pesovár Ferenc Népdaléneklési Verseny a székesfehérvári Hermann László Zeneiskola és Zeneművészeti Szakközépiskola, valamint a Fejér Megyei Művelődési Központ szervezésében. Emlékére 1993-ban Székesfehérváron, 2003-ban Perkátán rendeztek kiállítást. 2003-tól Pesovár Ferenc Alapfokú Művészetoktatási Intézmény működik Százhalombattán, Érden, Diósdon, Ercsiben és Tárnokon;

**Petrovics Emil** (Nagybecskerek, 1930. február 9. – Budapest, 2011. június 30.) 1964-től a Színház- és Filmművészeti Főiskola egyetemi tanára, 1968-tól a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanszékvezető egyetemi tanára volt, a zeneszerzés tanszakon tanított. Petrovics a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés tanszakán végezte tanulmányait, Farkas Ferenc, Szabó Ferenc és Viski János voltak a mesterei. Az 1950-es évek első

felében a Budapesti Szikra Nyomda üzemi zenekarát vezette. 1960-ban Szinetár Miklós és Ungvári Tamás társaságában az első magyar musicalszínház alapítója, zenei vezetője volt. Az úttörő kezdeményezés 1964-ig Petőfi Színház néven működött. Petrovics Emil több új magyar zenés dráma létrehozója, zenei szervezője, többek között a nyitó előadás, a *Koldusopera*, valamint az *Egy szerelem három éjszakája (musical)* és a *Mélyvíz* dirigense volt. 1967–1985 között országgyűlési képviselőként is tevékenykedett, 1964-től a Színiakadémia tanára, 1968-tól a Zeneakadémia tanszékvezető főiskolai tanára volt, a zeneszerzés tanszakon tanított. 1967-től 1999-ig a magyar szerzői jogvédő szervezet (későbbi nevén az Artisjus) elnökeként is tevékenykedett. 1986 és 1990 között a Magyar Állami Operaház igazgatója (1988-tól főigazgatója), majd 2003 és 2005 között az intézmény főzeneigazgatója volt. Számos hazai és nemzetközi zenei versenyen vállalt zsűritagságot, illetve elnökséget. Az 1960-as és az 1970-es években a Magyar Televízió *Ki mit tud?* című népszerű műsorában a zsűriben ő volt az egyik zenei szakértő (Pernye András mellett), sokakkal szerettette meg a zenét. Számos színdarabhoz és filmhez komponált zenét, önálló szerzeményeivel szintén sikereket aratott, mindhárom operáját bemutatták itthon és külföldi operaházakban;

**Póczonyi Mária** (Budapest, 1930. március 25. – Budapest, 2017. november 11.) ének-zenetanár, karnagy, tankönyvíró. 1951–1961. Kosciuszko Tádé utcai általános iskola énektanára és kórusvezetője. 1961–1968, Szegedi Zene Konzervatórium, 1968-1984. Esztergomi Tanítóképző Főiskola, Budapesti Tanítóképző Főiskola. Számtalan zenével kapcsolatos könyv írója. Bárdos Lajos 1988-ban bekövetkezett halála után megalakították a Bárdos Lajos Társaságot. Póczonyi Mária nevéhez is fűződik a társaság megalapítása, aki titkári szerepet töltött be;

**Regős Imre** (Gyula, 1930. január 30.) karnagy, orgonaművész, zeneiskolai igazgató-helyettes. 1952-től dolgozott a szarvasi zeneoktatásban: 1952 – 53-ig magánoktató, 1953 – 59-ig a Művelődési Ház munkacsoportjának tagja; 1959 – 64-ig a Békéscsabai Zeneiskola Szarvasi Fiókiskolájában; 1964 – 1999-ig, nyugdíjba vonulásáig a Szarvasi Állami Zeneiskolában, 1980 – 91-ig igazgatóhelyettesként, 2002-ig szerződéses zongoratanárként tevékenykedett. 14 éves korától orgonál templomi szertartásokon. 1952-től volt a szarvasi katolikus templom orgonistája;

**Sárosi Katalin** (Budapest, 1930. június 23. – Budapest, 2000. november 1.) táncdalénekesnő, tanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola elvégzése után a Napsugár énekegyüttes tagjaként kezdte zenei karrierjét. Az egyik legnépszerűbb, legkedveltebb énekesnő volt a hatvanas évek elején, többször turnézott külföldön is (1968-ban például a Szovjetunióban, ahol díjat is nyert). Több száz rádiófelvétele készült, állandó résztvevője volt a táncdalfesztiváloknak. A nosztalgiahullám még többször divatba hozta;

**Somogyvári Zoltánné Molnár Aliz** (Sátoraljaújhely, 1930. augusztus 20.) általános iskolai ének-zenetanár, karvezető (Általános Iskola, Kiskunfélegyháza-ének-zenetanár, karnagy);

**Soproni József** (Sopron, 1930. október 4. – Budapest, 2021. április 24.) zeneszerző, zenepedagógus. Hatéves korától tanult zenét, a komponálást is korán kezdte. 1949-től zeneszerzést tanult a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán, mestere Viski János volt. 1956-ban szerzett diplomát. 1957–1972 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában tanított zeneelméletet és zeneszerzést. 1962-től a Zeneakadémián is tanított, 1968-tól mint docens, 1974-től mint egyetemi tanár. 1984-ben rektorhelyettes, 1988 és 1994 között, két ciklusban, az egyetem rektora. Az ő rektorsága idején jött létre többek között az egyházzenei tanszék, a csembaló, a korrepetitor szak, kezdődött meg a dzsessz oktatása, és ekkor emelték meg négy évre a képzési időt a vidéki tanárképzőkben. Ma az egyetem Alkotóművészeti és Zeneelméleti Ismeretek Tanszékének zeneelméleti szakcsoportjában professor emeritus. 2000-től Sopron díszpolgára. Sokféle műfajban alkotott: írt három operát, zenekari és vokális műveket, kamara- és szólóműveket. 2012 nyarán jelent meg Csengery Kristóf róla írt monográfiája. A Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia alapító tagja;

**Sulyok Gizella** /Serhók/ Budapest, 1930. június 2. – Budapest, 2016. szeptember 3.) zenetanár, költő, szerkesztő. Évtizedek óta számos önálló verskötet alkotója (egykoron a Fővárosi XIV. kerületi Zeneiskola szolfézstanára) 1993-ban PILLETÁNC című három kötetes daloskönyv-sorozattal nagy sikert aratott is meglepő a zeneiskolai szolfézs, az általános iskolai ének-zene és az ének-zenei általános iskolák tanulói és tanárai körében;

**Sulyok Tamás** (Budapest, 1930. május 9. – Németország, 2020. február 4.) karmester, tanár. 1954–1958 a debreceni Csokonai Színház karmestere és

karigazgatója, 1958–59 a győri Kisfaludy Színház zenei vezetője, 1959–61 a Miskolci Szimfonikus Zenekar vezető karmestere. 1961–71 az Országos Filharmónia karmestere és az ÁHZ igazgatója. 1971 – 84 a Südwestdeutsche Philharmonie főzeneigazgatója és az Internationale Musiktage Konstanz művészeti vezetője. 1984-től a Győri Filharmonikus Zenekar igazgató karnagya volt néhány évig;

**Sümeghy Zoltán** (Törökszentmiklós, 1930. december 19.) zenekari hegedűművész-tanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán többek között Zathureczky Ede és Weiner Leó tanították. Főbb munkahelyei: MN Művészegyüttes Szimfonikus Zenekara- zenekari hegedűművész, MRT Szimfonikus Zenekara- zenekari hegedűművész, szólamvezető, Musica Viva Kamaraegyüttes);

**Székelyné Pálvölgyi Mária** (Budapest, 1930. február 11.) gyakorlóiskolai ének-zene vezetőtanár, karvezető. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Vásárhelyi Zoltán tanítványa volt. Fontosabb munkahelyei: Általános Iskola, Balatonlelle, Kőbányai úti Általános Iskola, Budapest; Röck Szilárd utcai Fiúiskola, Budapest; ELTE Ságvári Endre Gyakorló Iskola, ének-zene vezetőtanár, karvezető);

**Széki Sándor** (Tiszafehérvár, 1930. december 23. – Budapest, 1993. május 6.) operaénekes, tanár. Fiatalkorát az éneklés szeretete mellett a sport határozta meg: tehetséges nehézsúlyú birkózó volt Törökszentmiklóson. Később Szolnokra került, a MÁV birkózó szakosztálya igazolta le, és a Járműjavítóban kezdett dolgozni. Gyerekkori álmát sem adta fel, ezért a munka és a sport mellett szorgalmasan gyakorolt, tanult. Zenei tanulmányait magánúton végezte Kazacsay Irén és Pless László irányításával. 1966–69-ben az Operaház ösztöndíjasa lett, 1969-től magánénekes. Az első nagy művészi sikert 1967-ben, Mascagni Parasztbecsületének Alfiojaként aratta. A bariton hangú Széki további híres szerepei voltak Luna gróf Verdi Trubadúrából vagy egyik személyes kedvence, Petur Bán a Bánk Bánból. Egy 1980-ban készült interjúban kiemeli, hogy „a bizonyítás örökös vágya tán még sportoló, „járműjavító” korában fejlődött ekkorára benne... A birkózás.... egyenességre, a tiszta eszközök kizárólagos használatára neveli az embert.” Karrierje során fellépett többek között Hollandia, Belgium, Csehszlovákia, Bulgária, Szovjetunió operaszínpadain, de Tiszafehérvárt sem feledte, évente több alkalommal szerepelt

a községben, voltak közös fellépései a Férfikóruossal is. Több mint 1200 előadással a háta mögött, 1989-ben vonult vissza az Operaháztól;

**Szterszky Adrienne** (Budapest, 1930. július 9.) énekművész-tanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán többek között Ambrózy Béla (zongora) és dr. Molnár Imre (ének) növendéke volt. Főbb munkahelyei: Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, Színház és Filmművészeti Főiskola, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Budapesti Tagozata);

**Tarczai Zoltán** (1930. január 5. – 2009. december 26.) ének-zenetanár, karnagy, nyugalmazott tanszékvezető főiskolai tanár, a Magyar Kodály Társaság elnökségi tagja és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei tagcsoportjának elnöke, Nyíregyháza díszpolgára. 1958–1959. Nyíregyháza, gimnázium – tanár, 1959–1969. Tanítóképző Intézet vezető tanár, 1969–1974. Bessenyei György Tanárképző Főiskola, Nyíregyháza – tanszékvezető adjunktus, majd docens. KÓTA Szabolcs-Szatmár megyei titkára, Zenepedagógusok Szakszervezeti titkára;

**Tillai Aurél** (Pécs, 1930. november 23.) karnagy, zeneszerző, főiskolai oktató, érdemes művész. 1949–1952 között a pécsi Tanárképző Főiskola magyar-ének szakán, 1954–1960 között ugyanott a Konzervatórium zeneszerzés és zeneelmélet szakán, 1960–1966 között a Népművelési Intézet ének- és karvezetői szakán tanult (itt Párkai István és Kórodi András növendékeként). 1952-től tanított a pécsi Tanárképző Főiskolán, előbb tanársegéd, majd adjunktus, docens, végül 1979-től főiskolai tanár. 1982-től a Pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem zeneelmélet- és karvezetés-tanára, 2000-től Professor Emeritus. Karnagy 1958-tól a Pécsi Nevelők Háza Kamarakórusa, 1965-től a Mecsek Kórus élén. 44 évig állt a Pécsi Egyetemi Kórus élén. A KÓTA elnökségének és művészeti bizottságának tagja, a Pécsi nemzetközi Kamarakórus Fesztiválok művészeti titkára. Nemzetközi és hazai versenyek, fesztiválok zsűritagja. Hangszeres és vokális zeneműveket, tankönyveket, tanulmányokat, cikkeket ír. Kórusaival számos külföldi versenyen és fesztiválon vett részt, összesen 69 díjat nyert. Tizennégy CD, valamint két szerzői lemez fűződik nevéhez;

**Tóth Györgyné Kovács Olga** (Cocioc, 1930., november 25.) zeneiskolai szolfézs- és zeneirodalom-tanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola középiskolai énektanár- és karvezető szakán többek között Vásárhelyi Zoltán

volt a tanára. Munkahelye: Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola/Weiner Leó Zeneiskola és Zeneművészeti Szakközépiskola);

**Tóth Károlyné Mohay Márta** (Szekszárd, 1930. augusztus 20.) zeneiskolai zongoratanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet-zongoratanár; Fővárosi V. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár);

**Tukora Bakos Jánosné Kurdics Ilona** (Kiskunfélegyháza, 1930. június 19.) általános iskolai ének-zene- és zeneiskolai szolfézstanár (Újvárosi Általános Iskola, Szolnok-ének-zenetanár; Palotási János Állami Zeneiskola, Jászberény-szolfézstanár);

**Timár Imréné Straub Magdolna** (Budapest, 1930. október 30.) zeneiskolai szolfézstanár, karvezető. A Zeneakadémia középiskolai énektanár és karvezetőképző szakán többek között Vásárhelyi Zoltán volt az egyik mestere. Munkahely: Fővárosi Zeneiskola Szervezet, Fővárosi XII. kerületi Állami Zeneiskola – uo. tanszakvezető és igazgató-helyettes.

**Valastyán Mihály** (1930. április 16. – 2013. április 10.) ének-zenetanár, karnagy. 1949–1952. Tanárképző Főiskola, Szeged, ének-zene tagozat, 1955–1975 Tanítóképző Intézet Gyakorló Iskolája, Győr, ének-zenetanár, 1975– ui. főiskolai adjunktus, 1971– Győri Liszt Ferenc Kórus;

**Varasdy Frigyes** (Szombathely, 1930. június 22.) trombitaművész-tanár. 1951-től nyugalomba vonulásáig a Magyar Állami Operaház zenekarának művésze. A Magyar Rézfúvós Együttes alapító tagja. Számos kortárs zenei alkotás bemutatójának közreműködője. 1960 és 1964 között a Győri Zeneművészeti Szakiskola, 1963-tól a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára. Pedagógiai munkásságának része négykötetes *Trombitaiskolája*, kétkötetes *Kamarazene-iskola* című könyve és a *Bevezetés a kamarazene gyakorlatába rézfúvósokra*;

**Várnai Ferenc, dr.** (Horváthertelend, 1930. február 12. – 2024. április 24.) zeneszerző, népzenekutató, tanár. Harminc éven át vezető ének-zenei előadója, szakfelügyelője, szaktanácsadója volt Baranya megyének. Tanított a hidasi, a pécsváradi általános iskolában, a szigetvári Zrínyi Miklós és a pécsi Nagy Lajos Gimnáziumban. Egy évtizede tanára a Pécsi Zeneművészeti Főiskolának. 1996–97-ben – 60. életévében – nagy sikerű szerzői estje volt Mezőtúron, Pécsváradon

és Pécssett. Szerkesztésében tizenegy, közel 700 baranyai népdalt tartalmazó kiadványa, 1999-ben pedig a Baranyai németek zenéje címmel CD ROM-ja jelent meg;

**Vassné Pásztor Edit** (1930. február 17.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Balett Intézet, Fővárosi 6. sz. Körzeti Zeneiskola-szolfézstanár, Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola-szolfézstanár, uo. igazgatóhelyettes is);

**Vereczkey László** (Budapest, 1930. február 20. – Budapest, 2014. április 17.) gitártanár, zeneiskolai kottaszerkesztő. 1956-tól rendszeresen közreműködött színházi előadásokban, 1963-tól a XI. kerületben hivatalosan alkalmazták gitártanárként, 1968-tól folyamatosan jelentek meg pedagógiai művei a Zeneműkiadónál, amelyek ma is országszerte ismertek a gitártanárok körében;

**Viczay Pál** (Pozsony, 1930. április 23. – Pozsony, 1989. október 24.) zenei szakelőadó, szakíró, énekes, módszertani anyagok szerzője. A pozsonyi konzervatórium ének szakán végzett (1955). 1961-től a Csemadok Zselízi Országos Népművészeti Fesztiváljainak szervezője volt. 1962–1970 között az Ifjú Szivek igazgatója, 1971–1979 a Csehszlovákiai Magyar Tanítók Központi Énekkara szervező titkára. 1981–1988-ban a pforzheimi (Németország) Városi Színház operaénekesse. Módszertani segédanyagok, kórusművek szerzője;

**Virág László** (Vasvár, 1930. április 9. – Salgótarján, 2014. december 22.) hegedűművész-tanár, szolfézs-, általános iskolai ének-zene-, és magyartanár, karnagy, karmester (Általános Iskola, Salgótarján, ének-zenetanár, Állami Zeneiskola Salgótarján, hegedűtanár és igazgató-helyettes, később igazgató, Pedagógus Kórus, Salgótarján-karnagy, Salgótarjáni Városi Szimfonikus Zenekar - alapító karmester) 1952 végén kezdte meg zenepedagógusi munkáját. A salgótarjáni zeneiskola tantestületének 1956. január 16-tól, az indulás első napjától tagja volt. Kezdetben igazgató-helyettesként, majd 1959-től igazgatóként tevékenykedett. 1987-től az intézmény címzetes igazgatója volt. Öt évig dolgozott Finnországban, ahol szimfonikus zenekart szervezett, városi vegyeskart és kamarazenekart vezetett. Virág László ötven évet töltött el hivatásszerűen a zeneoktatásban. Sokféle programot kezdeményezett, új zenekarok, kórusok, tanszakok jegyezték a fél évszázadot. Nevéhez fűződik az orgonaszakos növendékek országos találkozójának és a Salgótarjáni Ifjúsági Zenei Napoknak elindítása. Alapítója volt a Salgótarjáni Szimfonikus Zenekarnak és a város Pedagóguskórusának is. Ez utóbbit több mint harminc

évig vezette. Kezdeményezője volt a megyében működő egyházi kórusok találkozójának. Több mint 20 éven keresztül állt a Cantate Domino egyházi kórus élén. Egyházzenei tevékenységéért 80. születésnapja alkalmából XVI. Benedek pápa apostoli áldásban részesítette;

**Winkler Albert** (Nagyenyed, 1930. április 4. Sinaia (Bucsecshegység), 1992. június 27.) erdélyi zeneszerző, zongoraművész, karmester. A kolozsvári Zenekonzervatóriumban (1948–49, zongoratanára Halmos György), majd zeneszerzés szakon Leningrádban, a Rimszkij-Korszakov zenekonzervatóriumban végezte (1949–1954). 1954–1973 között a bukaresti rádió zenei rendezője, a Bukaresti Állami Zsidó Színház zenei együttesének vezetője. Zeneműveit Winkler Adalbert néven is jegyezte;

**Zsoldos Péter** (Szentese, 1930. április 20. – Budapest, 1997. szeptember 26.) sci-fi és zenei író, rádiós zenei szerkesztő. Szentesen érettségizett a Horváth Mihály Gimnáziumban. Ezután zeneszerzést tanult, 1949 őszén felvették a Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés tanszakára, ahol 1956 tavaszán megkapta zenetanári és kóruskarnagyi diplomáját. Ezt követően a Magyar Rádióban lett zenei szerkesztő-riporter, közben 1963-tól 1967-ig a bölcsészkaron pszichológiát tanult. A tudományos-fantasztikus irodalommal 1957 után kezdett foglalkozni. Elsősorban tudományos-fantasztikus műveiről ismert Magyarországon. 1998-ban az Avana Egyesület és Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata megalapította a Zsoldos Péter Díjat, amellyel évente a magyar tudományos-fantasztikus irodalom, később a teljes hazai fantasztikum kiemelkedő alkotásait díjazták;

## 1935-BEN SZÜLETETT

**Ács Jolán** (1935. július 14.) zongoratanár, korrepetitor. 1955-ben végezte el a Pedagógiai Főiskola-ének-zene szakát, 1959-ben pedig a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola zongora- és szolfézstanári szakát. Ezt követően lett a Fővárosi XI.ker. Állami Zeneiskola zongoratanára és korrepetitora;

**Aczél Ervin** (Temesvár, 1935. június 3.–Bécs, 2006. augusztus 24.) karmester, tanár. Kolozsvárott és Bukarestben végezte a zeneművészeti főiskola karmesterképző szakát, részt vett a Holland Rádió karmesteri

mesterkurzusán. 1971-től a nemzetközi koncertpódiumok szereplője Európa számos országában, Ázsiában, Észak- és Dél-Amerikában. 1960-tól 1963-ig a Botoșani Filharmónia karmestere volt, majd a Nagyváradi Állami Filharmónia zenekarát vezette 28 éven keresztül, közben két évig az Isztambuli Állami Opera zeneigazgatója volt. 1991-től 1999-ig irányította a Szegedi Szimfonikus Zenekart. Együttese élén számos nagy sikerű hangversenyt adott, külföldi koncertturnékon vett részt, a Szegedi Nemzeti Színházban és a Szegedi Szabadtéri Játékokon operaelőadásokat dirigált. Karmesteri művészetét több mint 40 lemez örökítette meg. 1998 tavaszán Művészeti vezetői munkája mellett docensként oktatott a római Ottorino Respighi Zeneakadémia karmesterképző szakán, 1992-től pedig a Szegedi Konzervatórium tanára volt. Állandó tagja volt a lisszaboni karmesterverseny zsűrijének. 1996-tól a Bécsi Zeneakadémia karmesterképző szakának docense, majd 1999 őszétől ismét a Nagyváradi Állami Filharmónia állandó karmestere volt 2006-ban bekövetkezett haláláig;

**Aczél Zsuzsa** (Budapest, 1935. május 16.– Budapest, 2025. május 2.) zenei kotta-könyv felelős szerkesztő. Dolgozott a Szerzői Jogvédő Hivatalban és zenei szerkesztőként 1966-tól a Zeneműkiadó Vállalatnál (EMB);

**Adorján Gyuláné Hodossy Piroska** (Győr, 1935. szeptember 12.) hegedű-kamarazene- és szolfézstanár, tanítóképző főiskolai tanár (Győr);

**Antal Imre** (Hódmezővásárhely, 1935. július 31. – Budapest, 2008. április 15.) zongoraművész, televíziós személyiség, színész, humorista, érdemes művész, a Magyar Televízió örökös tagja. Zongoristaként – mint az Országos Filharmónia szólistája – a világ minden szegletében fellépett. Számos nemzetközi versenyt megnyert, 1966-ban pedig a budapesti Liszt Ferenc-verseny II. helyezettje lett (a zsűri az I. díjat nem adta ki). Országos ismertséget azonban a televíziós pálya hozott számára. Első nagy sikerét a *Halló fiúk, halló lányok!* műsorvezetőjeként aratta. Ezt követően a szilveszteri műsorok, *Ki mit tud?-ok*, *Röpülj pávák* és az – MTV égisze alatt megrendezett – Nemzetközi Karmesterversenyek állandó konferansziéja, illetve az évtizedeken át futó, rendkívül népszerű *Szeszélyes évszakok* emblematisztikus műsorvezetője lett. 1947-ben a szegedi konzervatórium igazgatója, Kollár Pál felvette az intézménybe, ahol 1951-ben végzett. A család ezután Budapestre költözött, hogy fiuk a Nagymező utcai Zenei Gimnáziumban tanulhasson. A Zeneművészeti Főiskolán 1959-ben végzett, majd zongoristaként beutazta a világot. 1966-ban

második helyezést ért el a budapesti Liszt–Bartók Zongoraversenyen (a zsűri az I. díjat nem adta ki). Jobb kezének hirtelen fellépő ízületi gyulladása miatt azonban ezt a pályát nem folytathatta, s a hetvenes évek elején egzisztenciális válságba jutott. Ezután jelentős váltás következett: a Magyar Televízióhoz került. Első műsora egy „házaspárbaj” volt, melynek hatalmas sikere nyomán rábízták a *Halló fiúk, halló lányok!* című nemzetközi ifjúsági vetélkedő vezetését. Hosszú ideig Vitray Tamással közösen vezették a szilveszteri műsorokat. 1980-ban elindult a magyar televíziózás egyik legnépszerűbb sorozata, a *Szeszélyes évszakok*, amelyet eleinte Kudlik Júliával közösen vezetett;

**Aracsi Lászlóné Ormos Ágnes** (Székesfehérvár, 1935. június 5.) zeneiskolai zongora- és oboatanár, LFZF ZTI zongora gyakorlati tanítási tanár (Szeged);

**Aradszky László** (Budapest, 1935. szeptember 20. – Budapest, 2017. október 8.) táncdalénekes énekes, olaszos slágereivel a hatvanas években a magyar tánczenei életének egyik legnépszerűbb előadója. 1960–61-ben a Magyar Rádió Tánczenei Stúdiójának tagja és OSZK (Országos Szórakoztatózenei Központ) növendéke volt. Tanárai Vécsey Ernő és Balassa P. Tamás voltak;

**Balassa Sándor** (Budapest, 1935. január 20. – Budapest, 2021. május 14.) a Nemzet Művésze címmel kitüntetett zeneszerző. A Bartók Béla Konzervatóriumban karvezetést tanult, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Szervánszky Endre tanítványaként zeneszerzést. 1958-1963 között énektanár volt a Medve utcai általános iskolában. 1964-től a Magyar Rádió munkatársa lett, ahol 1980-ig a zenei főosztályon dolgozott zenei rendezőként. 1981-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem zeneszerzés tanszékén hangszerelést tanított adjunktusként, majd docensként, 1993-tól egyetemi tanárként. 1996-ban ment nyugdíjba. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem megsegítésére Zeneakadémia Alapítvány néven (1996-tól működő) közhasznú intézményt hozott létre;

**Bernáth Magda** (Balatoncsehi, 1935. október 31.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár, igazgatóhelyettes, zenei szakíró;

**Csorba István** (Budapest, 1935) középiskolai ének-zenetanár, karvezető. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán 1960-ban középiskolai énektanári és karvezetői diplomát szerzett. 1980 és 1990 között négy alkalommal vett részt Stuttgartban Helmut Rilling professzor egyházkarnagyi továbbképző kurzusain.

1960 és 1994 között énektanárként működött állami általános, majd középiskolákban. 1961 és 1978 között az Állami Központi Művészegyüttes karvezetője, karnagya és korrepetitora, majd a Szólistacsoport művészeti vezetőjeként működött. 1972 és 1990 között alapító karnagyként vezette a Pénzügyi és Számviteli Főiskola aranykoszorú-diplomás énekkarát. 1978 és 1981 között a Könnyűipari Minisztérium Bartók kórusának másodkarnagya volt. 1955-től a Budavári Evangélikus Gyülekezet Schütz Kórusának alapító karnagya. 1994 és 1996 között az Evangélikus Hittudományi Egyetem főtitkára, 1995-től az Egyházzenei Tanszék megbízott előadója az Egyetem énekkarának karnagya;

**Csorba Mária** (Budapest, 1935. november 14.) zenekari hegedűművész-tanár, koncertmester (Magyar Állami Operaház-zenekari hegedűművész; Magyar Kamarazenekar-zenekari hegedűművész);

**Dán András, dr** (Budapest 1935. április 20.–) jazz-muzsikus, billentyűs, tanár;

**Devich Sándor** (Szeged, 1935. január 19.–Budapest, 2016. január 20.) hegedűművész, a Bartók vonósnégyes alapító tagja, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem professor emeritusa. A Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskolán végzett tanulmányai után 1948 és 1954 között a budapesti Zenekonzervatóriumban tanult hegedűt és zeneszerzést, R. Zipernovszky Mária és Sugár Rezső irányítása alatt. 1954-ben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán folytatta hegedűtanulmányait, ahol Zathureczky Ede és Katona Béla voltak a mesterei. A főiskolán 1959-ben végzett – kitüntetéssel. Már főiskolás korában, 1957 és 1984 között az Állami Hangversenyzenekarban játszott, emellett az Országos Filharmónia szólistája is volt, 1957-től 1967-ig a Magyar Kamarazenekar tagja volt, 1958-ban pedig – második hegedűsként – alapító tagja volt a Komlós-, a későbbi Bartók vonósnégyesnek. 1981-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem oktatója, 1991-től egyetemi tanár, professor emeritus volt a vonós és húros hangszerek tanszékén; kamarazenét oktatott. Írásai gyakran jelentek meg a Parlandóban;

**Dinnyés István** (Kalocsa, 1935. február 20.) címzetes zeneiskolai igazgató. Szegeden a Pedagógiai Főiskolán szerzett énektanári oklevelet. Már tanárként kezdett oboát tanulni a szegedi konzervatóriumban. Később felsőfokú karnagyképzésre járt Budapestre. 1955 decemberében az Oktatási Minisztérium engedélyezte állami zeneiskola beindítását Orosházán, ahol elkezdte tanári pályafutását. 1960-ban áthelyezését kérte a helyi 3. sz. iskola ének-zene

tagozatára. 1972-ben visszahívták a zeneiskolába igazgatónak, ahol ebben a minőségben dolgozott igazgatóként 1990-ig. A rendszerváltás után 1991 – 95-ig –nyugdíjazásáig - osztályvezetőként dolgozott Orosháza város önkormányzat kulturális osztályán;

**Dobszay László, dr.** (Szeged, 1935. február 2 –Budapest, 2011. augusztus 26.) zenetörténész, zeneszerző, népzene kutató, karnagy, tanár, tankönyvíró. „Igen fiatalon, 1947-ben felvették a Zeneakadémiára a Rendkívüli Tehetségek iskolájába, ahol Viski János zeneszerzés-növendéke volt. Zongorázni Engel Iván tanította, népzénét Kodály Zoltánnál, zenetörténetet Szabolcsi Bencénél hallgatott. Zeneszerző-diplomáját 1957-ben kapta. A főiskola mellett 1955-től elvégezte az ELTE bölcsészkarának magyar–történelem szakát, itt 1959-ben diplomázott. 1956 és 1968 között elsősorban pedagógusként tevékenykedett, (a Fővárosi Zeneiskola Szervezet VI. kerületi iskolájában tanított zeneirodalmat és kamarazenét), komponált, cikkeket írt, és a magyar zeneoktatási rendszer átfogó reformjának kidolgozásán munkálkodott. E munka gyümölcseként látott napvilágot *A hangok világa* szolféztankönyv és módszertani sorozat. 1966-ban Kodály és Rajeczky Benjamin meghívására az MTA Népzene kutató Csoportjának (1974 óta a Zenetudományi Intézet része) munkatársa lett. Észak-kelet magyarországi és erdélyi népdalgyűjtő utak mellett a népzenei anyag rendszerezésén is dolgozott, amely később (1988) *A magyar népdaltípusok katalógusában* került közönség elé (Szendrei Jankával közös munka). Számos tanulmányt írt a népzene és a középkori zene történetéről, e két dallamhagyomány összehasonlításáról. Dobszay László alapvető munkát végzett az európai liturgikus zene kutatásában, a magyar középkori forrásanyag feltárásában, a repertoár feltérképezésében, és a források tartalmának egy szisztematikus dallamkatalógusban való egyesítésében. 1970-ben nevezték ki a Zeneakadémia tanárává. A zenetudományi szakos hallgatóknak tanított gregorián zenét, klasszikus formatant, latin nyelvet, népzénét. 1970-ben Rajeczkyval és Szendreivel megalapította a *Schola Hungarica* együttest, amely a magyar zeneélet egyik kiemelkedő műhelyévé vált, s amely ritka példáját adta és adja a magas szintű előadóművészet és a háttérben álló világszínvonalú kutatómunka elválaszthatatlan egységének. A *Schola* éppen ezáltal tett szert világhírnévre olyan időkben, amikor az egyházi zene Magyarországon egyáltalán nem volt kívánatos. Dobszay 1975-ben kandidált *A siratóstílus dallamköre zenetörténetünkben és népzeneünkben* c. munkájával. 1976-ban a Zenetudományi Intézet Dallamtörténeti csoportjának, majd 1990-től népzenei

osztályának vezetője lett. 1990-ben újraalapította a Zeneakadémia egyházzenei tanszakát, amelynek 2005-ig volt vezetője. 1992-egyetemi tanárrá nevezték ki. A *Schola Hungaricával* mintegy 40 hanglemezfelvételt készített. A Magyar Egyházzenei Társaság megalapítója és örökös tiszteletbeli elnöke. 2003-ban lett a Magyar Tudományos Akadémia doktora, 2005-ben a Zeneakadémia professor emeritusi címet adományozott tanári munkássága elismeréséül;

**Duska Károly** (Port Colborne, 1935. január 31. – Budapest, 2006. január 16.) hegedűművész-tanár, koncertmester. Tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Garay György növendékeként végezte. 1959-től 1969 a Fővárosi Operettszínház hangversenymestere, 1970-től a Magyar Állami Hangversenyzenekar tagja volt. 1970 és 1976 között a Kodály Vonósnégyes primáriusaként működött. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézetének Budapesti Tagozatán hegedűt és kamarazenét tanított;

**Farkas Máttyás** (Pusztavám, 1935. április 9.) zongoratanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Békéscsaba-zongoratanár);

**Fátyol Tibor** (Kolozsvár, 1935. október 19. – Győr, 2017. január 5.) zeneszerző, zeneíró, tanár. Középiskolát Kolozsvárt végzett, ugyanitt a Gheorghe Dima Zeneművészeti Egyetemen szerzett diplomát a zeneszerzés-karmesteri szakon. 1959-től a Ciocîrlie népi együttes folklorista és zenei vezetője, zenei szerkesztő, 1978-tól a Maros együttes művészeti titkára Marosvásárhelyt. Első cikkét az Utunk közölte 1954-ben, kritikái, zeneírásai a Korunk, Contemporanul, Románia, Utunk, Új Élet, A Hét s több napilap (Előre, Igazság) hasábjain jelentek meg. Balettjei, szimfonikus és kamarazenéje mellett jelentősek népdalfeldolgozásai, ezek a Maros együttes műsorán szerepeltek. A Népi Alkotások Háza számára Kolozs megyei néptáncok zenéjét gyűjtötte és dolgozta fel (Dansuri populare din regiunea Cluj. Kolozsvár, 1967), köztük a györgyfalvi magyar táncszvitet. Többször járt népdalgyűjtő körúton a Mezőségben, Szépkényerű Szentmártonban, Györgyfalván, a Kalotaszegben, Aradon és környékén, Olténiában Dobrogeában, Pitesti, Bacau, és Jasi és környékén. 1988 és 1992 között tanított a marosvásárhelyi Szentgyörgyi István Színművészeti Főiskolán 1993-ban Magyarországra költözött, és visszavonult.

**Fejér Kálmán** (Kovászna megyei Futásfalva, 1935. december 7.) zeneiskolai és tanítóképzői tanár. Kézdivásárhelyen járt tanítóképzőbe 1949 és 1953 között. Tanítóskodott Gelencén, Komándon, Szentkatolnán, Futásfalván és

Kézdivásárhelyen. Közben két év katonai szolgálatot teljesített 1956 és 1958 között. 1960-ban bejutott a G. Dima Zeneakadémiára (Kolozsvár), melyet 1965-ben végzett el. Azóta Szatmárnémetiben tanított a zeneiskolában. 1998. szeptember 1-től nyugdíjasként tanít a zeneiskolában, újabban a Tanítóképző Főiskolán is. 1965 és 1968 között a zeneiskola gyermekkórusát vezette;

**Fischer György** (Budapest, 1935. augusztus 12.) magyar zongoraművész, karmester. Fischer György a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán kezdte felsőfokú zenei tanulmányait. Fischer György és bátyja 1956. novemberében elhagyta az országot. A salzburgi Mozarteum Egyetemen folytatta ekkor az egyetemi képzést. Herbert von Karajan asszisztenseként a bécsi Állami Operában vezényelte Mozartnak A varázsfuvola és a Szöktetés a szerájból c. operáit. Fischer György Kölnben élt, ahol a kölni opera zenei vezetőjeként ment nyugdíjba;

**Fogarasi János** (Budapest, 1935. augusztus 13. – Budapest, 2012. április 13.) magyar zenész, dzsessz-zongorista, zenetanár. Alapító tagja volt a kőbányai Művészeti Szakiskolának. A hazai modern jazz egyik meghatározó személyisége. Az első kísérletektől kezdve részese volt a műfaj megteremtésének és elfogadtatásának;

**Frits Sándorné, Győri Katalin** (Rimaszécs, 1935. július 15.) orosz-és énektanár. Pedagógusi pályáját képesítés nélküli nevelőként 1959-ben kezdte Ózdon. Orosz-ének szakos tanári oklevelét 1965-ben szerezte, az egri Tanárképző Főiskolán. 1975-1990-ig az Árpád Vezér Úti Általános Iskola vezetője volt. Irányítása alatt az intézményben a tehetséggondozás példaértékű eredményességgel folyt. Nevéhez fűződik a városban a zenetagozatos iskolai oktatás beindítása, mely 1982-től nagyobb lehetőséget adott a kórusmunkához is. Az országos hírnű gyermekkórust 1971-ben alakította. Nyugdíjasként a Harmónia Pedagógus Női Kart vezette;

**Frankl Péter** (Budapest, 1935. október 2.), zongoraművész-professzor. Frankl Péter a Zeneakadémián végezte tanulmányait Hernádi Lajos, Kodály Zoltán és Weiner Leó vezetésével. Nemzetközi hírnevét több külföldi verseny sikere alapozta meg. A világ minden táján tart mesterkurzusokat és részt vesz nemzetközi versenyek zsűrijében. Londonban él, vendégprofesszorként az egyesült államokbeli Yale Egyetemen tanít. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tiszteletbeli professzora;

**Fürst János** (Budapest, 1935. augusztus 8. – Párizs, 2007. január 3.) karmester, tanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanult hegedű szakon. 1956-ban külföldre távozott, ezt követően évekig koncertmesterként dolgozott több zenekarnál, többek között megalapította az Ír Kamarazenekart. Később dirigensi tanulmányokat folytatott, a felsőfokú képesítés megszerzése után Malmöben, Aalborgban, Dublinban, Marseilles-ben és Winterthurban volt vezető karmester és zeneigazgató. Hosszú ideig a Helsink-i Filharmonikus Zenekar állandó vendégkarmestere volt. 1972-től Londonban működött, de már ezt megelőzően vezényelte a brit főváros legnagyobb zenekarait, beleértve a Londoni Szimfonikus Zenekart és a Royal Filharmonikus Zenekart is. Vendégszerepelt Izrael, Ausztrália, Amerika és Új-Zéland koncertpódiumain. Minden zenei műfaj terén otthonosan mozgott, kilenc évig volt a Marseilles-i Opera zeneigazgatója. 1997-től a Párizsi Conservatoire karmesterképzőjének professzora volt;

**Gáborján Edith** (Budapest, 1935. január 21.) zongoraművész-tanár (Állami Zeneiskola, Nagykörös; Fővárosi Zeneiskola Szervezet-zongoratanár; Fővárosi III. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár és korrepetitor is);

**Gáborján Sándorné Jáger Teréz** (Pápa, 1935. január 21. – Pápa, 2007. október 8.) általános iskolai tanár, karnagy, zongoraoktató ének-zene tanár, karnagy, zongoraoktató. 1953-ban a Pápai Állami Tanítóképző Intézetben tanítói, 1956-ban a Pécsi Tanárképző Főiskolán tanári oklevelet, 1958-ban zongoraoktatói, 1978-ban művészeti oktatói engedélyt szerzett. 1955–1956-ban ének–zenetanár Vilonyán, 1956–1961-es években Csóton, 1961 és 1989 között a pápai Kilián György Általános Iskolában. 1982-től 1990-ig vezető ének–zenei szaktanácsadó a Veszprém Megyei Pedagógiai Intézetnél. 1956-tól 1961-ig csóti, 1961 és 1982 között pápai iskolájában kórusvezető. 1975–1982-es években a pápai helyőrség Műszaki Alakulatának férfikarát, a Közgazdasági Szakközépiskola és a

Batthyány Lajos Szakképző Iskola női karát is vezette. A megye énektanárai részére tanfolyamokat, továbbképzéseket szervezett;

**Gellért Zoltán** (1935. február 17. Kecskemét - 2006. november 5. Zalaegerszeg). Zenetanár, karnagy. 1959-ben szerzett tanári diplomát kürt-szolfézs szakon a Szegedi Zenekonzer vatóriumban, mellette zeneszerzést is tanult. 1959 és 1961 között a békéscsabai zeneiskola tanára. 1961-ben települt át Zalaegerszegre, ahol sokoldalú munkásságot fejtett ki. 1961-1999 között a Pálóczi Horváth Ádám Zeneiskola kürt-tanára. 1968-1971 között elvégezte a Népművelési Intézet felsőfokú zenekarvezető tanfolyamát. 1970-től 1999-ig a Zalaegerszegi Szimfonikus Zenekar karnagya. Zeneszerzéssel is foglalkozott. 1990-ben a nagykanizsai Városi Szimfonikus Zenekar őt kérte fel vezető karnagynak (vendégként már többször vezényelte az együttest) (Forrás: Kocsis Katalin: Nagykanizsa zenei lexikona);

**Gombás Pál** (Budapest, 1935. január 23.) zeneszerző, zenei korrektor (Fővárosi Zeneiskola Szervezet-szolfézs-tanár; Zeneműkiadó Vállalat, Budapest-korrektor). A Zeneművészeti Főiskolán Viski János és Farkas Ferenc növendéke volt;

**González, Sebastian** (Rancagua, 1935. október 1.) operaénekes, tanár (Accademia di Sancta Cecília-énekkari művész; Egyetem, Serena-magántanár; Szegedi Nemzeti Színház; Debreceni Csokonai Színház-magánénekes);

**Gyulai Edit** (Gyula, 1935. február 22.) operaénekes-tanár;

**Hamvas Anna** (Möcsény, 1935. október 2. – 2018. március 10.) gyakorlóiskolai ének-zene vezetőtanár. Tanulmányok: 1950–54 Konzervatórium, Pécs – hegedű, ének, Tanítóképző, Pécs; 1954–59 Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, Budapest – középiskolai énektanár- és karvezetőképző-Vásárhelyi Zoltán, Ádám Jenő, Szőnyi Erzsébet, Kodály Zoltán, Járdányi Pál; Munkahelyek: 1959 általános iskola; 1962–65 ének-zenei tagozatú általános iskola, Budapest 1965–Alsóerdősor utcai ének-zenetagozatú általános iskola, Budapest-vezetőtanár;

**Hankiss Ilona** (Debrecen, 1935. november 6.) operaénekes, tanár (1965–85 Állami Operaház Budapest-magánénekes; 1984–94 ELTE Tanárképző Főiskola, Zenei Tanszék, docens, énekoktatás és operatörténeti spec. kollegium, dráma-játék stúdió; Patrona Hungariae Intézet Zeneiskola- magánének tanár; az Operaélet c. folyóiratban számára művészkollégáiról készített interjúkat);

**Horváth Elek** (Vajdaszentivány, 1935. június 26.) prímás. Horváth Elek gyerekkorától fogva zenésznek készült, apjától és szintén prímás nagyapjától tanult hegedülni. A rendszeres muzsikálást a katonaság után kezdte el, amikor apja helyett kellett a banda élére állnia. Ettől kezdve rendszeresen muzsikált Felső Maros mente falvaiban, elsősorban Vajdaszentiványban, Marossárpatakon, Gernyeszegen, Körtvélyfáján, Toldalagon. Ezeken kívül távolabbi falvakban is szokott muzsikálni: Unoka, Beresztelke, Kisfülpös, Abafája, Póka, Udvarfalva, Magyaró, Ibanești (Libánfalva), Frunzeni (Mezőharasztos), Marosszentgyörgy, Marosvásárhely, Faragó, Toplica. A hegedű mellett időnként harmonikán és basszusgitáron is játszik. Horváth Elek a hagyományos marosszéki népi muzsika egyik legkiválóbb képviselője. 1997 óta rendszeres oktatója és zenésze a Vajdaszentiványi néptánc és népzenei tábornak. Az 1989 decemberi fordulat után lehetőség nyílt magyarországi és szlovákiai meghívásoknak. Muzsikálását 8 db műsoros CD, számtalan video- és hangfelvétel őrzi. A magyarországiakon kívül Japánban és Hollandiában is jelent meg hanglemeze, amelyek ma már ritkaságnak számítanak. A Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézetében több, mint 60 órányi jó minőségű hangfelvétel és film található Horváth Elek zenekaráról, valamint a zenészek táncáról. A Magyar Művelődési Intézet a Népzenei Füzetek sorozatban megjelentette Vavrinecz András: Vajdaszentiványi népzene I. címmel Horváth Elek dallamainak egy részét. A II. kötet megjelenés előtt áll;

**Harmath Éva** (1930) énekművész-tanár;

**Horváth Guido** (Szombathely, 1935. március 31.) zeneiskolai fafúvóstanár (Állami Zeneiskola, Kőszeg-fafúvóstanár; Állami Zeneiskola, Szombathely-fafúvóstanár; Állami Zeneiskola, Kőrmend, fafúvóstanár és igazgató-helyettes is);

**Horváth István** (Budapest, 1935. december 2.) énekkari művész (Szegedi Nemzeti Színház; MN Művészegyüttes; Landestheater-Innsbruck; Augsburg, Operaház);

**Horváth Tibor** (Pécs, 1935. május 28.) zenekariordonkaművész-tanár (Pécsi Nemzeti Színház; Pécsi Szimfonikus Zenekar-zenekariordonkaművész, szólamvezető);

**Juhos András** (Gödöllő, 1935. június 26.) zenekariordonkaművész-tanár, zongorajavító- és hangoló (Kecskeméti Katona József Színház-zenekari

gordonkaművész; Ének-Zene tagozatos Általános Iskola, Csongrád-gordonkatanár; Állami Zeneiskola, Csongrád-gordonkatanár);

**Kalló Károly** (Devecser, 1930. szeptember 17.) szórakoztató zenész

**Kalloš Sándor** (Chernivtsi, 1935. október 23.) zeneszerző, tanár;

**Károlyi Gyuláné Lőrincz Györgyi** (Szombathely, 1935. április 22.) zeneiskolai hegedű- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Berettyóújfalu-alapító igazgató; Simonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen-hegedűtanár és körzeti szakfelügyelő; Fővárosi XII. kerületi Állami Zeneiskola-tanszakvezető hegedűtanár és igazgató-helyettes is);

**Kelemen József** (Kecskemét, 1935. június 14.) zongoratanár (Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Kecskemét-zongoratanár);

**Kiss József** (Miskolc, 1935. május 8.) általános iskolai ének-zenetanár, karnagy, népdalgyűjtő, megyei ének-zene szakfelügyelő (Általános Iskola, Kisköre-tanár; IV. sz. Általános Iskola, Mezőkövesd-tanár; Martos Ferenc Ének-zenei Általános Iskola, Mezőkövesd-tanár; Heves megyei ének-zene szakfelügyelő; különböző kórusok vezetője);

**Klinda Magdolona** (Esztergom, 1935. október 28.) zenekari mélyhegedűművész, zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Zeneoktatói Munkaközösség, Esztergom; Városi Zeneiskola, Esztergom-igazgató-helyettes is, Esztergomi Városi Szimfonikus Zenekar-zenekari mélyhegedűművész). Zenei tanulmányait az esztergomi Zeneiskolában kezdte (1946-1956), majd a Tinódi Lantos Sebestyén Zeneművészeti Szakiskolában és a szintén győri Tanárképzőben folytatta zongora-szolfézs szakon Simon Atala vezetésével;

**Kollár András** (Kántorjánosi, 1935. április 26.) karnagy, főiskolai tanár (Állami Zeneiskola, Nyírbátor-énektanár; Tanítóképző Főiskola Gyakorló Általános Iskolai vezetőtanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Debreceni Tagozata-szolfézs metodika);

**Kollárné Grosz Ilona** (Budapest, 1935. január 25.) zenekari hegedűművész-tanár (Győri Filharmonikus Zenekar-zenekari művész);

**Komlós Péter** (Budapest, 1935. október 25.–Budapest, 2017. május 2.) hegedűművész-tanár, a Bartók Vonósnégyes, alapítója, primáriusa. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán, 1950 és 58 között hegedűt tanult, Bihariné Kádár Klára, Zathureczky Ede, Weiner Leó és Katona Béla keze alatt. 1957-ben alapította az eleinte Komlós Vonósnégyes névre keresztelt kvartettjét, amely 1963-vette fel a Bartók Vonósnégyes nevet. Emellett 1960-tól 1989-ig a Magyar Állami Operaház koncertmestere is volt. 1982-ben lett a Zeneakadémia tanára;

**Körber Tivadarné Nagy Mária** (Gyula, 1935. november 9.–Budapest, 2016. január 24.) zongora- és szolfézstanár (Általános Iskola, Vésztő, ének-zenetanár, Állami Zeneiskola, Gyula; Kodály Zoltán Ének-Zenei Általános Iskola és Gimnázium, Kecskemét, igazgató-helyettes is. 1975-ben meghívták az akkori Művelődésügyi Minisztérium Művészetoktatási Osztályára, ahol a zeneiskolák és a zeneművészeti szakközépiskolák gondozásának feladatkörét látta el. A politikai közéletben soha nem vett részt, kizárólag a szakmai területen fejtett ki tevékenységet. Ő készítette elő az alap- és középfokú oktatás intézményes kereteit megerősítő oktatási terveket, szabályzatokat. Valódi szakmai elkötelezettséggel, rendszeresen részt vett a zeneoktatás különböző eseményein (konferenciák, továbbképzések, versenyek), amelyek létrejöttét nem egyszer ő maga kezdeményezte. 1980-ban került az akkori Oktatási Minisztérium Egyetemi és Főiskolai Főosztályára, ahol fő területe a zenei felsőoktatás volt. Nagy szerepe volt többek között a 3 éves zeneiskolai tanárképzés 4 évesre való bővítésében, a Zeneakadémia Egyházzene Tanszékének újraindításában, a jazzoktatás főiskolai szintű elindításában, valamint más, új szakok alapításában. Minisztériumi évei alatt sem vált meg a tanítástól: az ELTE Zenei Tanszékén oktatott mintegy 20 éven át kötelező zongorát. 2000-ben, több évvel a minisztériumból való nyugdíjba vonulása után Falvai Sándor rektor kérte fel a Zeneakadémián felsőoktatási szakértői feladatok ellátására. Rengeteg, főként a kreditrendszer bevezetésével, majd a bolognai átállással kapcsolatos szakanyag, tanterv, szabályzat kidolgozása fűződik személyéhez. Egészen a 2013-ban – az akkori új foglalkoztatási jogszabály megjelenése miatti – végleges nyugdíjazásáig a Kreditátviteli Bizottság titkári teendőit is ellátta, e feladatkörében hallgatóink százainak segített gondos odafigyeléssel;

**Králik János** (Budapest, 1935. április 11.–Budapest, 2022. február 22.) zongoraművész-tanár, karmester. Tanulmányait a Zeneakadémián Kadosa Pál, Solymos Péter és Vaulin Jenő vezetésével folytatta. 1964 óta dolgozik a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen. 1976-tól igazgatója volt a Liszt Ferenc

Zeneművészeti Főiskola ZTI Budapesti Tagozatának. 1961-től évtizedeken keresztül pedig karmestere a BM Szimfonikus Zenekarnak;

**László Endre** (Budapest, 1935. február 6.) karmester. Zeneszerzést tanult Szelényi István növendékeként. 1952 óta az Állami Déryné, később a Népszínház zenei vezetője. Számos színpadi zenét hangszerelt;

**Lobotka János Pál** (Nagyvárad, 1935. május 16. – Debrecen, 2010. december 5.) zenetanár, karmester. A debreceni zenei élet fáradhatatlanul tevékeny alakja volt. Iskoláit szülővárosában, Nagyváradon végezte, majd a magasabb szintű zenei képzést Kolozsváron fejezte be. Szerteágazó zenei érdeklődése már ekkor megnyilvánult, hiszen az Aradi Filharmonikus Zenekarnál elnyert timpanista állása mellett nagybőgő-tanulmányokat is folytatott a helyi konzervatóriumban, sőt, katonai szolgálata alatt fúvószenekari karnagygyakorlatot is szerzett. 1960-ban ismét Nagyváradon tevékenykedett az ottani filharmonikus zenekar művészeként. Ezzel párhuzamosan technikai érdeklődését is kamatoztatta, kitanulván a hangszerjavító és zongorahangoló mesterséget. 1974-ben családjával áttelepült Magyarországra, és a szülővárosához közeli Debrecenben folytatta pályáját. Elnyerte a Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar állaspályázatát, s a szólamvezető timpanista posztján vált az együttes kitűnő, megbízható művésze. Időközben zenetanári és zenekarvezetői munkát végzett Berettyóújfaluban és Nagymacson. 1976-ban újjászervezte a Simonffy Emil Zeneiskola Ifjúsági Fúvószenekarát;

**Major Mária** (Budapest, 1935. október 16.) énekkari művész (Fővárosi Operettszínház-énekkari művész; Stadttheater, Luzern- énekkari művész);

**Majoros Nándor** (Jánoshalma, 1935. április 9.) ütőhangszeres zenekari művész (BM Tűzoltóság Zenekara- ütőhangszeres zenekari művész);

**Markovits Györgyné Fényes Adrien** (Miskolc, 1935. február 13.) zeneiskolai zongoratanár (Fővárosi IV. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár; XIII. kerületi Szabó Ferenc Állami Zeneiskola-zongoratanár);

**Medgyesi Mária** (Budapest, 1935. január 13.) színművésznő, zenés színházi művész, tanár, rendező, a Budapesti Operettszínház örökös tagja (1998). 1957-ben végzett a Színház- és Filmművészeti Főiskola színész tanszakán. A debreceni Csokonai Színházban kezdte a pályafutását. 1958–60-ban a kecskeméti Katona József, 1960–62-ben a pécsi Nemzeti, 1962–64-ben a

veszprémi Petőfi, 1964–66-ban a győri Kisfaludy Színházban játszott. 1966 óta a Fővárosi Operettszínház tagja. Kiváló drámai és operett-színész. 1990-1999 között a Budapesti Operettszínház zenés színészképző stúdiójának beszédtanára, majd 1992-től a Ferencvárosi Művelődési Központban működő Szivárvány Színiiskola színészmesterség és beszédtanára. 2003 őszétől a Shakespeare Színiakadémia művészi beszéd tanára;

**Megyeri Lajos** (Bácsföldvár, 1935. május 5.) zeneszerző, zenepedagógus, karmester. A belgrádi zeneakadémia zeneszerzői tanszékén folytatta, ahol Predrag Milošević növendékeként 1963-ban szerzett oklevelet. 1959-ben állást kap a szabadkai Zeneiskolában. Többek között zeneszerzést, formatant és harmóniát is oktatott;

**Molnár Sándorné Gáspár Dóra** (Budapest, 1935. július 28.) zongoratanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet; Fővárosi XIII. kerületi Állami Zeneiskola-tanszakvezető zongoratanár és igazgató-helyettes is);

**Nagy Ferenc** (Budapest, 1935. július 18.–Budapest, 2013. július 19.) karmester, karnagy, tanár. Tanulmányait 1956 és 1959 között Vásárhelyi Zoltán növendékeként a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola karvezetés szakán végezte. 1959/60-ban a Honvéd Művészegyüttesben korrepetitor és karmester. 1960 és 1964 között a budapesti Petőfi Színház karmestere, karigazgatója; 1964-től 1970-ig a Pécsi Nemzeti Színház és a Pécsi Filharmonikus Zenekar karigazgatója, illetve karmestere. 1970-ben kerül a Magyar Állami Operaházhoz, ahol előbb karmester és karigazgató, majd 1982-től karmester. A Színművészeti Főiskola zenei tanszékvezető egyetemi docense. Számos országban vendégszerepelt, vezénlysét Hungaroton hanglemezek örökítették meg;

**Nagy Ferenc**, nyárádmenti (Búzaháza, 1935) ének-zenetanár, karnagy, a Seprődi János Nemzetközi Kóruszövetség megalapítója. Tizenhét éves korában már kórust vezetett. Zenetanári diplomát a kolozsvári Gh. Dima Zeneakadémián szerzett 1957-ben, tanári pályafutása, pedagógusi és igazgatói munkája Csíkfalvához kötötte. 1990-ben újraindította a Nyárádmenti Kóruszövetséget, majd 1991-ben megalapította a Seprődi János Nemzetközi Kóruszövetséget;

**Németh Gusztávné** (Kispalád, 1935. szeptember 9.) zeneiskolai zongoratanár (Állami Zeneiskola, Mosonmagyaróvár-zongoratanár; Kun B. Általános Iskola, Mosonmagyaróvár-ének-zenetanár; Állami Zeneiskola, Győr-zongoratanár);

**Németh Judit** (Debrecen, 1935. november 27.) zeneiskolai oboa- és szolfézstanár (Csermák Antal Állami Zeneiskola, Veszprém, oboa- és szolfézstanár oboa- és szolfézstanár);

**Papp Lajos** (Debrecen, 1935. augusztus 18.–Oldenburg, Németország, 2019. január 17.) Németországban élő zeneszerző, tanár. A debreceni konzervatóriumban tanult, majd a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán kapott zeneszerző diplomát 1960-ban. 1971-ig különböző zeneiskolákban tanított. 1971–73 között Svájcban, a bázeli konzervatóriumban Klaus Huber és Helmut Lachenmann mesterkurzusán vett részt ösztöndíjasként. 1973-tól a németországi Oldenburgban él, a helyi konzervatórium professzora;

**Pásztor Zsuzsa, Négyesiné, dr.** (Szeged, 1935. június 14.) zongoraművész-tanár, pszichológus, zenei egészséggondozó-tanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen szerzett zongoraművészi diplomát Kadosa Pál osztályában. Negyven éven át zeneiskolai tanárként és zongorakísérőként dolgozott. Ezzel párhuzamosan részt vett a zenei munkaképesség-gondozás kutatásában, mint dr. Kovács Géza munkatársa és szerzőtársa. 2000 óta a Kovács-módszer tárgy oktatója a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen és az Eötvös Loránd Tudományegyetemen;

**Pejtsik Árpád György** (Budapest, 1935. november 17. – Budapest, 2020. december 28.) zenekari gordonkaművész-tanár. 1959-ben kapott gordonka művész-tanári oklevelet a Zeneművészeti Főiskolán, Banda Ede tanítványaként. 1958 – 62 a MÁV Szimfonikusok, majd 1962 – 95-ig a Magyar Állami Operaház zenekari gordonkaművésze. 1959 óta tanít, 1965-től a Szabolcsi Bence Zeneiskola jogelődjénél, majd jelenlegi iskolánkban. 1969 – 98-ig a Fővárosi Zeneiskolák szakfelügyelője, ill. szaktanácsadója. Száznál több gordonkás, hegedűs, kamarazenei és zenekari kiadványt adott közre;

**Penyaskáné Erdős Katalin** (Debrecen, 1935. január 1.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza-zongoratanár; Simonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen-zongoratanár és igazgató-helyettes is);

**Peresztegi Nagy Imre** (Székesfehérvár, 1935. január 11.) zenekari harsonaművész-tanár (Postás Szimfonikus Zenekar- zenekari harsonaművész, majd művészeti és szervező titkár is);

**Pintér Ferenc** (Apátfalva, 1935–1988) zenetanár, karmester. Érettségi után a szegedi Tanárképző Főiskolán tanult tovább: ének és zenetagozaton, ahol diplomát szerzett. A friss diplomás tanárra először a honvédség tartott igényt; ahonnan hadnagyi rendfokozattal szerelt le. Ezután rövid ideig Hódmezővásárhelyen tanított, majd Makóra került, ahol végleg letelepedett, és aktívan bekapcsolódott az akkoriban virágzó makói zenei életbe. A Bartók Béla Általános Iskolában az első ifjúsági fúvószenekarát;

**Potta Géza** (Abaújszina, 1935. február 25.–2007. november 22.) cigányprímás, tanár;

**Preznánszky Györgyné Bikki Gabriella** (Debrecen, 1935. november 17. – Debrecen, 1978. szeptember 11.) zongora-szolfézs tanár, zeneiskola-igazgató;

**Prokopiusz Imre** (Budapest, 1935. március 27.) zongoraművész-tanár, zenei vezető. A Zeneakadémián Antal István (zongora) osztályában tanult (Fővárosi Zeneiskola Szervezet; Vígszínház-korrepetitor; Körszínház-alapító tag; Thália Színház-zenei vezető);

**Puska Tibor** (Kunágota, 1935. május 12.) zeneiskolai trombitatanár (Körzeti Állami Zeneiskola; Dunakeszi-Fót Gyermekvárosi Kihelyezett rézfúvós tagozat-tanszakvezető rézfúvós-tanár is, KISZ Központi Művészegyüttes fúvószenekari asszisztens);

**Puskás Dezső** (Endrőd, 1935. március 27.) zenekari klarinétművész-tanár (Szigligeti Színház, Szolnok-zenekari klarinétművész; Állami Zeneiskola, Mezőtúr-klarinéttanár; Bartók Béla Állami Zeneiskola, Szolnok-tanszakvezető klarinéttanár és megyei szakfelügyelő);

**Rozsnyai Tibor** (Budapest, 1935. június 27.) zenekari gordonkaművész-tanár (Állami Zeneiskola, Várpalota-szolfézs tanár; Lorántffy Zsuzsanna Ének-zenei Általános Iskola, Budapest-gordonkatanár; Állami Zeneiskola, Szombathely-gordonkatanár; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar-szólamvezető is; Belgrádi Operaház-zenekari gordonkaművész; MN Művészegyüttes Szimfonikus Zenekara-zenekari gordonkaművész szólógordonkás, szólamvezető);

**Reinisch Jenő** (Budapest, 1935. október 24.) zenekari harsonaművész-tanár (MR Tánczenekara-zenekari harsonaművész; MRT Szimfonikus Zenekar-zenekari harsonaművész);

**Reményi Nándor** (Budapest, 1935. szeptember 27.) zenekari fuvolaművész-tanár (BM Tűzrendészeti Parancsnokság Zenekara-zenekari fuvolaművész; Fővárosi Operettszínház-zenekari fuvolaművész; Postás Szimfonikus Zenekar-zenekari fuvolaművész);

**Róth Márta** (Budapest, 1935. március 16. – Budapest, 2001) operaénekes-tanár (Országos Filharmónia; németországi operaházak: Erfurt, Lipcse, Berlin, München, Weimar-magánénekes; Zeneművészeti Főiskola, Berlin és Weimar-énektanár; Állami Zeneiskola, Budapest XXI. kerület, Csepel-magánénektanár; MR Énekkara-magánénektanár);

**Samu Katalin** (Rimaszombat, 1935. szeptember 16. – Pesőc, 2014. május 28.) zenetanár, zongoratanár, kántor, karvezető, népművelő;

**Sári József** (Lenti, 1935. június 23.) zeneszerző, egyetemi tanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanult 1954 és 1962 között, zeneszerzés szakon Szervánszky Endre, karvezetés szakon Vásárhelyi Zoltán növendékeként szerzett diplomát. 1962-től zenetanár, zongorakísérő, kamarazenekar-vezető. 1971 és 1984 között az NSZK-ban élt, magántanár és szabadfoglalkozású zeneszerző. 1984-től a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán/Egyetemen tanított zene-elméletet. 1992 és 1997 között a zeneelmélet tanszék vezetője, 1997-től egyetemi tanár (DLA, habil.), 2001-ig a Mestertestület elnöke. 1997 és 2007 között a Magyar Rádió kortárszenei lektora. 2000–2001-ben a bambergi Villa Concordia Nemzetközi Művészház ösztöndíjasa, 2001-ben a reichenai Universität für Musik Wien Sommerakademie zeneszerzés mesterkurzusának vendégprofesszora. 1998-tól a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia rendes tagja;

**Siposné Szendery Ágnes, dr.** (Ungvár, 1935. január 15.–Debrecen, 2005. március 27.) zongoraművész-tanár, a debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola volt igazgatóhelyettese (1981–1991), zongora tanszakának egykori vezetője (1978–1994);

***Stekly Imre*** (Budapest, 1935. december 11.) zenekari fagottművész-tanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Rudas Imre (fagottművész-tanár) osztályában tanult. Főbb munkahelyei: Budapesti Petőfi Színház- zenekari fagottművész; Állami Operaház-zenekari fagottművész; Fővárosi Operettszínház-zenekari fagottművész);

***Szabó Tivadarné Jani Éva*** (Budapest, 1935. július 10.) zeneiskolai hegedű- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Gyöngyös-hegedű- és szolfézstanár; Állami Zeneiskola, Eger-hegedű- és szolfézstanár; Állami Zeneiskola, Heves, hegedű- és szolfézstanár, igazgató);

***Szabóné Csider Bernadett*** (Répceszemere, 1935. július 30.) zeneiskolai szolfézstanár, karvezető (Állami Zeneiskola, Lenti- szolfézstanár; Állami Zeneiskola, Körmend – Szentgotthárdi Tagozat, szolfézstanár, igazgató-helyettes, igazgató);

***Szakáll Lászlóné*** (Gödöllő, 1935. április 8.) iskolaigazgató, kórusvezető, helytörténész;

***Szánthó Lajos*** (Szentés, 1935. november 10.–Budapest, 2024. január 30.) zeneszerző, zongora- és szolfézstanár. Családi és rokoni négykezezesek hatására, 10 éves korábban elkezdett zongorát tanulni, s nem sokkal később a zeneszerzéssel is megpróbálkozott. 1945–46 Állami Zeneiskola, Csongrád (Tanár: Angyal Istvánné); 1946–50 Állami Zeneiskola, Szentés (Tanár: Szirányi Béláné); 1950–52 Állami Zeneiskola, Szentés. Tanárai gondos előkészítése után, 1952-ben felvették a Zeneakadémiára, ahol 1958-ig Szervánszky Endrénél zeneszerzést, Ferenczy Györgynél pedig zongorát tanult, de nagy hasznát vette többek között Nagy Olivér és Unger Ernő partitúraolvasás óráinak is. 1958 és 1960 között Szirányi Jánosnál végezte el a zongora szaktanárképzőt a Konzervatóriumban. Munkahelyek: 1958–60 Népművelési Intézet Zenei Osztály (kottatáros); 1960–61 Állami Zeneiskola, Salgótarján (zongora- és szolfézstanár); 1962–63 Zeneművészeti Szakiskola, Pécs (zeneelmélet-, zeneirodalom ismeret tanár); 1963–67 Fővárosi 4. sz. Állami Zeneiskola (szolfézs-, zongoratanár); 1967– Fővárosi XI. kerületi (Weiner Leó) Állami Zeneiskola (zongora- és szolfézstanár). 1960-tól folyamatosan foglalkozott zongoratanítással és komponálással, de kóruskísérésből is kivette a részét. Főleg hangszeres műveket és dalokat írt;

**Szántó Zoltánné Imreh Gyöngyi** (Miskolc, 1935. június 23.) magyar- és énekzenetanár (Általános Iskola, Miskolc; Kossuth Gimnázium és Óvónői Szakközépiskola, Miskolc);

**Székely Miklós** (Pécs, 1935. március 26.–Budapest, 2005. augusztus 29.) középiskolai ének-zenetanár, karnagy. Zeneakadémiai mesterei voltak többek között Vásárhelyi Zoltán és Szőnyi Erzsébet. Főbb munkahelyei: ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Gimnázium-egyetemi gyakorló iskolai vezetőtanár, karnagy, szakfelügyelő; felnőtt (Fővárosi Énekkar) és ifjúsági kórusok (KISZ Központi Művészegyüttes) vezetője;

**Szepesi György** (Eger, 1935. augusztus 8.–Eger, 2015. február 2.) zeneiskolai szolfézs- és klarinét tanár, karvezető. Zenetanári képesítést 1962-ben szolfézs-karvezetés szakon Debrecenben szerzett, melyet később klarinét szakos diplomával is kiegészített. Tanári pályáját a Farkas Ferenc Zeneiskola jogelődjében, az Egri Állami Zeneiskolában kezdte, ahol 1995-ben történt nyugállományba vonulásáig klarinéttanárként közel negyven évet töltött, – melyből 28 évet igazgatóként dolgozott. Évtizedeken keresztül meghatározó egyénisége volt Eger kulturális életének. Az Egri Szimfonikus Zenekar és az Egri Fúvósötös alapító tagja volt;

**Szesztay Zsolt** (Nyíregyháza, 1935. január 6. – Debrecen, 2007. szeptember 6.) karnagy, főiskolai tanár. Tanulmányait 1954 és 1959 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola karvezető és középiskolai énektanárképző szakán végezte Vásárhelyi Zoltán növendékeként. 1960–1966. Zeneművészeti Szakiskola Pécs; 1966–1974. Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI. Pécsi Tagozat; 1975–Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI. Debreceni Tagozat. Több évtizedes oktatói tevékenységének csúcspontját jelentette a Debreceni Zeneakadémia Szolfézs-Zeneelmélet Tanszék 1974-es megalapítása, majd vezetése. Az általa alapított Bárdos Lajos Leánykarral számos hazai és nemzetközi kórusversenyen szerepelt sikeresen, és a híressé vált, több évtizedes Bárdos Szimpózium is az ő szervezőmunkáját dicséri. Évtizedeken keresztül Szerkesztő Bizottsági tagja volt a Parlandónak;

**Szilágyi István** (Debrecen, 1935. július 24.–Debrecen, 2002. október 11.) zongoraművész-tanár, zeneszerző. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán többek között Antal István és Wehner Tibor voltak a mesterei. Főbb munkahelyei: Simonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen-igazgató-helyettes; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Debreceni

Tagozata-tanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Debreceni Tagozat-főiskolai tanár);

**Tarr Gábor** (Szin, 1935. december 14.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola középiskolai énektanár- és karvezető szakán többek között Szőnyi Erzsébet, Vajda Cecília és Vásárhelyi Zoltán tanította. Munkahelyeiből: Ének-Zene tagozatos Általános Iskola, Aszód; Tanárképző Főiskola, Nyíregyháza - tanár;

**Terényi Ede** (Marosvásárhely, 1935. március 12. – Kolozsvár, 2020. november 26.) zenetudós, zeneszerző, egyetemi tanár, a romániai magyar zenei élet kimagasló mestere, pedagógusa, a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja. Munkássága számottevő: műveit ötven kötetben jelentette meg, s ehhez járul a közel ugyanennyi lemezfelvétel is, míg harmóniaelméleti kutatásait tanulmányokban tette közzé. Könyveket, elemzéseket, zenei esszéket írt a modern zenéről, zeneszerző elődokról és kortársakról (Veress Sándor, Lajtha László, Balassa Sándor). Számos műve hangzott el ösbemutatóként Európa zenei centrumaiban. Középiskolai tanulmányait szülővárosában végezte: zeneszerzést Tróznér Józseftől, zongorát Chilf Miklóstól tanult, a Bolyai Farkas Elméleti Középiskolában érettségizett (1952), majd a Gheorghe Dima Zeneművészeti Főiskola zeneszerzési tanszakán Jodál Gábor tanítványaként szerzett oklevelet (1958), ettől kezdve Kolozsváron élt. A kolozsvári kulturális pezsgés révén Terényi belekapcsolódhatott a romániai zenei életbe, a magyarországi hangversenyek világába, de kitekinthetett a német és francia régió felé is. 1956-ban elnyerte az Enescu-ösztöndíjat. 1958-tól ötvennégy éven át a Gheorghe Dima Zeneművészeti Főiskola előadója volt: kezdetben ellenponttant, majd összhangzattant, a '80-as évektől zeneszerzést, majd zenedramaturgiát is tanított (ez utóbbi tantárgy bevezetése a főiskolán az ő nevéhez fűződik). Két ízben (1974, 1978) is részt vett műveivel a darmstadti modern zenei tanfolyamon, ill. fesztiválon (Internationale Ferienkurse für Neue Musik). 1983-tól a zenetudományok doktora, 1993-tól doktorátusvezető volt. A magyarországi zeneélettal szoros kapcsolatban állt, 2005-től a Magyar Művészeti Akadémia társadalmi szervezet tagja, majd 2011-től a köztestület rendes tagja volt, és csatlakozott a Magyar Zeneszerzők Szövetségéhez is. A Magyar Rádiózenekar és a Budapesti Vonósok számos művét előadták, illetve rendeltek is tőle alkotásokat. Zeneírói, zenetudományos munkássága egyaránt jelentős: számos zenei tárgyú kötet és esszé szerzője. Zenetudományi

kutatásainak középpontjában a modern zene vertikális dimenziójának vizsgálata állt. Másik jelentős kutatási területe az erdélyi magyar zeneszerzés története és stilisztikai vizsgálata volt. Szakmai sikerein túl fontosak voltak számára barátságai alkotótársakkal és volt tanítványokkal. E sorból is kiemelkedik legendás barátsága Balassa Sándor zeneszerzővel, amelynek szép példája a *Balassa-duók* című hegedűkettős sorozat. Zeneszerzői pályája nagyon sokarcú, stílusa évtizedenkénti jelentős változásokat mutat: első alkotó periódusát a népdal- és Bartók-hatás jellemzi, ezt követte a szerializmus felé fordulás, a zenei grafika, majd a neobarokk és ezzel párhuzamosan a dzsesszmuzsika felé tájékozódás. A közelmúltban készült műveit régi erdélyi dallamok mai hangvételű újjáélesztése, modern keretbe foglalása jellemezte. Számos zeneműve kapcsolódott szorosan a magyar és az egyetemes irodalomhoz: száznál is több, a magyar és a világirodalom, valamint a népköltészet remekeihez kapcsolódó vokális zeneművet szerzett, amelyek műfaji szempontból is változatosak, monooperáktól vokál-szimfonikus művekig, kórusoktól dalokig. Munkásságát emellett több szimfónia, zongoraverseny, mise, Te Deum, Stabat Mater, neobarokk koncertók, vonósnégyesek, ütöskvartettek, különböző hangszeres szólódarabok, szonáták, monodramák, dalsorozatok és kétkötetnyi kórusmű körvonalazza.

**Turányi Miklósné Nagy Flóra** (Ecséd, 1935. november 10.) zeneiskolai zongoratanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet-zongoratanár; Bihari János Állami Zeneiskola, Abony-zongoratanár; Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár);

**Vántus István** (Vaja, 1935. október 27.–Debrecen, 1992. július 9.) zeneszerző, főiskolai tanár. Rendszeres zenei stúdiumait a debreceni zeneművészeti szakiskolában kezdte meg, ahonnan – Szabó Emil és Pongrácz Zoltán tanítványaként – 1955-ben nyert felvételt a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakára. 1960-ban fejezte be tanulmányait; diplomamunkája a *Musica terrena* c. orgonaverseny volt. Ettől az évtől kezdve haláláig – 32 éven keresztül – tanított zeneelméletet és zenetörténetet a szegedi zenekonzervatóriumban: először a zeneművészeti szakiskola, majd a szegedi zenetanárképző főiskolai tagozat tanáraként; az 1991-ben létrejött egységes szegedi zenekonzervatórium tanszékvezető professzora volt. 1964 körül dolgozta ki önálló zeneszerzői-zeneelméleti rendszerének első változatát, ettől kezdve csak ebben a struktúrában, az ún. végtelenített pentaton-láncban komponált. Művei összetéveszthetetlenül egyéni stílusa innen gyökerezethető.

1965-ben fejezte be első színpadi művét, A három vándor c. operát, mely koncentráltan tárja elénk Vántus életfilozófiáját és hangrendszerének gondolati alapjait. Ebből az operából gyakorta kerül műsorra – önálló darabként – a Favágó áriája és a Tudós áriája. Hosszabb felkészülési idő után, 1973-ban jutott el fő műve, a Móra Ferenc regénye alapján megalkotott Aranykoporsó c. három felvonásos opera befejezéséig, melynek librettóját is maga írta. A mű kirobbanó sikerű ősbemutatója 1975. április 11-én volt a Szegedi Nemzeti Színházban; a szegedi operatársulat nyolc évadon át tartotta műsorán ezt az operát, de később is színre vitte: legutóbb 2006. április 28-án. Az Aranykoporsó a magyar operatörténet egyik legkiemelkedőbb alkotása: zenei fölépítése tökéletes, cselekménye és szövegkönyve pedig – miközben maradéktalanul tárja elénk Móra regényének szubsztanciáját – olyan szuggesztív, hogy hatása alól kevesen tudják kivonni magukat. Az opera II. felvonásának 4. képe – Katakomba-kép – hangversenyek nagysikerű műsorszámáig mind a mai napig. E nagyszerű operát követően – melyet osztatlan elismeréssel fogadott a zenei szakma és az avatott zenekritikusok is elismerték, s amelyért Vántus Erkel-díjban részesült – a zeneszerző szebbnél-szebb kamarazenekari művek és két jeles kisoratórium – Fragmenta Bathoriana, Harangszó – után 1985-ben jutott el élete legnagyobb zenei felfedezéséhez, melyet *elgömbült zenei térnek* nevezett el. A '60-as évek elejétől használt, önállóan kialakított hanglánc-rendszer, a végtelen pentatónia e nagy struktúra része volt; zenei akusztikai koncepciója gyökeresen tért el az eddigi elméletektől. 1985 és 1992 között műveinek túlnyomó többségét – köztük az Hommage à Bach és az Hommage à Mozart c. darabokat is – már az általa földezt hangrendszerben írta meg. A nyilvánosság elé – sajnálatos módon – csak ezen koncepció töredékét, az ún. sakk–zene elméletet tárta – ez országos sikert is aratott – s csak néhány hónappal halála előtt határozta el, hogy könyvben adja közre kutatásainak eredményét;

**Vörös László** (1935 – Pécs, 1981. május 30.) zenetanár;

**Wendler Kornélia Ibolya** (Budapest, 1935. december 16.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Pápa-tanár; Fővárosi XVI. kerületi Rácz Aladár Állami Zeneiskola-tanár; Fővárosi XVIII. kerületi Dohnányi Ernő Állami Zeneiskola, Fryderyc Chopin Körzeti Állami Zeneiskola, Gödöllő-tanár);

## 1940-ben született

***Antal Lundström Ilona, dr.*** /korábban Benkéné/ (Sajókaza, 1940. március 22.) zeneiskolai szolfézs-, ének-zene- és karvezetés-tanár, pedagógiai szaktanár, zenei szakíró és pedagógiai előadó, a „Látható hangok” zenepedagógiai program megteremtője, a Parlando rendszeres szerzője. Zenei tanári végzettségének (1961, Zeneművészeti Tanárképzés Miskolci Tagozat szolfézs-karvezetés szak, 1968, Eger Ének-zene tanári diploma) megszerzése és pedagógiai tanulmányok után (1981–1984) az ELTE-n Okleveles pedagógiai előadója (kitüntetéses diploma). 1987-ben doktori vizsgát tett a Pedagógia-Didaktika és Esztétika-Neveléslélektan területén. Disszertációjában a Kodály-koncepció pedagógiai értelmezésével foglalkozott Rendszerszemléletű zeneoktatás és fejlesztésének lehetőségei címmel. Zenei opponense Petrovics Emil volt. 1989-ben Svédországba költözött, a pedagógia tárgy egyetemi tanáraként és kutatóként dolgozott 2007-ig, nyugdíjazásáig. A Koppenhágai Királyi Zenei Konzervatórium professzori szinten ismerte el tudományos munkásságát (1999) és 2001-ben tankönyvként kiadták A zene ajándéka című munkáját. 20 éves külföldi tapasztalatok és munka után hazatért. Munkahelyei: 1967–1976 Mád Általános iskola, énektanárként és 1969 - a Hegyaljai Pedagógus Kórust vezette. 1976–1981 Csepel, Jedlik Ányos Gimnázium, énektanári munkakörben dolgozik és kapcsolatot tart a Galántai Magyar Gimnáziummal, elkezdte a Csepeli Ifjúsági Napok (CSIN) kórus-fesztivál szervezését. 1978–1982 A KOTA ifjúsági Bizottságában titkárként dolgozik Székely Miklós elnökkel. 1981–1989 Arany János Gimnázium ének-zene- és pedagógiatárgy tanára. 1984–1988 között az OPI Tantervelméleti Főosztályának munkatársa és Báthori Zoltán vezetésével az esztétikai koncepció és a zenei tárgy integrált tantervi kidolgozását végezte és tankönyveket készített a kísérleti oktatáshoz. Segítette Zsolnai József kommunikáció-fejlesztő projektjében a hátrányos helyzetű tanulóknak korai zenei fejlesztésének kutatási tervezését. 1988-89 ELTE Pedagógiai Tanszékén docens, didaktikát, pedagógiatörténetet tanít. 1988-ban Utrechtbe és Svédországba kapott ösztöndíjat a zenei tanárképzés tanulmányozására. Hazatérése után azonban már nem kapott lehetőséget korábban megkezdett és fentebb ismereteket tereveinek megvalósítására, emiatt 1989 nyarán Svédországba költözött. Ott előbb a zenei pedagógia terén tanulmányokat, könyveket írt, továbbképzéseket tartott, majd a Maelardalen Egyetem Viselkedés- és Társadalomtudományi Intézetének lett egyetemi tanára és kutatója. Ezen a területen 2007 áprilisáig dolgozott. Emellett számtalan konferencián és továbbképzésen adott

elő Svédországban (Stockholm, Göteborg, Malmö, Lulea), Olaszországban (Firenze), Norvégiában (Oslo), Hollandiában, Írországban (Dublin) Ausztria (Graz), valamint az EU Science and Society kongresszusán, 2005-ben pedig Brüsszelben az esztétikai-zenei pedagógia témakörében. Javaslati eredményeként került be az esztétikai kompetencia az EU kulcskompetenciái közé 2006-ban. Ennek ajánlásai 2009-ben jelentek meg minden ország oktatására;

**Apáti Jánosné László Enikő** (Kolozsvár, 1940. június 5.) zongora- és szolfézstanár, szakfelügyelő, zeneiskolai igazgató (Orosháza, Siófok);

**Asztalosné Lippai Ildikó** (Szeged, 1940. augusztus 9.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Orosháza-zongora- és szolfézstanár; Állami Zeneiskola, Eger, zongora- és szolfézstanár, Budapest XV. kerületi Állami Zeneiskola, zongora- és szolfézstanár);

**B. Nagy János** (Pocsaj, 1940. július 9. – Budapest, 2007. december 22.) operaénekes, tanár. Pályafutását 1963-ban a Honvéd Művészegyüttesben kezdte. 1967-től 1971-ig az Állami Népi Együttes tagja. 1971 óta az Operaház magánénekes volt;

**Bácskai György** (Szeged, 1940. november 15.–Budapest, 2016) zeneszerző, elmélettanár. 1966–67 között a Fővárosi Zeneiskola Szervezet ösztöndíjasa, 1967-től a Színművészeti Főiskola tanára, 1972-től a Zeneművészeti Főiskola Tanárképző Intézetének tanára (zeneszerzés, zeneelmélet, zenetörténet, zeneirodalom, esztétika), az 1979/80. tanévben zeneszerzést tanított a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán. Zeneirodalmi és zenetörténeti jegyzeteket írt, tankönyvet a régi zenéről, 1981-től lett a Hungaroton zenei szerkesztője, majd 1991-től szerkesztőség vezetője. 1993–2010 között a Weiner Leó Zeneművészeti Szakközépiskola zeneelmélet és zeneirodalom tanára, új jegyzetek írója;

**Bakki József** (Jászberény, 1940. március 19.–Budapest, 1981. december 30.) zeneszerző-főiskolai tanár. 1959–64-ben a jászberényi Palotási János Zeneiskolában zongoratanár; 1964 – 1974-ben a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanársegéd, 1974-től haláláig adjunktus: zongorakíséret és korrepetíció tárgyaskar tanított;

**Bákonyi Tamás** (Szekszárd, 1940. május 19.) oboaművész-főiskolai tanár. Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Miskolci Tagozat-oboa- és kamarazenetanár; Miskolci Szimfonikus Zenekar zenekari művész; Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc-tanár; Miskolci Kamarazenekar);

**Balogh János** (Fügöd, 1940. október 19.) zenekari hegedűművész-tanár (Miskolc, Ausztria);

**Balogh Jenő „Csibe”** (Budapest, 1940. március 25. Budapest, Magyarország, 2001. május 2.) jazz-zongorista, a bebop-zongorázás nagy alakja;

**Bankov Mihályné Csiszár Klára** (Szeged, 1940. november 20.) zongora- és szolfézstanár, szolfézs szakvezető, szolfézs szakfelügyelő (Szeged);

**Baranyai Irén** (Debrecen, 1940. október 30.) zeneiskolai gordonka- és szolfézstanár, zenekari gordonkaművész (Nagykörös, Hatvan, Esztergom);

**Baróti István** (Csikszentdomokos, 1940. október 24.–2014. június 23.) orgonaművész-tanár. 1970– Budapest. II. ker. Járdányi Pál Állami Zeneiskola – orgonatanár. 1975 óta az esztergomi Főszékesegyház orgonistája és karnagya, a Főszékesegyház újjáépülő orgonájának tervezője. Orgonaszakértőként részt vett Magyarország orgonáinak teljes felmérésében (1985–1988) és számos orgona tervezésében. Az esztergomi bazilika orgonájának folyamatban lévő felújítása mellett a Nemzeti Hangversenyerem orgonája hangképének, diszpozíciójának tervezője, építésének művészeti szakértője volt. 1980-tól az Esztergomi Érseki Hittudományi Főiskolán, 1992-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem egyházzenei tanszakán is tanított orgona kötelező tárgyat;

**Bartha Józsefné Babó Szilvia** (Budapest, 1940. november 25.) zeneiskolai zongoratanár (Budapest VIII. kerület);

**Bartalus Ilona** (Köröstarcsa, 1940. szeptember 11.–2021. április 10.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető, szerkesztő, főiskolai tanár. Tanulmányait előbb Békés-Tarhoson, majd Gulyás György vezetésével Debrecenben, végül a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola középiskolai énektanár- és karvezetőképző szakán, Vásárhelyi Zoltán, Szőnyi Erzsébet és Bárdos Lajos növendékeként végezte. 1964-től 1970-ig, majd 1972-

től 1974-ig a Fővárosi Marczibányi téri Kodály Zoltán Zenei Általános Iskola énektanáraként dolgozott, 1973–1974-ben és 1980–1984-ben a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanított. 1970-től 1972-ig, majd 1974 és 1978 között a kanadai University of Western Ontario, London vendégtanára. 1979-től 1985-ig a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában tanít. 1985-1986-ban a kanadai Waterlooban a Wilfrid Laurier University vendégprofesszora. 1986-tól 1993-ig a szintén kanadai Victoria Conservatory of Music szolfézs-zeneelmélet tanszékvezető tanára. 1994-től 2001-ig a Duna Televízió főszerkesztője, zenei vezetője volt. Tanított még Japánban, az Egyesült Államokban, Ausztráliában, Bulgáriában, Csehszlovákiában, Jugoszláviában. Kórusai: Lorántffy Gyermekkórus és Kamarakórus (1964–1974), Dúdoló Nőikar (1978–1984), Victoria Egyetemi Kórus (1987–1990), Cantabile Nőikar (1986–1992). Munkásságának fontos része mintegy félszáz zenei tárgyú filmje és televíziós műsora, sorozata: Gyere, pajtás, énekelni; Dúdoló; Kétszer kettő gyakran öt; Legyen a zene mindenkié; Zene tolmáccsal; A zene arcai;

**Benkó Sándor, dr.** (Budapest, 1940. augusztus 25. –Budapest, 2015. december 15.) klarinétos, zenekarvezető, egyetemi tanár. 1963-ban diplomázott a Budapesti Műszaki Egyetemen, még az évben oktató lett a Villamosgépek Tanszéken, ahol 1995-ig tanított. Zenekarát, a Benkó Dixieland Band-et középiskolás évei során, 1957-ben alapította;

**Béres Károlyné Halmos Anikó Rózsa** (Gyula, 1940. február 22.) pedagógiai főiskolai tanár (Szeged), zongoratanár, szolfézsstanár (Cegléd);

**Besenyeyné Perge Viktória** (Budapest, 1940. november 20.) ének-zenetanár, karnagy. 30 évig tanított a XXI. kerületi Lajtha László (régi neve: Ligeti Károly u.) ének-zene tagozatos általános iskolában. A kerület ének-zene munkaközösség vezetője volt 20 évig;

**Biró Attila, S.** (Sukoró, 1940. március 29.) dalénekes, népi együttesek szólistája, tanár;

**Bodnár Imre** (Tiszadob (1940. augusztus 3.) zenekari csellóművész, hangszerész (Debrecen);

**Bodó Jenő** (Győr, 1940. június 27.) zenekari hegedűművész-zeneiskolai tanár, főiskolai gyakorlóiskolai tanár (Győr);

**Bognár György** (Szombathely, 1940. május 13.) zenekari hegedűművész-tanár, szólamvezető (Szombathely, Salzburg);

**Boka Ilona, Váczyne** (Arad, 1940. augusztus 19.) zenekari hegedűművész-tanár (Budapest);

**Bolberitz Tamás** (Budapest, 1940. február 3.–Budapest, 2021. június 27.) karmester, tanár. 1958-tól 1961-ig a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában Sugár Rezső zeneszerzés-növendéke volt, majd 1961 és 1966 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola karmesterképző szakán Kórodi András tanítványa. 1966-tól 1979-ig az Operaház karmestere, 1977-től a Magyar Posta Szimfonikus Zenekarának vezető karmestere, majd 1986-tól ismét az Operaház tagja. 1977-től a milánói opera-stagione előadásait vezényelte;

**Borissza Géza dr.** (Budapest, 1940. december 9.) jazz előadóművész (fuvola, gitár), tanár;

**Bujdosóné Mester Györgyi** (Budapest, 1940. február 27.) zeneiskolai zongoratanár Aszód és Budapest XXI. kerület;

**Bunyák János** (Diósgyőr, 1940. január 15.) zenekari hegedűművész-tanár (Kárpátontúli Művészegyüttes; Miskolc);

**Büky Géza** (Budapest, 1940. április 20.–Budapest, 2007. június) zongoraművész-tanár, zeneszerző (Székesfehérvár; Budapest XI. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár; Állami Balett Intézet-korrepetitor). Aktívan részt vett az Alkotó Muzsikások Társasága rendezvénysorozatán, az AMT-napokon. Többszörösen is képviseltette magát a programban, mert nemcsak zeneszerzőként működött, hanem az irodalom és a képzőművészet terén is tevékenykedett összművészeti csoportunk különös egyéniségeként;

**Czakó Ádám** (Kolozsvar, 1940. november 5. – Budapest, 2013. március 6.) zeneszerző, karmester. Középiskolai és egyetemi tanulmányait is szülővárosában végezte. A zeneművészeti középiskola után a G. Dima Zeneművészeti Egyetemen Sigismund Toduța mester tanítványa. 1966–67 között ugyanitt segédtanár. 1967–68 között kamarazene-tanár a nagyváradi zeneiskolában. 1967-ben a nagyváradi filharmonikusok mutatták be első szimfóniáját, 1990-ben Magyarországra települt családjával. 1992-től Németországban (Freudenstadt, Bad-Dürheim) szalonzenekart vezetett;

**Csányi Attila** (1940–2016) jazz-zongorista, zenekarvezető, hangszerelő, hanglemez gyűjtő, a magyar jazztörténet kutatója, a Magyar Jazzkutatási Társaság alelnöke;

**Csetényi Gyula, dr.** (Budapest, 1940. február 18.) fuvola- zenekari- és kamaraművész-tanár. 1961 és 1966 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola fuvola szakán Hartai Ferenc növendéke volt. 1965-ben a salzburgi Mozarteumban Karlheinz Zöllner mesterkurzusán vett részt, 1967/68-ban a lipcei Mendelssohn Akadémián Erich List tanítványaként képezte tovább magát. 1963-tól a gyöngyösi Állami zeneiskolában tanár, 1970-től a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola tanára, később igazgatóhelyettese. 1976 és 1984 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézete Debreceni Tagozatának tanára, 1987-től a Miskolci Tagozaton tanított, 1989-től az egyetemi ágazaton is, 1995-ben ugyanitt tanszékvezetői megbízást kapott. 1968-tól a MÁV Szimfonikusok, majd 1970 és 1974 között az Állami Hangversenyzenekar tagja volt. Fuvolaművészként évtizedeken át hangversenyezett, 1970-től a Magyar Barokk Trió művészeti vezetője volt. 1983-tól vezetésével működött a bajai Pro Musica Nemzetközi Nyári Akadémia. 1991-ben javaslatára szerveződött meg a Magyar Fuvolás Társaság. Számos magyar zeneszerző neki ajánlott műveit mutatta be, Európa-szerte hangversenyezett, nemzetközi versenyek zsűritagja volt. Játéka több Hungaroton-lemezen hallható;

**Csonka Barna** (Gyula, 1940. január 12.–1913) zongoratanár, zeneiskolai igazgatóhelyettes, korrepetitor (Gyula, Oldenburg);

**Csorba Rózsa** (Szombathely, 1940. április 13.) zeneiskolai szolfézstanár, igazgatóhelyettes, zenekari csembaloművész (Szombathely); Csorba Rózsa 1963. óta tanára a szombathelyi Zeneiskolának. 1969–1984-ig zongora tanszakvezető, 1977–1993-ig igazgatóhelyettes, 1993-tól megbízott, majd 1994–1999-ig kinevezett igazgatója az iskolának. Rendszeresen közreműködött a Szombathelyi Szimfonikus zenekar munkájában és részt vett a Capella Savaria megalakításában is;

**Csurgay István** (Budapest, 1940. október 19. – Budapest, 2017) zenekari gordonkaművész, szólamvezető, zeneakadémiai tanár. 1964-ban a Rádiózenekar tagja lett, később ugyanott szólamvezető. Szintén 1968/69-es tanévtől gordonka-főtárgy tanár a Zeneakadémián;

**Czakó Ádám** (Kolozsvár, 1940. november 5 – Budapest, 2013. március 6.) zeneszerző, karmester, zenetanár. A zeneművészeti középiskola után a G. Dima Zeneművészeti Egyetemen Sigismund Toduta mester tanítványa. 1966–1967 ugyanitt segédtanár. 1967–1968 kamarazene tanár a nagyvárad zeneiskolájában. 1967-ben a nagyvárad filharmonikusok mutatták be első szimfóniáját;

**Czidra László** (Budapest, 1940. február 10. – Budapest, 2001. január 21.) blockflöteművészszenetudós, a magyarországi régizene-mozgalom kiemelkedő alakja, a Camerata Hungarica alapítója, tanár. Tanulmányait a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában kezdte 1954-ben. 1959-ben felvételt nyert a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára, ahol diplomáját 1963-ban szerezte oboa szakon. 1963 és 1968 között oboista volt a Postás Szimfonikus Zenekarban. 1969-ben megalapította a hazai és nemzetközi sikereket elért Camerata Hungarica együttest, melynek furulya-szólistája és vezetője is volt egyben. 1979-től 1988-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán a régi zene előadási gyakorlatát tanította meghívott előadóként. 1993-tól blockflötetanárként dolgozott a Weiner Leó Zeneművészeti Szakközépiskolában. Tagja volt még Hacky Tamás kísérozzenekarának, az Ex-Antiquis együttesnek is. Hat önálló albuma jelent meg, a Camerata Hungaricával pedig 12 reneszánsz és korabarokk műsort tartalmazó lemezt készített. Egyedülálló ismerője és alkalmazója a barokk előadói gyakorlatnak és díszítéstechnikának, és e téren a Liszt Ferenc Kamarazenekar állandó tanácsadója volt. Repertoárjában olyan nagy barokk zeneszerzők művei szerepeltek, mint Bach, Händel, Telemann, Vivaldi, Corelli, Marcello. Nemcsak kiváló szólistaként, de zenetudósként is ismert. Több pedagógiai tanulmányt is írt, életének utolsó évtizedében pedig tevékenysége a tanításra, illetve pedagógiai célú kották kiadására tevődött át. Metodikai kiadványai, darabgyűjteményei a hazai furulyaoktatás alapját képezik;

**Cziglényné Bokor Sarolta** (Sopron, 1940. május 21.– Győr, 2017. augusztus 15.) énektanár, gyakorlóiskolai vezetőtanár, magánénekes, karvezető (Győr);

**Czilczer Olga** (Szegevár, 1940) költő, író, zenetanár. Jellegzetes műfaja a prózavers. Legutóbbi kötete: Felhők, jegyzetlapok (regény, 2003);

**Deák Mihályné** (Keszthely, 1940. október 13.) zeneiskolai zongoratanár (Szekevár);

**Debreczeniné Bakos Erzsébet** (Budapest, 1940. január 26.) zenekari gordonkaművész, zeneiskolai gordonka- és szolfézstanár, igazgató. 1958; Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola, Budapest., 1962, gordonka- szolfézstanár; hitoktatói tanfolyam, Békéscsaba, 1993, hitoktató. Pályája: 1962–1968-ig a Gyöngyösi Állami Zeneiskolában gordonka- és szolfézstanár, 1968–1973-ig igazgató. 1967–1973-ig a gyöngyösi Berze Nagy János Gimnázium énektanára, énekkarvezető. 1973–80-ig a Budapesti XIV. Kerületi Állami Zeneiskola tanára, 1978 – 1980-ig igazgatóhelyettes. 1980–1996-ig, nyugdíj-ba vonulásáig a Szarvasi Állami Zeneiskola igazgatója, gordonkatanára. Ez időszakban a város iskoláiban ének-zenét, 1990–1996-ig hittant tanított. Nyugdíjasként a Zeneiskola gordonkatanára volt. 1996-ban családjával Budapestre költözött. Közel négy évet tanított az Újpesti Állami Zeneiskolában. 1980–1996-ig tagja a Békéscsabai Szimfonikus Zenekarnak;

**Dittrich Tibor** (Debrecen, 1940. március 15.–Budapest, 2008. április 28.) klarinétművész-főiskolai tanár. Klarinét tanulmányait 1954-ben kezdte a Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskolában. 1958-ban vizsgázott a Konzervatóriumban, ahol tanára Titz János volt. Ugyanebben az évben felvételt nyert a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola klarinét tanszakára, ahol Balassa György irányítása alatt végezte tanulmányait. Művész-tanári diplomáját 1963-ban szerezte meg. 1962-től 2002-ig a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának klarinétosaként dolgozott. 1965-ben és 1970-ben a Budapesti Nemzetközi Klarinétversenyen II. díjat nyert. 1969-ben Sztravinszkij: A katona története előadásával elnyerte a "Prix de Radio Brno" I. díját. 1971-ben tagja lett a Liszt Ferenc-díjas Magyar Fúvósötösnek. 1984 és 2008 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem docense, egészen 2008. április 28-án bekövetkezett haláláig;

**Dömötör Ivánné Nagy Erzsébet** (Gyula, 1940. szeptember 12.) zongoraművész-tanár, zenekari hárfaművész (Tanárképző Főiskola, Nyíregyháza-zongoratanár; Szegedi Szimfonikus Zenekar-zenekari hárfaművész, Állami Zeneiskola, Szeged - zongoratanár, Fővárosi VII. kerületi Állami Zeneiskola - zongoratanár);

**Draskóczy László** (Budapest, 1940. május 13.– Budapest, 2020. március 31.) zeneszerző, zenepedagógus, kántor, karnagy, himnológus. Alap- és középfokú tanulmányait követően az Állami Konzervatórium Tanárképzőjében szolfézs-zeneelmélet szakon szerzett diplomát (1964.), majd a Zeneakadémia zeneszerzés tanszakát végezte el (1969.). Tanárai voltak: Jeney Zoltán (fuvola), Arányi-

Aschner György, Major Ervin, Sugár Rezső, Vincze Imre (zeneszerzés), Ferenczy György (zongora). Tanulmányai mellett zongorista-korrepetitor állást vállalt különböző népzenei együtteseknél (Bihari János Táncegyüttes, Néphadsereg Művészegyüttese, VDSZ Bartók Táncegyüttese), s eközben maga is készített népzenei ihletésű feldolgozásokat. Később a Magyar Rádió számára írt hasonló jellegű kompozíciókat. Ennek a korszaknak a terméke számos színpadi kísérőzene és hangszerelés mellett az Arioso és rondó zongorára, a Négy tétel vonósnégyesre, valamint a Leánysirató. Ez utóbbi több rangos hazai és nemzetközi zeneszerzői díjat is elnyert. De ennek az időszaknak a kései lenyomata a két klarinétra írt Népdal-szonatína, valamint a Korondi táncok, mely néhány év alatt rendkívüli népszerűsége tett szert: része a zeneiskolai klarinét tantervnek, kötelező anyag versenyeken, és különböző átíratok is készültek, készülnek belőle. Az 1970-es évek végén megírta máig legismertebb miniatűr alkotását, az Ároni Áldás kánont. Ezzel nagyjából egyidőben érdeklődése a református egyházzene irányába fordult. Életének ebben a második alkotói szakaszában is sok-sok használati zenét írt, ezek azonban már a Musica Sacra területére tartozó alkotások: egyházi énekek dallamára készített feldolgozások énekkarok és kamaracsoportok számára. Egyszerű, strofikus harmonizálásokról kezdve (52 háromszólamú kórustétel) formailag is gazdagabb, összetettebb motettákon keresztül (Győzhetetlen én köszlalom; Jelige), egészen a nagyobb szabású egyedi kóruskompozíciókig (Cor meum; Három szakrális tétel), illetve a hangszerkíséretes kórusművekig (Jövel Szentlélek Isten; Szent Ferenc Naphimnusza) széles repertoár ez. Később, különösen az ezredforduló után egyre több egyéni hangot megütő művet alkot. Ekkor írta legnagyobb szabású kompozícióját, a Károli kantátát is. A zeneszerzés mellett pedagógiai munkássága is jelentős volt. Mára nagynevűként számon tartott zeneszerzők tucatjait nevelte ki a Győri Zeneművészeti Szakközépiskola, majd a Szent István Király Zeneművészeti Szakgimnázium zeneszerző tanszakán (pl. Fekete Gyula,<sup>1</sup> Barabás Árpád, Tallér Zsófia, Csató Mónika vagy Zarándy Ákos), de jó szemmel fedezi fel más tanszakokon tanuló ifjú zenészek kiemelkedő tehetségét. Ily módon mesterükként tartják számon őt olyan előadók is, mint Lukács Gyöngyi operaénekes, Köteles Géza, Nagy Máté, Somogyi-Tóth Dániel és Dénes-Worowski Marcell karmesterek, Cseri Zsófia, Kalmanovits Zoltán, karnagyok, H. Zováthi Alajos nagybőgő-, Fassang László és Pálúr János orgona-, vagy Berecz Mihály zongoraművész. Zenepedagógusi attitűdje abban is megnyilvánult, hogy részt vállalt a Magyarországi Református Egyház

különböző zenei műhelyeinek kialakításában, gondozásában (Kölkedi Zenei Hét, Református Kántorképző Tanfolyam, Ráday Kamarazenekar, Doktorok Kollégiuma Himnológiai Szekciója, Református Egyházzenesz Munkaközössége). Életének utolsó szakaszában idejének nagy részét a kutatásnak szentelte. Elmélyedt a genfi zsoltárok tanulmányozásában, és más zeneelméleti, valamint a himnológia tárgyköréhez tartozó kérdések vizsgálatában. Rend és sajtóhiba Bachnál, A Genfi Zsoltároskönyv két tétele,<sup>[16]</sup> Genfi zsoltárok Le Roy lantján – a tabulatúrák tanulságai, A kántor és munkaeszköze a korálkönyv – jelzik ennek a kutató-gondolkodó időszaknak egyes állomásait. 2020-ban bekövetkezett haláláig több tucat zenei írást készített, melyek egy része különböző szakfolyóiratokban jelent meg;

**Durczy István** (Nagydorog, 1940. április 3.) zenekari hegedűművész-tanár (Pécsi Filharmonikus Zenekar-zenekari hegedűművész; Pécsi Nemzeti Színház-zenekari hegedűművész; Pécsi Szimfonikus Zenekar - hegedű szólamvezető);

**Edőcs János** (Mezőkövesd, 1940. január 22.) zenekari oboaművész-tanár (Pécsi Nemzeti Színház - zenekari oboaművész; Állami Zeneiskola, Szombathely - oboatanár; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar - zenekari oboaművész, Zeneművészeti Szakközépiskola, Szombathely, oboa- és kamarazene-tanár);

**Egyed Ferenc** (Budapest, 1940. október 11.) orgona- és zongoraművész, zeneszerző, tanár, zenekritikus (Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Miskolci Tagozata, zongora-korrepetitor, szolfézsstanár; Bartók Béla Állami Zeneiskola, Szolnok - zongoratanár);

**Farkas Éva** (Budapest, 1940. augusztus 24.–Budapest, 2013. március 8-án) operaénekes, magánének- és szolfézsstanár, oratórium-szólista (Fővárosi XVI. kerületi Állami Zeneiskola, magánének- és szolfézsstanár; Coburg, Wuppertal Operatársulat - magánénekes, Szegedi Nemzeti Színház - magánénekes, Magyar Állami Operaház - magánénekes);

**Frank Mária** (Budapest, 1940. november 16.–Budapest, 2022) gordonkaművész. 1959 és 1964 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola gordonka szakán Banda Ede növendékeként tanult. 1964-től 1973-ig a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarának tagja, 1963-tól nyugalomba vonulásáig a Liszt Ferenc Kamarazenekar szólócellistája;

**Forgács László** / „Papa Fleigh” / (1940) dixieland-, ragtime-, swing-trombita, -kornettos, - ventilharsonás, -dobos, -énekes -zenekarvezető;

**Fricsovszky Ottó** (Budapest, 1940. szeptember 14.) klarinétművész-tanár (Állami Zeneiskola, Nagybátony - klarinéttanár; Fővárosi XXII. kerületi Állami Zeneiskola - klarinéttanár; Fáklya Nemzetiségi Együttes zenei vezetője);

**Gál Zoltán, dr.** (Kaposvár, 1940. január 13.) zenekari hegedűművész, újságíró, szerkesztő (Pécsi Filharmonikus Zenekar-zenekari hegedűművész; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Baja -hegedűtanár, igazgató; Petőfi Népe, Kecskemét; Bajai Hírlap);

**Gál Zoltánné dr., Nagy Erzsébet** (Fülöpszállás, 1940. június 10.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola - zongoratanár; Állami Zeneiskola, Kalocsa, zongoratanár, majd igazgató-helyettes;

**Gazdag Györgyi** (Nagykanizsa, 1940. december 15.) szolfézs- és énektanár, sugó (Pécsi Nemzeti Színház - sugó; Magyar Állami Operaház - sugó);

**Gellértné Körmendi Katalin** (Győr, 1940. május 10.) fuvola- és szolfézstanár, zenekari fuvalaművész (Állami Zeneiskola, Veszprém, fuvola- és szolfézstanár; Állami Zeneiskola, Zalaegerszeg, szolfézs- és fuvalatanár; Zalaegerszegi Városi Szimfonikus Zenekar - zenekari fuvalaművész, szólamvezető);

**Gémesi Irén** (Érsekújvár, 1940. június 29.) magyar- szlovák és ének-zenetanár. 1964-ben a nyitrai Pedagógiai Főiskolán magyar-szlovák zenei nevelés szakán távúton tanári oklevelet szerzett. 1958–80 között az érsekújvári magyar alapiskolában tanított. 1980-tól a Csehszlovák Rádió magyar adásnak szerkesztője;

**Gráfné Forrai Magdolna** (Karcag, 1940. január 11.) középiskolai ének-zene- és szolfézstanár, karvezető, könyvtáros (1963–Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Könyvtára-tudományos munkatárs, majd főmunkatárs, továbbá szolfézs és zeneelmélet tárgyak tanítása az 1981/82. és 1984/85–1996/97. tanévekben);

**Gregor József** (Rákosliget, 1940. augusztus 8.–Szeged, 2006. október 27.) operaénekes, rendező a Halhatatlanok Társulatának örökös tagja. Gregor József vegyésznek készült, de terveibe beleszólt az 1956-os forradalom. Nem akart

énekes lenni, de tíz éven át tanult hegedülni. Énekére a rákosligeti katolikus templomban figyelt fel egy zenetanár, amikor Gregor a disszidált kántor helyett énekelt. 1957. február 5-én felvételizett a konzervatóriumba. 1957 és 1959 között a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola tanulója, de tanulmányait három év után félbehagyta. 1959-ben felvették a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ének tanszakára, de a maga sajátos és nem mindig a jó modor diktálta stílusa miatt mindkét iskolájából, a konzervatóriumból és a Zeneakadémiáról eltanácsolták. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Rösler Endre volt a mestere. 1959-ben a budapesti Operaházba ment próbaéneklésre, de leállították Gremin áriája éneklése közben. 1959 és 1963 között a Magyar Néphadsereg Művészegyüttesének tagja. 1963-ban Szegedi Nemzeti Színházba ment próbaéneklésre, ekkor figyelt fel tehetségére és énektudására Vaszy Viktor karmester-igazgató, aki biztatta, hogy képezze a hangját, s azonnal szerződtette. 1964 és 1988 között a szegedi társulat énekese volt. Első szerepe A varázsfuvolából Sarastro. 1976-tól rendszeresen vendégszerepelt a Magyar Állami Operaházban is. (Kezdetben motorkerékpáron tette meg oda-vissza az utat.) Az 1988–89-es évadban a Győri Kisfaludy Színház tagja volt. 1989 és 1991 között a Szegedi Nemzeti Színház operatagozatának igazgatója. Az Egyesült Államokban az 1980-as évek végén mutatkozott be a portlandi operában. Itt 2002-ig gyakori vendég volt. Többször szerepelt a Houston Grand Operában. 1994–1995-ben a New York-i Metropolitanben tizennyolc alkalommal lépett fel, három szerepben: 1994. október 19-én debütált a *Figaro lakodalma* dr. Bartolójaként, a papot énekelte Sosztakovics *A mcenszki járás Lady Macbethjének* Met-beli bemutatóján, és Dulcamara doktort a *Szerelmi bájtalban*. Tizenöt éven át énekelt különböző külföldi színpadokon;

**Gulyás Lajosné Baký Zsuzsanna** (1940 – Kecskemét, 1983. december 2.) énekenetanár;

**Halláné Mária /Novák/** (Érsekújvár, 1940. július 25.) zenetanár. 1959-től az érsekújvári Művészeti Alapiskola ének- és zongoratanára. 1993-tól magántanárként tevékenykedik. 1993 és 2000 között nyolc éven át oktatott hangképzést a nyitrai *Konstantin Filozófus Egyetem* zenei tanszékén;

**Hartyányi Mária Piroška** (Debrecen, 1940. február 7.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Nagykörös, zongora- és szolfézstanár);

**Hegymeginé Légrády Katalin** (Nyíregyháza, 1940. július 5.–Budapest, 2003. július 7.) zongoraművész-tanár. „Zongoratanári diplomát Debrecenben Straky Tibor növendékeként szerzett. Nyíregyházán, majd Hegymegi Ernő (1932–2003) feleségeként Leninvárosban tanított. Budapestre költözésük után a Kispesti Zeneiskolában folytatta kiemelkedően magas színvonalú oktató munkáját;

**Hirsch Bence** (Budapest, 1940. augusztus 26.) karmester, tanár. 1955-től 1960-ig a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola zeneszerzés szakán tanult *Sugár* Rezső vezetésével. 1965-ben Hermann *Scherchen* karmesterkurzusán vett részt az Accademia Chigiana-n Sienában. 1960–1967-ben a Szegedi Nemzeti Színház, 1967–1971-ben a Wiener Eisrevue, majd 1971-től a Pécsi Nemzeti Színház karmestere;

**Homolya István** (Székesfehérvár, 1940. április 27.) zenetörténész, igazgató. Tanulmányait 1961 és 1966 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenetudományi szakán, Szabolcsi Bence növendékeként végezte. 1969 és 1986 között a Zeneműkiadó Vállalat zenei szerkesztőségének főszerkesztő-helyettese, 1986-tól 2004-ig a vállalat igazgatója. Könyvet írt Palestrináról és Lassusról a Kis Zenei Könyvtár számára (Gondolat, 1968), Zathureczky Edéről (Zeneműkiadó, 1972), valamint Bakfark Bálintról (Zeneműkiadó);

**Hornicsár Tihamér János** (Beregszász, 1940. február 21.) hegedűművész-tanár. A Debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskolában tanárai voltak többek között dr. Szabó Ernő, Hidy Márta és Bodonyi István, dr. Szabó Emil, Bencéné dr. Mező Judit, Gulyás György és Pongrácz Zoltán zeneszerző. 18 évesen kezdett szolfézs tanítani, majd hegedűt Hajdúszoboszlón. 1963-ban lett a debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar tagja, a szekund szólam másod szólamvezetője. 1977. szeptember 15-től a Püspökladányi Zeneiskola helyettes igazgatója és a nádudvari fiókiskola vezetője lett. 1983. január 1-től a már önálló nádudvari zeneiskola igazgatójává nevezték ki. 1992. szeptember 1.-től az esztergomi Zeneiskola hegedűtanára volt nyugállományba vonulásáig, 2002. december 15.-ig. 1998. október 1.-től mellékállásban, mint hegedűtanár a dorogi Zeneiskola alkalmazásában is volt;

**Horváth Ernő** (Dunaalmás, 1940. április. 11.–Dombóvár, 2002. november 17.) általános iskolai tanár, karnagy. 1961-ben a Pécsi Tanárképző Főiskolán, történelem-ének szakon tanári, 1969-ben Budapesten, a Népművelési Intézetben kórusvezetői oklevelet szerzett. 1961 és 1981 között tanár, 1981-től 1989-ig

igazgatóhelyettes, 1989-től igazgató a Bem József Általános Iskolában, Balatonfüreden;

**Horváth Ferencné Kuster Mária** (Győr, 1940. február 8.) ének-zene-, valamint hegedűtanár (Kenderföldi Általános Iskola, Komló, ének-zenetanár, Állami Zeneiskola, Paks - hegedűtanár);

**Ispán Franciska, Puskásné** (Budapest, 1940. november 12. – Budapest, 2025. március 17.) karnagy, középiskolai ének-zenetanár. Iskolái: 1955 – 59 Bartók Béla Zenei Gimnázium – Budapest, karvezetés szak; 1959 – 1964 Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola karvezetés szak. Munkahelyei: 1964 – 1966 Fővárosi Zeneiskola Szervezet - szolfézs tanár; 1966 – 1973 Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Tanulmányi Osztály vezetője, valamint Kistétnyi Melinda és Szőnyi Erzsébet megbízása alapján idegennyelvű csoportok szolfézs tanára 1973-tól 75-ig. 1975- Magyar Zeneművészek Szövetsége ügyvezető titkára, 1979–81 Interkoncert főosztályvezetője. 1974–83 a Szőnyi Erzsébet vezetésével működő Esztergomi Nyári Egyetemen az angol nyelvű csoportok szolfézs és karvezetés tanára; 1978-tól 2005-ig a British Kodály Society, a Lohjai Zenei Intézet, a Helsinki-i Konzervatórium, továbbá finnországi, skót, német, olasz (Foligno és Róma), hollandiai művészetoktatási intézetek, valamint spanyol (Ubeda, Zaragoza), észt, macedón és mexikói nyári zenepedagógiai tanfolyamok éveken át meghívott tanára. 1989-től ismét a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen a Tanulmányi Osztály vezetője, rövid ideig főtitkára, majd rektori tanácsosa 2005-ben történt nyugdíjba vonulásáig. 1997-ben megalapította Sír Georg Solti emlékére a 16 tagu vonós kamarazenekart;

**Iván József** (Esztergom, 1925. február 24.) operaénekes, tanár (Szegedi Nemzeti Színház -magánénekes; Kecskeméti Katona József Színház - magánénekes);

**Jákó Balázs** (Budapest, 1940. június 17.) jazz-nagybőgő, -basszus-gitár, -tuba és -énekművész;

**Jánosi Péter** (1940) énekművész-tanár. 1968-ban debütált az Operaházban, 1983-tól a Népszínházban is működött;

**Jász Pál** (Budapest, 1940. május 30.) zenekari hegedűművész- és szolfézs tanár (Állami Zeneiskola, Eger, hegedűművész- és szolfézs tanár; Fővárosi XIII. kerületi Állami Zeneiskola, hegedűművész- és szolfézs tanár; Fővárosi Operettszínház - zenekari hegedűművész, koncertmester);

**Joó Gyula** (Budapest, 1940. június 4.) zenekari fuvolaművész (Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar - zenekari fuvolaművész);

**Kallainé Gutscher Ágnes** (Siófok, 1940. április 14.) zeneiskolai zongoratanár, énekkari és kamarazene-művész. Tanulmányai: 1958 Zeneművészeti Szakiskola és Gimnázium, Győr; 1959 Zeneiskolai Tanárképző, Győr, zongora és szolfézstanár. Munkahelyei: 1959-től 1985-ig a veszprémi Csermák Antal Zeneiskolában zongoratanár, 1985 és 1995 között a Zeneművészeti Szakközépiskolában korrepetitor-zongoratanár, nyugdíjasként jelenleg is). Rendszeresen szerepel hangversenyeken, irodalmi esteken, kulturális rendezvényeken zongoristaként, orgonistaként, kamarazenészként, énekesek, hangszeresek zongorakísérőjeként. (Csermák Antal Állami Zeneiskola, Veszprém, zeneiskolai zongoratanár; Veszprém Városi Vegyeskar szólamvezetője és zongorakísérője, a Veszprémi Zongoraötös tagja);

**Kálmánczi Zoltán** (Miskolc, 1940. március 5.) zenekari ütőhangszeresművész, zeneiskolai szolfézs- és ütőhangszeres-tanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar-ütő szólamvezető; Állami Zeneiskola, Sárospatak - ütőtanár; Állami Zeneiskola, Kazincbarcika - ütőtanár);

**Kamarell Károly** (Szeged, 1940. június 24.) zenekari gordonművész-tanár. A Győri Filharmonikus Zenekar tagja 1960-tól 1964-ig, majd 1966-tól a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarának tagja nyugdíjazásáig, 2003-ig;

**Kátai László** (Karcag, 1940. május 5.) zeneszerző, zeneelmélet- és zeneirodalom főiskolai tanár (Zeneművészeti Szakközépiskola, Szeged, zeneelmélet- és zeneirodalomtanár; Állami Zeneiskola, Füzesabony, zeneelmélet- és zeneirodalomtanár; Ho Si Minh Tanárképző Főiskola / Eszterházy Károly Főiskola, Eger, zeneelmélet- és zeneirodalomtanár és partitúra-olvasás tárgy is);

**Katona Józsefné, dr. Gál Ildikó** (Szeged, 1940. szeptember 4.) általános iskolai ének-zenetanár, karvezető (Általános Iskola, Szeged-ének-zenetanár, karvezető; Szűts János Általános Iskola és Felsővárosi Általános Iskola, Kiskunhalas, ének-zenetanár, karvezető; Állami Zeneiskola, Kiskunhalas - zenetanár);

**Kemény Nándorné Vajdovich Márta** (Szegvár, 1940. február 11.) zeneelmélet-szolfézstanár, karvezető (XXI. és VIII. kerületi általános iskolák, zeneelmélet-

szolféztanár, karvezető; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola gyakorlatvezető tanár; Zeneiskola, Marl, zeneelmélet-szolféztanár, karvezető);

**Kenéz Lászlóné** (Szentendre, 1940. június 26.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető (Állami Zeneiskola, Szentendre, ének-zenetanár, karvezető; Zenei Általános Iskola, Budapest, ének-zenetanár, karvezető; Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola /Tóth Aladár Zeneiskola-szolféztanár);

**Keresztesné Patak Ilona** (Budapest, 1940. március 31.) zeneiskolai zongoratanár (Munkaközösségi Zeneiskola Érd, zongora-és szolféztanár; Fővárosi X. kerületi Állami Zeneiskola, zongora-és szolféztanár; Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola, zongora-és szolféztanár);

**Kindtner András** (Budaörs, 1940. október 8.) zenekari kürtművész-tanár (Állami Operaház Zenekara-zenekari kürtművész; Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara - zenekari kürtművész);

**Koncz Tibor** (Debrecen, 1940. július 15.) zeneszerző, hangszerelő, zongorista, elektronikus billentyűs hangszeres, dobos. Eredeti foglalkozása szerint okleveles geológus mérnök;

**Koplányi Mihály** (Szanda, 1940. április 10.) ének-zenetanár, gyógypedagógus (Általános Iskola, Herencsény-tanító, Általános Iskola, Cserhátsurány; Rózsavölgyi Márk Állami Zeneiskola, Balassagyarmat, citera-, furulya-, trombita- és szolféztanár; Foglalkoztató Iskola és Nevelőotthon, Cserhátsurány-igazgató);

**Kovács Árpád** (Szombathely, 1940. június 21.) fuvolatanár, előadóművész, zenekarvezető (Pécsi Jazz-Quartett, ARMA Quartett vezetője, Baranyai Big Band szólistája; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Pécs - fuvolatanár);

**Kovács Attiláné Regős Judith** (Budapest, 1940. október 18.) zeneiskolai zongoratanár (Állami Zeneiskola, Berettyóújfalu - zongoratanár; Állami Zeneiskola, Dunaújváros, zongoratanár és uo. tanszakvezető is);

**Kovács Győző** (Esztergom, 1940. május 24.–Mohács, 2018) hegedűtanár, igazgató, művészetoktatási szakértő (Kolping Művészeti Iskola (1963 – 1967 Mohácsi Zeneiskola hegedűtanár és 1967–2000 igazgató is, 1960–1970 a Pécsi

Filharmonikus zenekar tagja; 1990–Mohács, Kisfaludy Károly Gimnázium hittantanár, 1993– művészetoktatási szakértő, 2002–Mohácsi Alapfokú Művészeti Oktatási Intézet igazgató, Kolping Művészeti Iskola, Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetsége-alapító tag (1991);

**Kovácsné Kiss Zsuzsanna** /Kovács Tamásné/ (Gyula, 1940. március 8.) zongoratanár, alapfokú zenei tanulmányait a városban végezte el, Békéscsabán él;

**Kovács Tamásné Kiss Zsuzsanna** (Gyula, 1940. március 8.) zeneiskolai zongoratanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szekszárd - zongoratanár; Művelődési Ház, Lenti - zongoratanár; Bartók Béla Zeneiskola, Békéscsaba - zongoratanár);

**Krassói Eszter, Tamásfalviné** (Budapest, 1940. október 9.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Várpalota - zongoratanár; Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola -zongoratanár);

**Lavotta Kamilla** (Budapest, 1940. szeptember 3. – Debrecen, 2003. szeptember 15.) hegedű-és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Püspökladány /ma Csenki Imre AMI Tagintézménye, hegedű-és szolfézstanár, uo. igazgató is);

**Lőrincz Magdolna** (Budapest, 1940. április 11.) zenekari hárfaművész (Budapesti MÁV Szimfonikusok - zenekari hárfaművész);

**Maitz József** (Szombathely, 1940. december 17.) zeneiskolai szolfézstanár, karnagy (Állami Zeneiskola, Kőszeg - szolfézstanár, uo. igazgató is; Concordia Vegyeskar, Kőszeg - karnagy; Kőszegi Kamarakórus - karnagy);

**Matz László** (Pestszenterzsébet, 1940. szeptember 9.) zenei rendező. Tanulmányait 1958 és 1961 között a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola zeneszerzés szakán, majd 1961-től 1964-ig abudapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakán végezte. Szelényi István növendéke volt. Hamburgban 1964 és 1966 között Wilhelm Brückner-Rüggeberg karmesterképzős tanítványa. 1967-ben a Magyar Rádió zenei rendezője lett;

**Mészáros Imre** (Budapest, 1940. szeptember 25.) zenekari kürtművésztanár (BM Szimfonikus Zenekar-zenekari kürtművész; Budapest Koncert

Fúvószenekar; Miskolci Szimfonikus Zenekar- zenekari kürtművész, szólamvezető is; Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Miskolc - kürttanár; Miskolci Fúvósötös tagja);

**Miller Lajos** (Szombathely, 1940. január 23.) operaénekes, tanár. Tanulmányait a Liszt Ferenc Zeneakadémián végezte 1961 és 1968 között Sipos Jenő és Dobránszky Zsuzsa tanítványaként. 1968-ban, rögtön a diploma megszerzése után az Operaház társulatának tagja lett 1986-ig. 1986 és 1990 között szabadfoglalkozású énekművész volt. 1991-től ismét a budapesti Operaházban énekelt 1997-ben nyugdíjazták, de egy-egy szerepben még láthatta a közönség; 2007-ben vonult vissza végleg az operaszínpadtól. Kezdként Valentint, Wolframot, Don Giovannit, Anyegint, Silviót énekelte majd következtek a Verdi operák hősbariton szerepei, amelyek repertoárjának gerincét alkották (Macbeth, Don Carlos, A végzet hatalma, Ernani, Traviata, Simon Boccanegra). A nemzetközi hírnévhez vezettek a rangos külföldi versenygyőzelmek is. Az 1974-es párizsi Fauré-versenyen a nagydíjat, a dalkategória első díját, valamint a Pompidou-különdíjat nyerte el. 1975-ben a trevisoi Trubadur-versenyen kiváló Luna grófját első díjjal jutalmazták. Rendszeresen énekelt a milánói Scalában és a bécsi Staatsoperben;

**Mucsi Jánosné Varjasi Márta** (Debrecen, 1940. február 17.) zeneiskolai szolfézs és középiskolai ének-zenetanár, karnagy (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza - szolfézsstanár; Csokonai Vitéz Mihály Gimnázium, Debrecen, ének-zenetanár);

**Munkácsy Béla** (Budapest, 1940. január 26.) zeneiskolai gordon-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Általános Iskola és Gimnázium, Pusztaszabolcs, ének-zenetanár; Állami Zeneiskola, Dunaújváros, gordon- és szolfézsstanár, tanszakvezető is; Makarenko Ipari Szakmunkásképző Intézet énekkar-karnagy; Dunaújvárosi Szimfonikus Zenekar, Dunai Vasmű Néptáncgyűttes Zenekara; Fővárosi XVII. kerületi Állami Zeneiskola - szolfézsstanár, tanszakvezető is; Rózsavölgyi Zeneműbolt - szakreferens);

**Nagy János** (Szegvár, 1940. szeptember 9.) zenetanár, zeneiskola-igazgató, orgonista, előadóművész, karnagy, tanügy-igazgatási szakértő, a Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetségének Csongrád megyei elnöke. 1963-ban a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskola Tanárképző Intézet Szegedi Tagozatán szerzett zongora-szolfézs szakon diplomát. Művészi orgonajátékát Virágh Endre, Rózman Ákos, Szatmári Lilla, Csanádi László és

Lehotka Gábor segítségével alakította ki. Karvezetést Párkai Istvántól tanult, majd 1987-ben részt vett Conci karnagy mesterkurzusán. Számos zenei rendezvény szervezője és résztvevője. 1963-tól tanít a Szentesi Állami Zeneiskolában, ahol 1981-től az igazgatói teendőket is ellátja;

**Nagy Péter** (Pécs, 1940. augusztus 7.) zenekari nagybőgőművész-tanár. 1958-ban a Pollack M. építőipari Technikumban érettségizett, s miután korábban is tanult zenét a Pécsi Zeneművészeti Szakiskola nagybőgős növendéke lett. Tanárai Buza János és később id. Bohr László voltak. 1964-ben gordon és szolfézs tanári oklevelet szerzett. Ezzel párhuzamosan 1961-től a Pécsi Szimfonikus Zenekar nagybőgőse lett, 1980-tól szólamvezető. 1964 óta tanít a Pécsi Művészeti Szakközépiskolában, valamint a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Pécsi Tanárképző Intézetében, illetve utódintézményeiben. 2004. február 1-vel a zenekarból nyugdíjba ment, a tanítást tovább folytatja;

**Nagyiván Éva** (Szeged, 1940. május 27.) trombitaművész-tanár. 1963 és 1982 között a veszprémi Csermák Antal Zeneiskolában trombitatanár, 1972-től 1976-ig igazgató-helyettes. 1976–1983-as években megyei szakfelügyelő. 1983-tól 1988-ig a veszprémi Lovassy László Gimnázium és Zeneművészeti Szakközépiskolában tanár, igazgató-helyettes. 1981 és 1993 között a győri Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola adjunktusa. 1993-tól 1997-ig a budapesti Szent István Király Zeneművészeti Szakközépiskola tanára. 1987-től a terézvárosi Tóth Aladár Zeneiskolában trombitatanár.

**Németné Zoller Éva** (Esztergom, 1940. szeptember 7.) magyar-, ének-zene, és pedagógiatanár (Általános Iskola, Piliscséve-tanító; Petőfi Általános Iskola; Dorog-tanító; Felsőfokú Tanítóképző Intézet Gyakorló Iskolája, Esztergom, ének-zenetanár, Tanítóképző Főiskola, Esztergom, ének-zenetanár, pedagógiatárgy tanár);

**Ozváryné Pessek Erika** (Budapest, 1940. május 2.) klarinét- és szolfézsstanár (Állami Zeneiskola, Hatvan-klarinéttanár; Fővárosi Zeneiskola Szervezet, klarinét- és szolfézsstanár; Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola klarinéttanár);

**Pachmayer Ilona** (Budapest, 1940. március 9.) zenekari hárfaművész (Pécsi Nemzeti Színház - zenekari hárfaművész; Pécsi Szimfonikus Zenekar - zenekari hárfaművész);

**Pálfalvi Ferenc** (Pestszenterzsébet, 1940. november 21.) középiskolai ének-zenetanár, karnagy (Általános Iskola, Aszód, ének-zenetanár; Állami Zeneiskola, Fót-Dunakeszi-igazgató; Állami Zeneiskola, Gödöllő-igazgató;

**Pallos Gyöngyi** (Pankota, 1940. június 23.) opera-énekesnő, tanár, 1958-ban érettségizett a Patrona Hungariæ Gimnáziumban és beiratkozott a Bartók Béla Konzervatóriumba, ahol Szathmáry Margit tanítványa volt. A végzés után az Országos Filharmónia szólistája lett, majd 1964-ben a szolnoki Szigligeti Színházhoz került. 1968-ban lett a Debreceni Csokonai Színháztagja, egészen 1990-es nyugdíjazásáig;

**Papp Gábor** (Köröstarcsa, 1940. december 17.) zongoraművész-tanár (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola - zongoratanár, Miskolc, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Miskolci Tagozata - zongoratanár);

**Párkányi László** (Budapest, 1940. március 23.–) zenekari oboaművész-tanár (Állami Zeneiskola, Szekszárd - oboatanár; Magyar Állami Operaház-zenekari oboaművész);

**Pázmány Tibor** (Budapest, 1940. március 11.) karmester a budapesti Zenegimnáziumban érettségizett és az orgona szakon tanult Gergely Ferencnél. Mivel a felvételizés évében nem indult karmesteri szak a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán, így a karvezetői szakot végezte el. A diploma azonnal leszerződött Szolnoki Szigligethy Színházhoz karmesternek. 1972-től már a Fővárosi Operettszínház karmestere lett. 1981-től 3 évi németországi karmesterkedés után az ausztriai Linzben volt több mint két évtizedekig a városi Operaház repertoár karmestere, kb. 45-50 dalmű dirigense. 2015 óta nyugdíjas éppen úgy, mint énekesnő felesége;

**Péczely Sarolta, Kodály Zoltánné** (Dombóvár, 1940. november 5.) énekművész-tanár. egyetemi docens. Kodály Zoltán felesége 1959-től a zeneszerző haláláig. Öt évesen népdaléneklési versenyt nyert a lakóhelyén, s akkor találkozott először Kodály Zoltánnal, a 20. század egyik legnagyobb magyar zeneszerzőjével (és egyben későbbi férjével), aki 1945. november 23. és 1946. január 8. között (így a verseny idején is) Dombóváron tartózkodott. Szülővárosában a Szent Orsolya-rend tanintézményében teljesítette alapiskoláit,

majd a középiskolát Pécsen végezte el, 1958-ban érettségizett. Végzését követően a fővárosban szeretett volna tovább tanulni, fel is vették a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára, ahol énektanár és karvezető szakra került, Andor Ilona karvezetőnőhöz. Ezért édesapja, aki személyesen ismerte Kodályt, a komponistától kért segítséget az ifjú lány számára budapesti albérlet szerzéséhez. Kodály nagyjából ebben az időszakban, 1958. november 22-én vesztette el első feleségét, Sándor Emmát. Kivárta a gyászévet, de alig több mint egy évi gyász után, 1959. december 18-án, 77 évesen feleségül vette a fiatal zeneakadémista Péczely Saroltát. A jelentős korkülönbség feltűnést keltett az akkori magyar kulturális közéletben, de az új házasság révén visszatért a komponista életkedvére. Sarolta 1970–1980 között Berlinben, a Hochschule für Musik „Hanns Eisler” magánének szakán tanult, Dagmar Freiwald-Lange növendékeként. Később a Színház- és Filmművészeti Főiskola, valamint a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára is volt, egyetemi docensi címig jutott. Magyarországon

kívül Japánban, Németországban, Olaszországban, Finnországban és az Egyesült Államokban is tartott rendszeresen mesterkurzusokat és dalesteteket;

**Pere János** (Pécs, 1940. április 17.) dalénekes-előadóművész, magánének-tanár (Budapest XVI. kerületi Rácz Aladár AMI). 1965-ben szolfézs-zeneelmélet tanári, majd pár évvel később magánénektanári diplomát szerzett a Zeneművészeti Főiskola Pécsi Tagozatán. 1967-ben a Magyar Rádió Énekkarába került, ahol 15 évet töltött. A Rádióénekkarban hamarosan felfedezték hangjának szépségét, ezért szólóénekesi feladatokat bízta rá. Grabócz Miklós mentorálásával kezdett magyar nótákat énekelni, ahol rövidesen a szakma élvonalába került. 1983-tól - a Magyar Rádió Énekkarából kiválva - a budapesti Rácz Aladár Állami Zeneiskola magánénektanára, majd a magánének tanszak tanszakvezető tanára lett. Énekesi és tanári munkájával párhuzamosan 1992–95 között az akkor megalakult első magyar kereskedelmi rádió (Juventus) énekes szerkesztő-műsorvezetője lett, ahol *Pere-tere-fere* c. műsorában - a hallgatók segítségével - felkutatta és bemutatta az elfelejtett magyar nótákból, szalonzene kíséretes dalokból, ritkán hallott magyar operettekéből, valamint a régi magyar énekesekkel készült könnyűzenei felvételeket. 2009-től az iskola megszűnéséig a Budapesti Dalénekes Iskola magánénektanára is volt;

**Peták Istvánné Holló Gizella** (Budapest, 1940. május 5.) zeneiskolai zongoratanár, fővárosi szak- és általános felügyelő (Állami Zeneiskola, Abony - zongoratanár; Fővárosi XII. kerületi Solti György AMI zongoratanár, szaktanácsadó);

**Péterdi Gabriella** (Fehérgyarmat, 1950. július 24.) zenetanár (Budapesti Fűredi úti általános iskola; fővárosi XII. kerületi Állami Zeneiskola);

**Petz Pál** (Budapest, 1950. december 31.) zenekari trombitaművész-tanár (Állami Operaház -zenekari trombitaművész);

**Preznánszky György Aurél** (Budapest, 1940. augusztus 14. – Hajdúszoboszló, 2010. február 7.) gordonka szakos zeneiskolai tanár;

**Pusenyák József** (Dorog, 1940. szeptember 23.) zeneiskolai kürt- és szolfézsstanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Dorog, kürt- és szolfézsstanár);

**Ribly Jánosné Tóth Erzsébet** (Kaposvár, 1940. január 27.) zeneiskolai zongoratanár (Ének-zenei tagozatú általános iskola; Szigetvár-zongoratanár; Állami Zeneiskola, Komló, Szigetvári Fiókiskolája - zongoratanár; Állami Zeneiskola, Szigetvár - zongoratanár);

**Rohonyi Katalin** (Budapest, 1940. május 7.–Budapest, 1987. június 10.) karvezető, zenetanár. Tanulmányait 1958 – 1963 között a budapesti Zeneművészeti Főiskola középiskolai énektanárképző és karvezető szakán végezte Vásárhelyi Zoltán növendékeként. 1963 – 1975 között a veszprémi ének-zenei általános iskolában, ezzel párhuzamosan pedig a Pécsi Tanárképző Főiskola veszprémi kihelyezett tagozatán is tanított; vezette az ének-zenei általános iskola énekkarát, valamint a Veszprémi Vegyipari Egyetem énekkarát. 1975-től 1986-ig a KÓTA munkatársa volt;

**Rónai István** (Kolozsvár, 1940. július 6.–Budapest, 2019. augusztus 19. előtt) zenei író, zongoraművész. A Zenei Líceumot szülővárosában, Kolozsváron végezte el 1958-ban, később 1963-ban a Gheorghe Dima Zenekonzervatórium zongora szakán is jeleskedett. Ugyanott lépett főiskolai pályára, s elérte a professzori rangot. Zongorakísérő kamarazenesz. Első írását az Utunk közölte (1968). A Hét zenei oldalának állandó cikkírójaként vált elismertté; az Igazságnak is írt. Tömör zenekritikáit, zenei tárgyú kisesszéit, aforizmáit a meglátás eredetisége és a megírás leleményes tömörsége jellemzi. Egy nagyobb lélegzetű írásában a kolozsvári Állami Magyar Opera történetét értelmezi

újra *Az utolsó negyvennégy a kétszázból* (Egy vázlat vázlata) c. alatt a *Kolozsvár magyar színháza* (1992) c. kötetben;

**Rónai Pál** (Budapest, 1940. január 5.) karmester, tanár. Liszt Ferenc Zeneakadémián (1958–1963) a zeneszerzés, zeneelmélet szakon végzett. Zenei munkatársként került az akkor még Fővárosi Operett Színházhoz a hatvanas évek elején. Ezt követően dolgozott a kecskeméti Katona József és a veszprémi Petőfi Színháznál. 1974-től tagja a Fővárosi, illetve Budapesti Operettszínháznak. Dirigálta az összes nagyoperettet a Nebáncsvirágtól a Mosoly országáig, de karmestere volt vígoperáknak, zenés játékoknak, musicaleknek is, a Pomádé királytól a Susmusig, a Hegedűs a háztetőn-től a Veronai fiúkig. Mintegy 20 kísérőzenét írt, például Wozzeck, Csongor és Tünde, Coriolanus, Hős falu, Volpone, Mózes, Csendesek a hajnalok. Műveit számos kül- és belföldi színház bemutatta;

**Rozgonyi Éva** (Palocföld, 1940. április 30.) zenepedagógus, karnagy. Tanulmányait a Békés-Tarhosi Zeneiskolában, a miskolci Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában pedig Kardos Pál tanítványaként végezte. A Zeneakadémián Szőnyi Erzsébet és Vásárhelyi Zoltán növendékeként 1964-ben szerzett kitüntetéses diplomát középiskolai énektanár- és karvezetőképző szakon. Tanári pályáját a szolnoki ének-zene tagozatos iskolában kezdte. 1969-től a Szegedi Tanárképző Főiskola ének-zene tanszékén, majd két évig az Egyesült Államokban tanított. Visszatérése után 1973-tól 1981-ig a kecskeméti Kodály Iskolában dolgozott, 1974-től 1981-ig az intézmény igazgatója volt. Az iskola leánykarával és a Kecskemét Városi Vegyeskarral Kardos Pál halála után, 1978-ban kezdett dolgozni. Kórusaival számos koncerten, országos találkozón, rádió- és televízió-szereplésen, külföldi vendégszereplésen és nemzetközi versenyen ért el kiemelkedő sikert. 1983-ban visszatért Szegedre, ahol a Tömörkény István Zeneművészeti Szakközépiskola szakmai vezetőjeként, majd a konzervatórium docenseként dolgozott nyugdíjba vonulásáig. Rozgonyi Éva munkássága összeforrt a szegedi Bartók Kórusal, melyet 1972-től vezetett;

**Rőczey Ferencné** (Miskolc, 1940. június 4.) zeneiskolai hegedűtanár, zeneterapeuta. 35 évet dolgozott az Egressy Béni Zeneiskolában, majd 10 évet a Petőfi Sándor Általános Iskolában, illetve a Kórházi Tagozaton, Miskolcon;

**Sáry László** (Győr, 1940. január 1.) zeneszerző, tanár. 1966-ban zeneszerzői diplomát szerzett a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán, ahol tanára Szervánszky Endre volt. 1970-ben, Simon Albert ösztönzésére Jeney Zoltánnal, Vidovszky Lászlóval, Eötvös Péterrel és Kocsis Zoltánnal közösen megalapították az Új Zenei Stúdiót, mely hamarosan nemzetközileg is jól ismert zeneszerzői és előadói műhellyé vált, s 1972 és 1990 között több, mint 600 kortárs zenei művet mutatott be. A Stúdió tevékenységében, mint zeneszerző és mint előadó is részt vett saját és más szerzők műveinek előadását és terjesztését illetően. Mindkét minőségében fellépett számos országban. 1972-ben Darmstadtban tett látogatása alkalmával találkozott Christian Wolff zenéjével és elgondolásaival. Ez a találkozás megerősítette elhatározását, hogy olyan zeneszerzési utakat kutasson, melyek különböznek a hagyományos európai gyakorlattól. Ennek a változásnak az első produktuma a Hangok (Sounds for....) című darabja, melyet 1972-ben komponált. Az 1980-as évek eleje óta rendszeresen ír zenét színházaknak is. Az 1970-es évek közepétől kezdte el a speciális Kreatív zenei gyakorlatok-nak nevezett "Sáry módszer" kidolgozását, mely az új zenei gondolkodás alapelemeivel foglalkozik, útbaigazítást nyújt bizonyos zeneszerzői módszerekhez, fejleszti az improvizációs készséget és a koncentrációt. Pedagógiai módszerét zeneiskolás gyerekek körében, valamint a Színművészeti Egyetem hallgatói között is kipróbálta és tanítja. Számos kurzust tartott zenetanárok számára Japánban, Angliában, Franciaországban, Olaszországban, Belgiumban és Észtországban. 1990-től a Katona József Színház zenei vezetője. Nemrégiben elkészült misztériumjátéka, kamaraoperája és kisoperája bizonyítja növekvő érdeklődését a színpadi művek iránt. Sáry László zeneszerzőként számos megbízást kapott, legutóbb egy japán város, Shizuoka felkérésére írta Labirintus című művét vonósnégyesre és két marimbára. 1994-től részt vett a Lord Yehudi Menuhin által kezdeményezett MUSE (A zene, az egyensúly és a tolerancia forrása) projectben, amely zenén, éneklésen, táncon és testmozgáson alapuló oktatási módszer hátrányos helyzetű gyerekek számára. 1996-ban 3 hónapot töltött Tokióban a Japán Alapítvány ösztöndíjasaként, ahol a hagyományos japán színházat, táncot és zenét tanulmányozta. Több mint nyolcvan művet írt a kamarazenétől a kamaraoperán át a zenekari művekig. Jelenleg az új, zenepedagógiai módszere kidolgozásán és könyv alakban való megjelentetésén dolgozik. 1998-ban Lokomotiv szimfóniája 3. díjat nyert a 7. alkalommal megrendezett Nemzetközi Elektroakusztikus versenyen (IREN).

1999-ben a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia rendes tagjává választották;

**Schrott Géza** (Kőszeg, 1940. június 1.) középiskolai ének-zene- és történelemtanár (Balogh Ádám Általános Iskola, Kőszeg, ének-zene- és történelemtanár; Jurisich Mihály Gimnázium, Kőszeg, ének-zene- és történelemtanár; Concordia-Barátság Vegyeskar és a Kőszeg Gyermekkar karnagya;

**Sebestyén Ernő** (Budapest, 1940) hegedűvész-professzor. Kilencévesen, mint csodagyereket felvették a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára. 1959–70-ig tagja volt a Magyar Állami Operaház zenekarának, 1963-tól, mint koncertmester. 1971–81-ig első koncertmester a „Deutsche Oper Berlin” Zenekarában. Mint pedagógus is folytatta munkáját Berlinben, az ottani „Hochschule der Künste” professzoraként. 1983-tól tizenhat éven keresztül művészeti vezetője a Berlini Filharmonikusok kamarazenekarának. 1980–90-ig a Bajor Rádió Szimfonikus Zenekarának első koncertmestere. 1990–2005-ig tanszékvezető professzor Münchenben a „Hochschule für Musik und Theater”-nél. 2006-tól alapító tagja az Esterházy Triónak. Az 1968/69. tanévben hegedű-főtárgyat tanított a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán;

**Sinay Tibor** (Debrecen, 1940. június 15.) zeneiskolai gordonka- és szolfézstanár, zenekari gordonkaművész, vonós hangszerkészítés mestere (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza, gordonka- és szolfézstanár; Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar - zenekari gordonkaművész);

**Stumpp Árpád** (Munkács, 1940. május 16.) zenekari hegedű- és brácsaművész-tanár (Ungvári Filharmónia, zenekari hegedű- és brácsaművész, Zeneiskola, Csap; Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar, zenekari hegedű- és brácsaművész; Állami Zeneiskola, Hajdúnánás, hegedű- és brácsatanár; Simonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen, hegedű- és brácsatanár);

**Supala Kolos** (Budapest, 1940. február 4.- 2023. március 15.) operaénekes. Gyakorló orvosként kezdte pályáját, majd a televízió első „Ki-mit-tud?” versenyén fedezték fel. 1967-ben lett az Operaház tagja, ahol Mozart: Varázsfuvola c. művének *Sarastró*jaként debütált. 1969 óta Németországban élt;

**Szabó Attila** (Kolozsvár, 1940. december 14.) zenekari brácsaművész-tanár (Állami Filharmonikus Zenekar, Kolozsvár - zenekari brácsaművész; Magyar Állami Hangversenyzenekar – zenekari brácsaművész);

**Szabó Vilmos** (Bicske, 1940. május 26.) zenekari tubaművész-tanár (Kőszeg, Állami Zeneiskola, fúvós-ütős tanár, megbízott igazgató; Szombathely, Szimfonikus Zenekar; 1966-tól 40 évig a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarának szólamvezető tubása; 2007. óta nyugdíjban. A Rádiózenekar mellett sok kamaraegyüttes tagja volt, ebből kettőnek, a Modern Rézfúvós Együttesnek és a Pro Brass osztrák-magyar együttesnek alapító tagja volt. Előbbi 20 évig menedzselte, illetve a Pro Brass magyarországi szervezője és menedzsere is volt 21 évig. Többedmagával 1993-ban megalapították a Magyar Harsona-Tuba Szövetséget, melynek 2013. évi megszűnéséig váltakozva elnöke/alelnöke volt;

**Szebikné Ferenczi Mária** (Nyíregyháza, 1940. november 6.) zeneiskolai hegedű- és szolfézstanár (Egressy Báni Állami Zeneiskola, Miskolc - hegedűtanár; Fővárosi VII. kerületi Molnár Antal Zeneiskola - hegedűtanár);

**Szekér Ernő** (Sátoraljaújhely, 1940. április 14. – Balatonfüred, 1988. augusztus 9.) agrármérnök, zenei író-újságíró;

**Szentirmai Szabolcs** (Jászberény, 1940. augusztus 26.) zongoratanár, zongorista-énekes, szintetizátor játékos (Palotási János Állami Zeneiskola, Jászberény - zongoratanár; OSZK Könnyűzenei Stúdió, Szolnok - zongoratanár;

**Szirtesné Hortobágyi Mária** (Budapest, 1940. október 15. –) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Monor-zongoratanár; Fővárosi I. kerületi Farkas Ferenc Zeneiskola - zongoratanár, tanszakvezető és fővárosi szakfelügyelő is);

**Szőnyiné Pál Gabriella** (Léva, 1940. október 12.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Várpalota - zongoratanár; Fővárosi Zeneiskola Szervezet 6. sz. Körzeti Zeneiskola - zongoratanár; Fővárosi XII. és I. kerületi Állami Zeneiskola - zongoratanár);

**Tódy Ilona Éva** /Schön Károlyné / (Kispest, 1940. július 21.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár. 1964: Budapesten zongora és szolfézs tanári diplomát

szerzett (tanárai Kurtág Márta és Bárdos György voltak). 1964 – 1971 utazó tanárként a székesfehérvári Állami Zeneiskolában működött (zongoratanárként és énekes-korrepetítorként). A Szabolcsi Bence Zeneiskolában 36 éve tanít, 22 évig volt a zongora tanszak vezetője;

**Tóth Imre** (Nagydém, 1940. december 16.) zeneiskolai klarinét-, ütőhangszeres-, és szolfézstanár, zenekari művész. Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Tatabánya-klarinét- és szolfézstanár, továbbá igazgató-helyettes is; Tatabányai Szimfonikus Zenekar (klarinétos, ütőhangszeres); Állami Zeneiskola, Tata, klarinét-, ütő- és szolfézstanár);

**Törő Erzsébet** (Karcag, 1940. március 30.) zenekari harsonaművész-tanár és zeneiskolai szolfézstanár (Kálvin utcai Általános Iskola, Karcag (ének-zenetanár); Kaposvári Csiky Gergely Színház-zenekari harsonaművész; Kecskeméti Katona József Színház-zenekari harsonaművész);

**Törökné Marosi Éva** (Királyháza, 1940. december 5.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Bartók Béla Ének-Zenei Általános Iskola, ének-zenetanár, Győr; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Győr - zongoratanár);

**Uray Márton** (Budapest, 1940. szeptember 8.) zenekari harsonaművész-tanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán dr. Ujfalusi László (harsona) volt a tanára. Munkahelyek: KISZ Központi Művészegyüttes Szimfonikus Zenekara - zenekari harsonaművész; Miskolci Nemzeti Színház - zenekari harsonaművész; Miskolci Szimfonikus Zenekar - zenekari harsonaművész);

**Váczy László** (Budapest, 1940. június 22.1994) a Zeneművészeti Főiskolán végzett 1971-ben Tibay Zoltán tanítványaként. 1958-tól a Postás Szimfonikus Zenekar, majd 1964-től a Magyar Rádió és Televízió zenekarának tagja volt. Az utóbbi együttesel Európa nagy részét bejárta. 1972-től a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola tanára volt;

**Vadász Ilona** (Szeged, 1940. december 10.–1995) gordonművész-tanár. Tanulmányait Montag Lajosnál kezdte, majd Tibay Zoltánnál végzett a Zeneművészeti Főiskolán 1962-ben. Ugyanettől az időtől egészen az utóbbi évekig a Szegedi Szimfonikus Zenekar nagybőgőszólamának vezetője volt. 1962-től 1975-ig ugyanott a Zeneművészeti Szakiskola, majd Szakközépiskola, továbbá 1966-tól a Zeneművészeti Főiskola Szegedi Tagozatának tanára. Időnként szólístaként is fellépett;

**Vajda Sándor** (Kisújszállás, 1940. július 30.–Budapest, 1999) nagybőgős, a Benkó Dixieland Band legendás tagja;

**Váncsa Irén Mária, Kerecsen Józsefné** (Nagyszeben, 1940. január 2.) zeneiskolai hegedű- és szolfézsstanár (Állami Zeneiskola, Hajdúnánás, hegedű- és szolfézsstanár uo. igazgató is; Hajdú-Bihar megyei szolfézs szakfelügyelő; Tóth Árpád Gimnázium, Debrecen, ének-zenetanár; Debreceni Kodály Kórus - énekkari művész);

**Várnagy Attila** (Pécs, 1940. április 18.–Pécs, 2019. január 14.) zenekari fagott-művész, zeneiskolai szolfézs- és fagott-tanár (Pécsi Filharmonikus Zenekar, zenekari fagott-művész; a Pécsi Nemzeti Színház, zenekari fagott-művész, a Mecsek Fúvósötös fagott-művésze). 1972-től az Országos Filharmónia munkatársa volt. 1994-től a Budapesti Strauss Zenekar fagott-művésze. Művészeti tevékenysége mellett 1997-től a Filharmónia Dél-Dunántúli Kht. ügyvezető igazgatója, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Pécsi tagozata, fagott-szolfézs tanár);

**Várnagyné Szőnye Katalin** (Szombathely, 1940. november 7.) zeneiskolai zongora- és szolfézsstanár, korrepetitor (Állami Zeneiskola, Hódmezővásárhely, zongora- és szolfézsstanár, korrepetitor; Állami Zeneiskola, Szeged, zongora- és szolfézsstanár, korrepetitor);

**Vetésiné Vastagh Rozália** (Szeged, 1940. április 14.) zeneiskolai zongora- és szolfézsstanár (Általános Iskola, Mezőhegyes, ének-zenetanár; Általános Iskola, Orosháza, ének-zenetanár, Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Orosháza - zongoratanár; Táncsics Mihály Gimnázium, Orosháza, ének-zenetanár);

**Vízkeleti Piroska** (Veszprém, 1940. április 19.) fuvolaművész-tanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Hartai Ferenc (fuvola) volt a tanára. Munkahelye: Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolai Zeneiskola Tanárképző Intézet Debreceni Tagozata; MN Művészegyüttes Szimfonikus Zenekara);

**Wasztl János** (Mosonmagyaróvár, 1940. május 27.) zeneiskolai gordonkatanár (Állami Zeneiskola, Mosonmagyaróvár - gordonkatanár; Állami Zeneiskola, Pápa - gordonkatanár; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Győr - gordonkatanár);

**Wimmer Ákos** (Budapest, 1940. augusztus 3.) zeneiskolai gordonkatanár kottaszerkesztő (Fővárosi 7. sz. Körzeti Zeneiskola - gordonkatanár; Fővárosi XIX. kerületi Állami Zeneiskola-tanszakvezető gordonkatanár);

**Wittmann Árpád** (Budapest, 1940. november 5.) zenekari fagottművész-tanár. A Zeneakadémián többek között Rudas Imre (fagott) volt a tanára. Munkahelyek: Magyar Állami Operaház - zenekari fagottművész, Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara - zenekari fagottművész, ügyvezető igazgató is);

**Záborszky Lászlóné Balogh Réka** (Debrecen, 1940. szeptember 13.) oboa- és szolféztanár, könyvtáros (Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Debrecen - könyvtáros; Debreceni Közalkalmazottak Zenekara - zenekari oboaművész);

**Zakariás Anikó, Pertis Jenőné** (Budapest, 1940. január 26.) ének-zenetanár, karnagy, ügyvezető menedzser. 1959 – 1964 Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola kórusvezetői szak. Tanárai: Vásárhelyi Zoltán, Párkai István, Vajda Cecília, Bárdos Lajos, Szőnyi Erzsébet. Első munkahelye, a Soroksári ének-zenei ált. iskola (1964–1970) meghatározó volt későbbi pályafutásán. 1976–86 Népművelési Intézet karvezetés-tárgy tanársegéde. 1972–1996 A pesterzsébeti Csili Kamarakórus alapító karnagya. 1980-ban a varsói ISME konferencián lépett fel kórusával kortárszenei művekkel. 1982–1988 a Fazekas Mihály Gimnázium, majd 1988– 1994 az Apáczai Csere János Gimnázium ének-zenetanára, karvezetője és a Zeneakadémia gyakorlatvezető-tanára; 1994–2004 Annart néven az Egri-Pertis zongoraduó menedzsere. A Csili Kamarakórusral szerzett számos hazai és nemzetközi díja között a legkiemelkedőbb az 1976-os debreceni Bartók Béla Nemzetközi kórusverseny 2. díja, karnagyi díja, valamint az 1981-es Let the Peoples Sing BBC nemzetközi rádiós kórusverseny első díja kortárszenei kategóriában;

**Zaszlavik György** (Budapest, 1940. április 28.) gitár-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Esztergom; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Pécsi Tagozata; Fővárosi VIII. kerületi Állami Zeneiskola; az Esztergomi Nemzetközi Gitárfesztivál ötletadója és elindítója, valamint a magyarországi vidéki főiskolai gitároktatás beindítója Pécsett);

## 1945-ben született

**Altorjai József** (Pécs, 1945. január 27.–2014. augusztus 22.) zeneiskolai igazgató, trombitaművész-tanár, zenekarvezető, zenekari basszusgitáros. 1967-ben végezte a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Pécsi Tagozatának fuvola szakát. 1984-ben kezdett dolgozni rézfúvós tanárként a Komlói Erkel Ferenc Zeneiskolában, majd 1994-ben kinevezték az intézmény igazgatójává. Ezt a tisztséget 2007-es nyugdíjba vonulásáig töltötte be. Éveken át vezette a város Bányász Fúvós zenekarát;

**Ambrus Kyri** /Eredeti neve Margit, a Kyri művésznév/ (Budapest, 1945. február 4. – Budapest, 2021. november 30.) táncdalénekesnő. Ő volt *Magyarország első tinisztárja*, stílusa és megjelenése alapján a magyar Rita Pavone-nak kiáltották ki. Sorra aratta sikereit olyan slágerekkel, mint az *Ilyen a twist*, *Elment a papa, mama*, *Nem híres dzsesszénekes* népszerűek voltak. 1967-ben *Nappalok és éjszakák* című száma a harmadik helyezést érte el. A hetvenes években visszavonult a zenéléstől, de 1982-ben szerepelt Tarr Béla *Panelkapcsolat* című filmjében, ahol saját magát alakította. 1983-ban jelent meg egyetlen nagylemeze. Majdnem két évtizeden át, 1993-ig műsorvezetője volt a Magyar Rádiónak, főleg könnyűzenei, de más műsoroknak is (Magnósok, figyelem! Magnóról magnóra, Könnyűzenei koktél). 1993-ban a rádió nagy leépítési hullámába ő is bekerült;

**Antal Mátyás** (Budapest, 1945. július 31.) fuvolaművész, karnagy, karmester. Muzsikás családba született, szülei Antal István zongoraművész és Szokolay Dóra zenei rendező. Zongorázni, fuvolázni, nagybőgőzni és ütőszökön tanult játszani. Középfokú tanulmányait a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában végezte fuvola szakon. Ezután a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanult tovább, ahol 1970-ben és 1971-ben fuvola és karnagy szakon diplomázott, majd a Brüsszeli Királyi Zeneakadémián folytatta karmesteri tanulmányait. Zenészi munkáját a Magyar Állami Hangversenyzenekarnál 1967-ben kezdte fuvolásként, amit 1986-ban fejezett be. Zenekari munkája mellett létrehozott egy, a nevét viselő fúvósötöst, amellyel rendszeresen kamarazenélt, és több kortárs művet mutatott be. Zenekari zenész pályafutása mellett hamarosan elindult karmesteri karrierje is. 1974-ben Mura Péter meghívására a Miskolci Szimfonikus Zenekar másodkarmestere lett, majd 1985-től a Székesfehérvári Szimfonikus Zenekarnál dolgozott. 1983-ban a

Budapesti Kórus kérésére elvállalta el az együttes karigazgatói posztját, és ezt 2002-ig látta el. 1986-ban az Állami Hangversenyzenekarnál lett betanító karmester, majd 1990 óta a Nemzeti Filharmonikusoknál a Nemzeti Énekkar karigazgatója volt, és maradt 2016-ban bekövetkezett nyugdíjba vonulásáig. Közben többször vezényelte a Nemzeti Filharmonikusokat és más hazai és külföldi zenekarokat. Nyugdíjas éveiben szabadúszó dirigensként működött tovább. Karmesterként szinte minden európai országában megfordult, Ázsiában Kínában és Japánban. Közreműködésével több lemez- és CD-felvétel készült (Hungaroton, Naxos, Portugalsom). 2018 második felétől annak a Miskolci Szimfonikus Zenekarnak a művészeti vezetője lett, amit addig 58 alkalommal vezényelt. 2018-ban a Miskolci Szimfonikus Zenekar művészeti vezetője lett. Zenepedagógusi munkát is végzett, 1988-tól a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, illetve Egyetem tanára, de tanított a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában és a Szent István Zeneművészeti Szakiskolában is;

**Arányi Ferenc** (1945. január 23.) zenekari hegedűművész-tanár (Magyar Állami Hangversenyzenekar - zenekari hegedűművész);

**Árvai Attila** (Pécs, 1945. április. 12.) hegedűtanár, zenekari hegedűművész (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Komló-hegedűtanár; Művészeti Iskola, Pécs-hegedűtanár; Pécsi Szimfonikus Zenekar - zenekari hegedűművész);

**Baloghné Barkóczy Mária** (Kisvárd, 1945. március 2.) zenekari hegedűművész-tanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Miskolc-hegedűtanár; Fővárosi X. kerületi Állami Zeneiskola -hegedűtanár; BM Szimfonikus Zenekar-zenekari hegedűművész);

**Bányász Gabriella** (Pápa, 1945. október 11.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Pápa, zongora- és szolfézstanár; Állami Zeneiskola, Celldömölk, zongora- és szolfézstanár);

**Bártfai-Klietmann Éva** (1945) operaénekes-tanár:

**Bartha Zsolt** (Steyr, 1945. augusztus 7.) zenekari gordonka- és kamaraművész. Magyar Állami Hangversenyzenekar / Nemzeti Filharmonikus Zenekar - zenekari gordonkaművész, szólamvezető; Magyar Kamarazenekar; Magyar Barokk Trió);

**Bélyei Lajosné Gogolyák Mária, dr.** (Budapest, 1945. június 13.) hárfaművész-tanár, zeneiskolai igazgató;

**Bereck József** (Albár, 1945. március 9. – Dunaszerdahely, 2013. január 16.) ének-zenetanár, író, szerkesztő, műfordító;

**Berindán Péter** (1945–) zenekari nagybőgőművész-tanár. Kolozsvárott a Zeneművészeti Főiskolán végzett Major Ferencnél. Nagyváradon az Állami Filharmónikus Zenekar tagja, később pedig a Debreceni MÁV Szimfonikus Zenekar szólamának vezetője lett;

**Biernaczky Szilárdné Virágh Judit** (1945. augusztus 12.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár, zeneiskolai igazgató (Fővárosi XVIII. kerületi Állami Zeneiskola zongora- és szolfézstanár; Fővárosi XII. kerületi Állami Zeneiskola (később Solti György Állami Zeneiskola-zongoratanár, később igazgatóhelyettes és igazgató is);

**Bogáthy József** (1944) zenetanár, karnagy, a Kaposvári Liszt Ferenc AMI tanára. Nyugdíjba vonulása után a Nagyboldogasszony római katolikus iskola tanáraként folytatta pályafutását, de vezette a Kodály Zoltán általános iskola fúvószenekarát is;

**Boros Attiláné dr., Tomsits Anna** (Miskolc, 1945. július 7.) zeneiskolai zongoratanár (Állami Zeneiskola, Kazincbarcika - zongoratanár; Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Miskolc -zongoratanár);

**Csákné Turcsán Enikő** (Vízkelet, 1945. január 31.) zeneiskolai hegedűtanár (Állami Zeneiskola, Mosonmagyaróvár - zongoratanár; Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanr; Fővárosi I. kerületi Állami Zeneiskola - zongoratanár);

**Csikor Margit** (Szombathely, 1945. február 15.) zenekari gordonkaművész-tanár. Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekara - zenekari gordonkaművész; Szombathelyi Bartók Béla Állami Zeneiskola - gordonkatanár);

**Csudlai Ágnes** (1945) zeneiskolai fuvolatanár;

**Deák Jánosné dr. Annus Antónia** (Csanádapáca, 1945. június 27.) zeneiskolai hegedű- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Makó, hegedű- és szolfézstanár; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged - hegedűtanár);

**Deák István** (Pécs, 1945. október 30.) középiskolai és zeneiskolai zeneelmélet tanár, karvezető (Nagy Lajos Gimnázium és Bartók Béla Állami Zeneiskola-Szombathely-ének-zenetanár, karvezető és szolfézstanár; Zeneművészeti Szakközépiskola, Szombathely, tanár és művészeti igazgató-helyettes; Szombathelyi Jeunesses Kórus és a Szombathelyi Énekegyüttes karnagya, vezetője;

**Dékány Endre** (Budapest, 1945. október 14.–2018) zenetanárt, zeneszerző, karmester (Nemzeti Színház-korrepetitor; Szegedi Nemzeti Színház-karigazgató; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozata-tanár; Szigligeti Színház, Szolnok-karmester).

**Déki Lakatos Sándor** (Budapest, 1945. szeptember 6.) hegedűművész, zenekarvezető primás;

**Dobó Ferenc** (Pápa, 1945. május 25.) hangmérnök, zenei rendező (HUNGAROTON; P. Stúdió-Törökbálint);

**Döme Pálné Strigencz Zsuzsanna** (Pécs, 1945. július 25.) zeneiskolai ének-zene-, fafúvó- és szolfézstanár, (Gimnázium, Sellye, ének-zenetanár; Erkel Ferenc Állami Zeneiskola; Komló, fagott-, klarinét- és furulyatanár);

**Dunajszky Géza** (Debrpöd, 1945. május 11.) tanár, karnagy, közíró. 1966-ban a Nyitrai Pedagógiai Karon szerzett matematika-zene szakos tanári oklevelet. 1964-ben közreműködött *Csehszlovákiai Magyar Tanítók Központi Énekkara* megalapításában. 1986-tól 1992-ig a tanítók énekkara szervezőtitkára volt. 1965-ben Felsőkirályin kezdte pedagógia pályafutását, majd Pogrányban tanított, ahol 1976-tól az iskola igazgatója lett;

**Faragó Viktória** (Dunapataj, 1945. április 18.) zeneiskolai zongoratanár, igazgató (Fővárosi XXII. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár; Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola zongoratanár; Állami Zeneiskola, Dunapataj-zongoratanár és igazgató);

**Farkas András** (Budapest, 1945. április 14.) karmester. A Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában Sugár Rezső volt a zeneszerzés tanára, az Akademie für Musik und darstellende Kunst, Wien karmesterképzőjében pedig Hans Swarowsky. (Universal Edition, Wien-korrepetitor, zenei munkatárs; Société Chorale de L'Orient, Société Chorale Echo du Léman Ouchy, Lausanne-karmester; Chorale Perserevance, Vallorbe-karmester; A scájci Zenei Újság munkatársa);

**Farkas Mária** (Budapest, 1945. szeptember 23.) karnagy, ének-zenetanár. A Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola zeneszerzés szakán, majd. 1964–1969-ig a Zeneakadémia Középiskolai énektanár-és Karvezetőképző szakán tanult. Az V. kerületi Váci utcai Zenei Általános Iskolában 30 éven keresztül tanított, kórusaival a legmagasabb minősítéseket szereztve. Kodály Zoltánné titkárnőjeként részt vett az 1970-es és 1972-es Kecskeméti Nemzetközi Kodály Szemináriumok szervezésében, majd a szemináriumok angol nyelvű tolmácsolásában. 1975–1977-ig a Californiai Oaklandi Holy Names College-ban tanított a Kodály program Masters és Posztgraduális képzésében. 1984–1991-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem külföldi hallgatók számára szervezett Kodály programjának tanára, szolfézs, zeneelmélet és karvezetés tantárgyakban. 10 amerikai egyetemen tartott Kodály tanfolyamokat. Az általa alapított Victoria Kamarakórusral nagy hangversenykörutakon mutatta be a magyar kóruskultúra magas színvonalát. Jelenleg is vezeti a Liszt Ferenc Kórust, mellyel meghatározó egyházzenei hangversenyeket ad;

**Fehér Ottó** (Budapest, 1945. november 1. – 2015) középiskolai ének-zenetanár, karvezető (Kodály Zoltán Zeneiskola, Kecskemét-zongora-, énektanár; Bessenyei György Tanárképző Főiskola Ének-Zene Tanszék, Nyíregyháza-tanár, kórusvezető; Nyíregyházi Főiskola tanára, karnagya; a Nyíregyházi Művészeti Szakiskola zenei tagozatának vezetője, a Nyíregyházi Városi Vegyeskar karnagya;

**Fehér Ottóné Székely Ildikó** (Budapest, 1945. február 13.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető, gordonkatanár (Bessenyei György Tanárképző Főiskola Ének-Zene Tanszék, Nyíregyháza-tanár, tanszékvezető-tanár /2003-tól 2006-ig/ a Táncművészeti Főiskolán a 110. sz. ISZI Fiúkórusának karnagya);

**Fejes Márton** (Békéscsaba, 1945. február 7.) harsona-, szolfézsstanár, zenekari harsonaművész (Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar- zenekari

harsonaművész, Állami Zeneiskola, Püspökladány, harsona- és szolfézstanár; Debreceni Rézfúvós Kamaraegyüttes; Debrecen Dixieland Jazz Band);

**Ferencz Józsefné Gömöri Erzsébet** (Debrecen, 1945. december 7.) ének-zene tanár (Általános Iskola, Verpelét, Ho-Si Minh Tanárképző Főiskola 4. sz. Gyakorló Általános Iskola, Eger, gyakorlóiskolai ének-zenetanár, Debreceni Kodály Kórus-énekkari művész, Egri Építők AGRIA Vegyeskara-énekkari művész);

**Fodor Ákos** (Budapest, 1945. május 17. – Budapest, 2015. február 22.) költő és műfordító, a magyar haiku egyik mestere. Konzervatóriumot végzett, majd 1963–1968 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hallgatója volt. A főiskola elvégzése után több mint 20 éven át dolgozott a Zeneműkiadónál zenei szerkesztőként. 1978-ban jelent meg első verseskötete, *Kettőspont* címmel;

**Földes László** / közismert becenevén Hobo / (Újpest, 1945. február 13.) bluesénekes, dalszerző, előadóművész és a Hobo Blues Band alapító tagja és éneke. „Igazi nevem Hobo, anyakönyvileg Földes Lászlónak hívnak, 1945-ben születtem. Pályámat 23 évesen kezdtem, azóta énekelek, írok. Tíz évre rá kezdtem verseket mondani. Tömérdék lemezt csináltam, írtam pár könyvet, színdarabot, 1978 és 2011 között játszottam a Hobo Blues Bandben, jelenleg zenészként szabadúszó vagyok, előadóként pedig a Nemzeti Színházban játszom”;

**Földyné dr. Asztalos Adrienne** (Sátoraljaújhely, 1945. január 18.) zongora- és szolfézstanár, pedagógiai szakos tanár (Állami Zeneiskola, Sátoraljaújhely, zongora- és szolfézstanár; Tanítóképző Intézet, Sárospatak, zongora- és szolfézstanár; Comenius Tanítóképző Főiskola, Sárospatak, zongora- és szolfézstanár);

**Füzes Mária, N.** (Salgótarján, 1945. augusztus 16.) hegedű- és szolfézstanár, zenekari hegedűművész. (Miskolci Szimfonikus Zenekar-zenekari hegedűművész, uo. másodkoncertmester; Egressy Béni Állami Zeneiskola, Miskolc-hegedűtanár; Miskolci Vonósnégyes-II. hegedűs);

**Gábor József** (Hajdúnánás, 1945. július 20. – Budapest, 2017. szeptember 23.) zongoraművész, a Győri Széchenyi István Egyetem címzetes professzora, a Zeneművészeti Intézet korábbi igazgatója. Gábor József Zempléni Kornél növendéke volt a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában, majd a

Zeneakadémián szintén nála tanulva szerezte zongoraművész diplomáját 1969-ben. 1970-től a Győri Zeneművészeti Szakközépiskolában, majd a szintén győri Széchenyi István Egyetem Zeneművészeti Karán és a Zeneakadémián volt fűvós, hegedűs és énekes hallgatók korrepetitora, kamaraművészként pedig rendszeresen koncertezett itthon és külföldön egyaránt. Pályafutása mellett harmincöt éven keresztül futballbíróként is tevékenykedett;

**Galyné Czeczon Margit** (Tass, 1945. július 21.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Körzeti Állami Zeneiskola, Ráckeve, zongora- és szolfézstanár);

**Gellén László** (Debrecen, 1945. március 13.) zenekari oboaművész-tanár (Kaposvári Csiky Gergely Színház- zenekari oboaművész; Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar-zenekari oboaművész; Perui Állami Szimfonikus Zenekar-zenekari oboaművész; Zeneiskola, Hajdúböszörmény-oboatanár);

**Gellén Lászlóné** (Szatmárnémeti, 1945. március 13.) zenekari hegedűművész-tanár (Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar-zenekari hegedűművész; Perui Állami Szimfonikus Zenekar- zenekari hegedűművész, koncertmester asszisztens; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar- zenekari hegedűművész);

**Haáz Sándor** (Székelyudvarhely, 1945. december 24. ) karnagy, zenetanár, a Magyar Művészeti Akadémia tagja (2005). 1978-ban Szentegyházára került általános iskolai zenetanárnak, ahol igazgatója megbízta egy iskolai rézfűvószzenekar létrehozásával. Hamarosan vonóegyüttest is alakított. Közben levelezői tagozaton elvégezte a kolozsvári konzervatórium zenepedagógia szakát (1982). 1982-ben lépett fel első ízben együtt az iskola énekkara és zenekara, és az így létrejött együttes 1983-ban vette fel a Gyermekfilharmónia nevet. A Gyermekfilharmónia irányításával kapcsolatban és azt kiegészítve kiterjedt hagyományörző és – közvetítő tevékenységet végez;

**Hajnáné Végvári Ágota** (Nagykanizsa, 1945. december 16.) zeneiskolai gordonkatanár (Állami Zeneiskola, Körmend-gordonkatanár; Fővárosi I. kerületi Állami Zeneiskola-gordonkatanár);

**Halmi Gyula** (Budapest, 1945. február 26.) zenekari hegedűművész-tanár (Frankfurt/Oder Filharmonikusok-zenekari hegedűművész, koncertmester);

**Holecz Istvánné Kanyó Margit** (Rimóc, 1945. május 4.) népi énekes. A Nógrád megyei palóc népzenei és néptánc-hagyományok ma élő egyik legjobb ismerője

és előadója. Tudását szerencsés módon egy olyan falusi közösségben sajátította el, ahol a népszokások és a folklórhagyomány az 1960-as évekig viszonylag elevenen élt. Táncos párja a népművészeti bemutatókon rendszerint Vincze Ferenc, a népművészet táncos mestere. A rimóci verbunkot és csárdást főleg az ő előadásuk alapján ismerhette meg és sajátíthatta el a néptáncmozgalom;

**Holló László** (Goldwörth, 1945. május 4.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Battonya, zongora- és szolfézstanár, uo. igazgató is);

**Horváth László** (Kőszeg, 1945. július 14.–2022. május 26.) klarinétművész, tanár, igazgató. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Balassa György osztályába járt, kitüntetéses diplomáját 1969-ben szerezte meg. 1969–70-ben a párizsi Conservatoire ösztöndíjas hallgatója Ulysse Delecluse professzornál. 1965-től a Magyar Állami Hangversenyzenekar tagja, 1968-tól első klarinétosa. Alapító tagja a Filharmónia Fúvósötösnek. 1974-től Debrecenben a Zeneművészeti Főiskolán, majd Budapesten a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában tanított. 1992-ben megalapította a Lajtha László Emléktábor Kőszegen, igazgatója volt a Szombathelyi Szimfonikus Zenekarnak is;

**Horváth Zoltán** (Ózd, 1945. január 7.) cigányprímás, tanár. A Rajkó Zenekarral körbeutazta a világot, a későbbiekben pedig a Magyar Állami Népi Együtteshez került. 1979-től napjainkig sok kiváló cigányprímással játszott együtt. Többek között Lakatos Sándorral, Boross Lajossal, Ifj. Sánta Ferencsel. Az utóbbival megalakították a Magyar Nemzeti Cigányzenekart, ahol megválasztották művészeti vezetőnek. Később a 100 Tagú Cigányzenekar szólamvezetője lett. Zenészi munkája mellett zeneszerzéssel és hangszereléssel foglalkozik. A 100 Tagú Cigányzenekaron kívül más zenekarok is szívesen játsszák szerzeményeit;

**Jankó József** (Kolozsvár, 1945. február 4. –Budapest, 2021. február) zenekari fuvolaművész, tanár (Állami Magyar Opera, Kolozsvár-zenekari fuvolaművész; Népszínház, Budapest-zenekari fuvolaművész; BM Szimfonikus Zenekar-zenekari fuvolaművész);

**Jávori Vilmos** (Budapest, 1945. október 18. – Budapest, 2007. február 20.) dzsesszdobos, tanár. Jávori Vilmos zenészcsaládban 1945-ben született Budapesten. A konzervatórium elvégzése után Garai Attilával kezdett játszani, majd Fogarasi János, Pege Aladár, Vukán György, Tomsits Rudolf, Szakcsi Lakatos Béla, Szabados György együtteseiben dolgozott. 1966-ban a Pege-trióval fellépett a Stockholmi Jazz Fesztiválon, majd a varsói Jazz Jamboree-n.

1971-ben az Egyesült Államokban dolgozott, ahol Elvin Jones növendéke volt, és együtt játszott többek között Jan Hammerral is. 1972-ben megalakította a 70-es évek meghatározó formációját, a Rákfogó együttest Szakcsi Lakatos Bélával, Babos Gyulával, Ráduly Mihállyal és Lakatos "Bögöly" Bélával. A hetvenes évek közepén a Csík-Fogarasi-Jávori trióval lépett fel, 1980-ban a Pege-trióval fellépett Indiában a Jazz Yatra fesztiválon. Az 1980-as évek elején megalakította a Jávori Kvartettet Snétberger Ferencel, Torma Rudolfal és Csiszár Péterrel, akikkel swing és latin zenét játszott. 1987-ben a Magyar Jazz Kvartett-tel elnyerte az eMeRTon-díjat. 1968-tól kezdve számtalan filmzenében működött közre, amelyek közül a legismertebb az Oscar-díjas Mephistóban előadott dobszólója. 1969-től Hacki Tamás együttesével koncertezett világszerte. 1990-ben alapító tagja volt az MZTSZ Kőbányai Zenei Stúdiójának. Még ugyanebben az évben megalapította a Shabu-shabu együttest Berki Tamással, László Attilával, Lattman Bélával és Fogarasi Jánossal. 2003-ban fiatal tehetséges muzsikussal létrehozta a Jávori Sound Machine-t. Szivárvány havasán címmel 2003-ban jelent meg utolsó albuma. A lemezen hét régi ismert népdal hallható új feldolgozásban, Tony Lakatos világhírű szaxofonművész közreműködésével;

**Jenei Viktória** (Székesfehérvár, 1945. május 20.) zeneiskolai hegedűtanár, zenekari hegedűművész (Miskolci Szimfonikus Zenekar-zenekari hegedűművész, II. hegedű h. szólamvezető; Egressy Béni Állami Zeneiskola, Miskolc-hegedűtanár);

**Juhász László** (Debrecen, 1945. augusztus 18.) jazz-trombita- és -basszusgitárművész, tanár;

**Kalocsay Frigyesné** (Balassagyarmat, 1945. július 4.) ének-zenetanár (Bajcsy-Zsilinszky u. Általános Iskola, Balassagyarmat, ének-zenetanár; Dózsa György u. Általános Iskola, Balassagyarmat, ének-zenetanár);

**Kapusi Kálmánné G. Szabó Katalin** (Hajdúböszörmény, 1945. április 11.) zeneiskolai fuvola- és szolfézstanár (Általános Iskola, Hajdúböszörmény, ének-zenetanár; Bartók Béla Állami Zeneiskola, Hajdúböszörmény, fuvola- és szolfézstanár);

**Kardos Kálmán** (Kaposvár, 1945. június 15.) zeneiskolai zongoratanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Kaposvár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola

Zeneiskolai Tanárképző Intézet Pécsi Tagozata-korrepetitor, a Kaposvári Vikár Béla Kórus zongorakísérője);

**Karner Nándor** (Sopron, 1945. augusztus 29.) zeneiskolai fuvola-, szolfézs és ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Kőszeg-fuvolatanár; Állami Zeneiskola, Sopron-fuvolatanár és igazgatóhelyettes is);

**Káté Pulu Kálmán** (1945–1993) primás;

**Kelemen Pál** (Hobol, 1945. április 5.–Budapest, 2024. szeptember 16.) zenekari gordonkaművész, impresszárió, hangversenyrendező. Tanulmányait 1959 és 1965 között a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában végezte zeneszerzés és gordonka szakon, tanára Szelényi István és Frank Lajos volt. 1965-től 1970-ig a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hallgatója volt, művész-tanári oklevelét Banda Ede növendékeként szerezte meg. 1968 és 1972 között a Magyar Állami Operaház zenekarának tagja, 1969-től nyugalomba vonulásáig a Liszt Ferenc Kamarazenekar gordonkása volt. A zenekarral Magyarországon, illetve Európában, Amerikában, Ázsiában és Ausztráliában is számtalan alkalommal lépett fel és száznál több hanglemezen működött közre. Több évtizedig a kamarazenekar szervezőjeként is működött. 1989-ben megalapította a Clemens Concerts Kft. közvetítő irodát;

**Kertész István, dr.** (Békásmegyer, 1945. március 16.) hegedűművész-tanár, kamaraművész. Tanulmányait 1959 és 1966 között a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában Lányi Margit, Pallagi János és Szász József, 1966–69 Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hegedű szakán Kovács Dénes vezetésével végezte. Hegedűtanári pályája: 1967–69 Bartók Béla Szakközépiskola, Miskolc, 1979- Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, 1989– Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola (később Egyetem), adjunktus. Művészi pálya: 1981– barokk zenével foglalkozik, rendszeresen koncertezik belföldön és külföldön. A Festetics vonósnégyes (Kertész István, Petőfi Erika, Ligeti Péter, Pertorini Rezső) tagja. Több mint két évtizeden keresztül tagja volt a Parlando Szerkesztő Bizottságának;

**Kiss György** (Szarvas, 1945. augusztus 7.) hegedűművész (Liszt Ferenc Kamarazenekar). A Zeneakadémián Tátrai Vilmos és Szűcs Mihály növendéke volt;

**Kollár Éva** (Budapest 1945. október 17.) ének-zenetanár, karnagy. 1969 szeptemberében a budapesti Leövey Klára gimnáziumban kezdett tanítani. 1972-ben az iskolai kórus mellett megalakította a Monteverdi Kamarakórust, amelynek ma is vezető karnagy. 1979-ben a Budai Tanítóképző Főiskolán helyezkedett el: itt zeneirodalmat, karvezetést és ének-zenetanítási módszertant oktatott. 1986-tól az ELTE Tanárképző Főiskolai Kar Zenei Tanszékén karvezetést tanított és a tanszék Pro Musica Hungarica vegyeskarának karnagy. 1986–1997 között a Tanszék vezetője. 1997-ben habilitált a Liszt Ferenc Zeneakadémián (Doctor of Liberal Arts). A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Ének-Zenetanár, Karvezetőképző Szak tanszékvezető egyetemi tanára. Kollár Éva Európa számos országában, valamint Kanadában előadásokat és kurzusokat tartott. Kollár Éva a Magyar Kodály Társaság társelnöke, a Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetségének elnökségi tagja, a Művészeti Tanács elnöke. Évekig volt az ISME (International Society of Music Education) magyarországi szervezetének alelnöke. 1996-ban a Monteverdi Kórusok Nemzetközi Fesztiváljának művészeti igazgatója;

**Keller Gyöngyi** (Budapest, 1945. június 11.) zenekari hegedűművész-tanár és szolfézstanár (Magyar Állami Operaház- zenekari hegedűművész, Budapesti Filharmóniai Társaság- zenekari hegedűművész). A Zeneakadémián Szász József osztályában tanult;

**Kenedi Tiborné Mészáros Márta** (Újpest, 1945) zeneiskolai hegedű- szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Kaposvár, nagyatádi Fiók Zeneiskola-hegedűtanár; Állami Zeneiskola, Nagyatád-hegedűtanár);

**Kincses Margit** (Mátészalka, 1945. március 20.) zongoraművész-tanár. A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán 1968-ban szerzett zongoraművész- és zongoratanári diplomát Antal István növendékeként. 1968 óta dolgozik Miskolcon, a város zenei életének meghatározó egyénisége. A Miskolci Egyetem Bartók Béla Intézetének docense, a zongora tanszak vezetője, de az 1986/87–1990/91. tanévekben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán zongorakíséretet látott el;

**Kmetty Józsefné** (Ormosbánya, 1945. szeptember 22.) zenekari fuvolaművész, zeneiskolai fuvola- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Salgótarján-zeneiskolai fuvola- és szolfézstanár, uo. igazgató is, továbbá tagja volt a Salgótarjáni Szimfonikus Zenekarnak és a Nagybátonyi Kamarazenekarnak);

**Komlós Katalin, dr.** (Hidegség, 1945. február 1.) zenetörténész, fortepiano-művész. Oktatói tevékenysége: 1970–1973 Kodály Intézet, Boston, (USA); 1973-tól: Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem oktatója: zeneelmélet, szolfézs, kamarazene, kamaraének, basso continuo, billentyűs hangszertörténet, zeneelmélet módszertan, 1997– professzori kinevezés a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen, 1997 – 2007 Zeneelmélet tanszék tanszékvezetője. Doktori szemináriumokat tart a DLA program keretében. Fő kutatási területe a 18. századi billentyűs hangszerek, 18. századi billentyűs hangszerek története, és az előadói gyakorlat;

**Korcsmáros Péter** (Budapest, 1945. december 28.) operaénekes, tanár. 1971–1972 Katona J. Színház, Kecskemét; 1972–1976 Debreceni Opera, 1976–1999 Magyar Állami Operaház, Budapest;

**Kovács E. Zsuzsa** (1945. október 31.) zenetanár (Magyar Rádió; Országos Filharmónia-rendező, Művelődési Minisztérium Zenei Osztály-főelőadó; CEU Egyetem-könyvtár);

**Köcsky Gábor** (Nagykanizsa, 1945. szeptember 20.) zongoratanár (Pécsi Nemzeti Színház -énekkari művész; Állami Zeneiskola - zongoratanár, Barcs-uo. igazgató is);

**Laczó Ildikó** (Budapest, 1945. május 1.) operaénekes, tanár. 1968-ban végzett a Zeneakadémia énekszakán Révhegyi Ferencné növendékeként. 1968–1972-ben az Operaház tagja. 1972–1985 között Ausztria, Svájc és Németország színpadain szerepelt. 1985-ben visszavonult. Kiváló drámai szoprán, aki kiegyenlített hangjával és átélt szerepformálásával jelentős sikereket aratott;

**Lajos István** (Szeged, 1945. október 23.) zenekari oboaművész-tanár (Szegedi Szimfonikus Zenekar-zenekari oboaművész; Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Gyula; Állami Zeneiskola Kiskunfélegyháza-oboatanár);

**Lele József** (Magyarcsernye, 1945. február 27. –) citerás, tanár. A citerával 9 évesen ismerkedett meg, s örökségül kapta azt a sajátos játéktípust, mely erre a tájra jellemző, s melyet „sántaciterázásnak” nevez a népzenei szakma. Szakmai tudását teljes szívvel adja át a jövő nemzedéknek. Az 1980-as évektől vezeti a muzslyai citerazenekart, a 2000-es évektől pedig a Muzslyai Petőfi Sándor

Magyar Művelődési Egyesület citeraszakosztályait. A helyi általános iskolában is tanít. A Pöngető és a Kisbanda citerazenekar művészeti vezetője, és egy ideig ő irányította a lányokból alakult Rozmaring citerazenekart is;

**Lévay Szilveszter** /angolul Sylvester Levay, szerbül Силвестер Леваи, Silvester Levai / (Szabadka, 1945. május 16.) Németországban élő zeneszerző, többek között az Elisabeth, a Mozart és a Rebecca c. musicalek szerzője;

**Levente Judit** (Szombathely, 1945. január 18.) zongora- és szolfézstanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Pécs, zongora- és szolfézstanár);

**Lőcsei János** (Schwarzes Kreuz, 1945. június 26.) zenekari mélyhegedűművész (Miskolci Szimfonikus Zenekar-zenekari mélyhegedűművész);

**Mag Stefánia** (Eger, 1945. augusztus 20.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola- zongoratanár, Eger; Ho Si Minh Tanárképző Főiskola Ének-Zene Tanszék-zongora- és partitúraolvasás); Egri Szimfonikus Zenekar és Kamarazenekar-csembaló, zongora);

**Majoros Judit** (Szombathely, 1945. február 26.) oboa-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Sárovar, oboa- és szolfézstanár; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Szombathely, oboa- és szolfézstanár);

**Maka Gyula** (Tápiószecső, 1945. április 13. – Budapest, 2014. október 25.) nagybőgőművész. Zenész családból származik, édesapja, Maka Béla is muzsikus volt. 13 évesen kezdett el nagybőgőzni, 1960 és 1967 között a Rajkó zenekar tagja. 1967-től 2005-ös nyugdíjba vonulásáig a Magyar Állami Népi Együttes kísérezzenekarában zenélt. 2007-ben az együttes örökös tagjává választották. A 100 Tagú Cigányzenekar alapító tagja, a nagybőgőszólam vezető bőgőse, a zenekar elnökségének tagja;

**Malek Miklós** (Budapest, 1945. június 3.) zeneszerző, karmester. Az újpesti Könyves Kálmán Gimnáziumban tett sikeres érettségi vizsgát, ezután felvették a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola trombita szakára, ahol 1970-ben szerezte meg oklevelét, mint Varasdi Frigyes növendéke. Tanult klasszikus zenét, de más műfajokat is kipróbált. A „Ki mit tud?” győztes Angyalföldi Dixieland Zenekarnak volt tagja 1963-ban, 1969-től pedig húsz éven keresztül dolgozott mint az Express zeneszerző-hangszerelője. 1969-ben kapta első hangszerelési

díját a Táncdalfesztiválon, egyszersmind azóta munkatársa a Magyar Rádiónak. 1983-tól a Madách Színházban is működött, itt főként Hofi Géza műsorainak zenei vezetőjeként ismerték. 1992 és 1999 között a Magyar Televíziónál is működött, mint zenei vezető. Együtt dolgozott többek közt Hofi Gézával, Kovács Katival, Sztevanovity Zoránnal, Koós Jánossal, külföldön Caterina Valentével, Harold Faltermeyerrel, Helen Schneiderrel, és Al Di Meolával. Zeneszerzői tevékenysége mind a populáris, mind a nagyzenekari hangszerelésekre kiterjed, az ezredfordulótól szinte kizárólag szimfonikus darabokat ír. A Zeneszerzők Egyesületének (1990) és az Artisjus vezetőségének (1994) is tagja. A komponálás mellett hangszerelőként és karmesterként is dolgozik, művei számos nagylemezen és ötvennél több kislemezen hallhatók;

**Marton György** (Hódmezővásárhely, 1945. február 11.) zenekari fuvolaművész, zeneiskolai fafúvós- és szolfézsstanár (Bartók Béla Zeneiskola, Békéscsaba-fuvolatanár; Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Gyula-fuvolatanár és igazgató; Békéscsabai Szimfonikus Zenekar-zenekari fuvolaművész, fuvola szólamvezető);

**Molnár Éva** (Kemecse, 1945. május 10.) magánének-, szolfézs-, és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza-magánénektanár; Pedagógiai Főiskola, Nyíregyháza-hangképzőtanár);

**Nagy Lászlóné Hegedűs Emőke** (Diósgyőr, 1945. június 1.) zenekari hegedűművész (Miskolci Szimfonikus Zenekar-zenekari hegedűművész);

**Nagy Tibor, dr.** (Budapest, 1945. december 25.) zeneszerző, ügyvéd;

**Nagymengyi Kálmán** (Ózd, 1945. július 2.) zenekari művész (Miskolci Nemzeti Színház);

**Nagyné Bognár Elza** (Hirschenwies, 1945. április 19.) zeneiskolai zongora- és szolfézsstanár (Állami Zeneiskola, Komárom-zongoratanár; Állami Zeneiskola, Szolnok-zongoratanár; Állami Zeneiskola, Tata-zongoratanár);

**Németh Csabáné** (Szombathely, 1945. július 20.) zeneiskolai zongora- és szolfézsstanár (Állami Zeneiskola, Kőszeg - zongoratanár; Állami Zeneiskola, Szombathely - zongoratanár; Vas megyei szaktanácsadó);

***Ozoray Szilvia*** (Budapest, 1945. május 2.) gordonkaművész-tanár (Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola - gordonkatanár és igazgató-helyettes is). A Zeneakadémián Dénes Vera (gordonka) volt a mestere;

***Pákó Zoltánné*** (Polgár, 1945. január 27.) fuvola- és ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Mátészalka-fuvolatanár; Ének-zene tagozatos általános iskola, Újfehértó, ének-zenetanár; Ének-zenei tagozatos általános iskola, Leninváros, ének-zenetanár; Állami Zeneiskola, Leninváros - szolféztanár);

***Páll Dénes*** (Alsósófalva, 1945. június 27.) zenekari fuvolaművész-tanár (Bukaresti Konzervatórium Szimfonikus Zenekara-zenekari fuvolaművész; Bukaresti Rádió Szimfonikus Zenekara-zenekari fuvolaművész; Magyar Néphadsereg Művészegyüttes Szimfonikus Zenekara - zenekari fuvolaművész);

***Palotás Józsefné Matók Margit*** (Szeged, 1945. június 29) zeneiskolai zongora- és szolféztanár (Állami Zeneiskola, Kecskemét, zongora- és szolféztanár);

***Pap József*** (Budapest, 1945. november 2.) zeneiskolai zongora- és szolféztanár (Állami Zeneiskola, Nagybátony, zongora- és szolféztanár; Állami Zeneiskola, Érd, zongora- és szolféztanár, zongora tanszak vezetője is);

***Pásztor László*** (Budapest, 1945. június 15.) zenész, zeneszerző, a Neoton Família alapító tagja;

***Pataki András*** (Szombathely, 1945. május 9.) zenekari kürtművész-tanár (Szombathelyi Szimfonikus Zenekar - zenekari kürtművész; Állami Zeneiskola, Körmend - kürttanár);

***Peresztegi Nagy Istvánné Mikó Ágnes*** (Székesfehérvár, 1945. június 19.) zeneiskolai tanár (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár-zongoratanár; English Sandford Community Schoool, Addis Abeba-zenetanár);

***Pesti Katalin*** (Jászberény, 1945. november 17.) zenekari ütőhangszeres művész, zeneiskolai ütőhangszeres-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Püspökladány - ütőhangszeres tanár; Debreceni MÁV Szimfonikus Zenekar - zenekari ütőhangszeres művész; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Debreceni Tagozata- tanulmányi vezető);

**Péter Szabó Anikó** (Budapest, 1945. január 25.) zongora- és szolfézstanár, korrepetitor, zongorakísérő. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán diplomázott (Hambalkó Edit - zongora), majd 1969-ben az Operaház tagja lett, ahol vezető korrepetitor lett;

**Potyondy Győző** (Szakály, 1945. október 18.) zenekari nagybőgőművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar-zenekari nagybőgőművész; Roukolahti Népfőiskola és Zeneiskola-nagybőgőtanár);

**Rázgáné Náfrádi Ágnes** (Budapest, 1945. január 19.) ének-zene- és szolfézstanár (Fővárosi XVII. kerületi Bartók Béla Állami Zeneiskola-szolfézstanár; Bartók Béla Állami Zeneiskola, Békéscsaba-szolfézstanár);

**Reviczky Béla** (1945–2011) könyvkiadó zenei szerkesztő, vezető. Az Operaház énekkarában kezdett és az ELTE magyar irodalom szakán végzett. Évekig dolgozott az akkori Kultuszminisztérium Kiadói Főigazgatóságán. Rengeteg könyvet írt, szerkesztett, fordított, adott ki. Övé volt a Gemini Budapest Kiadó, amely többek között kiadta Simon Géza Gábor németből fordított „Fejezetek a jazz történetéből” című kötetet, amihez CD mellékletet is készült. csináltunk neki. Azután „betagozódott” a Rózsavölgyi és Társa Kiadóhoz, ahol számtalan zenei könyveket és CD-t adott ki (S.G.G. információi alapján);

**Romhányi Attila** (Budapest, 1945. december 25.) operaénekes-tanár. 1978–1979-ben a Szegedi Nemzeti Színház énekari szólistája, 1981–1986-ban a magdeburgi Bühnen der Stadt társaságnak tagja. 1986-tól a budapesti Operaház magánéneke;se;

**Rózsa Sándor** (Szombathely, 1945. február 25.) operaénekes (Kaposvári Csiky Gergely Színház; Szolnoki Szigligeti Színház; Kecskeméti Katona József Színház, Miskolci Nemzeti Színház, Magyar Állami Operaház-operaénekes; Fővárosi Operettszínház-magánénekes; Győri Kisfaludy Színház-magánénekes;

**Sánta Ferenc**, ifj. (Kaposvár, 1945. március 2. – Budapest, 2024. október 22.) hegedűművész, prímás, zenetanár. Hegedűművészi és tanári diplomáját 1969-ben szerezte meg. Alapító tagja volt a 100 Tagú Cigányzenekarnak, jelenleg az 1990-es évek közepén alakult Magyar Nemzeti Cigányzenekar művészeti igazgatója és vezető prímása. Tanított is az OSZK Stúdiójában, ahonnan sok sikeres növendéke került ki. A 2011-ben Budapest díszpolgára lett;

**Simon Gábor** (Sepsiszentgyörgy, 1945. március 29.) erdélyi zeneművész, fuvolista, operaigazgató. 1968-ban elvégezte a kolozsvári Gheorghe Dima Zeneakadémiát, Utána 1972-ig fuvolista volt a kolozsvári magyar operában. 1972–73-ban könyvárus, majd 1989-ig korrepetitor tanár a kolozsvári balettiskolában. 1990-től 2009-ig a Kolozsvári Állami Magyar Opera igazgatója volt. Igazgatósága alatt az opera műsorra tűzte Erkel Ferenc összes művét. 1966-tól aktív tájfutó és térképészverseny-rendező.

**Simonné Gáll Andrea** (1945. április 27.) középiskolai ének-zenetanár, magánénektanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán többek között Szőnyi Erzsébet és Vásárhelyi Zoltán tanította. Főbb munkahelyei: Fővárosi VII. kerületi Állami Zeneiskola - tanár; Landestheater Coburg-magánénekes, Tanítóképző Főiskola, Esztergom - tanár;

**Soltész Rezső** (Budapest, 1945. április 19.) énekes, zeneszerző, szövegíró. 1963-tól amatőr zenész a Rangers együttesben. 1968-ban a „Ki mit tud?” után megalakult Corvina együttes vezetője volt. 1972-ben részt vett a táncdalfesztiválon. A Corvina megszűnése után 1978-ban megalapította az Oxigén együttest, 1979-től pedig szólóénekes;

**Somogyi Ádámné Győry Berty** (Weida, 1945. augusztus 31.) zeneiskolai zongoratanár (Fővárosi XII. kerületi Solti György Zeneiskola-zongoratanár);

**Somorjai Szilárdné Pongó Irén** (Jászapáti, 1945. január 16.) zeneiskolai zongora- és szolfézs-tanár (Weiner Leó Állami Zeneiskola, Kisvárda-zongoratanár);

**Sverteczky Magdolna, Rébayné** (Budapest, 1945. augusztus 25.) zeneiskolai gordonka-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár, zenekari gordonkaművész (Fővárosi VI. kerületi Tóth Aladár Zeneiskola-gordonkatanár; Bartók Béla Kamarazenekar, Szent István Gimnázium Jubileumi Szimfonikus Zenekar);

**Szabó Balázné Kegyes Júlia** (Tác, 1945. február 24.) zenekari hegedűművész-tanár (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár-hegedűtanár; Székesfehérvári Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

**Szabó Dénesné** (Diósgyőr, 1945. október 4.) zenekari fuvolaművész-tanár és szolfézstanár (Miskolci Nemzeti Színház-zenekari fuvolaművész; Állami Zeneiskola, Nyíregyháza-furolatanár);

**Szabó József** (Oberreith-Steinmark, 1945. május 23.) zenekari hegedűművész-tanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Magyar Állami Hangversenyzenekar-zenekari hegedűművész; Állami Zeneiskola, Eger-hegedűtanár);

**Szabó László, dr.** (Bicske, 1945. június 11.) zenekari tubaművész-tanár. 1964-ben felvételt nyert a Budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára, ahol 1969-ben szerzett diplomát. Főtárgy tanára dr. Újfalusi László volt. 1967-ben harmadéves főiskolásként Steiner Ferenc ajánlására már tanított a Magyar Néphadsereg Zenész Tiszthelyettes Képző Szakközépiskolában, és hivatásos zenekari pályafutása is akkor kezdődött, a Postás Szimfonikus Zenekarban. 1970-től a Magyar Állami Operaház és a Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekar tagja. 1977-ben a Ferencsik János, majd Kobayashi Ken-ichiro által vezetett Magyar Állami Hangversenyzenekar, ma a Kocsis Zoltán főzeneigazgatósága alatt állt Nemzeti Filharmonikus Zenekar szólamvezetője lett. Alapító tagja volt a Budapesti Fesztiválzenekarnak;

**Szakolczai Lajosné** (Jászberény, 1945. szeptember 14.) zeneiskolai énektanár (Simonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen-énektanár);

**Szakszonné Regőci Mária** (Budapest, 1945. január 31.) zeneiskolai hegedűtanár (Körzeti Állami Zeneiskola, Dunakeszi-hegedűtanár; Fővárosi III. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár);

**Szilágyi Gézáné** (Sopron, 1945. április 3.) zenekari hegedűművész-tanár (Pécsi Nemzeti Színház - zenekari hegedűművész; Pécsi Szimfonikus Zenekar-zenekari hegedűművész);

**Szilné Szente Mária** (Szeged, 1945. április 10.) zeneiskolai hegedű- és szolfézstanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged-hegedűtanár);

**Szily Lajos** (Hahót, 1945. szeptember 10.) zeneiskolai trombitatanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szekszárd, trombitatanár, igazgató-helyettes is);

**Szitányi András** (Budapest, 1945. május 5. – 2007. február 14.) magyar rendező. Hegedülni négyéves korában kezdett tanulni. Középiskolai tanulmányait 1959 és 1963 között a Budapesti Zenei Gimnáziumban, majd Konzervatóriumban (Zeneművészet Szakiskola) végezte. Már elsős gimnazista korától fogva gyakran megfordult a Magyar Televízió épületében, ahol ügyelő, majd asszisztens volt. A nyári szünetekben asszisztenskedett a Szegedi Szabadtéri Játékokon Szinetár Miklós és Vámos László oldalán. 1964-től 1968-ig a Színház- és Filmművészeti Főiskola Színházrendező szakán volt hallgató, ahol Nádasdy Kálmán tanította;

**Szörényi Levente** /teljes nevén: Szörényi Levente Bálint (Gmunden, Ausztria, 1945. április 26.) zeneszerző, gitáros, énekes, szövegíró. 1965-től Bródy Jánossal dolgozik, 1962-ben a Mediterrán, 1963–1964-ben a Balassa-, 1965-től 1973-ig az Illés-együttes tagja. 1965-ben a Magyar Rádió amatőr vetélkedőjén első díjat nyertek. 1966-ban a táncdalfesztiválon szerepelnek (Még fáj minden csók), 1968-ban győznek (Amikor én még kis srác voltam). 1973-ban fellépnek a miskolci popfesztiválon, 1974–1981 a Fonográf együttes alapító tagja. 1984-ben visszavonul a színpadtól, 1987-ben a Maradj köztünk segélykoncert himnuszának szerzője. 1988-ban részt vesz Szegeden A felkelő nap háza c. nemzetközi népzenei fesztivál létrehozásában. Bródy Jánossal közösen írott Kőműves Kelemen című rockballadáját 1988-ban, a Veszprémi Petőfi Színház nyári színházában is előadták;

**Sztevanovity Dusán** (szerbül: Душан Стевановић) (Belgrád, 1945. április 27.) dalszövegíró, dramaturg, zenész. Középiskola után néhány évig a Budapesti Műszaki Egyetemre járt, de tanulmányait nem fejezte be. 1964-ben belépett bátyja, Zorán együttesébe, a Metróba, ahol az akkordgitárosi posztot foglalta el. Már ekkor megmutatkozott szövegírói tehetsége, a legismertebb Metro-dalok szövegét ő írta. 1971-ben elhagyta a Metrót, és fordítással kezdett foglalkozni. 1973-ban a Magyar Televízióhoz került, dramaturgként, szerkesztőként és műsorvezetőként dolgozott. Dalszövegeiből 2007 tavaszán könyv formájában válogatás jelent meg *Csak szöveg* címmel;

**Takács Katalin** (Nyíregyháza, 1945. március 26.) középiskolai ének-zene-, történelem és etikatanár (Általános Iskola, Nyíregyháza, ének-zene-, történelem és etikatanár; Kölcsey Ferenc Gimnázium, Nyíregyháza, ének-zene-, történelem és etikatanár);

**Takács Klára** (Lengyeltóti, 1945. április 24. – Budapest, 2017. január 21.) operaénekes-tanár. 1973-ban végzett a Zeneművészeti Főiskola ének-opera szakán, akkortól 1989-ig az Operaház egyik vezető mezzoszopránja volt. A világ 45 nagyvárosában lépett föl, a többi között a New York-i Metropolitanben és a Carnegie Hallban, a Bécsi Staatsoper-ben, a Velencei La Fenice-ben, a Salzburgi Ünnepi Játékokon, Tokióban, Argentínában. Opera, oratórium és dallemezei közül 8 nemzetközi nagydíjat kapott. Önálló lemezein Verdi-, Schumann- és Strauss-dalokat, valamint francia operaáriákat és operaduetteket énekel. A Vivaldi munkáit felfedező lemezek állandó szólistája volt. Főbb szerepei között tartják számon Adalgisát a Normából, Juditot A kékszakállú herceg várából, Júliát Bellini Rómeó és Júliájából, Cherubint a Figaro házasságából, Marinát a Borisz Godunovból, Erdát A Rajna kincséből. Számos oratórium- és operalemez közreműködője volt;

**Terebessy Éva** (Beregszász, 1945. május 17.) operaénekes, tanár. 1966 és 1971 között Sík Olga tanítványaként elvégezte a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola ének szakát. Később tanult Hoór Tempis Erzsébetnél, Szőnyi Ferencnél, Geszty Sylvianál, Rózsa Veránál és olasz mestereknél. Pályáját a bajorországi Hof színházának kórusában kezdte. 1972-től, második évadjától már a trieri Városi Színház szólistája volt, 1975-től 1978-ig a salzburgi Tartományi Színház tagja. Ezt követően hazatért. 1980 és 1987 között a Szegedi Nemzeti Színház operatagozatának volt tagja. 1988-tól 2004-es hivatalos visszavonulásáig a kaiserslauterni Pfalztheater énekese volt;

**Thész László** (1945. január 13.–1989) zongoratanár, karmester (Liszt Ferenc Zeneiskola, Szekszárd - zongoratanár, uo. igazgató is, Tolna megyei zeneiskolák szakfelügyelője;

**Tóth Emőke** (1945–2001) pedagógus, könyvkiadói vezető, lektor, főszerkesztő. Mint a (gyakorlatban egyszemélyes) Mágus Kiadó vezetője, lektora, szerkesztője (gyakran még műszaki szerkesztője is), elsősorban e hiányzó munkák pótlására vállalkozott. Első zenei könyvét, Kovács Sándor *Bartók-életrajzát* 1995-ben adta ki. Az egymás után kitalált és megszületett zenei könyvek sora a magyar zenei könyvkiadás egyik első, ha nem éppen az első kiadójává tette. A Bartók-könyv után a *Kodály* (Breuer János tollából), a *Magyar Zeneszerzők* hiányt pótló, folyamatosan megjelenő sorozata, az *Orfeusz hangzó zenetörténet* nagy sikerű, ismét csak pedagógiai célt szolgáló

hanglemezes kötetei, *Leopold Mozart Hegedűiskolájának* magyar nyelvű kiadása jutottak el a közönséghez,

**Tóthné Szalay Zita** (Györszemere, 1945. április 22.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Mosonmagyaróvár; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Győr-uo. gyakorlóiskolai szolfézstanár, megyei szakfelügyelő);

**Tóssér Dániel** (Miskolc, 1945. december 27.) fuvolaművész, főiskolai docens. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Hartai Ferenc (fuvola) volt a mestere. Munkahelyek: Állami Operaház Zenekara; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Miskolci Tagozata - igazgató és fuvolatanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Budapesti Tagozata - igazgató, tanszékvezető fuvolatanár; Művelődési és Köznevelési Minisztérium Zenei Osztály vezetője);

**Ungár István** (Budapest, 1945) ének-zenetanár, karnagy, szakfelügyelő, a Parlando állandó munkatársa, a Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium ny. ének-zene tanára, szaktanácsadó, karnagy;

**Véghelyi Béla** (Nagyttény, 1945. május 12.) zeneiskolai fuvolatanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Dorog-fuvolatanár);

**Victor Máté** (Budapest, 1945. február 26.) zeneszerző, közéleti muzsikus. A Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolába járt, ahol a zeneszerzés tanára Sugár Rezső volt. A szakközépiskola elvégzése után a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán folytatta tanulmányait. 1963-68-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola növendéke volt, majd három szemesztert a Varsói Zeneművészeti Főiskolán hallgatott Grazyna Bacewicz és Włodzimierz Kotonski mestereknél. 1970-től a Magyar Rádiónál dolgozott zenei rendezőként. 1971 és 76 között elsősorban rock- és popzenével foglalkozott. 1972-ig házi szerzője és aktív muzsikus tagja a Non-Stop együttesnek, majd néhány évig szólístaként szerepelt. Írt színpadi, televíziós és filmzenét. 1980-81-ben a Magyar Televízió Könnyűzenei Osztályát vezette. 1981-86 között a Magyar Rádió „Fiatalok Popzenei Műhelye” elnevezésű tehetségkutató rovatának lett a szerkesztője, zenei rendezője. 1994-ben a Magyar Rádió Könnyűzenei Produkciós Szerkesztőségének vezetőjévé nevezték ki. 1996-tól ugyanitt vezető szerkesztőként dolgozik. 1999-től a Kőbányai Zenei Stúdióban klasszikus zenetörténetet és formatant tanít. A Könnyűzenei Produkciós Szerkesztőség

vezetőjeként, főmunkatársként ment nyugdíjba 2007-ben. A Magyar Zenei Tanács elnöke volt két különböző ciklusban is, 2012 óta az Artisjus elnöke;

**Viczkóné Diós Ildikó** (Dunaharaszti, 1945. február 1.) zeneiskolai zongora- és szolfézs-, valamint általános iskolai ének-zenetanár (Fővárosi XXI. kerületi Fasang Árpád AMI-tanszakvezető is);

**Világiné Mányoki Livia** (Debrecen, 1945. május 30.) zeneiskolai zongoratanár, korrepetitor (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza-zongoratanár; Állami Zeneiskola, Hatvan-zongoratanár; Tampere Pirkanman Musiikkiopisto-zongoratanár; Tamperei Opera-korrepetitor);

**Vincze István** (Kiskunfélegyháza 1945. január 4.–Városföld (autóbaleset) 1990. október 7.) harmonikaművész-tanár;

**Virágh Tiborné Korsós Sarolta** (Eger, 1945. június 26.) zeneiskolai fuvola- és szolfézsstanár (Vándor Sándor Állami Zeneiskola, Leninváros, fuvola- és szolfézsstanár);

**Záborszky István** (Budapest, 1945. december 17.) gordonkaművész-tanár, karmester. A Zeneakadémián többek között Friss Antal (gordonka) és Kórodi András (karmester) volt a mestere. Zenetanári pályája a Joensuu-i Konzervatóriumban kezdődött, ahol karmesterként is működött, majd a Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola igazgatója és az Országos Filharmonia karmestere volt. Évtizedekig játszott az I. István Gimnázium/ Szent István Király Szimfonikus Zenekarban, melyet sokszor vezényelt is. Jelenleg ismét Finnországban dolgozik;

**Zalánffy Miklós** (Budapest, 1945. március 9.) zenekari gordonkaművész-tanár (Állami Zeneiskola, Mezőtúr-gordonkatanár; Állami Zeneiskola, Hajdúböszörmény-gordonkatanár; Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar-zenekari gordonkaművész);

**Zalay Tamás** (Vasvár, 1945. november 4.) hegedűművész-tanár. A Zeneakadémián Halász Ferenc volt a mestere. Munkahelyek: Zeneművészeti Szakközépiskola, Szeged-hegedűtanár; MRT Szimfonikus Zenekar; MRT Kamarazenekar);

**Zsiga Lászlóné** (Nagykőrös, 1945. szeptember 4.) ének-zenetanár, karnagy

(Hunyadi János Általános Iskola, Kecskemét, ének-zenetanár, karnagy; a Kecskeméti Kodály Kórus helyettes karnagya);

**Zsoldos Jenő** (Pécs, 1945. február 27.) zeneiskolai hegedűtanár (Állami Zeneiskola, Siklós-hegedűtanár; Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Komló-hegedűtanár; Állami Zeneiskola, Pécsvárad-hegedűtanár);

## **1950-ben született**

**Adrovicz István dr.** (Budapest, 1950. május 19. – Budapest, 2021. március 8-án) gitárművész-tanár. Szendrey – Karper László szakmai irányításával 1971-ben szerezte tanári diplomáját a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Tanárképző Intézetében. 1979-től a Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola gitártanára Debrecenben. 1986 – 91-ig Cipruson a Nemzeti Konzervatórium vezetőtanára. 1993-tól a debreceni Zeneművészeti Karon gitár főtárgyat, metodikát, didaktikát és kamarazenét, emellett 2002-től 2007-ig a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Tanárképző Intézetének gitártanáráként főtárgyat és kamarazenét tanított. Az „okleveles gitárművész, tanár”-i diplomát a Bécsi Zeneművészeti Egyetem gitárprofesszora Walter Würdinger professzor osztályában tanulmányai befejeztével 1998-ban kapta meg. A finnországi Jyväskylä-i egyetem Muzikológiai Fakultásának doktoriskolájában disszertációját – „Az ember gitárja” címmel – 2010. december 10 – én, „very good” minősítéssel megvédte, és elnyerte a „Doctor of Philosophy” (PhD.) minősítést;

**Albert József** (Kiskőrös, 1950. március 8.) zeneiskolai klarinét és és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Kiskőrös, fafúvó- és szolfézstanár, később uo. igazgató);

**Alth Camilla** (Budapest, 1950. október 4.) zenekari gordonművész (1971-től a Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar tagja);

**Thür Szilvia, B.** (Budapest, 1950. január 29.) hárfaművész-tanár;

**Baksa András** (Brassó, 1950) zeneszerző, tanár;

**Balázs Attila Csaba** (Miskolc, 1950. augusztus 1.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Sárospatak - zongoratanár; Kodály Zoltán Állami Zeneiskola, Kazincbarcika - zongoratanár);

**Bálint Béla** (Budapest, 1950. június 1.) jazz-zongorista, tanár;

**Ballay Klára Judit** (Cegléd, 1950. november 29.) zongora- és szolfézstanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Cegléd - zongoratanár);

**Balogh László** (Budapest, 1950. november 18.) kürttanár (Állami Zeneiskola, Bicske - rézfúvóstanár);

**Banainé Holló Zsuzsanna** (Jászárokszállás, 1950. április 23.) ütőhangszer - és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Cegléd, ütőhangszer - és szolfézstanár);

**Bangó Margit** (Vásárosnamény, 1950. április 4.) előadóművész, énekművész. 1967-ben, 17 évesen édesanyja biztatására jelentkezett a Magyar Rádió tehetségkutató versenyére, mely után a rádió felvételeket készített vele. Az 1980-as években Horváth Pistával közös műsora volt az állami televízióban. 1985-ben szerepelt az Átok és szerelem című filmben amelyben Punka szerepét formálta meg. Az 1990-es évek elején a 100 Tagú Cigányzenekarral kezdett el fellépni. Fiatalon ment férjhez, első férje Bangó Lajos volt, de a házasságuk csupán másfél 2000-ben jelent meg a Benned láttam életemnek minden boldogságát című albuma, melyen a 100 Tagú Cigányzenekar kíséri;

**Baranski László** (Budapest, 1950. június 22.) szólógitáros (Gemini Együttes, Apostol Együttes);

**Baranyai Györgyné Szűcs Terézia** (Hódmezővásárhely, 1950. január 20.) hegedűtanár (Állami Zeneiskola, Makó, tanszakvezető hegedűtanár);

**Barkóczy István** (Karcag, 1950. szeptember 25.) zenekari hegedűművész-tanár (Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar - zenekari hegedűművész, II. koncertmester; Állami Zeneiskola, Berettyóújfalu - hegedűtanár);

**Barna Zoltán** (Budapest, 1950. február 8.) dobos, gitáros, zenekarvezető;

**Bartos Gábor** (Budapest, 1950. június 8.) zenekari gordonkaművész-tanár (Fővárosi Operettszínház-zenekari gordonkaművész; Néphadsereg

Művészegyüttes-zenekari gordonkaművész; Postás Szimfonikus Zenekar - zenekari gordonkaművész; Fővárosi VIII. ker. Vándor Sándor Állami Zeneiskola - gordonkatanár; Musica Antiqua Hungarica együttes tagja (viola da gamba, Hungaria Vonósnégyes - gordonka);

**Becze Lajosné Nagy Katalin** (Erk, 1950. november 25.) zenekari hegedűművész, hegedű-, magánének- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Heves, hegedű-, magánének- és szolfézstanár; Állami Zeneiskola, Nagybátony, hegedű-, magánének- és szolfézstanár; Salgótarjáni Szimfonikus Zenekar és a Nagybátonyi Kamarazenekar - zenekari hegedűművész;

**Belejnő Agócs Emilia** (Veszprém, 1950. november 15.) fuvolatanár (Fővárosi XXII. kerületi Nádasdy Kálmán Művészeti Iskola - fuvolatanár);

**Benkő János** (Soltvadkert, 1950. augusztus 13.) zenekari trombitaművész-tanár (MN Központi Fúvószenekar - zenekari trombitaművész, I. szóló szárnykürtös; MN Művészegyüttes Szimfonikus Zenekara - zenekari trombitaművész (I. szólótrombitás);

**Beyer István** (Sopron, 1950. március 11.) zenekari brácsaművész-tanár (Komárom megyei Zeneoktatói Munkaközösség - zenetanár; Győri Filharmonikus Zenekar - zenekari brácsaművész);

**Bihary László** (Miskolc, 1950. július 18.) zongoraművész, gordonkatanár. Tanulmányok: 1968–71 Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Miskolci Tagozata-gordonka (tanár: Gombás Ferenc) és 1974 – 79 Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, Budapest-zongora (tanár: Nemes Katalin). Munkahelyek: Erkel Ferenc Zeneiskola, Ózd - gordonka- és zongoratanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, Budapest, Zeneelméleti Tanszék - tanár;

**Biszák Júlia** / Julia Biszak Sarkany, Hartig Júlia/ (Herteledyfalva, Újvidék, 1950. január 18.) vajdasági énekesnő. Hosszú évekig dolgozott az újvidéki operaházban. Az 1990-es években Ausztráliába telepedett le;

**Bizse Ágnes Bereginé** (Pécs, 1950. március 6.) zenekari fuvolaművész, tanár (Pécsi Nemzeti Színház - zenekari fuvolaművész);

**Bódásné Vanyiska Zsuzsanna** (Kiskunhalas, 1950. szeptember 14.) zongoratanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged - zongoratanár);

**Bojtár Imre** (Mohács, 1950. október 5.) zenekari oboaművész-tanár. Győri Nemzeti Színház zenekarának volt oboa-szólamvezetője, a színház Örökös Tagja, a Richter János Zeneművészeti Szakközépiskola nyugalmazott oboatanára, fafúvós tanszakvezetője. 1973 – 1975-ig tanított a Székesfehérvári Állami Zeneiskolában, a győri Richter János Zeneművészeti Szakközépiskolában pedig fafúvós tanszakvezetőként dolgozott 1975 – 2007-ig. 3 évig tagja volt a Győri Filharmonikus Zenekarnak. A Győri Nemzeti Színházban 1978 – 2011-ig volt szólamvezető. 2006-tól tanít a Pannonhalmi Radnóti Miklós Általános Iskolában, 2013 óta Veszprémvarsányban is. 2010-től oboatanár a Pannonhalmi Bencés Gimnáziumban;

**Bona János** (Budapest, 1950. november 7.–Budapest, 2024. december) zenekari hegedűművész-tanár (XVI. kerületi Rácz Aladár Zeneiskola - hegedűtanár, zeneiskolai zenekar vezetője);

**Borsos Annamária** (Makó, 1950. szept. 7.) zenetanár (Állami Zeneiskola, Csongrád - zongoratanár; Állami Zeneiskola, Péczely Attila Zeneiskola, Hódmezővásárhely - zongoratanár, uo. tanszakvezető is);

**Böröcz Mária** (Budapest, 1950. február 28.) zongoratanár (Bihari János Állami Zeneiskola, Abony - zongoratanár);

**Braun Róza** (Mezőberény, 1950. szeptember 4.) zeneiskolai gordonka- és szolfézstanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Békéscsaba - gordonkatanár; Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Komló - gordonkatanár, uo. igazgató-helyettes is);

**Budai Livia** / Livia Budai-Batky / (Esztergom, 1950. június 23.) operaénekes-tanár. Budai Livia a budapesti Zeneművészeti Főiskolán szerzett diplomája után négy évig a Magyar Állami Operaház magánénekeseként volt. Világkarrierje a müncheni operából és a londoni Covent Gardenből indult. Különlegesen nemes, magasságokban és mélységekben egyformán hibátlanul megszólaló mezzoszopránja mellé a természet remek színészi képességekkel is megáldotta. Évtizedek óta járja a világot, nagy múltú operaházakban lép fel, újra és újra visszahívják. Európát, Észak-Amerikát és Japánt is meghódította többek között

Azucena, Amneris, Carmen, Eboli, Ulrika, Delila, Giulietta, Fenena, Maddaléna szerepeiben. A magyar államtól 2010-ben Pro Cultura Hungarica kitüntetést kapott;

**Császár Zoltán** (Budapest, 1950. október 22.) operaénekes, tanár (Fővárosi Operettszínház-énekkari művész; Grazi Operaház - énekkariművész és uo. magánénekes is);

**Csajághy György József** (Pécs, 1950. július 24.) klarinét- és tárogatóművész, zenetanár-népzenekutató, történész, a magyar őstörténet kutatója. (Pécsi Filharmónikus Zenekar-zenekari művész; Pécsi Nemzeti Színház-zenekari művész; Állami Zeneiskola, Siklós-klarinéttanár; Állami Zeneiskola, Szigetvár-klarinétanár és uo. igazgató-helyettes is) 1973-ban szerzett diplomát a Pécsi Zeneművészeti Főiskolán. Ezt követően a Pécsi Nemzeti Színházban és a Pécsi Szimfonikus Zenekarban, mint klarinét-, basszusklarinét- és szaxofonművész működött. A klasszikus zene művelése mellett szólistaként játszott fúvószenekarokban és népi együttesekben. Magyarország egyik legvirtuózabb tárogatóművésze. 1979 óta főállású fafúvós zeneiskolai tanár. 1996/97-ben a Miskolci Bölcsész Egyesület magánegyetemének őstörténeti tanszékén oktatott. 2002-ben a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Karán a magyar népzeneről, ázsiai zenékről, hangszerekről, többek közt az avar sípokról tartott előadásokat. 2010-ben jeles eredménnyel szerzett történész diplomát a PTE Bölcsészettudományi Karán;

**Csala Mária** (Budapest, 1950. július 15.) gyártásvezető (Fővárosi Művelődési Ház-népművelő; HUNGAROTON-gyártásvezető);

**Császár Zoltán** (Budapest, 1950. október 22.) operaénekes, tanár (Fővárosi Operettszínház - énekkari művész; Grazi Operaház - énekkari művész, uo. magánénekes);

**Csécsy Istvánné Czeglédy Éva** (Budapest, 1950. október 27.) zenekari hegedűművész-tanár (Fővárosi VIII. kerületi Vándor Sándor Állami Zeneiskola - hegedűtanár; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szekszárd - hegedűtanár; Szekszárdi Kamarazenekar - zenekari hegedűművész, koncertmester);

**Csipkay Éva** (Kassa, 1950. május 20.) zongoraművész-tanár (Konzervatórium, Kassa-zongoratanár; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc -

zongoratanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, Budapest - korrepetitor a vonós- és ének szakon);

**Czetner Vera** (Budapest, 1950. december 12.) hegedű kamara és zenekariművész-tanár (Tanárképző Főiskola, Szeged - tanár; Liszt Ferenc Kamarazenekar - zenekari hegedűművész);

**Nagy Lajos, D.** (Tiszalök, 1950. szeptember 29.) énekes. A Rolls Frakció, majd később a Bikini énekese;

**Dabasi Péter** (Budapest, 1950. február 17.) zenész, gitáros, zeneszerző, énekes, hangmérnök. Kezdetben az Orfeo és a Kalákatagja, játszott a Vízöntő együttesben, majd a Kolinda és a Makám alapító tagja volt;

**Dárdai Árpád** (Kaposvár, 1950. június 22.) karnagy, zenetanár, karmester (Kaposvári Csiky Gergely Színház – karmester; Nagykanizsai Szimfonikus Zenekar és a Zenebarátok Kórusának vezetője; Soproni Liszt Ferenc Szimfonikus Zenekar és a Liszt Ferenc Pedagógus Énekkar karmestere; Óvőnképző Intézet, Sopron - tanár);

**Davidov Szergej** (Moszkva 1950, augusztus 29.) zenekari oboaművész (Moszkvai Rádiózenekar - angolkürt; Moszkvai Állami Zenekar-zenekari oboaművész, szólamvezető; Miskolci Szimfonikus Zenekar-zenekari oboaművész, szólamvezető);

**Dévai János** (Szolnok, 1950. április 11.) fuvola – szolfézs- és ének-zenetanár, okleveles etnográfus, népzeneész, a MR Bartók adó népzenei szerkesztőségének nyugalmazott vezetője, a KÓTA Népzenei Szakbizottságának és Tanácsadó Testületének tagja, a Vass Lajos Népzenei Szövetség szakmai vezetője. Zenetanári diplomáját 1973-ban a debreceni Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán kapta, majd 1990-ben a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem (ma Debreceni Egyetem) néprajz szakán szerzett okleveles etnográfusi diplomát. Tanított Abonyban, Jászberényben, Hajdúszoboszlón, a dunabogdányi Zeneiskolában és a Budapesti Kiss Zenedében 2024-ig. Az 1970-ben alakult Debreceni Délibáb Népzenei Együttes egyik alapító tagja, 1981–1984-ig vezetője, rádió- és lemezfelvételek résztvevője, hangszeres szólistája. Műsoraikkal itthon és a világ több mint 15 országában népszerűsítették a

magyar népzénét. Az első vidéki (debreceni) népzenei iskola (1978) tanára, a debreceni Hajdina Együttes vezetője, a debreceni Csüördögölő együttes tagja. A magyar népi Furulyaiskola I. kötetének szerzője (Hagyományok Háza). Népzenei gyűjtőútjainak gazdag anyagát (Hajdúság, Bihar, Nyírség, Dunántúl, Erdély) a debreceni Déri múzeum és a Magyar Rádió archívuma őrzi. 1986-tól a Magyar Rádió Népzenei Szerkesztőségének szerkesztője, majd nyugdíjba vonulásáig a szerkesztőség vezetője. Szerkesztett és vezetett műsorai heti rendszerességgel pl. az Énekszóval muzsikával, Fiatalok népzenei műsora, Népzenei portré, Élő népzene, Táncház-archívum, Táncházi muzsika, Jeles nap-tár, Énekeljük együtt, A néphagyomány zenész mesterei... stb.

**Dévainé Kluka Adrienne** (1950. június 17. Jászberény) ny. főiskolai docens, ének-zene tanár, karvezető, okleveles etnográfus. A Szegedi Tanárképző Főiskola (ma SZTE JGYPK) magyar-ének-zene szakán végzett 1973-ban, majd 1990-ben a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem (ma Debreceni Egyetem) néprajz szakán szerzett okleveles etnográfusi diplomát. Ezt követően – 1996-ban – a Zeneakadémián (ma Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem) szerezte meg az iskolai ének- és zeneelmélet tanári diplomáját. Tanított és gyermekkorust vezetett Abonyban a Gyulai Gaál Miklós Általános iskola zenetagozatán, Debrecenben a Vénkerti Általános Iskola zenei tagozatán. A debreceni Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola gyakorlatvezető tanára és megyei munkaközösségvezető volt 1987-ig, dolgozott az Országos Pedagógiai Intézet (OPI) ének munkacsoportjában. 1989-től az esztergomi Vitéz János Tanítóképző Főiskola (ma PPKE-VJRKTF) oktatója, ének- zene tanszékének docense, majd vezetője, és a dunabogdányi Zeneiskola zongora- és szolfézs tanára 2009-es nyugdíjba vonulásáig. A Debreceni Délibáb Népzenei Együttes tagja 1985-ig, rádió – és lemezfelvételek résztvevője. 1990-ben jelent meg „Dalol Kocsis Julianna” c. népzenei monográfiája (Ujváry Zoltánnal). Nemzetközi és országos pedagógiai konferenciák rendszeres előadója, a szakmai és tantárgypedagógiai kutatások szervezője, tantárgyi programok lektora. Az OTE, a KÓTA, a Magyar Egyházzenei Társaság, és a Bárdos Társaság tagja;

**Dévai Nagy Kamilla Anikó** (Budapest, 1950. február 17.) énekes, előadóművész, a Krónikás Zenede alapító igazgatója. Főiskolai tanulmányait a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában végezte 1975-ben operaénekesként, Sík Olga tanítványként. 1968. november 10-én „Nyílik a Rózsa” címmel a Magyar Televízió népdalvetélkedőjén láthatta először a

közönség. 1969. december 25-én a „Röpülj Páva” népdalvetélkedőn már a nyertesek között végzett. 1970–1973 között a Rajkó Zenekar szólistája volt. 1979-ben debütált zeneszerzőként; elsősorban a 20. századi magyar költők verseihez írt dallamokat. 1994–1996 között a törökbálinti Szőnyi Erzsébet Zeneiskolában énekes-gitáros előadóművészetet tanított. 1996-ban megnyitotta Közép-Európa első énekes-gitáros előadóművész-képző iskoláját, a Krónikás Zenedét, ami Európában egyedülálló. Dévai Nagy Kamilla 34 nyelven énekel. (Az egyetlen magyar előadóművész, aki bekerült 1995-ben a Guinness Rekordok Könyvébe.) 2015 tavaszán jelent meg az Énekesnő 21. lemeze;

**Dobai Tamás** (Pécs, 1950. január 9.) fuvola- és zongoraművész, tanár (Tanítóképző Főiskola, Szekszárd-tanár; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szekszárd, igazgató-helyettes, zenetanár, szakfelügyelő; Eötvös József Tanítóképző Főiskola, Baja, tanár);

**Dobay András** (Pécs, 1950. március 7.) előadóművész, zeneszerző, író, dalszövegíró, tanár);

**Dor Edit** (Beregszász, 1950. október 15.) zongoratanár (Óvoda, Pidhorb /SU/, zenei vezető; Állami Zeneiskola, Hajdúnánás - zongoratanár);

**Dövényi Péter** (Budapest, 1950) brácsás, geofizikus, népzene gyűjtő (Mákvirág Együttes; Kalamajka Együttes; Eötvös L. Geofizikai Intézet, majd az ELTE);

**Dukay Barnabás** (Szőny, 1950. július 25.) zeneszerző, tanár. A győri Tinódi Lantos Sebestyén Zeneművészeti Szakközépiskolában kezdte zenei tanulmányait Unger Ilonánál (zongora) és Fekete Győr Istvánnál (zeneszerzés). 1969 és 1974 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanult zeneszerzést Sugár Rezsőnél, 1976-ban szerzett diplomát. 1970 és 1990 között az Új Zenei Stúdió tagja zeneszerzőként és előadóként. 1974-től 1991-ig a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola tanára (szolfézs és zeneelmélet), 1991 óta a Zeneakadémián tanít. 1991 – 1995 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Budapesti Tanárképző Intézetének tanára volt. 1994-től a Magyar Zeneszerzők Egyesületének tagja. 1995-től docensként a Zeneakadémia zeneelmélet tanára. 2013-tól a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia rendes tagja;

**Erdélyi Ilona** (Szeged, 1950. március 19.) zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Dunaújváros - zongoratanár; Fővárosi XIX. kerületi Állami Zeneiskola - zongoratanár);

**Ernyei László** (Budapest, 1950. június 10.) harmonikaművész-tanár. Zenei képzettségét a Konzervatórium (akkori nevén Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola) növendékeként mélyítette el. A weimari Hochschule für Musik Franz Liszt hallgatójaként folytatta tanulmányait, Irmgard Slota-Krieg növendékeként. Az 1977-ben megszerzett okleveles harmonikaművész és -tanár oklevél birtokában kezdte meg pedagógusi munkáját, Budapesten, a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnázium tanáráként. Az alapfokú harmonikaképzésbe is bekapcsolódott, 1980-tól, a XIII. kerületi Zeneiskola tanáráként (Budapest XIII. kerületi Fischer Annie Zeneiskola – Alapfokú Művészeti Iskola). Nevéhez fűződik a hangszer felsőfokú oktatásának elindítása Magyarországon. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Budapesti Tanárképző Intézetének klasszikus harmonika tanszakát az 1984/85-ös tanévben hozta létre, és azóta is irányítja. 1997-től a második budapesti konzervatórium, a Weiner Leó Zeneiskola és Zeneművészeti Szakközépiskolaharmonika tanszakát is vezette, alap- és középfokon egyaránt tanítva (2015-ös nyugdíjba vonulásáig). Több szakmai oktatási anyag kidolgozása után a Minisztérium megbízásából, 1998-ban, irányításával készültek el a hangszer alap és középfokú tantervei, melyeket be is vezettek. 1994-től a Zenetanárok Társasága (ZETA) harmonika tagozatának vezetője, a Parlando zenepedagógiai folyóirat tanácsadó testületének tagja;

**Faludi Kálmán** (Mohács, 1950. április 20.) fuvolatanár (Fővárosi XVII. kerületi Bartók Béla Állami Zeneiskola - fuvolatanár);

**Farkas István Péter, dr.** (Szekszárd, 1950. június 5.) zenekari harsonaművész-tanár (1974 - Magyar Állami Operaház-zenekari harsonaművész, 1. harsona; Szigetvár Zeneiskola - rézfúvós-, és ütőhangszerek; Budapest, Zalka Máté Zeneművészeti Középiskola - harsonatanár; Budapest, Bartók Béla Művészeti Szakközépiskola, harsona és kamarazenetanár; Tampere Konzervatórium - harsona és kamarazenetanár; Bécs, Zeneművészeti Főiskola - harsonatanár; Győr, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola-harsona és kamarazenetanár; 2006– Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem-harsonatanár; 2007– Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar, harsona- és kamarazenetanár);

**Farkas Istvánné Söjtör Sarolta** (Pécs, 1950. április 7.) zenekari brácsaművész-tanár (Pécsi Nemzeti Színház-zenekari brácsaművész; Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar - zenekari brácsaművész);

**Fekete Valéria** (Pilis, 1950. február 25.) zongoraművész (Magyar Állami Operaház - korrepetitor);

**Felcsiki Zsuzsa** (Kecskemét, 1950. január 11.) zenekari hegedűművész, tanár (Állami Zeneiskola, Pécs - hegedűtanár; BM Szimfonikus Zenekar - zenekari hegedűművész);

**Felkai Miklós** (Debrecen, 1950. szeptember 12.) magyar rockzenész, gitáros, zeneszerző, szövegíró, énekes;

**Fenyő Gusztáv** (Montevideo, 1950. július 2.) zongoraművész-tanár. Tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneakadémián fejezte be Kadosa Pál és Tátrai Vilmos tanítványaként, ez idő alatt számos zeneszerző – Stockhausen, Boulez, Xenakis, Cage és Takemitsu – műveinek, valamint több, számára írt műnek magyarországi premierjét valósította meg. 1978. évi londoni debütálási alkalmával a Wigmore Hallban Fenyő Gusztáv első ízben mutatta be Kurtág György Játékok című ciklusának néhány darabját. Glasgow-ban történt letelepedése óta Skócia legkiválóbb muzsikuskai között tartják számon. Fenyő Gusztáv 1980 és 1992 között a Royal Scottish Academy of Music and Drama zongoratanára volt;

**Frideczky Katalin** (Budapest, 1950. július 11.) zongoraművész-tanár, író, költő. 1969-től 1974-ig a Zeneakadémia zongora szakán Hernádi Lajos volt a mestere. A végzés után két évet töltött a leningrádi Rimszkij-Korszakovról elnevezett konzervatóriumban. Itt ismerte meg későbbi férjét, Togobickij Viktor zeneszerzőt, akivel 1977-ben kötött házasságot. Már akadémiai tanulmányai idején, az 1972–73-as tanévben oktatott a budapesti Bajza utcai ének-zene tagozatos általános iskolában. 1976 és '81 között a szegedi Tömörkény István Gimnázium Zeneművészeti Szakközépiskolájában tanított. 1983-tól a budapesti Bartók Béla Konzervatóriumban dolgozott zenetanárként, korrepetitorként;

**Gryllus Dániel** (Budapest, 1950. április 23.) zeneszerző, előadóművész. Középiskolai tanulmányait a Móricz Zsigmond

Gimnáziumban végezte. 1969 őszén Mikó Istvánnal megalakította a Kaláka együttest. Versekre írt dalokat és népzénét játszanak. 1969 decemberében lépett először közönség elé a Bem rakparti Művelődési Ház Tolcsvay klubjában. Weöres Sándor, Radnóti Miklós, Arany János és Petőfi Sándor verseit adták elő. 1970 és 1971 között a KFKI Fadrusz utcai helyiségében játszottak. 1971-től 1973-ig a vízivárosi pinceklubban, 1973-tól pedig a Marczibányi téri Művelődési Házban lépett föl. Egyetemi tanulmányait a BME Építőmérnöki Karán végezte 1974-ben. Első nagylemezük 1977-ben jelent meg *Kaláka* címmel. 1990-ben lemezeinek kiadására és terjesztésére megalapította a *Gryllus Kft*-t;

**Győri Sára** (Hódmezővásárhely, 1950. december 1.) tanár, karnagy (Liszt Ferenc Ének-Zenei Ált. Isk., Hódmezővásárhely, orosz - ének-zene tanár és uo. karvezető);

**Győry Nagy Ilona** (Miskolc, 1950. április 16.) zenekari gordonkaművész-tanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar - zenekari gordonkaművész; Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Miskolc - gordonkatanár);

**Halmos Katalin Júlia** (Kolozsvár, 1950. november 19.) erdélyi zenetanár, tankönyvíró. 1974-ben a Kolozsvári Zeneművészeti Főiskolán zenepedagógiát, majd 1984-ben a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetemen filozófiát végzett. 1976–1982 között a kolozsvári magyar rádióadás külső munkatársa volt; egyetemi docens és zenei tankönyvek szerzője volt. 2009-ig tanított zenét; ekkor nyugdíjazták. 1986-tól vezette a kolozsvári zsidó hitközség Talmud Tora kórusát;

**Háry Balázs** (Sopron, 1950. október 1.) zenekari ütőhangszeresművész, fúvószenekari karmester (Pécsi Nemzeti Színház, illetve Pécsi Filharmonikus Zenekar, zenekari ütőhangszeresművész; Mecseki Szénbányák Központi Fúvószenekara, karmester; Pécsi Ütőegyüttes);

**Hegedűs Sándor** (Püspökladány, 1950. június 17.) klarinéttanár (Állami Zeneiskola, Nádudvar (fafúvóstanár); debreceni Pódium Műhely Egyesület és a Lux együttes tagja);

**Holczér Irma** (Budapest, 1950. október 24. – Budapest, 2022. február 6.) dzsesszénekes, énekművész-tanár. Zenei általános, majd gimnáziumi tanulmányait után a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola énekművész-tanári

szakán diplomázott 1977-ben. 1978–2013 között a Józsefvárosi Zeneiskola magánénektanára volt. Tanított a Zeneakadémia Bartók Béla Konzervatóriumában, majd az Egressy Béni Református Művészeti Szakgimnáziumban és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Jazz Tanszékén is;

**Honti György** (Hódmezővásárhely, 1950. június 20.) zenekari trombitaművész-tanár és szolfézstanár (Budapesti Bartók Gyermekszínház - zenekari trombitaművész; Kecskeméti Katona József Színház - zenekari trombitaművész; Kecskeméti Állami Zeneiskola, trombita- és szolfézstanár);

**Hortobágyi György** (Budapest, 1950. január 17.) zenekari fagottművész-tanár (Magyar Állami Hangversenyzenekar - zenekari fagottművész; Magyar Állami Operaház - zenekari fagottművész);

**Hortobágyi László** (Budapest, 1950) magyar zeneszerző. 1976-tól Indiában gyűjtött és tanult szitáron, tablán, rudra-vinán játszani, A Keleti Zenei Archívum, gyűjteményének alapítója. Zenetudományi és elméleti publikációi külföldön és Magyarországon is megjelentek a klasszikus indiai zene, számítógépes zenei rendszerek, a memetika, egy lehetséges bitonális harmóniarendszer, a fiktív társadalmi rendszerek és azok felépítése, a hindusztáni tálastrukurák, az elidegenedés és a 22 fokú felhangrendszer polifonikus alkalmazása tárgyában;

**Horváth Guidóné** (Mosonmagyaróvár, 1950. március 25.) középiskolai énekenetanár és karvezető, zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Körmend, zongora- és szolfézstanár, tanszakvezető; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Szombathely- szolfézstanár; Bartók Béla Zeneiskola, Szombathely – szolfézstanár, tanszakvezető);

**Horváth Károly** (Nagyvárad, 1950. október 26. – Budapest, 2015. november 4.) magyar előadóművész, zeneszerző. A sepsiszentgyörgyi színház zenészeként (1975–1987) számos romániai magyar színház előadásaihoz ír színpadi zenét. 1987-ben áttelepült Magyarországra. A Mákvirág folk-együtteshez csatlakozik, amellyel 1987–1992 között több világtornén (Nyugat Európa, Észak és Dél-Amerika, Ausztrália) vesz részt. 1992-től végétől elsősorban színpadi zenével foglalkozik. Magyarország, Erdély, Vajdaság majd mindegyik magyar színházában dolgozik, mint zeneszerző és hangszeres zenész. Több mint 250 színpadi kísérőzene szerzője;

**Horváthné Vidám Katalin** (Gelse, 1950. október 6.) zenekari fuvolaművész, zeneiskolai fuvola-és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Ajka, fuvola- és szolfézstanár; Veszprémi Szimfonikus Zenekar - zenekari fuvolaművész);

**Hortobányi György** (Budapest, 1950. január 17.) zenekari fagottművész-tanár (Magyar Állami Hangversenyzenekar - zenekari fagottművész; Magyar Állami Operaház - zenekari fagottművész);

**Horváthné Vidám Katalin** (Gelse, 1950. október 6.) zenekari fuvolaművész-tanár (Állami Zeneiskola, Ajka, fuvola- és szolfézstanár; Állami Zeneiskola, Balatonfüred, fuvola- és szolfézstanár; Veszprémi Szimfonikus Zenekar - zenekari fuvolaművész);

**Hörcsök Imre** (Izsák, 1950. január 4.) ütő-, szolfézs- és általános iskolai énekzenetanár (Állami Zeneiskola, Kecskemét-tanár; Ének-Zenei Általános Iskola és Gimnázium, Kecskemét, ütőtanár; Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Kecskemét - igazgató-helyettes, Bács-Kiskun megyei szakfelügyelő;

**Igó Lenke** (Nekézseny, 1950. július 3.) középiskolai ének-zenetanár, szolfézstanár, karnagy (Kodály Musical Training Institute, Wellesley (USA); Ének-Zenei Általános Iskola, Kecskemét / Budapest; Magyar Rádió Gyermekkara és Ének-Zenei Általános Iskolája; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, Budapest-gyakorlatvezető tanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Kodály Intézet, karvezetés- és zenepedagógia tárgy tanára);

**Izsák Imre** (Izsák, 1950. július 12.) énekművész-tanár, magánénekes (Tanárképző Főiskola, Szombathely-tanár; Fővárosi XIX. kerületi Állami Zeneiskola - magánénektanár; Debreceni Csokonai Színház - magánénekes);

**Ivanics Bertalan** (Kunágota, 1950. június 30.) zeneiskolai trombitatanár (Állami Zeneiskola, Hódmezővásárhely - trombitatanár);

**Ivaskovics József** (Ungvár, 1950. augusztus 4. – Budapest, 1996. február) zenész, zeneszerző, a Credo Verséneklő Együttes alapítója. Először a Kis Rákfogó majd a Winkelmayer Brass tagja volt, itt kezdett el énekelni. Hangjára hamarosan felfigyeltek és meghívták a Neoton együttesbe, ahol már dalszerzőként is debütált. A Neoton Família 1990-es feloszlása után a Magneoton kiadónak volt résztulajdonosa és producere;

**Jakab György** (Budapest, 1950. július 2. – Budapest, 1996. február 16.) zenész (Neoton falmília). Zenész családból származott. Először a Kis Rákfogó majd a Winkelmayer Brass tagja volt, itt kezdett el énekelni. Hangjára hamarosan felfigyeltek és meghívták a Neoton együttesbe, ahol már dalszerzőként is debütált. A Neoton Família 1990-es feloszlása után a Magneoton kiadónak volt résztulajdonosa és producere. Közreműködött többek közt Zorán, Zoltán Erika, Zámbó Jimmy, Gergely Róbert, a 100 Folk Celsius és az Alvajárók lemezein;

**Jánosi Sándor** (Budapest, 1950. augusztus 6.) zenekari brácsaművész-tanár (Szegedi Szimfonikus Zenekar- zenekari brácsaművész; Postás Szimfonikus Zenekar-zenekari brácsaművész, uo. szólamvezető is; X. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár; Állami Zeneiskola, Hatvan-brácsatanár; Musica Antiqua Hungarica reneszánsz együttes tagja);

**Juhos Tibor** (Tatabánya, 1950. május 4.) zenekari oboaművész, tanár (Magyar Állami Operaház-zenekari oboaművész, II. oboa, angolkürt/;

**Kakuk Balázs** (Gyöngyös, 1950. október 23.) gordonka és viola da gamba művész, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem és a Bartók Béla Konzervatórium tanára. 1978-ban a Collegium Musicum Budapest Barokk-quartettjével Brugge-ben a Flamand Festival Régizenei Versenyének győztese. A modern és barokkcselló mellett eredeti menzúrában játszik az összes (szoprán, alt, tenor és basszus) viola da gambán és a 17 húrú barytongambán. A HAYDN BARYTONTRIO BUDAPEST megalapítója és művészeti vezetője. A historikus muzsikálás és előadásmód nemzetközi rangú specialistája, kül- és belföldi mesterkurzusok tanára, jelentős zenei versenyek zsűritagja;

**Kalmár Péter** (Budapest, 1950. november 12.) zenekari kürtművész-tanár (Postás Szimfonikus Zenekar - zenekari kürtművész);

**Kancsár Vera** (1950. december 16.) zongoraművész-tanár (Országos Filharmónia szólistája; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola - zongoratanár);

**Kapás Géza** (Békés, 1950. január 1.) hegedűművész-tanár. Tanulmányok: 1969 – 1975: Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem-tanára: Kiss András; 1975 – 1977: Csajkovszkij Konzervatórium, Moszkva-tanára: Semyon Snitkovsky. Oktatói tevékenység: 1977-től folyamatosan: Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem;

2004 – 2016: Professor Violine/Viola/Kammermusik-Hochschule für Musik und Tanz, Köln / Standort Aachen;

**Karda Beáta** (Győr, 1950. szeptember 4.) énekesnő, tanár. Zenei tanulmányait a Magyar Rádió Könnyűzenei Stúdiójában végezte. A zongora és a hangképzés mellett a dzsesszbalettet és a modern akrobatikát is kitanulta, ezzel fejlesztve színpadi mozgáskultúráját. 1967-ben kezdte el énekesi pályáját, amikor indult a Táncdalfesztiválon, ahol, mint gimnazista elénekelte a *Csuda jó fej* című dalt. Az 1970-es évek elején Szigeti Edit, a General együttes gitáros-zeneszerzője, valamint Papp Imre, a Gemini együttes frontembere és énekes-zeneszerzője segítették pályafutásában. A népszerű Piramis zeneszerzői, Gallai Péter, Révész Sándor, Som Lajos is sokban támogatták, a szövegírók közül pedig Bradányi Iván és Nagy István. Méhes Györgynek köszönheti magyar és külföldi fesztiváldíjait. Pályája alatt számos kislemezt jelentetett meg, ezek közül szívéhez legközelebb a Szigeti Ferenc által jegyzett *Hogyha bekopog egy délután a Könyörgés a kedvesemért* című, Méhes György által írt dallal megjelent kislemeze, 1994-ben. Ugyanabban az évben mutattak be róla egy 30 perces pályamunkát. 1995-ben jelent meg *Boldog karácsonyt a világnak* című lemeze, amely jelentős példányszámban külföldre is eljutott. Az igazi meglepetést 2002-ben okozta; stílust váltott és a ma divatos zenében próbálta ki magát. Új fazonnal, új stílussal jelent meg, a NOX és a Romantic együttes fiatal zeneszerzőpárosa komponálta *B52: Újjászületés* című lemezét. 2004 óta Budapesten több helyen működik Karda Beáta Énekstúdió, ahol a hangképzés és a megfelelő színpadi mozgás mellett a különböző zenei műfajok előadásmódjára is nagy hangsúlyt fektetnek az oktatók.;

**Károly Zsuzsa, dr. Surján Péterné** (Budapest, 1950. május 9.) zeneiskolai zongora-, szolféz- és általános iskolai ének-zenetanár (Fővárosi II. kerületi Állami Zeneiskola - zongoratanár);

**Karsai Péter** (Jánoshalma, 1950. július 27.) történelem-, ének-zenetanár (Általános Iskola, Jánoshalma, történelem-, ének-zenetanár; Radnóti Miklós Gimnázium, Jánoshalma, történelem-, ének-zenetanár);

**Katona Jánosné Walter Irén** (Tápiószele, 1950. június 25.) tanító, általános iskolai ének-zenetanár, szolfézstanár, (Általános Iskola, Tápiószele - tanítónő; Állami Zeneiskola, Tápiógyörgye, tápiószelei kihelyezett tagozat - szolfézstanár);

**Kazincziné Szigetvári Gabriella** (Balassagyarmat, 1950. március 30.) oboa-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár, zenekari oboaművész (Kossuth Lajos Általános Iskola, Tatabánya; Állami Zeneiskola, Salgótarján - oboatanár; Salgótarjáni Szimfonikus Zenekar - zenekari oboaművész, szólamvezető);

**Kelen Péter** (Budapest, 1950. július 27.) operaénekes-tanár. A Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában Feleki Rezső növendéke volt. Az 1972–73-as évadban a Magyar Állami Operaház ösztöndíjasa, majd 1973-tól magánénekes. Első főszerepe Oronte volt a Lombardokban. 2000-ben „örökös tag” címmel ismerte el művészetét az intézmény. 2007-ben vonult vissza. Búcsúfelléptén Cavaradossit énekelt Puccini Toscájában. Lírai és spinto-tenor szerepekben rendszeresen fellépett Európa opera színpadain. Többször vendégszerepelt a milánói La Scalában, valamint a Bécsi Állami Operában. Oratóriuménekesként is rendszeresen pódiumra lépett;

**Kenderesiné Péter Sarolta** (Szeged, 1950. november 4.) hegedűtanár (Állami Zeneiskola, Csongrád - hegedűtanár; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged - hegedűtanár);

**Kerényi Eszter** (Szombathely, 1950. október 8.) Fővárosi X. kerületi Állami Zeneiskola-szolfézstanár; Rózsavölgyi Márk Állami Zeneiskola, Balassagyarmat-szolfézstanár; KISZ Központi Művészegyüttes Egyetemi Énekkar-korrepetitor);

**Kerényi Miklós Gábor** (Budapest, 1950. november 10.) zenés színházi rendező, színigazgató. Szülei: Kéri Margit (1921 – 2000) és Kerényi Miklós György (1913–1988) énekmester voltak. Beszédtanárként végzett a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolán, majd 1976-ban a Bartók Béla Zeneművészeti Konzervatórium ének szakát végezte el. 1975–76 között a kiskőrösi „Periszkóp” társulatot igazgatta, mely során a honvédség rendelkezésére bocsátott sorkatonákat, akikkel musical-eket adtak elő. 1979-ben végzett a Színház- és Filmművészeti Főiskola színházelmélet-szakán. Két évadot rendezett a Kecskeméti Katona József Színházban. 1980–1981 között a Honvéd Művészegyüttes rendezője volt. 1981–1989 között pedig a Budapesti Operettszínház rendezője volt. 1985–1988 között vendégként rendezett a Szegedi Nemzeti Színházban is. A Szegedi Szabadtéri Játékokon olyan musicalek rendezései fűződnek nevéhez, mint a Rómeó és Júlia, a Miss Saigon. 2001–2014 között a Budapesti Operettszínház igazgatója, 2014 novembertől pedig művészeti vezetőként folytatta munkáját a teátrumnál 2017-ig;

***Kimti Veronika*** (Budapest, 1950. április 16.) zenekari hegedűművész, tanár (Städtisches Orchester, Regensburg - zenekari hegedűművész; A. Bruckner Musik Gymn, Straubing - hegedűtanár);

***Királyné Mundi Margit*** (Budapest, 1950. november 4.) fuvolatanár (Állami Zeneiskola, Esztergom - fuvolatanár; Közzeti Állami Zeneiskola, Szob - fuvolatanár);

***Kiss Ernő*** (Békéscsaba, 1950. április 13.) zenekari hegedűművész, tanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar-zenekari hegedűművész; Miskolci Zongorás Trió; Új Miskolci Vonósnégyes-I. hegedűs);

***Kobzos Kiss Tamás*** (Debrecen, 1950. május 30. – Budapest, 2015. november 8.) énekes, hangszeres zenész, zenetanár, igazgató. Zongorázni, majd magánúton gitározni tanult, egyetemi éve alatt (debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem, kutatóvegyész szak) a Főnix színjátszó együttes, majd a Délibáb népzenei együttes tagja lett, s az ének mellett több hangszeren megtanult játszani (citera, koboz, brácsa, tekerő, reneszánsz lant). 1974-ben a budapesti Néprajzi Múzeumba került restaurátorként, és rövid időre a Kaláka tagja lett, majd 1976–1986 között L. Kecskés András együttesében zenélt. Gyakran fellépett az Egyetemi Színpadon, hanglemezklubokban, templomokban. A Kobzos előnevet 1977-ben vette fel. 1981 januárjától a bécsi Clemencic Consort tagja, ezzel az együttesel több száz alkalommal lépett fel Bécsben és Európa számos országában. 1986 óta tanított az Óbudai Népzenei Iskolában, amelynek 1991 szeptemberétől igazgatója is volt. 2007 óta a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen is tanított kobozjátékot. Több tanulmányt írt a népzeneitanítás témakörében, előadásokat tartott, konferenciákat szervezett. 2007-ben a Magyar Művészeti Akadémia tiszteleti, 2012-ben levelező, 2013-ban rendes tagja lett;

***Koleszár Árpádné Lengyel Judit*** (Miskolc, 1950. május 5.) fuvola-, szolfézs és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Leninváros, Emődi Tagozata, tagozatvezető és fuvola-, szolfézs tanár; Zeneoktatói Munkaközösség, Miskolc, fuvola- és zongoratanár);

***Koltay Gábor*** (Budapest, 1950. február 9.) film- és zenés színházi rendező, igazgató, író, szerkesztő, tanár. Az I. István Gimnáziumban érettségizett 1968-

ban. Főiskolai tanulmányait a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építőmérnöki Karán végezte 1969 – 1974 között. 1974-ben a Népszava gyakornoka volt. 1975 – 1979 között a Színház- és Filmművészeti Főiskola diákja volt. 1979 – 1981 között a Magyar Televízió, 1981 – 1986 között a Mafilm rendezője volt. 1986 – 2003 között a Budapesti Művészeti Hetek és Szabadtéri Színpadok (1990-től Szabad Tér Színház) igazgatója volt. 1987-ben létrehozta a Szabad Tér Kiadót, melynek igazgatója. 2011. április 1. és 2011. július 31. között a József Attila Színház megbízott ügyvezető igazgatója volt;

**Komáromi István** (Eger, 1950. május 20.) zenekari hegedűművész, tanár (Budapesti MÁV Szimfonikusok - zenekari hegedűművész; Fővárosi XVIII. kerületi Állami Zeneiskola - hegedűtanár; Körzeti Állami Zeneiskola, Dunkakeszi - hegedűtanár);

**Koó Tamás** (Budapest, 1950. január 21.) zenekari gordonkaművész-tanár (Magyar Állami Hangversenyzenekar / Nemzeti Filharmonikus Zenekar - zenekari gordonkaművész, szológordonkás; Országos Filharmónia - szólista; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola/Egyetem-tanár; Új Budapest Vonósnégyes tagja);

**Korpásné Hossza Mária** (Miskolc, 1950. január 28.) zenekari hegedűművész, tanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar - zenekari hegedűművész; Fővárosi XVII. kerületi Bartók Béla Állami Zeneiskola - hegedűtanár; Budapesti MÁV Szimfonikusok - zenekari hegedűművész; A Könnyűipari Minisztérium Bartók kórusának tagja);

**Kósa Gábor** (Budapest, 1950. április 15.) ütőhangszeres-, zongora-, orgona- és csembalóművész, karmester, zeneszerző. Tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola és a stuttgarti Hochschule für Musik und Darstellende Kunst hallgatójaként végezte. 1975-től töretlenül ívelő előadóművészi karrierjét az Országos Filharmónia ütős és zongorista szólistájaként kezdte, később pályáján egyre nagyobb súlyt kaptak a billentyűs hangszerek. Specialitása a dalkíséret, az improvizáció, a continuójáték és a zenekari művek orgonaszólamainak megszólaltatása. Több mint 40 hanglemezt készített (Hungaroton, Naxos). Rendszeresen foglalkoztatott, a hazai és nemzetközi kritika által elismeréssel méltatott művész;

**Krutzler Ferenc** (Szombathely, 1950. március 12.) zenei könyvtáros, könyvtárvezető (Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár, Szombathely, később ugyancsak Szombathelyen egy antikvárt működtetett;

**Kugler Sándor dr.** (Nagykanizsa, 1950. március 28.) nagybögös, fizikus (Budapesti Műszaki Egyetem Fizikai Intézet; Viola Folk Együttes vezetője és nagybögöse; I. István Gimnázium Jubileumi Szimfonikus Zenekara - zenekari nagybögőművész);

**Lakatosné Molnár Anna** (Szombathely, 1950. december 20.) orosz-, énekzenetanár, karnagy (Gárdonyi Géza Általános Iskola, Sárvár-énektanár; Alsóvárosi Általános Iskola, Kiskunhalas - énektanár, karvezető; Állami Zeneiskola, Kiskunhalas - szolfézstanár, karvezető);

**Lázár Attila** (Hódmezővásárhely, 1950. december 24.) zenekari kürtművész, tanár (Szegedi Szimfonikus Zenekar és Szegedi Nemzeti Színház - zenekari kürtművész);

**Leskowsky Albert** (Tiszaalpár, 1950. augusztus 4.) hangszerész, képzőművész, múzeum alapító, tanár;

**Lugosi Mária** (Ercsi, 1950. november 26.) zongoratanár (Körzeti Állami Zeneiskola, Dunakeszi -zongoratanár);

**Lugosi Melinda** (Gyöngyös, 1950. június 28.) énekművész-tanár, operaénekes (Országos Filharmónia-szólista; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest-tanár);

**Lugosi Tibor** (Budapest, 1950. november 4.) zenekari klarinétművész, tanár (Honvéd Művészegyüttes-klarinétos; BM Duna Művészegyüttes – klarinétos) Konzervatóriumi tanulmányait Shilling József klarinétművésznél végezte. Népzenei tanulmányait a műfaj legkiválóbb klarinétosától, Burka Sándortól tanulta. 1970-től tagja volt a Honvéd Művészegyüttesének. 1971-től a Duna Művészegyüttes klarinét- és tárogatószólistája volt. 1984-től az IBUSZ Gulyásparti együttesének klarinétosa, majd később a zenekar művészeti vezetője lett. A Száztagú Cigányzenekar szólistája volt 1992-től 1994-ig. Alapító tagja, titkára és szólistája volt a Magyar Nemzeti Cigányzenekarnak;

**M. Dietrich Helga** (Budapest, 1950) ének-zenetanár, karnagy, az ELTE TÓK Ének-zenei Tanszék nyugdíjas docense;

**Maklár László** (Kecskemét, 1950. június 28.) karmester, főzeneigazgató. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán diplomázott. Ezt követően Szegeden több műfajban is kipróbálhatta magát, vezényelt operetteket, zenés játékokat, s Vaszy Viktor mellett operákat is dirigált. 1975-ben a Budapesti Gyerekszínház zenei vezetője lett. 1976-tól a Madách Színház zenei vezetőjeként dolgozott. 1979-től a Budapesti Operettszínház főzeneigazgatója;

**Marksz Péter** (Pécs, 1950. november 13.) zenekari gordonkaművész-tanár (Pécsi Nemzeti Színház Szimfonikus Zenekara - zenekari gordonkaművész);

**Mátrai Márta** (Várpalota, 1950. március 26.) gordonka-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Komló-gordonkatanár; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Pécs - gordonkatanár);

**Mélykútiné Dietrich Helga** (Budapest, 1950. december 10.) ELTE TÓFK Ének-zenei Tanszék, főiskolai docens;

**Mikó Ilona** (Miskolc, 1950. július 10.) zenekari timpaniművész, tanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar - zenekari ütőhangszeresművész; Postás Szimfonikus Zenekar - zenekari ütőhangszeresművész; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Miskolci Tagozata - ütőtánár);

**Modrián József** (Tata, 1950. május 14.) zenekari hegedűművész-tanár, kamaramuzsikus (Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara-zenekari hegedűművész; Magyar Állami Hangversenyzenekar - zenekari hegedűművész; Magyar Zongorás Trió);

**Molnár Gergely** (1950) zenész. 1977-ben Hegedűs Péter gitárossal és ifj. Kurtág Györggyel közösen megalapították a Spions-nevű punkegyüttest, amelyben Molnár énekelt. Az együttes a magyar punk-szubkultúra elindítója, több későbbi zenekar, zenész ihletője volt (leginkább az URH-t lehet itt megemlíteni);

**Mosolygó Miklós** (Újfehértó, 1950. szeptember 13.) zeneiskolai szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár, karnagy (zeneiskolák: Nyírbátor; Orosháza; Táncsics Mihály Gimnázium és Szakközépiskola, Orosháza-ének-zenetanár;

**N. Győri Nagy Ilona** (1950. április 16.) zenekari gordonkaművész, tanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar-zenekari gordonkaművész; Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Miskolc - gordonkatanár; Miskolci Zongorás Trió és az Új Miskolci Vonósnegyes gordonkása);

**Nagy Andrásné Rozgonyi Klára** (Pécs, 1950. január 30.) zenekari hegedűművész-tanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Pécs-tanár; Pécsi Filharmonikus Zenekar-zenekari hegedűművész);

**Náray Júlia / Tihanyi Ferencné** / (Budapest, 1950. július 26.) középiskolai ének-zenetanár, szolfézsstanár (Budai Járási Körzeti Állami Zeneiskola Érd-Dunavarsány kihelyezett tagozat-zongora- és szolfézsstanár; Fővárosi XVIII. kerületi Állami Zeneiskola-szolfézsstanár; Fővárosi VIII. kerületi Vándor Sándor Állami Zeneiskola - szolfézsstanár, tanszakvezető; Liszt Ferenc Kamarakórus tagja);

**Nemesné Mohács Beatrix** (Zirc, 1950. március 7.) zenekari hegedűművész-tanár (Veszprémi Szimfonikus Zenekar-zenekari hegedűművész; Veszprémi Petőfi Színház-zenekari hegedű- és brácsaművész; Csermák Antal Állami Zeneiskola, Veszprém-tanár);

**Németh Pál** (Szombathely, 1950. december 31.) zenekari fuvolaművész-tanár, karmester, művészeti vezető (Győri Filharmonikus Zenekar-zenekari fuvolaművész; Radnóti Miklós Gimnázium, Budapest-tanár; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar-szólamvezető; Zeneművészeti Szakközépiskola, Szombathely-tanár) Németh Pál fuvolaművész, karmester a Savaria Barokk Zenekar alapítója, vezetője, a Budapesti Kamaraopera és a Bükk Művészeti Napok Barokk Fesztivál zenei vezetője, a magyarországi régi zenei irányzat egyik úttörője;

**Oláh Gabriella** (Budapest, 1950. április 15.) magyar- és ének-zenetanár, néptánc oktató (Körzeti Állami Zeneiskola, Ráckeve-szolfézsstanár);

**Pál Mihály** (Feldebrő, 1950. május 8.) hegedű-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár, zenekari hegedűművész (Miskolci Nemzeti Színház Zenekara-zenekari hegedűművész; Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Ózd-hegedűtanár; Az Ózdi Kohász Táncegyüttes zenei vezetője);

**Papp Tibor** (Körmend, 1950. április 1.) zenekari hegedűművész - tanár (Állami Zeneiskola, Körmend-hegedűtanár; Magyar Állami Operaház Zenekara-zenekari hegedűművész; Postás Szimfonikus Zenekar - zenekari hegedűművész; Állami Zeneiskola, Nagykanizsa - hegedűtanár; Nagykanizsai Szimfonikus Zenekar - koncertmester);

**Pástyán László** (Debrecen, 1950. március 31.) zenekari fuvolaművész-tanár (Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar - zenekari fuvolaművész, szólamvezető, I. fuvolás); Állami Zeneiskola, Balmazújváros - fuvolatanár);

**Pechan Rudolfné Dosztál Adrienne** (1950. május 18.) zenekari hegedűművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar - zenekari hegedűművész);

**Pécsy Klára** (Budapest, 1950. január 25.) zongoratanár és korrepetitor (Fővárosi IV. kerületi Állami Zeneiskola - zongoratanár; a Tavasz Női Kórus - zongorakísérő);

**Pelles Péter Pál** (Keszthely, 1950. február 4.) zenei előadóművész, zenész;

**Péterdi Gabriella** (Fehérgyarmat, 1950. július 24.) fuvolatanár (Fővárosi Füredi úti Általános Iskola - tanár; Fővárosi XII. kerületi Állami Zeneiskola - fuvolatanár; Állami Zeneiskola, Fonyód - fuvolatanár);

**Pethő Károly** (Nagydobos, 1950. augusztus 7.) zenekari fuvolaművész-tanár, általános iskolai történelem- és ének-zenetanár, karnagy (Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar - zenekari fuvolaművész);

**Petz Pál** (Budapest, 1950. december 31. –Budapesz, 2024. augusztus) zenekari trombitaművész-tanár (Magyar Állami Operaház Zenekara - zenekari trombitaművész, I. trombita; Magyar Állami Hangversenyzenekar - zenekari trombitaművész, I. trombita; Budapesti Rézfúvós Kvintett);

**Pintér Sarolta** (Szeged, 1950. november 4.) hegedűtanár (Állami Zeneiskola, Csongrád – hegedűtanár; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged - hegedűtanár);

**Pintérné Kerényi Eszter** (Szombathely, 1950. október 8.) magánénekstanár (Bem József Óvónői Szakközépiskola, Budapest-ének-zenetanár; KISZ Központi Művészegyüttes Egyetemi Énekkar-korrepetitor; Fővárosi X. kerületi Állami Zeneiskola - szolfézstanár; Rózsavölgyi Márk Állami Zeneiskola, Balassagyarmat - szolfézstanár; Entzbruder Dezső Zeneművészeti Szakközépiskola, Szombathely - magánénekstanár);

**Pócsi Eszter** (Budapest, 1950. április 22.) hegedűtanár (Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Pécsi Tagozata - hegedűtanár);

**Pogány Imola, dr.** (Budapest, 1950. január 23.) zongoraművész-tanár (Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora korrepetitor- tanár);

**Popa Péter** (Mosonmagyaróvár, 1950. június 29.) zenekari hegedűművész-tanár (Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara-zenekari hegedűművész, szólamvezető is; a Concentus Hungaricus Kamarazenekar megalapítója és vezetője; a Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetségének alapító ügyvezetője, a ZeneKar c. folyóirat alapító felelős kiadója és szerkesztője);

**Ráczné Gellé Erzsébet** (Táépiószentmiklós, 1950. december 1.) zenekari fuvolaművész-tanár (Állami Zeneiskola, Ajka-fuvola- és szolfézstanár; Győri Filharmonikus Zenekar - zenekari fuvolaművész);

**Rakonczay Ervin** (Budapest, 1950. december 14.) előadóművész, táncdalénekes, tanár;

**Rákosiné Fodor Júlia** (Budapest, 1950. október 8.) zenekari hegedűművész-tanár (Szegedi Szimfonikus Zenekar - zenekari hegedűművész, I. hegedűs; Fővárosi XX. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár);

**Rákosné Kispál Mária** (Hódmezővásárhely, 1950. április 13.) hegedűtanár (Állami Zeneiskola, Makó - hegedűtanár);

**Reökné Bogár Kornélia** (Békéscsaba, 1950. október 20.) zeneiskolai zongoratanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Orosháza - zongoratanár; Fővárosi XIX. kerületi Állami Zeneiskola - zongoratanár);

**Sándor Anna** (Budapest, 1950. augusztus 8. – Budapest, 2022. augusztus 19.) gordonkaművész (Liszt Ferenc Kamarazenekar-zenekari gordonkaművész);

**Sasvári Annamária** (1950. május 31.) popénekes, tanár. Gyermekkora óta énekel, karrierjét Andor Ilona gyermekkórusában kezdte. Gimnáziumi évei alatt és után Szendrő Mária opera-énekesnő tanítványa volt, majd a Magyar Rádió Könnyűzenei Stúdiójában Balassa P. Tamás zeneszerzővel dolgozott. Tánczenei pályája kezdetén a Jokers együttes énekese volt. Szólóénekesként 1976-ban a Tessék választani! tánczenei bemutatón tűnt fel *Az emberek és én* című nagy sikerű dalával. Szinte minden dalának Bradányi Iván a szövegírója, legtöbb dalának zenéjét pedig Victor Máté írta, aki ezekben a dalokban vokalistaként is közreműködött. De számos más zeneszerző is írt neki dalt: Bágya András, Balázs Ferenc, Nagy Tibor, Ihász Gábor, Csuha Lajos, Barabás Mihály, Koncz Tibor. 1999-ben testvérével, Sasvári Sándorral és több más családtagjával együtt megalapították a Sasi teshow zenekart, mellyel öt évig koncerteztek, szerepeltek televíziós műsorokban, és közös albumuk is készült. Ma Karda Beáta énekstúdiójában dolgozik;

**Schunk László** (Budapest, 1950. szeptember 12.) zenekari nagybőgőművész-tanár (Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola - nagybőgőtanár; Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara - zenekari művész; Szent István Király Szimfonikus Zenekar - zenekari nagybőgőművész);

**Serfel József** (Újhartyán, 1950. február 17.) zeneiskolai tanár (Körzeti Állami Zeneiskola, Dabas - rézfúvóstanár);

**Simon Éva** (Budapest, 1950. augusztus 7.) színész, énekes. 1972-től játszott - többnyire főszerepeket - az ország különböző vidéki és budapesti színházaiban. 1974-ben kezdett el a színházi előadások mellett énekesnőként is fellépni. 1987-től több, mint két évtizeden át külföldön turnézott, mint énekesnő.;

**Sindelné Torma Erzsébet** (Miskolc, 1950. december 14.) zenekari gordonkaművész-tanár (Kodály Zoltán Állami Zeneiskola, Törökszentmiklós - gordonkatanár; Szolnoki Szimfonikus Zenekar - zenekari gordonkaművész);

**Sipos Péter** (Budapest, 1950. április 11.) zeneszerző, szövegíró, zenei rendező (Atlantisz együttes; Hungária együttes; Juventus együttes; Hungária együttes - basszusgitáros);

**Soós István** (Budapest 1950. július 21.) fuvolatanár (Orosházi Kórház Idegosztály-zeneterápia; Kecskeméti Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet - tanulmányi munkatárs; Állami Zeneneiskola, Gödöllő - fuvolatanár);

**Strauss Kálmán** (Sarkad, 1950. június 17.) karnagy, szerkesztő, zenei vezető, középiskolai ének-zenetanár. Tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezte, Vásárhelyi Zoltán és Párkai István növendékeként. 1974-től a Magyar Rádió szerkesztője volt, majd 1977-től a Budapesti Ifjúsági kórus karnagya lett és a Magyar Televízió klasszikus zenei osztályának vezetőjeként is tevékenykedett. 1984-től 1991-ig a Debreceni Kodály Kórus művészeti vezetőjeként dolgozott. 1988-ban létrehozta a Budapesti Nemzetközi Kórusversenyt. 1992 – 2008 között a Magyar Rádió énekkarát vezette, 2010-ben a Honvéd Férfikar karnagya lett;

**Surjáné Károly Zsuzsa** (Budapest, 1950. május 9.) zongoratanár (Fővárosi II. kerületi Állami Zeneiskola - zongoratanár);

**Szécsi Dénes** (1950–1994) szecselei (bácsfalusi) zenetanár;

**Székely Iván** (Budapest, 1950. február 14.) zeneszerző, tanár. Zenei tanulmányait Sugár Rezső és Farkas Ferenc keze alatt és külföldi zeneszerzői műhelyekben folytatta. Tevékenysége kiterjedt a középkori zene, a folklór, a jazz, az animáció, az elektroakusztika és az elektronikus zene területeire. Pedagógiai és előadói tevékenysége mellett részt vett hazai és nemzetközi művészeti műhelyek munkájában. Zenei megnyilvánulásait a játékszabályok és értékrendek saját maga által szorosra vont gyűrűjében koncentrált munka jellemezte; szerteágazó művei pánmuzikális alkatra utalnak. 1978-tól visszavonult a művészeti és közéleti tevékenységtől;

**Szénási Sándor, ifj.** (Budapest, 1950. augusztus 31.) magyar zenész, előadóművész. 1969–1994 között a Magyar Állami Népi Együttes tagja volt. 1987–1995 között a 100 Tagú Cigányzenekar főtitkára, művészeti intendánsa volt. Az ott kialakult feszültség miatt az együttes 61 tagjával új zenekart alapított 100 Roma Virtuóz néven. Aktív résztvevője a cigány közéletnek. Új

zenekara az általa elnökölt 100 Roma Virtuóz Országos Kulturális Egyesület égisze alatt működik;

**Szentmihályi Gyuláné Darázs Teréz** (Budapest, 1950. április 30.) zenekari hegedűművész-tanár (Postás Szimfonikus Zenekar - zenekari hegedűművész);

**Szigeti Lajosné** (Kecskemét, 1950. szeptember 24.) zenekari hegedűművész-tanár (Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar - zenekari hegedűművész; Állami Zeneiskola, Kecskemét -hegedűtanár; Városi Szimfonikus Zenekar, Kecskemét - zenekari hegedűművész);

**Szombathelyi Szaniszló** (Tényő, 1950. március 13.) zeneiskolai gordon-, szolfézs-, általános iskolai ének-zenetanár (Hunyadi János Gimnázium és Óvónői Szakközépiskola, Csorna, ének-zenetanár);

**Szőnyi Olga** (Debrecen, 1950. február 7.) zenekari fagottművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar-zenekari fagottművész; Magyar Állami Operaház-zenekari fagottművész);

**Szunyogné Faragó Mária** (Kecskemét, 1950. szeptember 18.) zenekari hegedűművész-tanár (Szegedi Szimfonikus Zenekar - zenekari hegedűművész; Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar-zenekari hegedűművész II. hegedű, szólamvezető-helyettes);

**Szűcs Antal Gábor** (Budapest, 1950. április 29.) gitáros, zeneszerző. Az első együttese a Szivárvány együttes, majd 3 évig a Hungária együttes tagja is volt. 1973-tól a Skorpió együttes tagja. Az együttesel sokat turnéztak, Lengyelországtól Amerikáig. A Skorpió együttes 1979-ben feloszlik, megalakul a Dinamit, amely 1982-ig tartott, utána játszott az ős Bikiniben. Az 1980-as évek végén beszáll a Bojtorján utódzenekarába az Albatrossba (1998-tól Új Bojtorján), majd Pomázi Zoltánnal létrehozta a Creol együttes együttest, itt elektromos zenét váltva akusztikus zenét játszott. 2000-ben Tátrai Tiborral megalapítja a Latin Duót, latinós témára zenélnek;

**Szvoren András** (Kisterenye, 1950. április 14.) fuvolatanár (Állami Zeneiskola, Salgótarján-fuvolatanár);

**Táborosi István „Mr. Stevie”** (Budapest, 1950. február 17.) zongoraművész, bárzongorista, tanár. 2004-es Bárzongorista Verseny III. helyezette és közönségdíjasa, valamint a 2005-ös Országos Bárzongorista Verseny győztese.

A világ több országában zenélt zenekarral és önállóan szólóban is. 1980 óta Svájcban dolgozik;

**Tamás Endre** (Budapest, 1950. szeptember 2.) operaénekes, tanár. A Zeneakadémián Révhegyi Ferencné irányításával végezte tanulmányait. 1973–74-ben a Szegedi Nemzeti, 1980-tól a Pécsi Nemzeti Színház magánénekes;

**Tamás Zsuzsanna** (Eger, 1950. január 13.) zenekari fuvolaművész-tanár (Magyar Állami Operaház-zenekari fuvolaművész);

**Tas Ildikó** (Szeged, 1950. november 7.) operaénekes-tanár) magyar operaénekesnő (alt). Énektanulmányait Szegeden a konzervatóriumban kezdte Berdál Valériánál, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanult tovább. A diploma megszerzése után Eboli, majd a következő évben Amneris szerepében mutatkozott be Debrecenben, a Csokonai Színházban. Itt 1977-től 1986-ig volt a színház tagja. 1986-tól 1989-ig Győrben a Kisfaludy Színház tagjaként működött, ahová a Carmen címszerepéért szerződött. A győri közönség először Azucena szerepében láthatta az 1985. évi Győri Nyár előadásán. A Magyar Állami Operaházban, 1987-ben Erkel Bánk bán c. operájában Gertrudis szerepével debütált, ahol 1987-től 1989-ig félállásban szerepelt, majd 1989. óta a Magyar Állami Operaház tagjaként működik. Több mint ötven szerepet énekelt, de különösen a Verdi-hősnőket, Amnerist, Azucenát, Ebolit és Bartók A Kékszakállú herceg vára Juditját érzi közel egyéniségéhez. 1997-ben, Debrecenben egyetemi énektanári diplomát szerzett. A szegedi Operafesztiválon elnyerte a legjobb női főszereplő-díját (Carmen, 1987). Vendégszerepelt Finnországban, Németországban, Franciaországban, Ausztriában, később az Egyesült Államokban, Kanadában és Japánban;

**Thür Szilvia, B.** (Budapest, 1950. január 29.) hárfa kamaraművész, szakközépiskolai tanár (Magyar Állami Operaház-zenekari hárfaművész);

**Tihanyi Ferencné Náray Júlia** (Budapest, 1950. július 26.) szolfézstanár (Budai Járási Körzeti Állami Zeneiskola, Érd-Dunavarsányi kihelyezett tagozat – zongora- és szolfézstanár; Fővárosi XVIII. kerületi Állami Zeneiskola-szolfézstanár; Fővárosi VIII. kerületi Vándor Sándor Állami Zeneiskola-tanszakvezető szolfézstanár);

**Timkó Gábor** (Budapest, 1950. április 13.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc - zeneelmélet-tanár; Petőfi Sándor Művelődési Központ Vegyeskara, Szikszó - karnagy; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest -szolfézstanár);

**Tolcsvay László** (Budapest, 1950. június 24.) énekes, zeneszerző, előadóművész. Tolcsvay László 1950-ben született Budapesten. A jelenleg elsősorban rockopera és musicalszerzőként jegyzett Tolcsvay László a hatvanas évek beatgenerációjának egyik kimagasló egyénisége. Klasszikus zenei tanulmányai mellett beatzenekarokban játszott, tizenhat évesen már dalokat komponált. A ő alapító tagja. 1968-ban vált ismertté, amikor megnyerték a Ki mit tud-ot. Együttesük elsőként ötvözte a rock-muzsika elemeit a magyar népzenevel, új utat nyitva ezzel a hazai rockzenének. 1973-ban komponálta Petőfi Sándor versére az azóta legendássá vált Nemzeti dalt, amely korosztályának himnuszává vált. 1973-tól a Fonográf együttes tagja és zeneszerzője, több mint tíz lemezt készítettek együtt. 1987-ben komponálta a Magyar Mise című monumentális művét. Színpadi művei közül a legjelentősebbek például a Doctor Herz (Müller Péterrel és Bródy Jánossal) tíz évig a Madách Színház sikerdarabja volt. 2006-ban Egy mondat a szabadságról címmel kantátát komponált Bródy János versére, amelyet a Művészetek Palotájában, a Bartók Béla Nemzeti Hangversenyteremben mutattak be az 1956-os forradalom 50. évfordulóján;

**Tóth János** (Budapest, 1950. augusztus 22.) zenekari trombitaművész-tanár (Fővárosi Operettszínház - zenekari trombitaművész; Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola - trombitatanár;

**Tóth Zoltán** (Budapest, 1950. április 19.) zenekari brácsaművész-tanár (Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara - zenekari brácsaművész; Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem - tanár; Éder Vonósnégyes brácsása);

**Túri Attiláné Galli Mária** (Csongrád, 1950. szeptember 20.) ének-zenetanár (Ének-zenei Általános Iskola, Csongrád - énektanár, karnagy);

**Vajda Géza** (Csicsó, 1950. október 26.) szlovákiai magyar zenekutató. 1978-ban végzett a pozsonyi Comenius Egyetem zenetudományi szakán. 1978–1979-ben a Katonai Művészegyüttesben énekelt, pedig 1979–1980-ban a Szlovák Zenei Alap ösztöndíjasa volt. 1980–1981-ben a szlovák televízió zenei dramaturgia,

1982–1987 között a Szlovákiai Zeneszerzők és Előadóművészek Szövetségének, majd 1987–1996 között a Szlovák Kulturális Minisztérium munkatársa volt. 1970–1984 között az Ifjú Szívek énekese, illetve segédkarnagya;

**Vágvölgyi Éva** (Budapest, 1950. december 4.) zenetanár (Budapest, II. Csalogány utcai Foglalkoztató Iskola - zenetanár; Fővárosi XVIII. kerületi Állami Zeneiskola - szolfézstanár);

**Váradi László** (1950 – 2007. november 8.) zenész. Pályáját a Scampolo-ban kezdte, később a slágerzenét játszó Pannónia együttes dobosa lett. 1969-ben került Radics Béla, Sakk-Matt együttesébe. 1970. január 12-én, Radics Bélával és Som Lajossal megalapítják a „nagy” Tűzkerék együttest;

**Varga Istvánné Horváth Katalin** (Nagykanizsa, 1950. szeptember 15.) orosz- és ének-zenetanár (Általános Iskola, Eszteregnye - tanár; Vendéglátóipari Szakközépiskola Kollégiuma, Keszthely; Vajda János Gimnázium, Tata - tanár);

**Vargáné Korchma Fruzsina** (Máriapócs, 1950. július 20.) fuvolatanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Cegléd-fuvolatanár; Bihari János Állami Zeneiskola, Abony-fuvolatanár);

**Várkonyi Mátyás** (Budapest, 1950. szeptember 4.) zeneszerző. A ZéGé és a Generál együttes alapítója és vezetője, a legendás Rock Színház létrehozója és alapító-igazgatója, a magyar rocktörténet számos nagy pillanatának részese. A Bartók Béla Konzervatórium zeneszerzés szakán Sugár Rezső és Soproni József tanítványa volt. Ezután tanulmányait a főiskola jazz tanszékén folytatta Kertész Kornél és Gonda János tanítványaként zongora–zeneszerzés szakon. Hangszerelés-tanára Bágya András volt. 1980-ban alapítóként részt vett a Rock Színház létrehozásában, amelynek kezdetben zenei vezetője, majd igazgatója volt. 1980. augusztus 14.-én volt az „Evita” magyarországi ősbemutatója. A rock-, színháztörténeti jelentőségű előadásnak a zenei vezetője, karmestere volt;

**Vass Béláné Oláh Ágnes** (Kemecse, 1950. június 26.) ének-zenetanár, karnagy. 1974. október 1-től Záhonyba helyezték, ahol ének-zenét tanított az általános iskolában és a gimnáziumban;

**Veresné Kimpf Mária** (Kaposvár, 1950. február 5.) zongora-, szolfézs- és magánénektanár (Vikár Béla Állami Zeneiskola, Barcs, zongora- és szolfézsztanszakvezető);

**Vincze Viktória** (Budapest, 1950. december 29.) énekesnő, gitáros, tanár. A nagyközönség elé 1972-ben az utolsó Táncdalfesztiválon lépett, ahol *Mosolyodat el kellene ültetnem* című dalával indult. Ennek a fesztiválnak a fő koncepciója az volt, hogy új tehetségekkel helyettesítsék a hatvanas években ismertté vált, és visszavonuló táncdalénekeseket. (Toldy Mária, Mikes Éva, Bencze Márta, Németh József). Így fedezték fel Szűcs Judit és Cserhádi Zsuzsa mellett Vincze Viktóriát is. A nyolcvanas években Viki és a Flört nevű együttes frontembereként tűnt fel. Karrierjét két súlyos autóbaleset törte derékba, amit súlyosbítottak magánéleti válságai, így két válása is;

**Windhoffer Adrienne** (Győr, 1950. december 12.) gordon- és szolfézsstanár (Állami Zeneiskola, Sopron, gordon- és szolfézsstanár; Mosonmagyaróvári Állami Zeneiskola – szolfézsstanár);

**Witterle Gábor** (Pécs, 1950. január 30.) zenekari klarinétművész-tanár (Pécsi Nemzeti Színház operatársulata-zenekari klarinétművész);

**Zámbó István, ef** (Salgótarján, 1950. január 3.) magyar festő, grafikus, szobrász, zenész. 1965 óta foglalkozik festéssel, zenével, irodalommal, filmmel. A szentendrei Vajda Lajos Stúdió egyik alapító tagja, 1969 – 1979 között a szentendrei szabadtéri tárlatok egyik szervezője, 1974 – 1985 között a Fiatal Képzőművészek Stúdió tagja volt. 1980-ban az A. E. Bizottság együttes egyik alapító tagja, jelenleg az ef Zámbó Happy Dead Band kommandó-esztrádzenekear vezetője. 1985-ben barátaival megalakította az Új Modern Akrobatika music-performance csoportot, 1987-ben pedig a Vajda Lajos Művészeti Szabadiskolát. 1982-ben a svédországi Layota Art cég festészeti ösztöndíjasa volt. 1991 óta műgyanta szobrokat készít. 1993-ban létrehozta a Planetáris Űrharmonikusok 80 tagú együttest, és 4 űropera-előadást tartott;

## **1955-ben született**

**Agócs Márta Melinda** (Szolnok, 1955. szeptember 20.) zeneiskolai gordonka-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár;

**Ágoston Anikó** (Balatonlelle, 1955. május 28.) zongoratanár;

**Alexandru Agache** (Kolozsvár, Románia, 1955. augusztus 16.) Oláh Gusztáv-operaénekes. Kolozsvárott született. A helyi Zeneakadémián folytatta tanulmányait, és ugyanott debütált 1979-ben a *Pillangókisasszony* Sharpless szerepében. Miután első díjat nyert a luccai énekversenyen, 1983-ban Livornóban énekelt Don Giovannit. A Covent Gardenben 1988-ban mutatkozott be *Az álarcosbál* Renatójaként, ettől kezdve a színház állandó vendége. Énekelte többek között Enrico (*Lammermoori Lucia*), Simon Boccanegra, Rigoletto, Germont (*Traviata*), Amonasro (*Aida*), Nabucco, Miller (*Luisa Miller*), Jago (*Otello*) és Barnaba (*Gioconda*) szerepét. Fellépett a milánói Scalában (*Szerelmi bájtal, Don Carlos, Pillangókisasszony*), a firenzei Teatro Comunalében (*Aida, Macbeth*), a velencei La Fenicében (*Simon Boccanegra*), a Veronai Arénában (*A végzet hatalma, Nabucco*), a Bécsi Állami Operaházban (*A trubadúr, Bohémélet, Az álarcosbál, Traviata*), a párizsi Opéra Bastille-ban (*Az álarcosbál, Traviata, Rigoletto, Simon Boccanegra*), a berlini Deutsche Operben (*Andrea Chénier, Nabucco, A Nyugat lánya*), a müncheni Bajor Állami Operaházban (*Trubadúr, Az álarcosbál, Aida, A végzet hatalma*). Metropolitanbeli bemutatkozása óta (1999, *Simon Boccanegra*) a színház visszatérő vendége. 2005-ben a kolozsvári Babeş-Bolyai Egyetem díszdoktorává avatták.

**Andrejsik István** (Esztergom, 1955.) 1operaénekes-tanár, énekmester. 1983-ban diplomázott a Zeneakadémián, ahol Révhegyi Ferencné növendéke volt. Az egyetem elvégzése után Oberfrank Géza szerződtette Szegedi Nemzeti Színházban, ahol Silvanóként debütált. A Szegedi Tudományegyetem Zeneművészeti Főiskolai Karának tanára, évekig tanított a Zeneakadémián is;

**Anti Tamás** (Székesfehérvár, 1955. január 3.) dalszerző, előadóművész;

**Arany János** (Budapest, 1955. március 28.) karnagy, ének-zenetanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hallgatója volt középiskolai énektanár- és karvezetőképző tanszakon, ahol 1979-ben szerzett diplomát. Tanárai

voltak: Erdei Péter (karvezetés), Kroó György, Pernye András és Földes Imre (zenetörténet) valamint Szőnyi Erzsébet (szolfézs). Tagja volt a főiskola Párkai István által vezetett kamarakórusának és az Ugrin Gábor által irányított Ifjú Zenebarátok Központi Kórusának. Hamarosan a Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskola férfikarának másodkarnagya lett, nyaranta a Tahi Református Egyházzenei Hét korrepetitoraként dolgozott. 1977-től a budapesti Veres Pálné Gimnázium óraadó tanára, 1979-től 1989-ig kinevezett tanára volt. Kórusával az „Éneklő Ifjúság”-on tízszer szereztek „arany” minősítést és ötször tüntették őket az „Év Kórusa” címmel. 1974 és 1981 között a Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskola férfikarának vezetője, 1986 és 1993 között a Ganz-Mávag „Acélhang” férfikarát és a „Libertas” egyházi kamarakórust irányította. A Magyar Kodály Társaság tagjai közé választotta. 1984 januárjától 1989 tavaszáig az Országos Pedagógiai Intézet munkatársa volt, mellette 1984 és 1988 között a Magyar Kodály Társaság elnökségi tagja. 1990 szeptemberétől a Baár-Madas Református Gimnáziumban tanított és volt az ottani igazgatótanács tagja. 1993-ban a soproni Széchenyi István Gimnázium munkatársa lett, itteni kórusával is két tanévben is elnyerte az „arany” minősítést, majd 1995-ben az „Év Kórusa” címet. 1995-től a Baár-Madas Református Gimnázium igazgatója volt. 2001-ben Budapesten Psalterium Hungaricum néven vegyeskart alapított. 2005 szeptemberétől a Nyíregyházi Egyetem ének-zene tanszékén tanít. 1991-től elnökségi tagja a Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetségének, 1995-től az intézmény alelnöke, majd 2003-tól mint az elnökség és a művészeti bizottság tagja tevékenykedik. A Pro Renovanda Cultura Hungariae „Kodály Zoltán emlékére” szakalapítványa kuratóriumának munkájában is részt vesz.

**Ardó Mária** (Budapest, 1955. december 22.) operaénekes, tanár. 1982-ben végzett a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ének tanszakának opera szakán. Tanárai Raskó Magda, Bende Zsolt és Simándy József voltak. Több hazai és nemzetközi énekversenyen ért el előkelő helyezést. 1977-ben szerepelt először énekversenyen, a Magyar Rádió dalversenyén, majd Karlovy Varyban negyedik helyezést ért el és elnyerte a város különdíját. 1980-ban szintén fellépett a cseh városban, akkor második lett, s neki ítélték a Dvorák Múzeum különdíját. Ugyanabban az évben részt vett a hollandiai 's-Hertogenbosch hagyományos nemzetközi énekversenyén, ahol ugyancsak második lett. 1982-ben az Erkel–Kodály Énekverseny második helyezettje volt. 1983-tól énekelte az Operaház színpadán Melindát a Bánk bánban. az 1987–88-as évadban részfoglalkozású, a következőtől teljes állásban a társulat magánénekes a 2007–

2008-as szezonig, de kisebb szerepekben még négy éven át gyakran fellépett, utoljára 2012. november 11-én a Figaro lakodalma Marcellinájaként. Önálló esteken operaházi működése óta is szerepel. Fellépett külföldön is. Oratóriuménekes is;

**Balázs Ferenc** (Hatvan, 1955. december 5.) zeneiskolai zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár;

**Baráth Zoltán** (Budapest, 1955. augusztus 1.) zeneiskolai kürttanár;

**Baráti András** (Budapest, 1955 – Budapest, 2014. augusztus) gordonkaművész-tanáér. Diplomáját 1979-ben szerezte meg, tanárai Wilhelm Ferenc és Török Iván voltak. Első munkahelye a BM Szimfonikus Zenekar volt. 1981-ben, egy sikeres próbajáték után Venezuelába, Mérida városba, a Méridai Filharmonikus Zenekarba szerződött. 1983-88-ig Maracaiboban, a Maracaiboi Szimfonikus Zenekarban volt szólócsellista. 1988-94-ig Caracasban, a Venezuelai Szimfonikus Zenekarban, valamint a Sinfonietta de Caracas nevű kamarazenekarban volt első csellista. Venezuelai tartózkodása alatt gyakran lépett színpadra, mint szólista, valamint tanított Maracaiboban a „Ninos Cantores” iskolában, Caracasban pedig az „Emil Friedman” konzervatóriumban. Családjával 1994. augusztus 1-én, pont húsz éve végleg hazaköltöztek. Azóta volt tagja a Duna Szimfonikus Zenekarnak, játszott a Virtuózok Kamarazenekarban, kiegészítőként számos jelentős zenekarban közreműködött;

**Barra Ákos** (Debrecen, 1955. augusztus 4.) zenekari hegedűművész;

**Bartha Ágnes** (Debrecen, 1955. január 6.) zongoratanár;

**Benei Katalin** (Budapest, 1955. március 4.) magánénekes, szakközépiskolai énektanár;

**Benyó Tibor** (Sarkad, 1955. március 5.) zeneiskolai trombitatanár;

**Bokor Jutta** (Budapest, 1955. október 2.) operaénekes. Nyolcéves korától tanult zongorázni, 1971-től énekel. 1979-ben felvételt nyert a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem – akkor még Főiskola – opera tanszakára, ahol Ónody Márta növendéke volt és 1983-ban végzett. A Magyar Állami Operaházban főiskolásként, majd annak tagjaként 1983-tól számos szerepben lépett fel. 2005-től kuratóriumi elnöke a Rákoshegyi Bartók Zeneháznak, ahol hazai és nemzetközi komolyzenei kurzusok, népzenei versenyek – "Fehér

Galamb" és Bartók Rákoskeresztúron 1912–1920" – országos műveltségi versenyek szervezése fűződik nevéhez. Komolyzenei hangversenyek, interaktív gyerekprogramok szervezője, műsorvezetője. A Bogáncs című meseopera megálmodója és menedzsere, melyet a Magyar Állami Operaház is játszott. Ezenkívül kisoperákat is rendez gyerekeknek, mint például Csukás István – Balázs Árpád Tejhatalom című kisoperáját. 2013-tól napjainkig a Magyar Állami Operaház Nagykövete, melynek keretében interaktív, komolyzenei foglalkozásokat tart országszerte középiskolákban. A foglalkozások témái felölelik a barokk kortól kezdődően napjaink zenéjét, különös tekintettel az opera műfajára. A nagyköveti munka során évente több mint 15 000 fiatallal találkozik és népszerűsíti a komolyzenét;

**Bornai Tibor** (Budapest, 1955. április 13.) énekes-billentyűs zenész, zeneszerző, szövegíró. 1970 körül lépett fel először, mint énekes. 1974–1981 között a Küllőrojt együttesben, majd azt átkeresztelve, az Almáriumban zenélt. Ezután a Kentaur együttesben játszott. 1981–1991 között a KFT szerzője, valamint billentyűs-énekes volt. 1984-től Koncz Zsuzsa, Somló Tamás, Mácsai Pál, Sivók Irén, Nagy Natália, Ács Enikő, Görbe Nóra, Eszményi Viktória dalainak zeneszerzője, szövegírója. A Baba Yaga együttes zeneszerző-billentyűse. 2001-ben Ultramarin néven zenekart alapított. 2002-ben életre hívta a Komoly Férfiak produkciót, amelynek albuma (Tesztoszteron) abban az évben jelent meg. Musicaljei: Mumus. Zenés gyermekdarab (1994) Hókirálynő. Zenés darab Andersen meséje alapján (2000) Website Story (2004);

**Burkus Istvánné Kovács Magdolna** (Mohács, 1955. október 13.) zeneiskolai ének-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár;

**Busa Tamás** (Csongrád, 1955. május 14. – Budapest, 2021. április 3.) operaénekes. Budapesten kántorképzőt végzett, éveken keresztül különböző településeken volt egyházi szolgálatban. 1987-től a Zeneakadémia szegedi tagozatán volt Sinkó György énekesnövendőke. Gregor József igazgatósága idején, 1990-ben debütált a Szegedi Nemzeti Színházban a Bajazzók Silviojaként, s a társulat tagja maradt hosszú időre. 1992-ben beugróként, 1997-től állandó vendégként lépett fel közel 700 alkalommal a Magyar Állami Operaházban, s mint Ford debütált Verdi Falstaffjában. Utoljára 2021. január 31-én lépett fel a Kolozsvári Állami Magyar Opera Luisa Miller előadásában Millerként;

**Buváry Livia** (Nagyatád, 1955. június 10. – Budapest, 2021. december 14. vagy előtte) színész, énekművész. A Magyar Rádió Gyermekkórusának tagjaként kezdte énekesi karrierjét, majd a Bartók Béla Konzervatórium ének tanszakán folytatta tanulmányait. Az Országos Rendező Irodánál (ORI) népdal és nóta énekesi, az Országos Filharmóniánál pedig dal- és hangverseny énekesi előadóművészi engedélyt szerzett. A Színház- és Filmművészeti Főiskola operett-musical szakán Kazán István osztályában színésznőként diplomázott 1983-ban. A Pécsi Tanárképző Főiskolán magyar irodalom és ének-zene szakos tanári diplomát szerzett. Énekesként a Rajkó zenekar szólistája volt. Színésznőként a Pécsi Nemzeti Színház primadonnája, majd a Freibergi Városi Színház szólistája, illetve a Drezdai Opera tagja volt. 1990-től visszatért Magyarországra, és dunai nemzetközi szállodahajókon „Madame Buváry” művésznéven lépett fel, illetve a Magyar Állami Operaház énekkari művésze volt, szóló feladatokkal;

**Czáposné Acsay Gabriella** (Hatvan, 1955. január 16.) korrepetitor;

**Csáki Ágnes** /Csáky/ (Budapest, 1955. június 8.) színésznő, operaénekes. Középiskolai tanulmányait a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában végezte. Színészi diplomáját 1983-ban szerezte a Színház- és Filmművészeti Főiskolán, Kazán István operett-musical osztályában. Gyakorlatos színészként 1982-től a Népszínház előadásain szerepelt. 1983–1992 között a Pécsi Nemzeti Színház társulatának tagja, magánénekes volt. 1993-tól szabadfoglalkozású művész;

**Csapó Gyula** (Pápa, 1955. szeptember 26.) zeneszerző, tanár. Jelenleg a kanadai Saskatoon-ban él. 1979-ben az Új Zenei Stúdió tagja lett. 1981-ben szerezte meg zeneszerzői diplomáját a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen. Francia állami ösztöndíjjal a Párizsi IRCAM-ban akusztikai és számítógépes zeneszerzői tanulmányokat folytatott. 1983-ban Woodburn Ösztöndíjjal az Egyesült Államokba utazott, ahol a New York Állam Buffalo-i Egyetemén Morton Feldmann irányításával doktori programban vett részt (1983–87). John Cage ajánlására kétszer is elnyerte a New York-i Foundation for Contemporary Performance Arts ösztöndíját. 1990-ben *Kézfogás lövés után* című műve elhangzott a Lincoln Centerben. meghívást kapott a McGill Egyetemre, ahol hangszerelést, zeneelméletet és kamarazenét tanított. 1991–94-ben Princeton Egyetem zeneszerzés tanszékének tanára volt. 1994 óta az Saskatchewan-i Állami Egyetem zeneszerzés és zeneelmélet programját vezeti. 1996–97-ben a

Collegium Budapest ösztöndíjával Budapesten dolgozott Jean Racine drámája nyomán készülő operáján, a *Phaedra*-n dolgozott. 1998-ban, Ottawában, Berlinben, Párizsban és Stuttgartban hangzottak el művei a kanadai Modern Quartet of Toronto előadásában. 2016-ban a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia tagja lett;

**Csapó György /Buksi /** (Budapest, 1955. június 17.) az Edda Művek egykori dobosa. Miskolcra 12 éves korában költöztek, ahol a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában tanult tovább Vrana József tanítványaként, dob és ütős szakon. Könnyűzenei pályafutását 1974-ben kezdte azzal, hogy átvette Szepcsik József (Sucu) dobos helyét az Eddában. Addig Csapó a Reflexben játszott, és ő volt akkoriban az egyetlen ORI vizsgás dobos, ráadásul szintén Amati dobfelszerelésen játszott, mint Sucu. Csapó 1982-ig volt az együttes tagja, ekkor gerincproblémák miatt visszavonult a zenéléstől;

**Csik Olivér** (Somogysámson, 1955. január 16.) fagott kamaraművész-tanár;

**Cserháti János** (Miskolc, október 15.) harsonaművész-tanár;

**Csizmadia László** (Abony, 1955. július 9.) ütőhangszertanár, jazz-zenész;

**Csuzda Judit** (Ózd, 1955. április 18.) zeneiskolai fagott-, szolfézs-és általános iskolai ének-zenetanár;

**Dellner Béla** (Budapest, 1955. március 16.) zenész, szológitáros;

**Demény Attila** (Kolozsvár, 1955. március 2. – Kolozsvár, 2021. május 11.) romániai magyar operarendező, zeneszerző, zongoraművész. A kolozsvári Gh. Dima Zeneművészeti Főiskolán 1979-ben végzett zongora és zeneszerzés szakon, majd 1987-ben a bukaresti Színház- és Filmművészeti Főiskolán operarendezői képesítést szerzett. 1987 óta a kolozsvári Állami Magyar Opera rendezője, majd főrendezője. A Romániai Magyar Zenetársaság elnöke (1993). Ő mutatta be először Erdélyben Kodály Zoltán Psalmus Hungaricusát (1992), és Bartók Béla Cantata Profanáját (1995). Sepsiszentgyörgyön karmester (1979–1982), zongoraszólista a nagyszebeni filharmóniánál (1980–1983), a kolozsvári operastúdió alapítója (1992), a balatonfüredi Művészeti Fesztivál művészeti igazgatója (2003–2006). Zongoristaként több mint 300 egyéni szóló-, kamara-, és zenekari estje volt. Számos színházi kísérőzenét szerzett, és több színházi produkció zenei vezetője volt. Szimfonikus hangversenyeket és operaelőadásokat vezényelt. Több mint húsz opera rendezője;

**Dobozy Borbála** (Budapest, 1955. szeptember 18.) csembalóművész, tanár. Zenei általános iskolai és zeneiskolai tanulmányok után a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában zongora főtanyszakon érettségizett. Ekkoriban ismerkedett meg a csembalóval, és már középiskolai tanulmányaival párhuzamosan Sebestyén János csembalóóráit is látogatta két éven át a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán. Ezt követően Zuzana Růžicková-nál tanult tovább a pozsonyi Zeneművészeti Főiskolán, majd a prágai Zeneakadémián, ahol 1980-ban kitüntetéses diplomával végzett. 1981–82-ben a salzburgi Mozarteumban képezte tovább magát Liselotte Brändle és Nikolaus Harnoncourt irányításával, amit 1982 és 1983 között Johann Sonleitnernél folytatott Zürichben, ahol megszerezte második diplomáját – szintén kitüntetéssel. 1981-ben a párizsi nemzetközi csembalóverseny középöntőjéig jutott, majd 1983-ban, a belgiumi Brugge-ben rendezett nemzetközi verseny helyezette volt. Európa számos országában és az Amerikai Egyesült Államokban, neves zenei fesztiválokon is fellépő művész, aki Johann Sebastian Bach csembalómuzsikájával foglalkozik a legszívesebben, de gyakorlatilag az egész csembalóirodalom a repertoárján van. Gyakran ad elő modern csembalóműveket is, így magyar zeneszerzők sora – Hidas Frigyes, Balázs Árpád, Arányi-Aschner György – is írt számára darabokat. Számos rádió-, televízió- és CD-felvételt készített, Muffat hat szólószvitjét tartalmazó lemeze 1992-ben elnyerte a hamburgi német lemezkritikusok díját. 1974-től hosszú ideig a Magyar Rádió külső munkatársa volt. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanára, és az ő irányításával valósult meg az egyetem szegedi tagozatának csembaló főtaniszaka. A Magyar Bach Társaság alapító tagja, rendezvényeinek állandó résztvevője. Az MMA rendes tagja;

**Dolák-Saly Róbert** (rövidítve: DSR, teljes nevén *Dolák-Saly Róbert Attila*<sup>1)</sup> (Győr, 1955. április 20. –) magyar előadóművész, író, zeneszerző, szövegíró, költő, színész, humorista;

**Donászy Tibor**, becenevén *Tipcsi* (Budapest, 1955. november 7.) dobos, több neves magyar rockegyüttesben játszott, mint a Beatrice, az Edda Művek, a Gépfolklór, a P. Mobil a H.A.R.D., 1981 végétől a Rolls Frakció, 1997–2006 között a TRB, 2007-től az iCON, 2009-től a Zöld, a Bíbor Band, 2010-től 2015-ig, majd 2017-től újra a Mobilmánia és a RockBand tagja, emellett a Private Colt zenekart erősíti. 2012-től alapító tagja a nagyrészt egykori Edda Művek tagokból álló Zártosztály nevű fiormációnak;

**Dráfi Kálmán** (Budapest, 1955. október 7.) zongoraművész, egyetemi docens (DLA), érdemes művész. 1965-től 1969-ig a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnáziumban tanult, majd 1969 és 1974 közötti a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen folytatta tanulmányait. Itt tanárai voltak többek között Bächer Mihály, Kadosa Pál, Rados Ferenc, Kurtág György, Mihály András és Kistétényi Melinda. 2002-ben szerezte meg a DLA fokozatot, disszertációjának címe: Értékezés Liszt Ferenc zongoraműveinek zenei és technikai problémáiról. 1975-ben diplomázott, majd két évet Moszkvában töltött. Visszatérve kezdett el tanítani, 1977 óta a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanára. Vendégtanári állásai, mesterkurzusai: 1986-ban a Senlise-i Cziffra György Zongora Akadémia vezető tanára volt, 1998 és 2000 között a japáni Kobe College vendégprofesszora, elindította a doktoriskolát. Folyamatosan tart kurzusokat a Tokyo Gedai Akadémián, a Toho University-n, az Osaka Ondai University-n, valamint a Toho University bécsi kihelyezett tagozatán;

**Dresch Mihály** (Budapest, 1955. július 10.) zenész, a mai magyar dzsessz kiemelkedő alakja, kiváló szaxofonos, aki a magyar népzene és a jazz ötvözésén alapuló saját zenei világot alakított ki. Zenei tanulmányait a jazz konzervatórium előkészítőjében kezdte, később felvételt nyert a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Jazz Tanszakára, ahol 1979-ben végzett. Kezdetben elsősorban a klasszikus amerikai fekete jazz, valamint a gospel és a spirituálé iránt érdeklődött. A nyolcvanas évek elejétől kezdve rendszeresen koncertezett neves hazai jazzmuzsikusokkal. Számos rangos fesztiválra és jazzklubba kapott meghívást, fellépett többek között a Jazz & Wine Festival-on Olaszországban, a Festival Jazzcb-n Franciaországban, a Kalisz Festival-on Lengyelországban, a Jazz Brugge fesztiválon Belgiumban, a London Jazz Festival-on, a JazzFest Wien-en, a párizsi New Morning klubban. Pályafutása során olyan neves előadókkal lépett színpadra és készített felvételeket, mint John Tchicai, Archie Shepp, Roscoe Mitchell, Chico Freeman, Lee Konitz, David Murray és Dewey Redman. Bár Dresch teljesen egyedi zenei világot alakított ki, a mainstream jazztól sosem távolodott el teljesen, albumain rendre szerepel egy-egy örökzöld kompozíció is;

**Egri Anna** (Gyula, 1955. szeptember 13.) hegedűtanár;

**Elek István** (Budapest, 1955. július 17.) jazz zeneművész (szopránszaxofon, altszaxofon, tenorszaxofon, baritonszaxofon, klarinét);

**Elekes Zsuzsa** (Budapest, 1955. május 13.) orgonaművész, tanár. Zenei tanulmányait 1969-ben a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában kezdte, ahol orgonatanára Lehotka Gábor, zongoratanára Kertész Lajos volt. 1974-ben felvételt nyert a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola orgona szakának II. évfolyamára, ahol 1978-ban kitüntetéses oklevéllel diplomázott Gergely Ferenc növendékeként. 1975-től párhuzamosan elvégezte a Tanárképző Főiskola zongora szakát Sztankay Lajosnál, majd csembalózni tanult Sebestyén Jánosnál. Hazai és külföldi rádió- és tévéfelvételei mellett mintegy 20 hanglez- és CD-felvétele készült magyar, német, holland és japán kiadóknál. Rendszeresen kap felkérést nemzetközi orgonaversenyek zsűrijében való részvételre. 1980 óta a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakgimnázium orgonatanára;

**Eredics Gábor** (Budapest, 1955. augusztus 8.) népzénész, zenei szerkesztő, zenetanár, kultúraszervező. Középfokú zenei tanulmányait a budapesti konzervatóriumban, a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola orgonazenészszerzés tanszakán folytatta 1973–77 között. Felsőfokú zenei végzettséget, szakképzettséget a Pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem Tanárképző Karán ének-zene népművelés szakon szerzett 1982-ben. Diplomamunkájában a klasszikus zene és a népzene oktatásának sajátosságait, találkozási pontjait dolgozta fel. Posztgraduális ösztöndíj keretében népzenei tanulmányokat folytatott a Belgrádi Egyetem Etnomuzikológiai Fakultásán 1981-ben. 1997–99 között a Budapesti Műszaki Egyetem Gazdaság és Társadalomtudományi Karán elvégezte a Közoktatási Vezető szakot. Zenei életpályája kezdetén a zongora-, és orgonajátékhoz, különösen pedig Bach zenéjéhez és a kamara muzsikáláshoz vonzódott. Ezzel párhuzamosan egyre szorosabb kötődött a délszláv népzenehez. Szentendrén, Pomázon, Budakalászon, Csobánkán – ahol felnőtt – a szerb családok máig megtartották nyelvüket, vallásukat, dalaikat, táncaikat, szokásaikat. Aktívan részt vett a Vujicsics Együttes megalakításában, melynek 1974-től napjainkig vezetője. A népzene-, a néptánc-tudomány, a Táncházmozgalom korszakos eredményei a magyar néphagyomány elkötelezettjévé is tették. Az egykori Népművelési Intézetbe, majd jogutódjába a Magyar Művelődési Intézetbe került munkatársként. Itt 1982–2006 között foglalkozott a teljes hangszeres népzenei terület szakmai módszertani, oktatási kérdéseivel, kisebbségi vonatkozásaival. Eközben helyettesítő tanárként dolgozott a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán (1985), szerkesztőként a Magyar Rádió Zenei Főosztályán (1990–1992), zenei munkatársként a Pest Megyei Közművelődési Információs Központban (1994–1996) és óraadó

tanárként a Magyar Táncművészeti Főiskolán (2000–2002). A Váci Zeneművészeti Szakközépiskolában nevéhez köthető a tambura tanszak létrehozása (2001). 1997-től a budakalászi, Kalász Művészeti Iskola megbízott -, 2002-től 2012-ig kinevezett igazgatójaként, a klasszikus zene és a népzene egymást gazdagító oktatási gyakorlatának kidolgozásán dolgozott. Jelenleg a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Népzene Tanszékének c. egyetemi tanára;

**Erdei Erzsébet** (Debrecen, 1955. július 12.) zenekari ütőhangszeres-művész;

**Erdei István** (Püspökladány, 1955. április 4.) zeneiskolai klarinéttanár;

**Erdősné Faragó Ágnes, dr.** (Szekszárd, 1955. január 6.) zeneiskolai zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár;

**Falvai Cséperke** (Budapest, 1955. március 10.) csellóművész-tanár. Zenei tanulmányait 1961-ben kezdte a Hunyadi János Zenei Általános Iskolában Budapesten, majd 1969-től 1973-ig a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában folytatta. 1973-ban felvételt nyert a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola gordonka szakára, ahol Lengyel Endrénél tanult. Diplomáját 1979-ben szerezte meg. 1976 és 1978 között Perényi Miklós magántanítványa volt. 1978-tól a Szombathelyi Szimfonikus Zenekar zenekari szólistája, 1989-től pedig a Capella Savaria barokk hangszereken játszó zenekar tagja. Közel 30 lemezen, illetve CD-n működött közre, számos TV- és rádiófelvételt készített;

**Farkas Zsuzsanna** (Gyöngyös, 1955. május 8.) zeneiskolai gordonkatanár;

**Fehér László** (Végvár, 1955. július 10.) klarinétművész;

**Fehér Tibor** (1955. február 25.) fagottművész-tanár;

**Feitl Ágnes** (Budapest, 1955. május 1.) zenekari hegedűművész;

**Fejér András** (Szeged, 1955. november 28.) magyar gordonkaművész, zeneszerző. A Takács-vonósnégyes tagja, három osztálytársával alapította a budapesti Zeneakadémián 1975-ben. Zenész családban született, és már korán megismerkedett a kamarazene repertoárjával. 1970 és 1974 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában Kertész Ottó tanítványa volt. 1974-ben vették fel a Liszt Ferenc Zeneakadémiára, ahol Banda Ede (gordonka), Mihály András (kamarazene), Rados Ferenc és Kurtág György növendéke volt.<sup>1</sup> Már főiskolásként játszott az Állami Hangversenyzenekarban. Harmadévesen Fejér

kezdeményezte a kezdetben Takács-Nagy-vonósnégyes néven szereplő együttes megalakulását. Különösen Bartók Béla zenéjét tanulmányozta Székely Zoltán hegedűművésznél, akinek Bartók II. hegedűversenyét ajánlotta. 1983-ban a Takács Quartet a coloradói Boulderbe költözött, ahol a helyi egyetem rezidens vonósnégyese lett. Mára Fejér maradt egyedül az alapítótagokból;

**Fenyvesi Béla** (Kiskunhalas, 1955. december 12.) informatikus, zenész, tanár, a pécsi Szélkiáltó együttes alapító tagja. A Gödös Ignác Gimnáziumban érettségizett 1974-ben. 1975–1979 periódusban a Pécsi Tanárképző Főiskolán népművelő-ének szakon diplomázott. 2007-ben szerzett diplomát a Pécsi Tudományegyetem művelődésszervező szakán. 1974-ben pécsi diáktársaival megalapította a Szélkiáltó együttest. Népművelő Dombóváron az 1979–1983 közti időszakban. 1984-től 1996-ig a pécsi DOZSO-ban népművelő, igazgatóhelyettes. 1996-tól 2012-ig Pécsi Kulturális Központ információiroda-vezető, informatikus;

**Ferenczy Judit** (Csorna, 1955. július 7.) fuvolatanár;

**Fervágnerné Kovács B. Judit** (Budapest, 1955. február 24.) hegedűtanár;

**Frigyesi Tibor** (Budapest, 1955. április 27.) zenés színházi rendező. Az ELTE Bölcsészettudományi Karán szerzett magyar tanári és népművelés szakos diplomát 1979-ben. Tanulmányai mellett játszott és rendezett az Egyetemi Színpadon (Ruszt József), énekelt az Ifjú Zenebarátok Központi Kórusában (Ugrin Gábor) és a Schola Hungaricában (Dobszay László) is. Pályafutását a Magyar Állami Operaházban kezdte 1979-ben rendezőasszisztensként, majd dramaturg, végül játékmester lett. Operaházi munkája és másutt végzett színházrendezői tevékenysége (Kecskemét, Pécs, Szekszárd, Debrecen stb.) mellett tanár az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, ahol Zenés színészmesterséget és Színházelméletet tanít, szakdolgozati konzulens. 1980 óta az ELTE TÓK Zenés Színpadának művészeti igazgató-főrendezője;

**Gajáry Erika** (Budapest, 1955. július 15.) zeneiskolai szolfézs és általános iskolai ének-zenetanár;

**Gál Géza** (Pásztó, 1955. február 10.) trombitaművész-tanár, zeneszerző;

**Gamauf Márta** (Kőszeg, 1955. január 29.) zeneiskolai gordonkatanár;

**Gasner János** (Budapest, 1955. május 11. – Budapest, 2009. március 17.) zenész, gitáros, a magyar alternatív rock egyik legjelentősebb gitárosa, a budapesti underground jellegzetes figurája, sokoldalú zenésze. Számos

zenekarban szerepelt meghatározó tagként, zeneszerzőként, emellett performer, grafikus, színházcsináló, valamint a Tibetet Segítő Társaság tagja volt.

**Gayer Ferenc** (Karcag, 1955. május 5.) jazz előadóművész, nagybőgőművész zenekarvezető Pécsen párhuzamosan a műszaki főiskolával folytatta a zenei tanulmányait a Pécsi Liszt Ferenc Zeneművészeti Szakiskola szakmai tagozatán. Ezután két évig dolgozott antikváriumban, majd felvételt nyert a Bartók Béla Zeneművészeti Konzervatórium Jazz Tanszakára, ahol 1982-ben kiváló eredménnyel szerzett diplomát jazz-bőgő szakon. Már a diákévek alatt sok zenekarban játszott, de az iskola elvégzése után a hazai jazz élet számos kiválósága hívta zenekarába. Játszott kilenc évig dr. Garay Attila együttesében, tagja volt Kovács Gyula zenekarának és a híres Beamter-Martiny zenészpáros által alapított zenekarnak is. Dolgozott Deák Tamás big-band-jében és számos Deák Tamás fémjelezte filmzenékben és stúdióprodukciókban működött közre. Időszakonként színházi zenészként is dolgozott. Természetesen korosztályának ismert és kiváló tehetségű zenészeivel is alapított különböző formációkat, amelyek hosszabb-rövidebb ideig a magyar jazzélet meghatározó zenekarai voltak (Muck Ferenc, Horváth Péter, Gadó Gábor, Snétberger Ferenc, Pleszkán Frigyes). A műfajból adódóan nagyon sok kiválósággal játszott együtt alkalmasszerűen itthon és külföldön egyaránt. Egy-egy rövidebb időszakban tanítást is vállalt és vállalt zeneiskolákban és magánoktatóként. 1986-ban tagja lett az akkor már jól működő Budapest Ragtime Band-nek, amelynek 1990 óta vezetője. Azóta a zenekar vezetése alatt nagyon sikeres pályát futott be. A zenekar idén ünnepelte fennállásának 25. évfordulóját. A Budapest Ragtime Band az elmúlt 15 évben bejárta Európát, többször járt az Amerikai Egyesült Államokban, Mexikóban, és mint a magyar kultúra méltó képviselője mindig kiváló színvonalon, odaadással és a zene iránti alázattal képviselte hazáját. Gayer Ferenc, mint sikeres zenekarvezető és a Jazz Szövetség tagja gyakran aktív közéleti szerepet is vállalt, és vállalt a mai napig. A Budapest Ragtime Band mellett a mai napig játszik más zenei formációkban is. 1993-ban marketing menedzser szakágon végzett a Kereskedelmi Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Főiskolán távoktatási tagozaton;

**Gede Éva** (Győr, 1955. április 12.) zenetanár, középiskolai ének-zenetanár, karvezető (Tóth Aladár AMI);

**Ghéczy László** (Budapest, 1955. szeptember 27.) gordonkaművész;

**Gólya Erzsébet** (Jászberény, 1955. június 8.) zenekari hegedűművész;

**Gombárné Papp Tünde** (Pásztó, 1955. május 4.) középiskolai ének-zene- és magyartanár;

**Grósz Katalin** (Győr, 1955. május 2.) zongora-, szolfézs- és átlalános iskolai ének-zenetanár;

**Gupcsó Gyönyvér** (Miskolc, 1955. október 13.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető. Alap és középfokú tanulmányait Debrecenben végezte. 1974-ben a debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskolában érettségizett zongora és zeneszerzés szakon. 1979-ben középiskolai énektanár és karvezető szakon diplomázott Erdei Péter, Maklári József, Szőnyi Erzsébet, Erkel Tibor növendékeként. 1984-ben zeneszerzés szakon végzett Petrovics Emilnél. 1979-től a Magyar Állami Operaház kórusának korrepetitora, 1987-2016 között a gyermekkar vezetője lett. Hét évig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Kamarakórusában énekelt, 1978-tól a budapesti Tomkins Énekegyüttes tagja. Fő feladata az opera gyermekkarjának vezetése, szólistáinak kinevelése és tanítása, de zongorakísérőként dalesteken is közreműködik.

**Gyöngyösi Péter** (Kalocsa, 1955. február 6.) általános iskolai ének-zenetanár, szolfézsstanár, perdagógiai szakos előadó;

**Gyöngyösiné Szirmai Erzsébet** (Miskolc, 1955. október 27.) zeneiskolai szolfézsstanár

**Haáz Sándor** (Székelyudvarhely, 1955. december 24.) romániai magyar karnagy, zenetanár, a Magyar Művészeti Akadémia tagja (2005). A marosvásárhelyi Művészeti Líceum zeneszakos diákjaként hegedűt és brácsát tanult, szabadidejében főleg néprajzzal foglalkozott. 1974-ben érettségizett. Felsőfokú tanulmányait a marosvásárhelyi tanárképző főiskola zene szakán kezdte. Diákként részt vett a marosvásárhelyi régizene együttest megalakulásában. Elsők között szólaltattak meg tizenhatodik századi erdélyi reneszánsz muzsikát. 1978-ban Szentegyházára került általános iskolai zenetanárnak, ahol igazgatója megbízta egy iskolai rézfúvószenekar létrehozásával. Hamarosan vonóegyüttest is alakított. Közben levelezői tagozaton elvégezte a kolozsvári konzervatórium zenepedagógia szakát (1982). 1982-ben lépett fel első ízben együtt az iskola énekkara és zenekara, és az így létrejött együttes 1983-ban vette fel a Gyermekfilharmónia nevet. A Gyermekfilharmónia irányításával kapcsolatban és azt kiegészítve kiterjedt hagyományőrző és -közvetítő tevékenységet végez;

**Hajas Béla** (Keszthely, 1955. november 15.) karnagy, zeneiskolai rézfúvóstanár;

**Halász Ágnes** (Pécs, 1955. március 28.) zongoratanár, középiskolai énekzenetanár, karvezető;

**Halász István** (Miskolc, 1955) A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Miskolci Zeneiskolai Tanárképző Intézetében szerzett fagott-, szolfézs- és általános iskolai énektanári oklevelet. 1976-ban. Tanulmányait a Zeneakadémián folytatta, ahol 1978-ban fagott kamaraművész-, és középiskolai fagott-tanári diplomát szerzett. Jelenleg A Miskolci Szimfonikus Zenekar fagott szólamvezetője és a miskolci Bartók Béla Zene-és Táncművészeti Gimnázium tanára. Tagja volt a Miskolci Fúvósötösnek, a Miskolci Új Zenei Műhelynek;

**Halászné Veres Zsuzsa** (Sárospatak, 1955. július 21.) zongoratanár, mesterpedagógus, szaktanácsadó, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem gyakorlatvezető tanára. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Miskolci Tagozatán diplomázott 1976-ban, zongora-, szolfézs- és általános iskolai énektanár szakon. Zongoratanári pályáját a Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskolában kezdte, majd 1989 óta a Tóth Aladár Zeneiskola tanára. 2003-ban alapfokú művészetoktatási szakértői végzettséget szerzett és szakértőként részt vett az AMI-k 2007. évi országos minősítésében. 2009-ben közoktatási vezető és szakvizsgázott pedagógus oklevelet szerzett a BME Gazdaság- és Társadalomtudományi Karán. 2010 óta a LFZE gyakorlatvezető tanára, emellett 2010 – 2020 között tanszakvezető a zeneiskola billentyűs tanszakán. 2015-ben mesterpedagógus minősítést ért el és szaktanácsadói megbízást kapott. 2017-2022 között az újjáalakult Fővárosi Zongora Munkaközösség szakmai vezetője;

**Hegedűs Márta** (Miskolc, 1955. március 10.) zeneiskolai zongoratanár;

**Hegyi Árpád Jutocsa** (Budapest, 1955. január 8. – 2024. szeptember 22.) magyar rendező, színházigazgató, egyetemi tanár. 1973–1976 között az Ybl Miklós Építőipari Főiskola diákja volt. 1976–1980 között a Színház- és Filmművészeti Főiskola hallgatója volt. 1980 óta rendez színházban, rádióban, TV-ben. 1980–1983 között a Miskolci Nemzeti Színház rendezője volt. 1983–1985 között a zalaegerszegi Hevesi Sándor Színházban dolgozott rendezőként. 1985–1989 között a kecskeméti Katona József Színház rendezője volt. Közben Debrecenben, Veszprémben, Békéscsabán volt vendégrendező. 1989–1992 között a József Attila Színház tagja volt. 1992-től 10 évig a Miskolci Nemzeti Színház igazgatója és főrendezője volt. Megalapította a Miskolci Nemzetközi Operafesztivált. 2005–2006-ban a Magyar Állami Operaház főigazgatója volt. A Színház- és Filmművészeti Egyetemen, valamint a Clevelandi Egyetemen tanított. Később Dél-Franciaországba költözött;

**Hibay Éva Györgyike** (Eger, 1955. január 31.) magyar- finn fuvolaművész, zenepedagógus, az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Zenei Intézetének mesteroktatója, az Egri Lokálpatrióta Egylet titkára, művészeti vezetője. Zenei tanulmányait, kilencévesen az *Egri Állami Zeneiskolában* kezdte, Asztalos Lóránd növendékeként, amit 1969-ben végzett el. Az édesanyja hegedült, így természetesnek tűnt, hogy ő is ezt a hangszert választja. Azonban egy a televízióban halott zenekari koncert fuvola-szólója hatására úgy döntött, ő is fuvolázni szeretne. 1969–1972 között a budapesti *Bartók Béla Konzervatórium*ban, Jeney Zoltán, majd 1972–1977 Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ötéves tagozatán, Kovács Lóránt és Pröhle Henrik növendékeként végezte. Fuvola és kamaraszakon művész-tanári diplomát szerzett 1977-ben. Továbbképző tanulmányokat folytatott Franciaországban és Ausztriában. Tanárai Alain Marion, Maxence Larrieau, Karlheinz Zöllner (*Bécsi Zenefőiskola*, 1983–84), valamint Wolfgang Schultz és Louis Rivier professzor. Kamarazenei tanulmányait Franciaországban folytatta Jean-Marais Darre és Pierre Barbizet tanárok alatt. Több alkalommal vett részt Aurele Nicoletin professzor mesterkurzusán. 2004 és 2006 között pszichológiát hallgatott Budapesten. 2009 és 2010 nyarán Body Mapping tanulmányokat folytatott Londonban, a *Guildhall School of Music and Drama* egyetemen. 2011 nyarán a Sibelius Akadémia támogatásával további Body Mapping tanulmányokat folytatott, és az Egyesült Államokban, részt vett a New Jersey-i Andover Educators V. kongresszusán, ahol felvették a kétéves trainee-programba;

**Hollókői Lajos** (Miskolc, 1955) oboaművész. Miskolcon végzett oboistaként a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola helyi tagozatán. Már 1975-ben bekapcsolódott az akkoriban kibontakozó táncházmozgalomba. Népzenei pályája során a miskolci Avas Táncegyüttes zenészeként, majd 1983-tól tizenöt éven át a budapesti Honvéd Művészegyüttes zenekarvezetőjeként kamatoztatta tudását. A nyolcvanas évektől nagyszerű táncházas és népzenei koncertsorozatokat hozott létre, elsősorban az Almássy téri Szabadidőközpontban, ahol a Hegedős Együttes állandó gyermektáncháza, valamint az emlékezetes Magyar Bál-sorozat fűződik a nevéhez. 1995 és 2013 között a Duna Karnevál főmunkatársaként tevékenykedett, s közben a Fonó Budai Zeneházat is nagy sikerrel igazgatta öt éven keresztül. 1998-tól több mint két évtizeden keresztül az Országos Táncháztalálkozó fesztiváligazgatójaként dolgozott, és hozzájárult ahhoz, hogy az UNESCO szellemi kulturális örökség

listáján szereplő Országos Táncháztalálkozó évről évre jelentős szakmai és közönségsikernek örvend;

**Hornicsárné Lugosi Gabriella** (Berettyóújfalu, 1955. november 2.) szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár, karvezető;

**Horváth Endre** (Kaposvár, 1955. február 5.) zeneiskolai rézfúvóstanár;

**Iván Klára** (Budapest, 1955. január 29.) gordonkaművész-tanár;

**Juhász Endre** (Budapest, 1955) oboaművész, zeneszerző. Zenekarai: 1976–79-ig – Kaszakő együttes szólistája. 1978-as „Ki-Mit-Tud?” I. helyezés 1981–89-ig – Makám és Kolinda szólistája. Külföldi sikerek, két lemez Hollandiában. 1984–95-ig – Makám együttes szólistája. A hazai rétegzene egyik legnépszerűbb zenekara, négy lemezt adott ki. 1995–98-ig – Battuta Quartett. Első önálló kortárs-etno- jazz formációja, saját kompozícióival, amely egy lemezt jelentetett meg. 1998– Nazália Oboa Quartet: kortárs kamarazene két oboára, angolkürtre, fagottra, amely főként saját szerzeményeit játssza, két lemezük jelent meg. Saját zenekarain kívül számos más együttesben is fellép: Arasinda, Evros, Lusnakar, Group duduk zenekarok stb.;

**Juhász Zoltán** (Budapest, 1955. március 9.) villamosmérnök, duda- és furulyaművész, az LFZE Népzene Tanszék tanára;

**Kádár Jolán** (Hódmezővásárhely, 1955. január 28.) zenekari hegedűművész;

**Kapronyi Gábor** (Budapest, 1955. augusztus 20.) gordonkatanár;

**Keletiné Zámolyi Zsófia** (Budapest, 1955. május 25.) zongoratanár;

**Kemény Krisztina** (Budapest, 1955. május 5.) gordonkaművész-tanár;

**Kerekes Ilona** (Tiszaszőlős, 1955. március 17.) zeneiskolai harsona-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár;

**Király Tamás** (1955) zenész, dobos;

**Király Zsuzsanna** (Budapest, 1955. március 22.) zeneiskolai gordon- és középiskolai ének-zenetanár, karvezető);

**Kiss Katalin, dr.** (Debrecen, 1955. március 26.) középiskolai ének-zenetanár, karnagy, az Ars Nova Énekegyüttes alapítója és művészeti vezetője. A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán szerzett karnagydiplomáját. Több évet

töltött az Amerikai Egyesült Államokban, mint vendégtanár és karnagy. Számos koncertet adott Európában. 1993-ban megalapította az Ars Nova Zeneműkiadó-t, mely a kortárs magyar kórusművek egyik fő kiadójává vált. Létrehozta a Magyarok Világkórus-át, melyben a világ különböző régióiban élő magyarok énekeltek együtt (1996, 2000). Rendszeresen tanít és tart előadásokat szemináriumokon, szimpóziumokon Magyarországon és külföldön. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen DLA (Doctor of Liberal Arts) fokozatot szerzett. Jelenleg a kecskeméti Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet tanára;

**Kiss Tünde** (Budapest, 1955. május 9.) hárfaművész-tanár. A Weiner Leó Zeneművészeti Szakközépiskola tanára és korábban a Molnár Antal Zeneiskola tanára, és igazgatója;

**Kneifel Imre** (Székesfehérvár, 1955. május 9.) gimnáziumi ének-zenetanár, karnagy, ny. iskolaigazgató. A székesfehérvári Vasvári Pál Gimnázium ének-zenei tagozatán érettségizett (1973), majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán középiskolai ének-zene tanári és karvezetői diplomát kapott (1978). 1976-tól 1993-ig a Vasvári Pál Gimnázium és Óvónőképző Szakközépiskolában ének - zenét, zenei nevelés módszertant tanított, kórusokat vezetett. 1993-tól a székesfehérvári Kodály Zoltán Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola igazgatója. Az iskolában az ének-zenei tagozat, a zenei gimnázium mellett bevezette és működtette a művészeti iskolai néptánc- és népzeneoktatást, kórusokat vezetett. Városa példamutató támogatását megszerezve 18. alkalommal rendezték meg az Alba Regia Nemzetközi Gyermekkórus Fesztivált, majd a "Fehérvári Ének" Ifjúsági Kórustalálkozót. A Tilinkó Együttes alapító zenészeként a fehérvári táncházak és az Alba Regia Táncegyüttes zenei kíséretét látta el több évtizeden át. A Népművészet Ifjú Mestere. Népzenei lejegyzéseket végzett Pesovár Ferenc Fejér megye népzenejét bemutató könyveiben és Nagy László Somló környéki népdalgyűjtésében. A Magyar Kodály Társaság Elnökségének tagja, a Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetségének alelnöke, a Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége Választmányának tagja és a Zenei Nevelésért Alapítvány Székesfehérvár Kuratóriumának elnöke.

**Kóródy Mariann** (Miskolc, 1955. december 4.) zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár;

**Kovács Géza** (Tura, 1955. február 24.) művészeti menedzser. A hatvani Bajza József Gimnáziumban érettségizett, 1973-ban. Ezt követően elvégezte a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola ütő tanszakát, majd

az Egri Tanárképző Főiskolán ének-zene–népművelés; a Népművelési Intézetben karvezető szakon diplomázott. Az ELTE BTK-n kulturális menedzseri végzettséget szerzett. Sikeresen abszolválta a brit kormány által finanszírozott, "British Know How Fund" menedzser-továbbképzést. Pályáját Dorogon, a József Attila Művelődési Központban kezdte. Később a SZOT kulturális osztályán művészeti előadó, 1989 és 1995 között a MÁV Szimfonikus Zenekar igazgatója volt. A Magyar Állami Hangversenyzenekar, majd a jogutód Nemzeti Filharmonikusok ügyvezető- később főigazgatójaként ténykedett. 2001–2002-ben miniszteri biztосként irányította a zenekar és az énekkar intézményi átalakítását. 2017. március 17-től a Magyar Rádió Zenei Együtteseinek ügyvezetője. Publikált több hazai és külföldi szaklapban. Társszerzőként jegyzi a Budapesti Corvinus Egyetem „*Kulturális gazdaságtan*” egyetemi jegyzetét. Közreműködője Kieselbach Tamás: Magyar zene és kép című könyvének. Az ELTE, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, a Werk Akadémia rendszeres vendég-előadója. Rendezőként jegyzi a *Zenekar-alapító* című filmet. Szerkesztő-riporterként alkotótársa a *Befejezetlen és befejezett szimfóniák*, a *Gördülő Zenekar*, a *Toskó*, az utolsó turai prímás, valamint a Bartók turai népdalgyűjtését bemutató *Ablakimba, ablakimba* című dokumentumfilmeknek. Számos hazai és nemzetközi szakmai szervezet aktív tagja; több esetben vezetője, tisztségviselője. Így két évtizede elnöke a Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetségének, több cikluson át volt tagja a New York-i székhelyű Nemzetközi Előadó-művészeti Társaságnak (International Society for the Performing Arts, ISPA), 2000 óta vezetőségi tagja, 2017. június óta elnöke az Európai Előadó-művészeti Munkáltatók Ligájának (Performing Arts Employers Associations League Europe PEARLE);

**Kovács Mária** (Vésztő, 1955. február 18.) népművelő-könyvtáros;

**Körtés József** (Kecskemét, 1955. április 10.) fuvolatanár;

**Kristály Kriszta** (Budapest, 1955. szeptember 22.) énekes előadóművész;

**Kuti Béla** (Sopron, 1955. február 15.) hegedűtanár;

**Laár András** (Budapest, 1955. augusztus 9.) humorista, költő, énekes, zeneszerző, színész, dalszövegíró, buddhista pap, a L'art pour l'art Társulat alapító, valamint a KFT együttes alapító és jelenlegi tagja. 1981-ben Bornai Tiborral és Márton Andrással megalapította a KFT együttest, amely azóta is működik. Első nagyobb sikerüket a Táncdalfesztiválon aratták Bábu vagy című dalukkal, amelyet az tett

különlegessé, hogy előadása közben a zenekar tagjai különös fehér maszkot viseltek és mozgásukkal a marionettbábukat utánozták. 2016-ban három zenésztársával – Galántai Zsolttal, Barabás Bélával és Laár Dáviddal –, megalapította a Laár András Grotex Bandet;

**Lakner Gábor** (Ózd, 1955. április 7.) katonazenész szaxofonművész;

**Lengyelfi Miklós, ifj.** (Budapest, 1955. január 3.) basszusgitáros, a KFT zenekar és a Sc.Art együttes alapító tagja. Az 1980-as évek eleje óta Koncz Zsuzsa kísérezzenekarának tagja, de játszott a Baba Yaga és a Barbaro zenekarokban, valamint Pierrot, Tolcsvay László és Gerendás Péter kísérezzenekarában is. Egy ideig Norvégiában vendéglátózott. A Konzi klasszikus bőgő szakán végzett, folklórzezenekarokban játszott, majd esernyőkészítőnek tanult. Lengyelfi a basszusgitár mellett elektromos nagybőgőn is játszik, a hangszerrel saját stílust alakított ki, mely a KFT hangzásában és színpadi jelenlétében is meghatározó szerepet kapott. Ifj. Kurtág Györggyel, Classic Backline néven komolyzenei színpadi hangosítási rendszert dolgozott ki, sok felkérést kapnak Európa szerte és komoly szakmai referenciákat szereztek. 14 éven át a Zenész Magazin szakmai kiadvány főszerkesztője volt. 2010-ben saját zenei weblapot indított;

**Lenkey Csaba** (Miskolc, 1955. november 10.) zeneiskolai fuvolatanár;

**Lorenczné Farkas Zsuzsanna** (Gyöngyös, 1955. május 8.) zeneiskolai gordonkatanár;

**Lovász Beatrix** (Nyíregyháza, 1955. április 14.) zeneiskolai fuvola-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár;

**Maróti Mihály** (Szeged, 1955. május 17.) zeneiskolai fafúvóstanár, fafúvós hangszerjavító;

**Masopust Katalin** (Budapest, 1955. december 29.) gordonkatanár, zenekari gordonkaművész;

**Ménes Aranka** (Ibrány, 1955. február 12.) klarinétművész-tanár, rádiós zenei szerkesztő;

**Mérei Hilda** (Budapest, 1955. október 24.) zongoratanár;

**Mihókné Almási Róza** (Hajdúnánás, 1955. december 5.) szolfézsstanár;

**Molnár Kornélia** (Kiskunfélegyháza, 1955. december 2.) zongora-, szolfézstanár, korrepetitor;

**Nádor /Nitti/ Magda** (Dorog, 1955. december 16.) operaénekes, tanár. 1975–1981 között a Zeneművészeti Főiskola ének szakán Fábry Edit tanítványa volt. 1981–82-ben a Magyar Állami Operaház magánénekes, 1982–1993 között a berlini Komische Oper tagja volt. 1982–1989 között vendégművész volt sok európai nagyvárosban, mint például: Drezdában, a milánói Scalában, Londonban, Stuttgartban, Berlinben a Staatsoperben, a Bécsi Staatsoperben, Münchenben, Amszterdamban, Párizsban, Rómában, a Vatikánban, Bonnban, a Salzburgi Ünnepi Játékokon, Szófiában. Koncerténekesként főleg Bach és Mozart műveket énekelt a Vatikántól a Salzburgi Mozarteumig. Súlyos betegsége után 1994-ben tért vissza. Először Miskolcra, ahol Verdi Traviatájának főszerepét énekelte, majd ismét Németországba szerződött a dessauai Felsenstein társulathoz, 1995-ben. Énekesként 1999-ben vonult vissza: Wolf-Ferrari Il Campiello című operájában, Gasparina szerepében búcsúzott el a színpadtól. Már 1990-től tanított is, 1999-től pedig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem énekmódszertan tanára. 2003-ban doktorált. Disszertációjának címe: Nem egyformán lélegzünk. 2004-ben habilitált Egyetemi Tanárként folytatta munkáját. Több mint tíz éven keresztül tanított magyar-és nemzetközi mesterkurzusokon. 2021-ben visszavonult az énektanítástól, azóta a rossz légzéssel és beteg hanggal hozzá fordulóknak segít. A kétféle légzéssel, és ennek a mindennapi életünkre gyakorolt hatásával foglalkozó könyve, benne több mint 35 év tapasztalatának leírásával, 2022-ben jelent meg, Melyik vagyok én? címmel;

**Négyesi Ibolya, Monostoriné** (Gyöngyös, 1955. január 6.) gordonkatanár;

**Németh Gábor** (Budapest, 1955. augusztus 29.) dobos, zeneszerző, basszusgitáros. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Jazz tanszakán szerzett diplomát 1976-ban. Jelenleg a Németh Gábor Project vezetője, továbbá a Dinamit és a lengyel SBB tagja, részt vesz az időszakosan működő Skorpió és Ős-Bikini koncertjein. Játzott még a Theátrumban, az Apostolban, a D. Nagy Lajos-féle Bikiniben, a Beatricében és a P. Mobilban is;

**Németh Gusztáv** (Szeghalom, 1955. november 17.) hegedűtanár

**Németh István** (Nyírbátor, 1955. június 15.) klarinéttanár;

**Németh Móric** (Sajószentpéter, 1955. december 16.) hegedűtanár;

**Novotny Tibor** (Budapest, 1955. június 6.) ütőhangszeres művész-tanár. 8 éves korától tanult szervezett keretek között zongorázni Miklós Györgynél, majd 12 évesen a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában Rados Ferenc növendékeként. Ezzel egy időben kezdte ütőhangszeres tanulmányait Varasdy Ernőnél, amelyeket a szakközépiskolában, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola budapesti tanárképzőjében folytatott már főtanszakon, és 1976-ban végzett Schwarcz Oszkárnál. A MÁV Szimfonikusoknál 1986 óta szólamvezetőként dolgozik. Egyik alapító tagja volt a Budapest Ragtime Bandnek és a Modern Ütőtrió Kamaraegyüttesnek. Számos rádiós, és egyéb hangfelvételen szerepelt. Más műfajokba is belekóstolt: In Team (experimentális jazz), Budapesti Salon és Gálazenekar, és más alkalmi, állandó kamaratársulások. A változatos előadói feladatok mellett 1978 óta folyamatosan tanít, az utóbbi 20 évben az V. kerületi Szabolcsi Bence Zeneiskolában;

**Nyolczasné Kozma Erika** (Szolnok, 1955. július 10.) zongora-, szolfézs-és általános iskolai ének-zenetanár;

**Pálfalvi A. János** (Győr, 1955. május 28.) gordon művésztanár, zenekari gordonművész;

**Papné Betlehem Márta** (Kaposvár, 1955. szeptember 12.) ének-zene – és népműveléstanár;

**Pásztói Tamás** (Esztergom, 1955. február 9.) fuvolatanár;

**Papné Fekete Borbála** (Hajdúböszörmény, 1955. november 4.) zeneiskolai fuvola- és szolfézs tanár;

Papné Pór Mária (Budapest 1955. június 14.) történelem- és ének-zenetanár;

**Paracsky Miklós** (Budapest, 1955. március 31.) klarinétművész-tanár;

**Palotai István** (Budapest, 1955) trombitaművész;

**Pécsi Ferenc** (Budapest, 1955. október 18.) hangmérnök, zenei rendező;

**Pecze István** (Szászvár, 1955. november 27.) trombitaművész-tanár;

**Pehl Zoltán** (Budapest, 1955. október 3.) trombita- és zongoratanár;

**Postásy Júlia** (Budapest, 1955. március 29.) énekesnő. Az 1970-es években vokalistaként kezdte, majd zenekart alapított, később szólópályára lépett. A Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola dzsessztanszakán Vukán György tanítványaként végzett énekesnő;

**Póta András** (Budapest, 1955. október 15.) könnyűzenei zeneművész (dob, zongora);

**Rácz Ferenc** (Baja, 1955. augusztus 12.) zeneiskolai hegedűtanár;

**Retkes Zoltánné Herédi Katalin** (Kiskunfélegyháza, 1955. március 5.) magyar- és ének-zenetanár;

**Románné Papp Katalin** (Szeged, 1955. október 24.) zenekari hegedűművész-tanár;

**Rózsa Ferenc** (Szombathely, 1955. szeptember 11.) zenekari harsonaművész, karmester;

**Sándor János** (Pásztó, 1955. szeptemberr 7.) zenekari kürtművész-tanár;

**Sáringer Kálmán, ifj.** (Budapest, 1955. június 26.) duda, furulya népzeneész;

**Sárosi-Szabó Márta, dr.** (Cegléd, 1955. november 27.) középiskolai ének-, szakközépiskolai zeneelmélettanár, karvezető (Debreceni Egyetem, Zeneművészeti Kar, Szolfézs- Zeneelmélet, Karvezetés nem önálló Tanszék) ny. egyetemi docens, a Magyar Kodály Társaság elnökségének tagja;

**Schnierer Klára** (Budapest, 1955. július 6.) gordonkatanár;

**Sebestyén István** (Szekszárd, 1955. június 4.) ének- és mesemondó előadóművész. Az utóbbi években önálló előadóesteken szerepel népmesei és népdalválogatásokkal;

**Siklósi Gábor** (Miskolc, 1955. május 20.) ütőhangszeres művésztanár;

**Sipos Géza** (Derecske, 1955. május 21.) zenekari kürtművész;

**Soltész Kálmán Zoltán** (Sátoraljaújhely, 1955. december 4.) zeneiskolai kürt-szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár;

**Spáth Oszkár** (Budapest, 1955. szeptember 20.) zeneiskolai kürttanár;

**Süle László** (Budapest, 1955. december 24.) jazz zeneművész (zongora, zeneszerzés);

**Szabó Ferenc** (Komló, 1955. március 2.) jazz ütőhangszeres-művész;

**Szabó Márta** (Pápa, 1955. július 10.) gordonkaművész-tanár;

**Szabó Zsuzsa** (Debrecen, 1955. november 9.) kamaraművész, zenekari hegedűművész;

**Szarkándi Erika** (Pécs, 1955. november 11.) zenekari hegedűművész;

**Szarvas Magdolna** (Kiskunhalas, 1955. július 20.) zeneiskolai ütő- és szolfézstanár, zenekari ütőhangszeres művész;

**Szebellédi Valéria** (Kecskemét, 1955. július 21.) Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán szerzett középiskolai énektanári és karvezetői diplomát. A Magnificat Gyermekek- és Ifjúsági Kórus és a Vox Caelestis Vegyeskar karnagya. Emellett a budapesti VI. kerületi Erkel Ferenc Általános Iskola ének-zenei tagozatán tanít, valamint 2006-ig a Zeneművészeti Egyetem karvezető hallgatóinak gyakorlatvezető tanára volt. Tanítási óráit rendszeresen látogatják külföldi vendégek. Vendégkarnagyként és előadóként több alkalommal, itthon és külföldön (Spanyolország, Olaszország) egyesített nemzetközi gyermekkórusokkal dolgozott. Négy alkalommal járt Japánban az ottani Kodály Társaság meghívottjaként, szolfézs- és karvezetést oktatott, szemináriumokat tartott, különböző korú és típusú kórusokkal próbált és koncerteken vezényelt. Tokyo-ban, Budapesten, Debrecenben több alkalommal volt tagja a nemzetközi versenyek zsűrijének. A KÓTA Művészeti Bizottságnak tagja. Kecskeméten született, így vallja, hogy kecskemétinek lenni: elkötelezettség. A Kodály-i elhivatottság jelen van munkásságában, a tanításban, a kórusművek előadásában, a szemináriumokon és versenyeken;

**Szemző Tibor** (Budapest, 1955) zeneszerző, előadó, médiaművész. Két év alatt elvégezte a Bartók Béla Konzervatóriumot, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanult tovább (1976–1979). A Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen Média Design diplomát (2014), a Magyar Képzőművészeti Egyetemen DLA-fokozatot (2017) szerzett. 1973-ban alapította az improvizatív kamarazenét játszó Szemző kvartettet (eredetileg triót), amely később beolvadt Szemző és főiskolai diáktársai, barátai (Melis László, Soós András, Gőz László) által 1979-ben alapított és 1989-ig aktív 180-as Csoportba. Szemző zenei tevékenysége a nyolcvanas évek eleje óta, a korszak jellemző művészeti gyakorlatának megfelelően nyitott a társművészetekre, a művészeti ágak határterületeire, a film és színház mellett különösen az irodalomra és a képzőművészetre. Számos performance résztvevője, alkotója, ő maga is készít installációkat. Rendszeresen dolgozott együtt a szentendrei Vajda Lajos

Stúdió tagjaival, Szirtes János képzőművésszel, akivel közösen tagja volt az Új Modern Akrobatika performance-zenekarnak (1987–1991), illetve számos alkalommal dolgozott Roskó Gábor képzőművész-oboaművésszel, ugyanígy a kilencvenes évek elején Waliczky Tamással. Alkotásaiban a verbalitás, a beszédhang, a soknyelvűség és a mozgókép egyaránt alapvető szerepet játszik, szoros egységben jelenik meg;

**Szilágyi Béla** (Budapest, 1955. szeptember 6.) operaénekes. 1985-ben végzett a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola opera tanszakán. Már főiskolás korában fellépett számos helyen a Szegedi Kisopera tagjaként. Diplomája megszerzése után rögtön a Magyar Állami Operaház szerződtette magánénekesként. Alkatas, karakterformáló képessége nem csupán operaénekesi szerepeket hoztak számára, de prózai filmszerepeket is életre keltett;

**Szitha Attila** (Karcag, 1955) hangszerkészítő. Zenei tanulmányait négyéves korában kezdte zongora, majd hatévesen cselló szakon. A debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskolában érettségizett. Középiskolai éve alatt kezdett érdeklődni a hangszerkészítés iránt, olyannyira, hogy szakmai útmutatást kért hangszerkészítőktől. 1979-ben szerezte csellóművész-művésztanári és kamaraművészi diplomáját a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán, Budapesten, Perényi Miklós növendékeként;

**Szőnyei Gyula** (Miskolc, 1955. szeptember 15.) ütőhangszeres kamaraművész;

**Szőnyeiné Pataki Márta** (Győr, 1955. november 25.) fuvola művésztanár;

**Szűcsné Sátorhelyi Erzsébet** (Hajdúnánás, 1955. április 25.) általános iskolai ének-zenetanár, zeneiskolai szolfézs- és zongoratanár;

**Talmácsi Sándor** (Hódmezővásárhely, 1955. március 4.) zenekari kürtművész;

**Tamásné Feitl Ágnes** (Budapest, 1955. május 1.) hegedűtanár, zenekari hegedűművész;

**Tamásné Ruha Rozália** (Veszprém, 1955. április 8.) zongoratanár;

**Tarrné Naszádos Katalin** (Sárvár, 1955. augusztus 5.) középiskolai magyar- és ének-zenetanár;

**Tihanyiné Orosz Sarolta** (Fegyvernek, 1955. március 5.) gitártanár;

**Tóka Gyöngyvér** (Ózd, 1955. január 26.) német-, ének-zene-, valamint zongoratanár;

**Tolnai Ildikó** (Tatabánya, 1955. február 11.) zongoratanár;

**Tomor Ibolya** (Celldömölk, 1955. október 5.) fuvolatanár;

**Tóth Armand** (Kaposvár 1955. november 10.) zeneszerző, karnagy, fuvolaművész. Tanulmányait fuvola és karvezetés szakon a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán, karmester szakon a Népművelési Intézetben és Németországban (Weimar) Kurt Masur, Max Pommer, továbbá a római Ottorino Respighi Akadémia karmester-továbbképző tanszakán, Julius Kalmar tanítványaként végezte. Zeneszerzés stúdiumait Keuler Jenő, Kistétényi Melinda, Hollós Máté és Bozay Attila irányítása mellett folytatta. Pályáját a Magyar Állami Operaház zenei munkatársaként kezdte (1977–1986), majd 1986 és 1989 között szimfonikus-zenekari és színházi karmesterként folytatta (Nagykanizsai Szimfonikus Zenekar, Kaposvári Csiky Gergely Színház). 1989-ben a Budapesti Vörösmarty Művelődési Ház Koncertfúvós Zenekarának vezető karmestere lett. 1990-ben megalapította a Gaudium Fúvóstársaságot, mely elsődleges tevékenységének tekintette a Harmonie-Musik hagyományainak felelevenítését, és a XX. századi fúvós kamaramuzsika repertoáron tartását. 1992 és 1998 között zeneigazgatóként működött a Miskolci Nemzeti Színház opera-és balett repertoárja élén. 1993-tól nevéhez fűződik a magyar operakórusok és társulatok fesztiválja rendezvénysorozatainak újraindítása (Miskolc, Szeged). 1996-ban létrehozta az Erzsébet Sinfonietta Szimfonikus Zenekart és Oratórium-Kórust, mely számos más hangverseny mellett a Milleniumi Ünnepek keretében megrendezett Erzsébetvárosok Világtalálkozóján Liszt Ferenc Szent Erzsébet-legendáját tűzte műsorára. 1997-től a Budapesti Ferencvárosi Nyári Játékok Fesztivál Kht. művészeti tanácsadója és előadásainak karmestere. 1998-ban a Budapesti Pincészház bemutatta Bűvös kert és Escorial című egyfelvonásos kamaraoperáit. 1999-ben Kodály Székelyfonóját vezényelte a Gyulai Várszínház programsorozatában. 2000-ben a Budapesti Koncertfúvósok (BSB) karmestereként működött. 2000-től tevékenyen vett részt a IX-X. Kőszegi Nemzetközi Lajtha László Zenei Fesztivál és Kurzus munkájában, és vezényelte a Szombathelyi Szimfonikus

Zenekar bérleti, oratorikus-és nyári szabadtéri hangversenyeit. 2004-től Az én operám című operai project zenei vezetője a Budapesti IBS Színpaddal és a Merlin Színházzal közös produkciókban. Zeneszerzőként egyéb hangversenyek mellett folyamatosan részt vesz a Fészek Művészkлуб és a Magyar Rádió kortárszenei hangversenysorozatain. Kamaraműveken, dalokon és szólókompozíciókon kívül operákat, oratóriumokat, szimfonikus-és kórusműveket ír. 1989 óta ügyvezetője a Magyar Zenei Előadóművészek Társaságának. Tagja a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete Zenei Tagozatának, a Magyar Zeneszerzők Egyesületének és az Artisjus Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület komolyzeneszerzői osztályának;

**Tóthné Neogrády Mária** (Veszprém, 1955. november 3.) zeneiskolai gordonka- és szolféztanár;

**Tóth Csaba** (Rózsaszentmárton, 1955. augusztus 7.) harsona kamaraművész;

**Tóth Gabriella** (Tata, 1955. március 5.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető;

**Tóth János** (Herenc, 1955) operaénekes, rendező. 1974–1975-ben a Honvéd Művészegyüttes kórusában énekelt. 1975–1982 között elvégezte a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ének-művésztanári és opera tanszakát, tanára Keönch Boldizsár volt. A Magyar Állami Operaházban 1981-ben debütált, a Porgy és Bess Jackjeként. 1982-től operaházi tag lett. Első jelentős sikerét a Sevillai borbély Békés András által 1986-ban rendezett felújításában aratta Bartolo szerepében. Azóta számos nagysikerű és egyedien átgondolt alakítás fűződik a nevéhez. Többek között: Wozzeck, Scarpia (Puccini: Tosca), Cipolla (Vajda: Mario és a varázsló), Alberich (Wagner: A nibelung gyűrűje). 1990-től operarendezőként is dolgozik, fontosabb munkái: Bánk bán, Márta, A cigánybáró, Nabucco;

**Tóth Lászlóné** (Kisvárd, 1955. június 12.) szolféztanár, népművelő;

**Vanyóné Kádár Jolán** (Hódmezővásárhely, 1955) brácsaművész. Kedvtelésből hegedülő édesapja és hegedülni tanuló (később hegedűművész) bátyja példáját követve ezt a hangszeret választotta szülővárosának zeneiskolájában. A Szegedi Konzervatóriumban mélyhegedű szakon érettségizett, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Szegedi Tagozatán tanult. Utolsó éves főiskolásként a

Szegedi Nemzeti Színház zenekarában kezdett dolgozni. 1978-tól a Szegedi Szimfonikus Zenekar tagja, majd szólamvezetője. 1989-ben egy éven át a szicíliai Cataniában a Teatro Bellini zenekarának szólamvezetője. 1978-tól tagja a Szöllősy Vonósnégyesnek, évekig tagja volt a Salieri Kamarazenekarnak;

**Várady-Szabó László** (Debrecen, 1955. december 5.) nagybőgőművész, gordon-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár. 1978-ban szerezte nagybőgőtanári diplomáját a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán debreceni tagozatán. 1976-tól a debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar, későbbi nevén a Debreceni Filharmonikus Zenekar, illetve, mai nevén a Kodály Filharmonikus Zenekar nagybőgőse. 1985-ben került kapcsolatba a vonókészítéssel - aktív nagybőgősként elégedetlen volt a vonóján lévő kápa kialakításával, ezért több kápat is készített rá, egyre jobba, kiforrottabbá téve azokat. 1988-ban készítette első teljes vonóját. Eleinte csak bőgővonókat, később hegedű-, brácsa- és csellóvonókat is készített. Kizárólag modern vonóval foglalkozik, általában fernambukfát használ, de olykor kígyófával is kísérletezik;

**Varasdy Zsuzsanna** (Budapest, 1955. július 14.) zenekari gordonkaművész-tanár;

**Varga Edit** (Budapest, 1955. február 5.) zenekari hegedűművész;

**Varga György** (Karcag, 1955. október 8.) gitárművész-tanár;

**Varga István** (Szabadka, 1955) gordonkaművész, tanár. Viktor Jakovcicnál, Mező Lászlónál, André Navarránál és Maurice Gendronnál tanult. 1999-ig Jugoszláviában élt, ahol a belgrádi és az újvidéki Zeneakadémián tanított. Megalapította a „Camerata Academica” kamarazenekart és a „Goldberg” vonóstriót, amelyeket Jugoszlávia vezető együtteseiként tartottak számon. Az Újvidéki Zenei Ünnepek művészeti igazgatójaként nemzetközi kamarazenei fesztivált szervezett, melyen neves művészekkel működött együtt (Valerij Affanasijev, Konstantin Bogino, Aleksandar Madjar, Pavel Vernjikov, Marine Jasvili, J.M.Philips-Varjabedian...) Jelentős jugoszláv zeneszerzők írtak neki műveket (Despic, Eric, Suklar, Stefanovic...) 1999 óta Magyarországon él; a Bartók Konzervatórium cselló és kamarazene tanára;

**Varga János** (Szeged, 1955. december 7.) gitáros, zeneszerző, szövegíró;

**Varga Lajos** (Szeged, 1955. március 30.) zeneiskolai klarinéttanár;

**Vető Ágnes** (Budapest, 1955. május 14.) klarinéttanár;

**Vincze Mária** (Budapest, 1955. november 26.) zeneiskolai fuvola-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár;

**Vörös István** (Budapest, 1955. január 27.) gitáros előadóművész, zeneszerző. A katonaság alatt megalakította a Hadirock nevű együttest, majd 1981-ben ebből a Prognózis együttest. 1988-ban létrehozta a rövid életű Piknik Club együttest. 1991-ben Vörös István és a Prognózis néven új együttest alakított;

**Vörösné Magda Julianna** (Szigetvár, 1955. február 20.) zenetanár, előadóművész;

**Weszely János** (1955) dobos, zenetanár. A Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola dzsessz tanszakán végzett. Lemezfelvételeket készített Berki Tamással, Másik Jánossal, Felkai Miklóssal. A Budapest Ragtime Bandben játszott. 1985–1986-ban Szóda Vaszil művésznéven játszott a Hungária együttesben is. Ő dobolt a Hungária együttes 1995-ös népstadionbeli nagykoncertjén is, meghívott vendégként. A 2008 óta működő Pálmai és Pálmai Dobakadémia tanára;

**Zalavölgyi Cecília** (Zalaegerszeg, 1955. december 2.) fuvolatanár;